

Poštnina plačana v gotovini

Izhaja mesečno

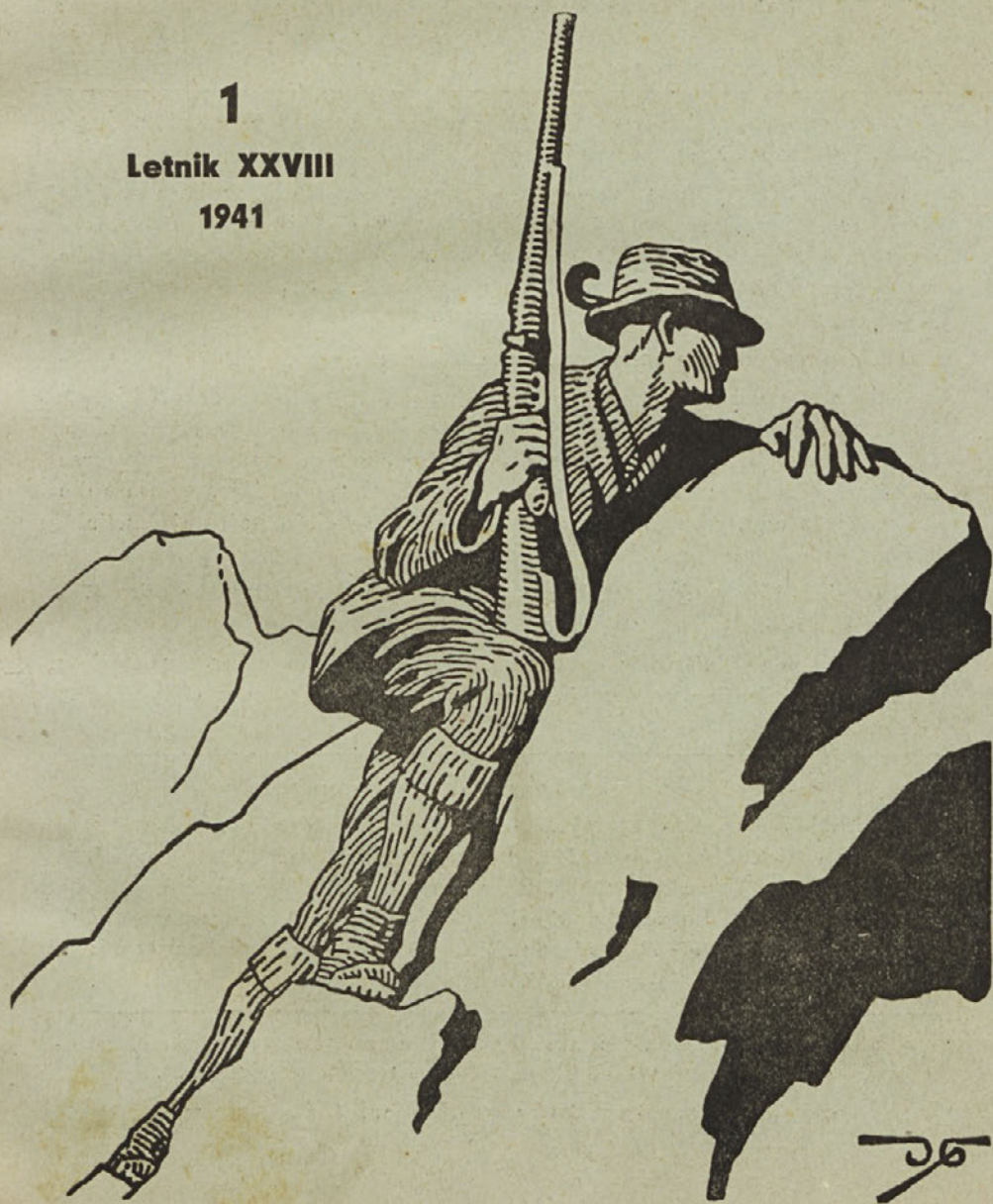
LOVEC

List za lov in kinologijo

1

Letnik XXVIII

1941

Usebina

Ko zapade sneg. Janez Gartner	1
To in ono o naših tekmah in sodnikih. Anton Schuster	7
Perun. Ivan Regali	12
Fanfara življenja. Tone Čokan	17
Prsk srnjadi na Šipku in Menini planini. Mirko Leban	20
»Srnjak-koštrunc«. Ruda Hlebš	23
Povesti: Prepad. Adolf Schaup	26
Na Razrvanem. Ivan Matičič	30
Iz lovskega oprtnika	33
Društvene vesti	38
Kinološke vesti	39
Oglasi	39
Lovski koledar	40

»Lovec« je glasilo Zveze lovskih društev v dravski banovini in Jugoslovenskega kinološkega saveza v Ljubljani.

Lovska društva, ki so včlanjena v Zvezi, plačujejo za vsakega svojega člana Zvezi letni prispevek 70 din, zato prejema njihovi člani »Lovca« brezplačno. Celotna članarina za vsakega člana znaša 100 din, za lovske čuvaje pa 80 din. Nov član plača vpisnino 25 din. Sicer velja »Lovec« v Jugoslaviji letno 120 din, v inozemstvu 170 din.

Ustanovnina znaša enkrat za vselej 1000 din, izven Jugoslavije 1500 din.

Oglase sprejema Zvezina pisarna, Ljubljana, Trdinova ulica 8, kjer se izvedo tudi cene. Letno ima vsak član pravico do enega brezplačnega malega oglasa. Tvrške, katerih lastniki so včlanjeni, plačajo za vrsto malega oglasa 2.50 din (najmanj 10 din), ostale tvrške plačajo za vrsto malega oglasa 6 din (najmanj 30 din). Ako imajo mali oglasi sliko, se plača najmanj četrtinka strani. Male oglase je treba plačati naprej.

Urednik »Lovca«: inž. Mirko Šušteršič, Ljubljana, Mariborska ulica 17 a, telefon št. 25-68.

Dopisi za uredništvo in upravništvo »Lovca« naj se pošiljajo na naslov: Zveza lovskih društev v dravski banovini, Ljubljana, Trdinova ulica št. 8, telefon št. 40-59.

Številke čekovnih računov:

Zveza lovskih društev v Ljubljani 11.942. — Lovska društva: Belokranjsko (Črnomelj) 16.401, Celjsko 10.591, Dolenjsko (Ribnica) 16.081, Gorenjsko (Kranj) 15.836, Kamniško 17.593, Ljubljansko 16.121, Ljutomersko 14.260, Mariborsko 15.810, Notranjsko (Stari trg - Rakek) 12.319, Novomeško 16.362, Posavsko (Krško - Brežice) 12.186, Ptujsko 10.946, Zasavsko (Trbovlje) 15.843, Prekmursko (Murska Sobota) 15.052.

Izdajatelj: Zveza lovskih društev v dravski banovini (zastopana po predsedniku dr. Viljemu Krejčiju v Ljubljani).

Tisk Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani (Jože Kramarič).

Foto M. Černe

Lp. R. 103-28-1941/1

Zus. št. PD 76/1981

Januar Prosinec

Janez Gartnar

Ko zapade sneg

Lovec na kune se ne sme bati, ko zjutraj za rana stopi iz tople sobe, češ da je preveč mrzlo ali da je preveč snega, ker takrat je najboljši čas za kunji lov. Neštetokrat sva z bratom zapustila toplo posteljo in hajd v hladno jutro, ko se je pričelo daniti.

Na kune poznam dva načina lova. Prvi je lov po sledu, da jo sledimo. Ta lov na kune je bil meni najljubši in sem tudi imel največ uspeha.

Pri tem lovu sva se z bratom ob svitu že nekaj sto metrov od doma ločila in sva šla vsak svojo pot, da sva lovišče obkrožila in tako ugotovila, kam in kje je hodila kuna. Ko sva se sešla, je bila prva beseda, če je kdo kaj sledil, je li šla kuna ven ali noter, to je iz kroga, ki sva ga napravila, ali v krog. Ako je šla v krog, sva takoj napravila lovni načrt. Ta se je ravnal po tem, kakšno je bilo vreme ali kakšen je bil sled ali kje se je

kuna sledila. Če je na primer še snežilo, je bilo treba čim prej mogoče na sled in za njo, da bi sneg ne zametal sleda. Ako je bil kunji sled od zadnjega večera, je kazalo ta krog še zase predelati, da bi bilo na ta način možno priti na jutranji sled, to je, kje je hodila kuna proti jutru. S tem se prihrani mnogo poti, ker kuna v eni noči prehodi toliko, da si to prav predstavlja le tisti, ki jo je že kdaj sledil. Če bi začel hoditi za kuno tam, kjer je zvečer vstala, bi dveh zimskih dnevov ne bilo zadosti. Ne rečem, da to vedno; dobil sem jo že tudi, da je šla zopet ležat, ko je naredila komaj nekaj kilometrov. A to je le tedaj, ako vso noč sneži ali če hitro dobi kaj za med zobe. Po navadi gre vso noč.

Ko sva imela z bratom vse načrte za tak lov narejene, sva udarila za njo, če se kuna iz kroga ni sledila. Sled potem pelje iz hriba v dolino in tako naprej, najraje po kaki goščavi; skratka tam, kjer je najgrše za hojo. Tako prigaziva do kotline, kjer je mimo grede ujela miško, gre kar naprej in zadene na sled zajca. Tukaj je napravila krog in izpod gostih, mladih smrek se je pognala v velikem skoku proti zajcu, ki je objedal liste. Zajec ji je to pot srečno odnesel pete, čeprav ga je gonila nekaj sto metrov. Kar sled pokaže, da se je kuna ustavila na robiču ter pobarvala z rumenkastim sečem sneg. V prav kratkih skokih gre naprej, pregleda še nekaj grobelj in pride do smreke, okrog katere je ležalo na snegu polno storžjih lusk. Na štoru zopet postoji, napravi nekaj korakov po lisičje in se popne na smreko. Za nekoliko smrek naprej se sledita dve jamici v snegu, kjer sta veverica in kuna skočili z vrha smreke na tla, nekaj skokov tekli po tleh in zopet na smreko ter po smrekah naprej tako dolgo, da je kuna veverico prignala do poseke in jo tam prisilila, da je zopet skočila na tla. Toda iz sledov je bilo razbrati, da se je kuna pognala nekaj metrov dalje ter po nekotnih skokih ujela veverico. Nekaj krvavih lis na snegu in nekoliko dlačic je bilo vse, kar je pričalo o smrtnem boju. Kar kuna ne poje, skrije v kakšno luknjo ali zagrebe kar v sneg, da čimprej nadaljuje pot.

Včasih se vede drugače, pregleda kako luknjo med skalami, preišče pod kupom čresla ali hlodov, med smrekami hodi rada kot lisica, v stopnjo, in opazuje, če ni morda kje kakšno veveričje gnezdo. Ako ne najde na tleh kaj prikladnega, gre na smreko in včasih naredi po več sto metrov poti po drevju. Tak sled izdelovati je najtežje delo na kunji poti. Vzemimo, da je 10—20 ha sklenjenega smrekovega gozda brez poseke, tako da skače kuna po vejah s smreke na smreko. Goste obrše so v snegu,

da vidiš komaj na vsako deseto smreko, če je morda zgoraj gnezdo ali ne.

Da bi pretrkal smreko za smreko, da bi kuna skočila, je prav skrajni izhod in poskus. Prvič je zamudno delo pretrkati nekaj sto ali tisoč debel, drugič pa vsaka kuna ni enako boječa. Imel sem že primer, da sem tolkel po drevesu, kjer je bila kuna, pa ni skočila, a v drugem primeru je že skočila, ko sem tolkel na deblo, oddaljeno deset ali več smrek od tiste, kjer je ždela ter seveda odnesla dragoceni kožuh. Ako slediš kuno, da je šla na drevo, delaj prav počasi in zelo previdno. Če je brez vetra, se kuna sledi, čeprav hodi po drevju, ko namreč skoči z veje na vejo, pa otresa sneg, da se na svežem snegu pozna, katero smer je vzela. Pri previdnem in počasnem presledovanju in ako ti je sreča mila, prideš končno le do smreke, pod katero leži na snegu nekaj smrekovih igel, košček mahu ali suha vejica, kar pozornemu lovcu pove, da je kuna našla gnezdo in ga pregledala, ako je uporabno za prenočišče. Tako smreko je od vseh strani oprezno pregledati, ako se kje vidi gnezdo. Če je gnezdo vidno, je najbolje, v gnezdo ustreliti, po strelu pa dobro paziti, ako kuna skoči iz gnezda in ni zadeta, da jo hitro popraviš. Rado se zgodi, ako streljaš v gnezdo od spodaj, da je včasih zamrznjeno in ga šibre ne prebijejo. Če je pa kuna dobro pogojena, a še živa, skoči iz gnezda in počasi leze od veje do veje in pade, a se še ujame za vejo, dokler ji končno ne poidejo moči, da cepne na tla. Ako se po strelu nič ne gane, je treba gledati na vse strani, če ni že mogoče kuna pred strelom slišala kaj sumljivega ter se je že prej ukradla iz gnezda in se skrila kje med veje. Ako ni nič živega čutiti, je predvsem pod smreko pogledati, če ni morda tam kaka kapljica krvi. Lahko je bila kuna tako dobro pogojena, da je obstala mrtva v gnezdu. Končno moraš, hočeš nočeš, na smreko, kar spričo snega in mraza gotovo ni nič prijetno in zabavno, če nočeš morda pustiti dragocenega plena. Zaradi plezanja sva se z bratom večkrat sprla, a je na zadnje moral le tisti na drevo, ki je streljal v gnezdo. Zato sva ob hudem mrazu drug drugemu prigovarjala, da naj strelja in da bo drugi pazil, če bi kaj izskočilo, čeprav bi sicer vsakdo raje streljal kot pazil. Nobeden pa ni rekel, zakaj se brani streljati. No, pri 10 ali 15 stopinjah pod ničlo ni prijetno dobiti snega za srajco. Ako je bila kuna v gnezdu mrtva, je tudi zebsti nehalo. Če je bilo pa gnezdo prazno in se je videlo, da ga je kuna le pregledala in šla naprej, je bilo treba pač za njo, dokler noč ni ustavila zasledovanja in pognala trudne noge proti gorki peči.

Prvo kuno sem dobil, ko je šla spat pod kup hlodov. Pazno sem pregledoval temne špranje med hlodi, ko zapazim kakor dve zeleni lučki, ki me gledata. Hitro ustrelim proti tistim svetlozelenim pikam in potem z dolgo palico s trudom izbežam stvar, ki naj bi bila kuna. Prej je bila, a po strelu le malo raztrgane kože in s krvjo in mesom zmešane kaše. Streljal sem seveda s polnim nabojem in strel je prijel pri prednji nogi in levi strani do repa ter vse pretrgal in zmlél v brezoblično gmoto. To je bila moja prva kuna in tudi prva šola.

Z bratom sva jo še mnogokrat dobila pod hlodi ali čreslom in to je bil tudi najbolj siguren plen. Najprej je bilo treba pregledati, če bi mogla še kje drugje ven, da sva zamašila. Potem je eden stopil na kup na stražo, drugi pa v eni cevi s polovičnim nabojem smodnika in 5—6 šibrami št. 6 pregledoval, če bi se kaj videlo pod kupom.

Če je ni bilo videti, je moral dotični počasi razvaljevati hlode ali odkrivati čreslo, da se je zlatogrla roparica pokazala. Ako je imela vendar le še kak izhod, jo je moral prestreči oni, ki je stražil na kupu. Toda treba je bilo hitro ravnati, da je ni zamudil, ko je bliskovito šinila iz zavetja.

Največkrat naju je pa taka pot pripeljala do kakšne jame, kakršnih je na Jelovici povsod dovolj, in kjer so pred sto leti kopal železno rudo. V teh rovih je bilo pa skoraj vsakokrat zaman. Samo eno sva spravila na dan z dimom, čeprav sva vsaki svetila. Zadnja leta sem imel pse, ki so šli v luknjo. S takim psom je pa tudi v luknji kuna včasih dober plen, ker gre kuna pred psom, ako le more, iz luknje. Imel sem že primer ko je šel pes v luknjo, da sem ga še videl, ker ni mogel naprej in je kopal in cvilil, že je kuna več ko 10 metrov proč izkočila. Kaj lahko jo je tako zamuditi, ker nič ne veš, kje bo šinila na svetlo, ker so tiste luknje, ki vodijo iz teh jam, največkrat zasnežene ter kar nekje iz snega puhne kuna in že je ni. Če imaš še drugega psa privezanega pri sebi, ki ga brž spustiš za njo, da jo vžene v smreko, je tvoja. Ako imaš pa le tistega, ki gre v luknjo, je prepozno — preden mu moreš dopovedati, da se je kuna poslovlila —, da bi jo mogel kratkonogi jamar v debelem snegu, ki navadno v tistem času leži, dohiteti in pognati na drevo.

Drugi način je lov v razne železne in lesene pasti, s katerim se nisem mnogo bavil in ga zato ne bom opisoval. Tudi ni najbolj lovski način.

Sedaj še o kuni, ki sva jo z bratom dobila šele čez leto dni v Klabovsovem v Novinah v stari bukvi, ki je imela luknjo.

Bilo je proti koncu novembra, ko je začel naletavati prvi sneg. Čisto suh je bil in če takega pade čez noč vsaj ped, je zjutraj kot nalašč za kuno. Tudi ta večer nisva pozabila na desko, da sva jo položila pred hišo, da bi vedela približno, koliko snega bo padlo do te ali druge ure ponoči. Ob devetih zvečer sva jo položila in po polnoči je bilo že ped pršiča. Še je snežilo. Do treh ga je padlo še za dlan s palcem. Ko naju ob petih zbudi budilka, je Francelj ugotovil, da ga je navrglo še za tri prste in vedro da je.

Med kuhanjem zajtrka, ki je bil moj posel, sva se pripravila in tudi za sestri, da bi ne godrnjali, ko se bova midva klatila za kunami. Kmalu sva bila nared in hajd skozi lepo zimsko jutro v skrivnostno, temno Jelovico!

Na križišču, kjer se cepi pot na Črni vrh, druga pa v Rujše in Lom, sva se ločila in ne vem, če si nisva voščila sreče. Ženske tudi, mislim, da nisva srečala. Pa vseeno sva imela ta dan smolo. Ko sva se sešla, je bila prva beseda kot ponavadi, če sva kaj sledila. In res je Francelj sledil kuno, ki je prišla iz državnega in je šla v krog, ki sva ga napravila. Jaz nisem nič sledil. Ko sva se sešla na Lomu, sva še enkrat presekala krog iz Loma na Črni vrh. Tudi tukaj ni šla iz kroga, in tako sva jo imela v krogu, ki bi meril kakih 50 ha. Ko prideva na sled, sva ugotovila, kakor je še Francelj povedal, da je šla, ko je nehalo snežiti. Zato sva s sigurnostjo računala, da v teku ure prideva do kune. Toda kuha je imela drug račun, da naju je vodilo vse dopoldne po Novinah, kakor se v tistem delu Jelovice pravi. Večkrat sva jo sledila, da je šla preko najinih sledov, tako da sva vedela, da hodi pred nama. Ura je prešla poldne, ko naju pripelje sled že tretjič mimo naše bajte v Novinah. Tedaj je bilo nama dovolj teh neumnosti in tudi lačna sva že bila. Sedla sva h kosilu in počitku, pa naj še četrtič pride mimo bajte. Ji bova že posvetila, sva menila in sva zato sklenila, da se kar pred bajto pokrepčava. Vzela sva si kruh in vsak svojo klobaso, ostalo sem pa položil sebi za hrbet. Brez besedi sva pojedla, če bi le prišla še enkrat mimo. Pri pospravljanju v nahrbtnik sem segel za hrbet, da bi vzel še prašičji krempelj, kakor pravijo pri nas, čeprav je to le parkelj. Pa namesto tega otipljem nekaj mehkega, ki se mi hitro izmakne izpod roke. Radoveden pogledam, pa vidim — kuno, ki je odskočila in med tem pogoltnila zadnji košček svinjskega krempeljca. Seveda sva imela takoj puške v rokah, a kuna je že izginila v mladem smrečju. Skočila sva za njo in kričala, da bi jo pognala na smreko, pa je bila pametnejša ter je med gostim smrekovim mladičjem odnesla svoj kožuh. Ko sva se

vrnila, sva po sledi ugotovila, da je kuna prišla za bajto lepo nama za hrbet in nemoteno z nama obedovala.

Menila sva, da se nama sedaj nič ne mudi, saj si bo kuna sedaj, ko je sita, itak poiskala kmalu primerno ležišče, ko ne bo čutila zasledovalcev. Pa sva tudi to pot naredila račun brez krčmarja in mraz naju je pogнал proti domu.

Tisto zimo sva dobila še par kun. Pri vsaki sva se vprašala, če je ta tista, ki nama je pojedla prašičev krempelj. Tako je minila zima in prišla je pomlad, ko smo hodili zasliševat peteline. Tudi poletje z lovom na srnjake je zatonilo brez posebnih dogodkov in zopet se je oglasila jesen, ko gozd rumeni in se začne lov na zajce. Na nekem lovu smo razstrelili ubogega zajčka, da je bil kot rešeto, pa sem ga namenil za vabo kuni. V Jelovici sva ga z bratom položila na pripravno mesto v bližino stare votle bukve, ki je imelo ozko luknjo za vhod. Kmalu ga je načela kuna in ko nekoč pridem pogledat, presenetim kuno ob vabi. Planila je na tisto bukvo in hotela zlesti skozi luknjo v žlambor, ko jo prehiti moj strel. Pa je obvisela kar v luknji. Ko jo s silo izpulim in radovedno preiščem, zakaj se je zataknila, najdem v njenem grlu zataknjeno kost prašičjega krempeljca, ki ga mi je pred letom dni zahrbtno pojedla. Tako sva dobila oba pravično plačilo za svoje delo.

Na krvavi sledi.

Foto A. Primožič

To in ono o naših tekmah in sodnikih

Na mladinskih vzrejnih tekmah moramo v prvi vrsti ugotoviti podedovane lastnosti psa, to je zasnovo; zavoljo tega bi lahko take tekme imenovali izpite o zasnovi psa. Na teh tekmah morajo soditi najbolj izkušeni sodniki in to posebno nepristransko, samo da nobena ocena ne bo v škodo nadaljnji vzreji. Prelahko namreč zapelje neizkušenega sodnika videz, da ima pes dobro zasnovo, ki pa ni v tem primeru drugega kot rezultat dolgega in temeljitega šolanja ter znamenje, da je bil pes mnogo v lovišču. Mejo, kjer je opaziti vpliv vzgoje in je čista zasnova zabrisana, more začrtati le izkušen sodnik, ki je obenem tudi vzrejevalec, vodnik in lovec.

Posebno težka je presoja zavoljo tega, ker je z uspehom, ki ga doseže pes na tekmi, poudarjena vzrejna vrednost staršev in je edino takrat najbolj mogoče spoznati, koliko pomeni ta pes za nadaljnjo vzrejo, to je, da-li smemo od njega pričakovati dobrih potomcev. Znano je, da so nekateri vzrejevalci psov zelo podjetni in na račun prve ocene pomladanske vzrejne tekme in mogoče še kake ocene s pasje razstave, sklepajo kupčije in plemenitve, kar nikakor ne zadošča vzrejnim smotrom.

Presojanje pri vzrejnih tekmah je gotovo prav težko opravilo. Na preizkušnjah rabljivosti in poljskih tekmah stoji sodnik pred golim dejanjem: vidi, kaj pes dela in ga samo na podlagi tega, kar je videl, oceni, ker na teh tekmah le delo psa določa njegovo vrednost. Čisto drugače je pa pri vzrejnih tekmah in to iz enostavnega vzroka, ker morejo namreč često vplivati na sodnikovo presojo na prvi pogled čisto nebistvene starostne razlike psov. Ozirati se mora tudi na to, da si ne more sodnik skoraj nikdar ustvariti vpogleda, kako se je razvijal pes in njegovo šolanje do trenutka, ko stoji pred njim. Zato se večkrat neizkušeni sodnik zmoti in prisodi priučeno znanje psa zasnovi, s čimer stori seveda veliko napako. Jasno, čim bolj je videti, da je pes v rokah vodnika, tem bolj se zdi, da je njegovo zadržanje pri raznih nalogah bolj zaokroženo in tudi učinek njegovega dela vpliva bolj simpatično na sodnike. Toda, ker je treba presojati in oceniti, je z a s n o v a, to, kar tiči v psu, kar mu je prirojeno, ne pa priučeno, torej mora sodnik oceniti zasnovo, lastnosti, ki jih je pes podedoval po starših. Zato so vzrejne tekme, kakor pove njihov naslov sam, tako važne za

vzrejo psov. Odločilna pa je za vzrejo sodba sodnika, ki mora psa do vseh potankosti proučiti in objektivno oceniti.

Kdor je »samo« lovec in se še ni ukvarjal s pomanjkljivo vzgojenimi psi ter vzrejnimi problemi, jasno, nima izkušenj in ne more vedeti, kakšen je izraz zasnove pri razvijajočem se psu; od tistega, ki še nikoli ni bil vzreditelj, pač nikoli ne moremo pričakovati stvarne presoje. Taka presoja bi bila preveč pod čistim lovskim vplivom; to pomeni: čim bolj se izkaže pes popolnega pri delu, torej čim manj napak je pri njem opaziti, tem višje bo ocenjen. Posledica? Pes je ocenjen sorazmerno po njegovih napakah, o katerih malokdo ve, da so le še otročarije in norčije, ki se dado lahko popraviti, in tako zapadejo krivični presoji.

Kakor smo že omenili, so starostne razlike sotekmovalcev na tekmi tako važen pojav, da ga ni nikakor prezreti. Te starostne razlike znašajo lahko na vzrejnih tekmah po šest mesecev in še več. Tako na primer tekmuje pes, ki je bil poležen januarja, na isti tekmi s psom, ki je bil poležen junija. Prvi pes je pri tem veliko na ugodnejšem. Prvega bo vodnik lahko še isto leto vpeljal v vzgojo in lov, kar bo pri drugem šlo zelo težko. Umevno je, da je pes, ki je prej poležen, veliko spredaj in lahko tudi pokaže čisto drugačno delo kakor pa pozneje poleženi. Šest mesecev prakse ima seveda veliko vlogo in naravno otežkoča razsojo, kaj gre na račun vzgoje in kaj na račun zasnove. In prav to razlikovanje zahteva mnogo praktičnih izkustev s strani sodnika.

Kljub dobri kakovosti dandanašnjih psov, kljub njihovi zrelosti in inteligenci, treba vseeno zahtevati, da mora šolanje obsegati tudi gozdno delo in to zelo natanko; šolanje mora trajati vsled tega najmanj dve leti. Potrebno je zaradi tega, da ne sme na preizkušnji rabljivosti tekmovati noben pes, ki ni izpolnil dveh let. To velja zlasti za ptičarje.

Brez ovinkov moramo pripomniti, da more material z dobro zasnovo tekmovati že s šestnajstimi meseci; žal je pa zopet resnica, da postane pes v količkaj nespretnih rokah lahko prešolan. Saj nočemo videti nobenega mojstrskega dela čudežnih otrok, hočemo se le prepričati na tako važni tekmi, kakor je jesenska vzrejna, kateri psi so dobri, kakšno delo nam predvajajo na polju, v vodi in v gozdu in kolikšno vrednost predstavljajo za praktičnega lovca.

Ne sme se nikoli zgoditi, da nekdo samo iz stremljenja po zmagah vlačí psa v prvem polju od tekme do tekme, izsili z

njim čim več višjih ocen, da ga bo zaradi njih hitreje in dražje prodal.

Današnji povprečni lovec ne more praktično izvajati lova s psom v prvem polju, četudi je tekmoval na več rabljivostnih preizkušnjah, iz enostavnega razloga, ker je bil mlad pes v prekratnem času in zaradi tega tudi prepovršno izšolan. Zaradi tega hočemo videti odslej na rabljivostnih preizkušnjah le pse, ki so dobro vpeljani v praktičen lov. In če menjajo lastnika, morajo prav tako storiti svojo dolžnost do novega gospodarja in mu biti nepogrešljiv pomočnik pri pravilnem izvajanju lova. Kaj takega na noben način ne moremo pričakovati od psa v prvem polju.

Prav za prav bi sploh ne smeli prodati psa v prvem polju. Izjema bi bil kvečjemu primer, če smo popolnoma prepričani o njegovih vsestransko dobrih lastnostih in sposobnostih. Pes mora torej biti v vseh pogledih ustrezen in iti vodniku na roko, da ga bo ta prav tako z uspehom vodil, čeprav je manj spreten.

Tekmovalni redi in njihova tolmačenja so plod posvetovanj izkušenih vzrejevalcev in vodnikov psov za rabo, so plod dolgoletnega dela sodnikov, ki morajo biti sami prav tako izvrstni vodniki psov. Tekmovalni redi in tolmačenja smejo biti izpremenljivi samo v nebistvenih stvareh, jedro pa mora ostati nedotaknjeno, če se hočemo obdržati v kinologiji na taki stopnji, kot smo dandanes in še napredovati.

Če ptičar, španijel ali prepeličar, jazbečar, terijer, brak in brak-jazbečar ali kateri koli drugi lovski pes ustreza zahtevi po vsestranski lovski rabljivosti, potem lahko nosi naslov rabljiv pes, kar bodi psom najvišje odlikovanje. Kdor hoče delati tu razlike, niso njegovi pogledi v psoslovje jasni in je težko misliti, da bi izrekel o kakem psu nepristransko sodbo; niti ne izključuje to, če ima kdo iz katerih koli vzrokov do kake pasme posebno ljubezen. Prav sodnik je najbolj poklican, da zavzema v teh vprašanjih najstrožje nevtralnno in stvarno stališče.

Sploh pa je odveč še izgubljeni besede o vsestransko rabljivem psu, ker nepobitno stoji, da lovec brez njega ne more pravično loviti.

LOVSKI PLES

1. februarja na Taboru v Ljubljani

Pri presoji vrednosti kakega psa moramo vedno imeti pred očmi, kateri pasmi pes pripada. Pri taki presoji se bo seveda najbolj izkazal sodnik, ki se mu je nudila prilika, da je opazoval pse najrazličnejših pasem pri njihovem najrazličnejšem delu, ali še bolj, da je z njimi lovil pod vsemi mogočimi okoliščinami. Mnogostranska praksa je bila in bo povsod najboljša učiteljica. Poudariti moramo končno še, da je kako posebno izvrstno delo kakega psa pač odvisno od specialne pasme.

*

Iz priložene tabele razvidimo, kaj je storilo Društvo ljubiteljev ptičarjev v teku svojega dvajsetletnega delovanja z ozirom na tekme in razstave. Ugotoviti moramo, da je priredilo dva in osemdeset prireditev, ki se jih je udeležilo skupno tisoč sedem in dvajset psov ptičarjev. Je to skromno delo, pa smo kljub temu lahko nanj ponosni. Kar je bilo pod danimi pogoji mogoče, smo storili in upajmo, da bo Društvo ljubiteljev ptičarjev v še večjem vzgonu kot do sedaj služilo s širjenjem rabljivih psov našemu lovstvu in naši domovini.

Foto VI. Leibgeb

»Boj Podpreski« VRP 204.

Prireditve Društva ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani od ustanovitve do konca leta 1940.

Pomladanske vzrejne tekme ptičarjev					Mladinske tekme ptičarjev					Jesenske vzrejne tekme ptičarjev					Poljske tekme ptičarjev									
Dan	Kraj	Aosd št.	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Števil. psov	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Števil. psov		
22. IV. 1925	Ljubljana	16	26. IV. 1931	Maribor	9	26. IV. 1936	Maribor	12	10. IV. 1921	Ljubljana	9	1. X. 1922	Ljubljana	5	11. X. 1936	Pluj	6	3. X. 1926	Ljubljana	7	9. X. 1938	Sv. Lovrenc	10	
27. IV. 1924	"	5	24. IV. 1932	"	10	11. IV. 1937	Ljubljana	25	25. IV. 1922	"	9	14. 15. X. 1925	"	10. X. 1937	"	6	25. X. 1926	Maribor	6	16. X. 1938	Ljubljana	8		
19. IV. 1925	"	16	1. V. 1932	Ljubljana	7	18. IV. 1937	Sv. Lovrenc	12	27. IV. 1924	"	5	1925	"	17. X. 1937	Ljubljana	5	9. X. 1927	"	9	15. X. 1940	Cerklje	8		
11. IV. 1926	"	20	25. IV. 1935	"	5	3. IV. 1938	Maribor	12	"	"	"	11. X. 1924	"	16. X. 1938	"	8	15. X. 1929	Pluj	10	"	"	"		
10. IV. 1927	"	15	30. IV. 1935	Maribor	6	10. IV. 1938	Ljubljana	24	"	"	"	11. X. 1924	"	13. X. 1940	Cerklje	6	15. X. 1930	Maribor	5	"	"	"	"	
15. IV. 1928	"	10	8. IV. 1934	Ljubljana	12	2. IV. 1939	Maribor	7	"	"	"	3. X. 1926	"	"	"	7	16. X. 1932	Pluj	12	"	"	"	"	
14. IV. 1929	"	7	15. IV. 1934	Maribor	9	16. IV. 1939	Ljubljana	18	"	"	"	4. X. 1927	Maribor	"	"	9	1. X. 1935	Ljubljana	9	"	"	"	"	
28. IV. 1929	Maribor	7	14. IV. 1935	Ljubljana	13	14. IV. 1940	"	12	"	"	"	12. X. 1930	Ljubljana	7	"	7	15. X. 1935	Maribor	2	"	"	"	"	
15. IV. 1930	Ljubljana	9	19. IV. 1936	"	20	21. IV. 1940	Maribor (Rače)	10	"	"	"	13. X. 1935	Maribor	4	"	4	10. X. 1937	Pluj	2	"	"	"	"	
		105			91			150			25			47		29				62			26	
Širše poljske tekme ptičarjev					Uporabnostne tekme ptičarjev					Tekme spanfelov					Mladinske vzrejne in uporabnostne tekme nem. prepelčarjev					Razstave				
Dan	Kraj	Aosd št.	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Aosd št.	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Dan	Kraj	Števil. psov	Števil. psov	
25. 26. IX. 1921	Ljubljana	8	11. X. 1924	Ljubljana	4	12. X. 1924	Ljubljana	4	18. 16. X. 1936	"	Šmartno pri Litlji	2	4. 5. VI. 1922	Ljubljana	399	59	14	"	"	"	"	105	91	
9. 10. X. 1921	Pluj	12	16. 17. X. 1937	"	6	26. IX. 1925	Maribor	8	18. 19. X. 1936	"	"	2	"	"	340	59	21	"	"	"	25	130		
14. 15. X. 1925	Ljubljana	4	"	"	"	25. 24. X. 1926	"	9	30. X. 1938	"	Voklo - Dob	6	"	"	297	49	16	"	"	"	47	29		
27. IX. 1925	Maribor	9	"	"	"	18. IX. 1927	Ljubljana	5	30. X. 1938	"	"	2	"	"	115	29	9	"	"	"	62	26		
15. X. 1935	"	6	"	"	"	"	"	"	50. X. 1938	"	"	3	"	"	159	18	4	"	"	"	45	40		
11. X. 1936	Pluj	4	"	"	"	"	"	"	15. 16. X. 1939	"	"	5	"	"	241	28	3	1	"	"	10	26		
"	"	"	"	"	"	"	"	"	15. 16. X. 1939	"	"	4	"	"	128	11	1	"	"	"	19	19		
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	250	44	10	4	"	"	527	86		
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	174	30	8	"	"	"	5	1027		
		45			10			26			19			527	86	5								

Ivan Regali

Perun

To so vam bili kampiljci: Perun, Boj pa Pinkič. Prvi je bil nenavadno velik ptičar, drugi mešan brak-španijel, tretji pa mali foksterijer, tako majhen, da sem ga moral v velikem snegu nositi v nahrbtniku.

Peruna sem dobil od nekega lovca iz Siska v dresuro. Ko sem se mučil z njim že kake tri tedne, se z dotičnim gospodom srečam, pa me pobara, kako se kaj pes ponaša. Jaz mu na žalost izjavim, da ni upati, da bi bilo kaj prida iz njega. Na to mi reče, naj ga obdržim zase, ali pa ga ustrelim. Povedal mi je tudi, da ga je že nek Slovenec iz Letovaničkega vrha pri Lekeniku imel v šoli, da pa je izrekel isto sodbo o njem kot jaz. Nisem ga hotel takoj ustreliti, ker je bil pes izredno lep.

Boja sem dobil pri nekem gozdnem čuvaju, ko mu je bilo šest tednov. Bil je lep, močan in poslušen pes. Imel pa je to napako, da je tiho gonil.

Pinkiča sem nasledil, ko sem vzel v najem hišo in oral zemljo lovskega čuvaja, ki je po ženini smrti odšel v svet. Bil je že kakih šest let star in dobra znanca sva bila, zato ni prejšnjega gospodarja prav nič pogrešal.

* * *

Truden in lačen sem se vrnil pozno popoldne z obhoda po revirju in komaj sem čakal, da se usedem in dobim nekaj za pod zob. Ker pa nisem bil še vprežen v zakonski jarem in voz, sem seveda moral čakati na milost drugih ljudi. Ko zavijem s ceste proti dvorišču, me sprejme močno lajanje, ki kmalu naraste do največje ljutosti. Gledam začuden, kaj je to, pa vidim k plotu privezanega lepega ptičarja. Zagnal se je proti meni in me oblajal. Na njegov lajež pa skočita Boj in Pinkič proti njemu, češ ti, tujec, kaj bevškaš na našega gospodarja! A ptičar pomakne zadek tesno k plotu in jima kaže močne derače, ki so obadva držali v spoštljivi razdalji. Na ostro besedo se Boj in Pinkič potuhneta in jo odkurita vsak na svoje mesto, jaz pa se skušam približati razkačenemu ptičarju. Toda slabo sem naletel. Zakadil se je proti meni, da sem komaj odnesel cele hlače! Prigovarjam mu, ga kličem po vseh imenih, pa nič. Pustil sem ga, da se umiri in pogledam, kje je gospodinja, da jo vprašam, kaj in kako je s tem psom. Toda ni je bilo doma. Napotim se na drugi konec dvorišča, da pozvem pri sosedu, kam je šla gospodinja in kdaj se vrne. »Soseda« mi obrazloži, da se vrne »gazda-

rica čak na večer« in da je dotičnega psa pripeljal »gospon Čukac iz Siska u vežbu«. Ta je lepa, si mislim, najmanj dve uri bom še čakal, da dobim kaj za pod zob in pa s psom se bo treba mučiti.

Ves nejevoljen odložim puško in se usedem na stopnice. Razmišljam tudi o dresuri ptičarja. Vstanem, grem zopet proti njemu in ga vabim in kličem z vsemi imeni, kar mi jih je prišlo v glavo, a ni me pustil do sebe. Motril sem ga natančno, ko me je lajal; Boj in Pinkič sta bila v bližini pripravljena, da vsak hip skočita nadenj, ter sta samo čakala na moje povelje. Presodil sem ga, da je star čez deset mesecev, lepe, pa izredno močne konstrukcije, ravnih nog in križa, lepe glave s pravilno nastavljenimi uhlji, močnih širokih prsi, kavine barve s snežno belimi lisami. Tako sem ga temeljito ogledal in precenil ter se zopet usedel z Bojem in Pinkičem, vsakim na eni strani in smo čakali na gospodinjo.

Noč je polagoma prihajala ter se spuščala na široko ravnino Hrvatske Posavine. Blagodejni mir je nastopal, kmetje so se vračali na svoje domove peš in z vozovi. Tudi jaz sem končno pričakal gospodinjo. Brž vzamem kos kruha in grem z njim mamit novega varovanca in učenca. No, kruh je pomagal, pes je bil lačen. Odvežem ga in peljem v sobo. Bilo pa je še vedno vprašanje, kako mu je ime? Poskušam zopet z imeni. Reagiraj je na vse. Po malem premisleku se odločim, da mu dam ime Perun, po nekdanjem slovanskem bogu vetra, pa naj bo g. Čukcu všeč ali ne. Zakaj pa ni sporočil imena.

Pri jedi, dokler sva bila sama, je še šlo nekako. Metal sem mu precej velike grižljaje in zginili so kakor v brezno. Uvidel sem, da je izboren jedec; samo če bo tudi poslušen. Pritihotapila sta se v sobo tudi Boj in Pinkič in vsi trije psi so me gledali kot pobožne ženice v oltar, ko sem zajemal iz sklede in nikdar zgrešil mimo ust. Zopet vržem lačnemu Perunu pol postanega in trdega cmoka in glej, troje žrel se je odprlo kot pekel in hlastlepo zalogaju. Ujel ga je najmočnejši, to je bil Perun. Toda onadva, užaljena v dno svoje pasje duše, da jima je novi vsiljenec odjedel zalogaj, se zakadita v sveti jezi vanj. Pinkič na vrat, Boj na hrbet in zobje so zapeli svojo, kožo trgajočo pesem. Perun pa je pokazal, da se ne boji ne dveh ne treh. Renčanje, puhanje in cviljenje je napolnilo sobo in dvorišče, vmes moji kriki, pa vse ni nič pomagalo. Boj se je nadaljeval z vso srditostjo. Skoraj bi mi prevrnili mizo. To mi je bilo preveč. Pograbim palico, mahnem kar poprek in klopčič je bil razmotan. Pinkič je odšepal pod posteljo, Boj cvileč smuknil ven na dvo-

rišče, Perun pa je lizal mirno, kar se je polilo iz skleda na tla in bil popolnoma hladnokrven.

Tako se je končalo moje prvo srečanje z mojim nepozabnim Perunom. Dokazal je takoj, da strahu ne pozna in da je pripravljen na vse. To se mi je dopadlo. S tem pa je tudi takoj pridobil avtoriteto nad svojima štirinožnima drugoma. Nič več se ga ni upal lotiti ne Boj ne Pinkič, vedno in povsod sta se mu spoštljivo umaknila. To svojo neustrašenost je pokazal v nešteto primerih z obstreljenimi srnjaki, lisicami, z domačimi in divjimi mačkami, kunami, dehorji, kačami in drugimi psi. Imel je pogum in orjaško moč.

Drugi dan nisem šel v revir, ampak sem navezal Peruna in sva šla na sprehod. Hodila sva po Budaševskem polju, od tam sva šla v Galdovske gaje in čez Oplavnik nazaj. Dognal sem, da nima nikakega pojma za mirno in počasno hojo, ampak bi divjal vedno brez smisla. Sicer je pokazal zanimanje za vsako žival, še celo za vrabce, ki so čivkali po grmovju in živih mejah. Popoldne sem ga že krotil, ko sva hodila po Hrastelniškem polju. Vodil sem ga zato, da vidim, kako se bo obnašal in če ima dobro lovsko žilico, oziroma kri.

V nekaj dneh sva pričela sobno dresuro. Joj, kako je imel trdo glavo! Ni šlo in ni! Za vse drugo je bil pripravljen, samo za ono ne, kar sem hotel jaz. Ko je že nekajkrat kaj naredil, sem mu dal odmor in košček sladkorja v spodbudo in pohvalo. Pri ponavljanju pa zopet ni znal nič. To je trajalo dobrih štirinajst dni, toda niti z bičem mu ni šlo v glavo. Pustil sem ga nekaj dni v miru. Hotel sem še poskusiti, kaj bo pokazal zunaj prost. V polju je kazal samo to dobro, da me je našel kamor koli bi se mu skrnil in mu še tako zmedel sled za seboj. Za drugo ga ni bilo mogoče pridobiti. Ko sem ga učil »aport«, ni držal v gobcu nobene reči, tudi kruha ne! Zavezal sem mu gobec s predmetom za šolo aporta. In tudi to ni pomagalo. Sedel je kot pribit na mestu. Nikamor se ni ganil. Vlekel sem ga za seboj, a on se je uprl z vsemi štirimi, da je izgledalo kot da vlečem klado. Ko sem popustil, je pa začel otepati s tacami po gobcu, dokler se ni otesel neljube mu reči.

Nekega dne caplja z menoj v polje in opazi na kakih sto korakov domačo mačko, ki je prežala na jerebice. Zaleti se z vso silo proti njej, da me je skoraj podrl. Komaj sem ga zadržal. Malo ga pomirim in začneva se mački bližati na strelno daljavo. Na kakih osemdeset korakov se uležem in pripravim puško, a verigo denem pod trebuh. Ko ustrelim, pes poskoči kot nor, da me je obrnil okrog, pa jo ubere kot zmaj po polju.

Vstanem, žvižgam in kličem na vse kriplje, pa on se ne zmeni in mi kmalu zgine izpred oči. Mislim si, pojdi, kamor hočeš, vsaj ne bom imel dela in skrbi s teboj! Ustreljenemu mačku odrežem desno prvo šapico v členku — po ondotnem običaju — pa jo mahnem proti domu. Ko pridem domov, ni psa nikjer. Zaman povprašujem. Pa ne da bi znorel, ali pa se izgubil, in že me je skrbelo. Rezek žvižg, toda le Boj in Pinkič pritečeta. Peruna ni! Požvižgam drugič, tretjič — nič! Na žvižg mi je vselej pritekel ali se javil na verigi, to vsaj sem ga naučil. Odložim puško in začnem ogledovati okoli svinjakov, v senu. Še v hlev stopim in zagledam ga pod — jasli. Ves se je tresel, kot da je v najhuši zimi prišel iz vode. Pokličem ga, toda niti ne pogleda me. Vse prigovarjanje nič ne pomaga. Primem za verižico in komaj ga potegnem izpod jasli. Jasno je bilo torej, da se boji strela. To je pri psu težko odpraviti, največkrat pa sploh ne. Jezen ga privežem na njegovo mesto ter sklenem takoj poročati lastniku, da je škoda s tem psom izgubljeni meni čas in njemu denar. Na vso srečo se drugi dan snidem z gospodarjem, ki sem mu povedal, kako je s psom. Kaj je odredil, sem že povedal.

Sam nisem vedel, kaj bi sedaj s psom. Ustreliti ga je bilo škoda, ker je bil lep in mlad. Odločil sem se, da ga nekaj časa obdržim, nato pa komu prodam za hišno varstvo. Moram namreč že tukaj omeniti, da je kazal veliko pažnjo hiši posebno ponoči. Često nisem mogel zaspati od prevelikega laježa treh psov. Ako je kateri le najmanjšo reč začutil, se je sprožilo kot puške na fronti. In kako so se lepo ujemali. Pinkič prvi tenor, Boj drugi in Perun bas. Nato so še sosednji psi odgovarjali in to vse noči, tako da sem dostikrat vstal in jih nagnal v njihove brloge.

Neki večer sem šel brez puške proti Galdovskim gajem ter vzel vse tri revskače s seboj. Peruna seveda na vrvici, Boja in Pinkiča pa prosta. Daleč proč itak ni šel od mene brez povelja. Bila je že popolna tema, ko smo se vračali proti domu. Naenkrat zabevska Pinkič pri nekem rakitovem grmu, Boj priskoči na pomoč in prične se hud lajež. Zaradi teme nisem mogel videti, kaj imata, ampak sem le izpodbujal, naj primeta. Ko se nič ne premakne, pustim Peruna na pomoč in se podam tudi sam na dotično mesto. Perun jo ubere v velikanskih skokih k njima na pomoč in takoj zaslišim silen ravs in kavs, renčanje in cviljenje.

Članarina za leto 1941. znaša 100 din, za lovske čuvaje 80 din.
Zvezi pripada od tega po 70 din.

Pospešim korak, da vidim, kaj le imajo. Pri tolikem hrupu in trušču sem mislil, da imajo najmanj risa! Pridem na mesto in vidim, da drži Perun v gobcu veliko domačo mačko, katero hoče odnesti, a Boj in Pinkič mu ne pustita. Vzamem mačko, jo vržem v jarek in razženem pse.

Šli smo naprej proti domu, spotoma sem naročil fantu, ki sem ga srečal, naj zakoplje poginulo mačko. No, sem si mislil, za nekaj se je pa ponovno izkazal. Opravil je sam s potepeno mačko, ki je podnevi prežala na jerebice, sedaj pa na zajce. Psi so tekali prosto vsi trije, računal sem, da morda še kaj najdejo, ker v tem oddelku sem postrelil največ potepinskih mačk, kar se je v nekaj letih vidno poznalo lovišču, čeprav sem se hudo zameril ondotnim domačinom. Naenkrat zopet nastane lajanje. Zadovoljno si pomanem roke, češ: danes bom nepričakovano napravil brez puške nekaj koristi v lovišču. Urno se podam proti kraju nove morije in kmalu vidim, da Perun nikakor ne more neko stvar sigurno zgrabiti s svojimi zobmi. Skušam ga odgnati, pa on še z večjo ihto skoči nad svojo žrtev, da zahrusta in zapoka, strese pa hitro izpusti. Nemilo ga pobožam s čevljem, da cvileč odskoči, in vidim, da je pretrgal — ježa. Za ježem mi je pač bilo žal, ker uniči marsikak škodljiv mrčes in miši.

Vsekakor se je ta večerni sprehod končal z uspehom, da sem namreč spoznal vsaj nekatere dobre strani Peruna. Sklenil sem, da ga ne prodam, ampak obdržim zase, zato pa bo šel Boj, ker prehrana treh psov me je precej veljala. (Konec prihodnjšč.)

Foto Janko Skale

Tone Čokan

Fanfara življenja

Kakor so bili prvi aprilski dnevi lepi, tako so se proti koncu meseca neprestano grmadili po nebu težki oblaki, se podili, gnani od vseh vetrov sem in tja, in pogosto je deževalo.

S še nedovršenim rokopisom svojega lovskega romana sem se odpravil v lovišče v upanju, da ga bom tam, kjer sem ga zasnoval, tudi končal. Saj ne hodimo v lovišče samo na lov, a star lovski čuvaj — vsi lovski čuvaji so menda stari —, ki mu revmatični sklepi točneje napovedujejo vreme kot Zagreb in Zemun in še Dunaj, tega ni mogel razumeti in mi je hitel pravi, da s petelinom ne bo nič, ker njega bole vsi sklepi, ne bo še kmalu lepo. Nekako kot v ublažitev svojih neprijetnih trditev pa mi je dopovedoval, da se je oglašal, zakaj me ni bilo, na meni dobro znani krivi smreki.

Vreme se je končno le nekoliko spreletelo in pot, posuta z mojimi daljnimi mislimi kot gozd s cvetjem, me je privedla do smreke, pod katero sem res našel na tleh petelinove pečate, ali kakor jim čuvaj pravi »vizitke«.

Prvi maj — 1940.

Kakor mora so viseli oblaki nad zemljo, dasi ni deževalo; kakor zahrbtni zveri so se plazile megle po planinah, ko sem se zgodaj, bilo je še močno temno, odpravil proti smreki.

Kaj vse je zgostilo človeštvo v simbol prvega maja! Od pravice do mlade plahe ljubezni do krutih bojov za dostojno človeško življenje! Kaj vse pomeni lovca — iti na petelina! Koliko lepih misli, kakšno razkošje dobre volje! A ta prvi maj je bil prvi maj leta 1940. Zato so moje misli, ko sem sedel na štoru in čakal, kdaj bo petelin zapel, trudno krožile nad našo zemljo, prešle so vse meje, ker edino misel je še danes, ki ni ustesnjena v boleče zôžen prostor, a bile so kot omamljene lastovice, ki v deževnem vremenu letajo nizko pri tleh, in niso mogle prodreti oblakov in se pognati proti nebu.

V popolno tišino boja med nočjo in jutrom se je od daleč začul petelinov glas. Samo strasten lovec ve, kaj vse more zbuditi ta glas v človeku. Približal sem se mu na strel. Sedel je na vrhu, prav na vrhu upognjene smreke. Krila je razpel, kakor da bi hotel odleteti; vrat je stegnil, kakor da bi se hotel odtrgati z drevesa proti še lahno prebledevajočemu vzhodu, kot pohiti mlada misel proti soncu, za katerega ve, da je, ker ga sluti in čuti, ve, da mora biti, da se ob njem sprosti prepolnost mladosti, čeprav ga zakrivajo oblaki.

Počasi sem dvignil puško; jo prislonil k licu; zatisnil levo oko; pomeril; položil prst na prožilce. Iz vse svoje polnosti je pel, ne brigajoč se za taščice, ki so se plaho in drobno oglašale po grmovju, ne za kose, ki so si z močnim glasom pripevali iz brega v breg, ne za kukavice, ki so s svojim glasom polnile gozd, ne za neugnane drozge, ki so se polni melodij razposajeno podili po gozdu. Sam ob sebi se je naslajal, iz njega samega je kipelo razkošje, sam je bil prepoln življenja, moči in radosti, da lahko pozdravlja sonce. Kaj mu mar vse drugo.

Pravijo, da je največji užitek sprožiti v tem hipu. Slišal sem že, da je takrat tako zamišljen sam vase, da niti ne sliši strele, ki zasika. Bog vedi ali zaradi pevelike lovčeve strasti, ali zaradi prevelike nerodnosti mimo njega.

Ne vem, kaj se je v hipu, ko sem že hotel sprožiti, zgodilo v meni. Puška je kakor sama od sebe omahnila. Ali je šla mimo mene vsa moja mračna mladost? Ali je bruhnila iz mene zatrta, a ne uničena sla po življenju? Ali je šel mimo mene krik tisočerih? Bilo mi je, kot da bi petelinova drža na smreki, njegov budeč, sonce pozdravljajoč glas, priklical pred mene v široko vizijo človeštva: Kmet, ki gre družno z živinico, z upom in molitvijo po mladi njivi — Živeti! Drvarji, ki s predrznimi kretinjami spuščajo les po drčah v dolino, kjer že čakajo nanj hrzajoči konji in težki vozovi — Živeti! Delavci, ki se med tuljenjem siren vsipljejo iz tovarne in v tovarno — Živeti! Drdranje avtomobilov po belih cestah, naglica na postajah, kot da bi držalo za vsako orodje sto rok — Živeti! Pozibavajoče se ladje na oceanih, kakor upanje napeta jadra, loveč vase razigrane ve-tvore, boreč se za daljna obzorja — Živeti! Tihi in počasni sprehodi od življenja utrujenih, ki hočejo še zadnje dni do dna izkoristiti — Živeti! Mladi, ki se v plahi nasladi paroma umičejo pogledom ljudi v maj, ki se jim prsti nerodno stikajo, polni tako lepih misli — Živeti! Živeti, krik tistih, ki jim strelski jarki brezkoristno izmozgavajo življenjsko silo in je v njih otope-losti le še ena misel jasna — Živeti! Da! Živeti!

Nekoč sem opazoval orla, ki je plaval nad divjimi strmi-nami in prav sem dal tistim, ki ga imenujejo kralja ptic. Skozi daljnogled pa sem videl, da je v krempljih nesel zajčka, in moja čustva so mu odvzela prestol. — Živeti!

Živeti, so klicale moje misli za petelinom, ki se je ves veličasten prenesel s smreke v prepevajoče jutro, k svojim putkam.

Morda bi se moja radost izdala v prekipevajočem vrisku, ali v tveganem skoku po strmini, če bi si upal motiti ubranost gozda. Tiho pojoč sem se vesel vračal pod cvetočim drevjem domov.

Pred malico.

Po malici.

Prsk srnjadi na Šipku in Menini planini

Z mešanimi občutki sem lezel dne 28. julija iz kranjskega Špitaliča na Šipek, v privatno lovišče barona Apfaltererna, v katerem poznam sleherno stečino in stezico in v katerem mi je zopet dovolil odstrel dveh srnjakov.

Pihal in sopel sem kakor stara obrabljena lokomotiva, katera pričakuje samo še, da jo izloči komisija iz prometa in jo pošlje v zasluženi pokoj med staro železo.

Dolga štiri leta nisem oddal niti strela, kajti v teh 4 letih se je pri meni marsikaj spremenilo...

Srečal sem se z Abrahamom, nalezel se revmatizma in vse preveč ogabne tolšče. To se kaj rado pojavlja pri starem telovadcu, ko dokončno zapusti telovadnico. Dobil sem akutno povečanje srca in slednjič se mi je začela šele letos celiti globoka in zevajoča rana, ki mi jo je bil zadal docela po nedolžnem pred leti brezdušni Janez v družbi njemu sorodnih bratcev.

Bal sem se spotoma, da mi je opešal tudi vid, ker vsakemu zemljanu ni dano, da bi si lahko montiral daljnogled na puško.

Veselilo me je dejstvo, da letos niso še dozorele maline po Šipku, kajti teh nabere nekaj stotnij ženskega sveta in otrok, ki žde od zore do mraka po posekah, po več vagonov.

Edina tolažba mi je bila moja risanica. Prejšnji njen lastnik si jo je bil posebej naročil za lov na jelene in divje svinje na jugovzhodu naše države in priznati moram, možakar jo je pogruntal. Ta risanica spominja na pihalnike arabskih beduinov, kajti dolga je celih 128 cm in temu primerno tudi težka. Precizno je pristreljena na 100 in 200 korakov, nje izstrellek pa povzroča tako strahovito rano, da bi lahko položil vanjo svojo težko drvarsko pest in da mora v par trenutkih izkrvaveti še tako velika žival, ki je ni treba iskati, ampak samo pobrati. Kalibra je 7×64 mm. Ta puška je naravnost ustvarjena za Šipek, po katerem se je razbohotila prava pravcata džungla. Po posekah, obsegajočih hektarje, poganja nad meter visoka trava in po nekaj metrov visoko mačkovje. Najhujše je pa ono nesrečno malinovje in robidovje. Dvomim, da ima vsa Jugoslavija grši in težji teren. O kakem zalazu na srnjaka ne more biti tu niti govora.

Za trenutek ga lahko zapaziš, to se pravi samo njegovo glavo in sicer z visoke preže, katerih je na Šipku precej. Puško moraš imeti tako rekoč vedno ob licu, sicer zapustiš Šipek brez srnjaka. Zaradi tega je tudi odstrel kaj pičel, izvzemši brakade. To mi bodo morali priznati številni stari in izkušeni lovci, ki so dneve in dneve zaman zalezovali srnjaka po Šipku. Končno sem dosegel bajto in bil očaran nad udobno sobno opremo, katero si je oskrbela prikupna družba iz bele Ljubljane s Hribernikom na čelu. Vsa potrebna kuhinjska oprema ti je na voljo.

Naslednji dan, 29. julija, sem lazil brez puške po revirju. Zvečer je prišel v bajto oskrbnik Matevž Kadunc, s katerim sva se podala na konec revirja. Ko sva prišla na cilj, oddaljen od bajte uro hoda, sem v svoje največje veselje zapazil, da sem pozabil svojo izborna piščalko, katero mi je bil naredil prijatelj Vladko, za kar se mu ponovno zahvaljujem, na oknu v bajti. Hvaležen sem bil sv. Hubertu, da nisem pozabil doma tudi puške. Z Matevžem sva se usedla. Za kak četrto ure, točno ob 18. uri, me je opozoril oskrbnik, da je stopil kapitalen srnjak iz goščave na poseko in tudi

v hipu izginil. Jaz ga nisem mogel videti, ker je ločila Matevža in mene mala smreka. Matevž me je pozval, naj se splazim k njemu, češ da se je srnjak ulegel in se maje visoka trava, ker si otepa z glavo muhe. Nastavil sem svoj sicer izborni daljnogled, opaziti pa nisem mogel ničesar, in zlezal na največjo jezo Matevževo zopet na staro mesto, da sem tako brzdal svojo lovsko strast. Na nasprotni strani se je zabliskala Menina planina s svojo kočo.

Na srnjaka sem docela pozabil in se vdal sanjarjenju. Zaman sem iskal koče na Osekih, ki je last znanega nimroda in izbornega družabnika ravnatelja Pestotnika. Nisem slutil, da mu bom po celih 10 letih zopet stisnil v nekaj dneh roko na Menini planini. Mnogo lepih ur sem prebil v tej bajti z lovci in izbornimi pevci.

Matevž, ki je gledal vedno nepremično na mesto, nad katerim se je tresla trava, me sune v rebra, češ da so gospod prekinili popoldansko dremanje in naj se požurim, da ne bo prepozno. Srnjak je vstal in gledal proti nama. Zaradi smreke ga nisem mogel zagledati, zato sem ponovno zlezal k Matevžu.

Puško sem z bojznijo nesel k licu in sprožil. Srnjak se je zrušil na mestu s prestreljenim srcem. Na desni strani pleč mu je zijala strahovita rana. Toplo sem se zahvalil Stvarniku, da mi vid ni opešal. Srnjak je bil izrazit bodež. Konico levega roga in levi odrastek je imel docela odlomljena, oba odrastka desnega roga pa nalomljena.

Vtaknil sem v usta mezinca obeh rok in zapiskal na vso moč. S tem sem dal pastirju uro daleč dogovorjeni znak, da imam plen in da naj pride z nahrbtnim košem ponj, kar je tudi storil.

Naslednji dan, namreč 30. julija, sem taval po revirju in opazoval prsk. Puško sem pustil v bajti. Okrog 8. ure zjutraj sem opazil na poseki srnjaka, kako je gonil srno. Ob 11. uri, ko sem poskušal, če bo reagiral jereb, zaslišim v visokem gozdličku, ki edini nudi na Šipku vsaj nekaj razgleda, silno lomastenje. Iz lesa je prihrumela srna, za njo pa kot hudournik lep šesterak in jo podil na poseko. Skočil sem na poseko ter poslušal in opazoval pirovanje, v kolikor mi je džungla dopuščala.

Sreča mi je bila nad vse mila. Srna se je ustavila, ko ji je srnjak omehčal srce, oddaljena od mene samo kakih 10 korakov, in nasilnež jo je naskočil v divjem skoku. Dasiravno lazim po gozdovih za srnjaki že nad 50 let, je bil ta naskok prvi, ki sem ga videl. Trajal je samo par sekund, nakar se je srnjak ulegel. Srna ga je pa sramežljivo ogledovala, kakor da bi se nečesa kesala, čeprav sem po njeni zajetnosti sodil, da ni novinka.

Srnjak se je dvignil kaj kmalu in zopet pognal srno v goščavo. Zaljubljenemu paru sem želel lep in krepak zarod.

V sredo, 31. julija, me je zopet prijelo. S pastirjem sva napravila na visoki lestvi zasilen sedež in nesla lestev v najbolj zaraščeno poseko, ki ni nikdar brez srnjadi. Poslušal sem notranji glas, ki me nikdar ne vara, in se nisem hotel poslužiti nobenega že narejenih masivnih čakališč. Fanta sem poslal domov, sam sem pa zlezal na lestev, katero sem naslonil na prav drobno stebelce drevesca, edino, ki je tam raslo. Po prvih dveh serijah klicanja sem slišal v nasprotnem visokem lesu lomastenje in one značilne srnjakove skoke, ki poženo pravemu lovcu srce na 150 ali še več sunkov v minuti. Opazoval sem kot ris, dasiravno sem vedel, da je srnjak preskočil jarek in se nahaja na poseki. Zapaziti ga nisem mogel. Končno vendar ugledam njegovo glavo, s katero si je odganjal muhe. Bil je od mene oddanjen nad 150 m. Zapiskati si nisem več upal, kajti vedel sem, da je zame

izgubljen, če se premakne le korak proti meni s parobka na mali jasi, kjer je stal. Puško sem nesel k licu, priporočil se sv. Hubertu in sprožil. Srnjak se je zrušil na mestu. Ponovno sem dal z žvižgom pastirju dogovorjeni znak, da je prišel s košem po srnjaka. Sam sem pa stal na mestu in gledal nepremično, kako se je tresla trava. Pastir ga je iskal dobre četrte ure kljub mojim natančnim navodilom, katera sem mu dajal z lestve. Našel ga je šele, ko je stopil nanj. Kroglja je bila zadela srnjaka 2 cm pod brado v sredino vratu in izšla skozi tilnik, ki mu ga je dobesedno raznesla. Ni ji pa bilo še dovolj, kajti oplazila ga je vzdolž vse hrbtenice, po kateri mu je dlako tako pobrala, kakor bi tega ne mogel bolje napraviti brivec.

Naslednjega dne sem se podal v Kamnik, da sem obiskal svoje stare znance in prijatelje. Dr. Trampuž mi je takoj dovolil odstrel srnjaka v svojem lovišču, ki se razteza od Šipka do Menine planine.

Dne 2. avgusta sem se v revirju dr. Trampuža podal na Kisovško senožet. Po prvih serijah piskov sem slišal mal šum in gledal v tisto smer. Piskal sem prav tiho in šilar se mi je približal tiho kot duh na 15 korakov. Ker sem upal na Menini planini na kapitalnega šesteraka, sem mu z roko samo pomiagal, nakar je odskočil. Na Šipku je bil prsk v polnem razmahu. Radoveden sem bil, kaj bo na Menini planini, po kateri sem tudi prejšnja leta zaman klical.

Ko sva lezla 2. avgusta s čuvajem Pajkelcem proti bajti, sem videl na kakih 500 korakov, kako je preskočil srnjak leseno ograjo. Kaka razlika med terenom na Špiku in Menini planini, kjer sem čestokrat zapazil divjad na kilometer.

Pajkelca sem takoj opozoril na srnjaka, ki je stopical po velikanski pokošeni senožeti na nasprotno poseko. Imel sem ga docela na prostem pičlih 100 korakov. Streljati pa nisem hotel, ker nisem dosegel niti bajte, ki je bila oddaljena komaj nekaj 100 korakov.

Pač pa sem vzel piščalko in mu zapiskal z vso pozornostjo.

Na klic se ni niti zmenil. Ko je prišel na poseko in jel obirati duhteče planinske biljke, sva s čuvajem odšla na sosednjo poseko, oddaljeno kakih 1000 korakov.

Kmalu začujem ono pihanje in sopenje srnjaka, kadar je v polni sli za srno. Komaj 50 korakov sta bila s srno od mene.

Na pisk se še zmenil ni, dasiravno sem vabil tudi na javkanje. Mislim sem, da ga bo to privabilo, da bi obračunal s tekmečem.

Dva dni sem lazil po raznih krajih revirja in sem videl 6 srnjakov, ki so gonili, kar je pričalo, da je bil prsk tudi na Menini planini v polnem teku. Priklical pa tam tudi letos nisem niti enega, kakor ga nisem vsa prejšnja leta, medtem ko sem jih na Špiku nekaj tucatov. To mi je docela nerazumljivo.

»Srnjak - koštrun«

V Udnem borštuc, občina Naklo pri Kranju, imamo v najemu lovišče. Temu je priključeno tudi lovišče Kranj, tako da meri skupaj nekaj nad 5000 ha. Srnjad se goji najskrbneje in že tri leta ne prirejamo nikakih brakad nanjo. Lovišče nadzorujeta dva poklicna lovca, ki sta stalno v revirju. Do sedaj smo odstreljevali samo slabše kose in se je stalež več kot podvojil. Veliko pa so pripomogli k temu tudi naši mejaši, ki kolegialno po dogovoru

ne prirejajo ob mejah brakad. Tako nudi narava z neprodirnimi goščami, valovitim terenom in polna potočkov ter vmesnih pašnikov, poleg ljubega miru in skrbne nege, srnjadi vsega v izobilju.

Tudi v letu 1940. je bilo obsojenih nekaj nevrednih gospodov in med njimi zanimiv srnjak, čigar rogovje kaže slika. Že v maju sta mi lovca večkrat pripovedovala, da vidita pri gošči, blizu naše kočice srnjaka, ki je srednje velik, ima samo en rog in je izredno plašen. Več mi nista vedela povedati, razen še to, da vedno, ko odskoči v goščavo, spušča čudno pretresljive glasove, ki so bolj podobni hripavemu vriskanju kot pa srnjakovemu bav-

kanju. Takoj v začetku junija pa mi je pravil pastirček, ki stalno pase v bližini imenovane gošče, da je videl že nekajkrat v mraku, ko je priganjal domov živino s svojim »Heh dam, hej dam«, srnjaka, ki prav za prav ni srnjak, ampak bolj koštrun. Ker sem vedel, da pastirček razlikuje srnjad precej dobro in mi je že več kosov res točno opisal, sem stal pred novo uganko. Opustil sem načrte, ki so bili namenjeni spačku v Jurčkovi frati, ter sklenil, da najprej rešim uganko tega »srnjaka-koštruna«. Tajno pa sta sklenila isto tudi naša dva lovca ter si na vse načine prizadevala, kdo mi bo prvi lahko podal točen opis tega čudaka. Prav od srca sem se moral večkrat nasmejati, ko smo se v temnem jutru ločili pred kočjo, vsak v drugo smer, v bližini omenjene gošče, pa po brezuspešnem čakanju prilezli vsak iz svojega grma in se režali drug drugemu. Srnjak-koštrun pa je spuščal svoje hripavo vriskanje, če nas je zaslutil. Dne 17. junija sva prišla s tovarišem na večerni zalaz, z namenom, da upihnemo lučko tistemu »preč potrebnemu« z Jurčkove frate, kakor pravita naša lovca. Videla sva pa le dva res lepa in močna srnjaka, tako da tovariševa morilna cev ni izpregovorila. Zvečer smo v koči kaj kmalu zlezli vsak v svojo posteljo, in da ni bilo pod streho teh preklemanih polhov, ki so prirejali z nekaj ostalega želoda prave nogometne dirke, bi bili prav dobro spali. Tako pa je v polsnu stopal pred mano srnjak, velik kot bivoli, en rog dolg najmanj pol metra in zavrt kot odpiralč buteljki, štrleč na sredi čela naravnost v nebo, a drugi mu je visel pod brado kot slonov rilec in s tem je travo kar kosil in metal v žrelo. Pomeril sem z nekako puško, ki je imela obliko starega topa, pritiskal in pritiskal na jeziček, vendar ni hotela krogla iz cevi. Končno se je le užgalo in krogla je prilezla po zraku počasi, počasi... Skočil sem za njo in jo z roko potisnil v srnjaka. Najbrž sem pri tem preveč ječal in stokal, ker sem začutil, da me nekdo vleče za nogo. Zbudil sem se ves premočen in utrujen, lovec pa me je še vedno držal za nogo in vpraševal, kaj za Boga se mi je vendar sanjalo, da sem golčal take obupne glasove. Ko tako sedim v postelji ter buljim v lovca, se nehote dotaknem svojega, precej velikega daljnogleda, ki je, ne vem kako prišel pri premetavanju pod moj hrbet, kar je gotovo povzročilo moje sanje.

Zjutraj smo še v mraku pri kristalno čistem nebu s tovariši odrinili. Ni pa minila še dobra ura, ko smo med najhujšim treskanjem in nalivom priromali v kočjo, premočeni do kože. Hitro smo zmetali raz sebe mokre cunje, jih pobesili okrog peči ter zraven vse prej kot molili. S tovarišem sva zlezla pod odeje, lovca Janče in Jože pa sta pridno nalagala v peč, da bi se čimprej posušilo.

Gola, koščena in poraščena, sta se tovariša kaj čudno odražala v svitu odprte peči. Sem pa tja sta pokukala skozi kuhinjsko okno in klicala na pomoč, ne vem že, katere svetnike ali tudi narobe, samo da bi bilo naliva konec. Na enkrat sta oba kar odrevenela in obstala odprtih ust. »O, maserium, tist' srnjak« sta izdabila oba v eni sapi in buljila skozi rešetko okna na majhen kozolček in solnico, ki stojita nasproti kočje, kakih 150 korakov v bregu. Sekundo nato so se že prerivale vse naše štiri butice pri malem okencu. Nikomur ni prišlo niti na misel, da vsi skupaj nimamo na sebi oblačila za figov list, če izvezamo lovca Jančka, ki je imel dva debela čepa vate v ušesih, da bi ujel vanju štrigalico, ki mu je baje pred dnevi zlezla notri, pa ni hotela več ven.

Pri solnici je stal v najhujšem nalivu srnjak, čigar glava je pri vsakem gibu dobivala drugo obliko. No, Tone, daj ga ti, sem prigovarjal tovarišu,

ki mu je v desnici pritrkavala trocevka kot brzovjavni aparat. Skušal je in meril, končno pa obupal, češ da mu muha in dež pokrijeta srnjaka in da ga bo prav gotovo zgrešil. Žal, da ni imel na trocevki daljnogleda, a najbrže bi bilo res tako. Lovec Joža mi je potisnil v roke mojo »ljubico« in patrono, mehanično sem nabasal, pristavil k peči stol, kamor sem prav udobno sedel, cev pa pomolil skozi rešetko pri oknu. Malo sem počakal, da se mi je srnjak prav obrnil in z besedami: sedajle jo ima pa v srecu, pritisnil na usodni jeziček. Srnjak je na mestu vztrepetal kakor da ga je prešinil električni tok, obrnil počasi glavo proti koči kot bi iskal svojega morilca, potem pa omahnil v mlado smrečje. Janče in Joža sta kljub hudemu nalivu in še na pol gola zdrvela iz koč v breg po srnjaka. Vzdigovala sta mu glavo, majala z lastnimi glavami in ne vedoč, da sta ponovno do kože mokra, opletala z rokami ter drug drugemu, sam Bog ve kaj, pripovedovala. S tovarišem sva postala že nestrpna, oster žvižg in tedaj šele sta se zavedla. Najbrže jima je bila pot naokoli predolga za tako trofejo, kajti ne meneč se za trnje in goščo, sta pridrsela s srnjakom naravnost proti koči. »Je že ta prav, tist' je tist'«, to je bilo vse, kar sta vsa srečna mogla izgrgrati. Jaz sem stal na pragu, ogrnjen samo z odejo kakor Gandi. Pri pogledu na srnjakovo glavo sem tudi sam začel opletati z rokami, glasu nisem spravil iz sebe menda nobenega, samo nekak čuden občutek ugodja me je spreletaval. Dolgo, dolgo sem obračal »koštrun-srnjakovo« glavo, otipaval in božal krivenčaste izrastke, odeja pa mi je počasi drsela s hrbta. Ne prav nežen udarec po goli zadnji plati in krepak »čestitam« mojega tovariša sta me šele zdramila. Trenutek tihega užitka, ki Bog daj, da ne bi bil zadnji, in uganka »srnjaka-koštruna« je bila rešena.

Adolf Schaup

Prepad

I.

Lahno je škropilo po megleni soteski. Mogočna reka je valila svoje umazane valove po strugi tam doli pod železniškim nasipom. Na pustem peronu male postaje je medlo brlelo nekaj svetilk, da je bilo komaj razločiti tri v dežne plašče zavite postave: postajenačelnika, ki je motril progo proti vzhodu, kjer bi se morali zasvetiti zdaj pa zdaj reflektorji lokomotive, starejšega slokega gospoda in krepko postavo mladeniča v ličnem lovskem kroju. Gospod je nemirno stopical sem in tja in če bi bilo bolj svetlo, bi se dalo razbrati z njegovega obraza nestrpno pričakovanje.

»Čim se ustavi vlak,« je rekel mladeniču, »skoči v voz in pobrigaj se za prtljago, Tine! Pa naj ti še Jože pomaga! Jože! Jože!« je zaklical v temo.

V tem privozi vlak in se ustavi. Iz voza maha nekdo s kapo in kar prešerno veselo pozdravlja: »Zdravo, svetnik! Živio Peter!« Tine je že odprl vrata, prožno skočil v voz in pričel v vsej naglici podajati precejšnje število težje prtljage Jožetu na peronu. Mimo kovčegov in škatel sta se prerila debelušen gospod, ki je kar naprej mahal s svojo kapo, in vitka ženska postava.

»Tako torej! Tu smo, Peter, vivant počitnice, dolge naj bodo! Pa dovoli, da te seznanim... ej, saj jo poznaš, pa še prav dobro, našo Verico... je zrastle, kaj? Hm? Pa lepa je postala! He, he!« Dekle je prisrčno pozdravilo in poljubilo strička Petra Završana, sodnega svetnika v pok., ki jo je prav očetovsko potrepjal po rami in jo držal za roko.

»Pripravljeno,« zakliče Tine in družba se napoti za postajo, kjer sta čakala na gospodo dva avtomobila, večji za ljudi, manjši za prtljago. Tine je sedel za volan in odbrnel je lepi »Tatra« po strmi cesti v serpentinah proti jugu. Jože je še nekaj časa urejeval prtljago na drugem vozu, potem pa pohitel za prvim. Čarobno so osvetljevali žarometi v črni noči cesto, vijočo se med smrečjem. V vozu se je razvil živahen pomenek med nečakinjo in obema stricema.

»Teta Jela te kar težko čaka«, reče svetnik, in si obeta, da prineseš nekaj življenja v našo sicer lepo puščobo.«

»Veselim se neizmerno svidenja s teto po tolikem času.« je odgovorila Vera, »a nič manj se ne veselim tiste vaše puščobe tam gori v Zasmrečju. Strašno potrebna sem samote in miru.«

»He, he! Peter! Peter! Imaš li kaj taročnih kart v hiši? Klet? Kaj dobrega v nji? Kdo bo tretji, četrti pri taroku? Strešica božja! Ne maram se dolgočasiti pri tebi! Sicer bo nekaj dela ... koncipient v mestu ne zmore vsega sam ...!« Marko Vesel se je zopet zahihital, da se mu je trebušček tresel na mehkem sedežu. Svetnikovo zatrjevanje, da je poskrbel za to, da bo gostom tja do jeseni lepo in dobro pod njegovo streho, je pretrgalo živahno hupanje.

Voz je zavil v desno. Po skoraj polurni vožnji se je pokazalo na desni spodaj nekaj večjih razsvetljenih poslopij. Še ovinek na levo precej strmo navzgor in voz je pridrčal pred večjo hišo, kjer se je ustavil pri razsvetljeni vhodni verandi. Takoj za »Tatro« se je ustavil »Ford« s prtljago.

Visoka, lepa dama sivih las, gospa Jela, je z mladostno živahnostjo nudila dobrodošlico svaku dr. Veselu in prisrčno objela Vero z vzklikom: »Komaj sem pričakovala trenutka, da te zopet vidim!« Pozdravno sceno je pretrgal svetnikov prisiljeno oster in zapovedujoč glas: »Konec za sedaj! Tri mesece bomo skupaj in bo dovolj časa za klepetanje! Vsak v svoj kot! Tine! Jože! Prtljago gospodi v sobe! Čez pol ure bo večerja na mizi! Zbirališče jedilnica!«

»No, no, striček! Skoraj bi videla v tebi strogega narednika in ne gospoda sodnega svetnika!« se je zasmejala Vera in odhitela za Tinetom po stopnicah v prvo nadstropje v svojo sobo, oziroma v svoji sobi, kjer jo je že čakala Metka, da ji pomaga.

»Oh!« se je začudilo dekle. »Tu je pa lepše kakor v moji sobici na Dunaju, tudi lepše kakor pri stricu Marku doma!« Pogledi so ji begali po delovni sobi, skozi odprta vrata pa je zapazila tudi električno razsvetljeno spalnico. Pa ni bilo časa za občudovanje in opazovanje. Spretna Metka je že bila odprla kovčega in škatle in obešala obleko po omari, spravljala čevlje, zavoje in knjige, rekoč: »Gospodična, jutri bomo že malo bolje uredili. Kopel je pripravljena. Ako želite, da vam na kak način pomagam, kar pozvonite dvakrat!«

»No, prav na kmete nisem prišla,« je mislila Vera, »a me je stric Peter vabil izrecno na kmete!«

Čez pol ure je bila družbica zbrana pri večerji v bogato in okusno opremljeni jedilni sobi. Stene so krasile lepe lovske

trofeje in velike slike. Stregla je čedno opravljena Metka in kmalu je zavládala v ožjem družinskem krogu vseskozi živalna zabava. Stric Marko se je kaj pridno zalagal z raznimi dobrotami na krožnikih in na vse pretege hvalil žlahtno vince v brušenih kozarcih, omenjal svojo lepo, toda za svoja leta že malo utrujajočo odvetniško pisarno, pritoževal se čez svojo samoto, odkar ga je zapustila žena Marjeta in se preselila tja »onkraj« — Bog ji daj nebesa! Ostala mu je edina tolažba nečakinja Verica, ta razvajeni otrok, ki ga vsake kvatre razveseljuje s svojim prihodom, revna sirotka.

Očeta, dr. Markovega brata, je bila zgubila ob koncu svetovne vojne, mati ji je bila umrla, ko ji je bilo komaj osem let. dobri stric Marko jo je pohčeral.

»Pa se imava le rada midva!« se je zopet zahihital gospod advokat.

Gospej Jeli se je potočila solza na še vedno sveže in lepo lice, ko se je spomnila na svojo že nekaj let rajnko sestro Marjeto.

Vera je pripovedovala o Dunaju, o svojih študijah. Dve leti je že prebila na dunajski medicinski fakulteti. Velemesto in težko naporno delo, posebno v zadnjih mesecih, ji še ležita v udih in možganih. »Ne morete si misliti, kako sem srečna, da ste me zvalili sem gor v vaše lepo zatišje. Sicer ga še nisem videla, noč je bila, ko smo prišli, temna noč in dež, toda po tem sodeč, kar vidim krog sebe in po vsebini tvojega pisma, stric Peter, sem prepričana, da bom srečna v Zasmrečju. Proč s tramvaji in avtobusi, paradami, kričanjem, mišicami, kostmi, žilami, živci, mesom, krvjo, proč s pincetami, profesorji, asistenti, bolnicami, mrtvaki na marmornatih mizah...«

»Malo nervozna si, Verica,« je ustavil stric Peter njeno nekoliko strastno govorico. Stric Marko je pritrjevalno pomežikaval.

»Vidiš, Verica,« je nadaljeval svetnik, »vse to boš kmalu pozabila. Tvoj edini profesor bo — Tine. Dober profesor bo, pozna seveda svojo stroko do dna. Ne bo te mučil. Boš videla, kako te bo sistematično uvajal v zeleno znanost, in uverjen sem, da boš zadovoljna z njim in z mojim loviščem, ki ti je popolnoma na razpolago, Tineta sem tudi oprostil raznega dela in bo večinoma samo tebi na razpolago. Sicer pa spi in jej in čitaj in lenari in se sprehajaj! Zaslužila si ščepec zlate prostosti! Naberi si novih moči! Drugo leto pa naprej, v Zagreb, dovolj ti bodi Dunaja!«

»Oj ti zlati striček!« se je posmejala Vera, »ti pa le znaš delati načrte! Pa kdo je ta Tine, ta profesor zelene znanosti?«

Natočil si je stric Peter spet kozarček, napolnil dr. Markovega in si prižgal novo cigareto. Dr. Marko pa je, vsem mežikajoč, pritegnil k svojemu kozarcu še Verinega, češ da je skoraj abstinentska. Dež je pljuskal na oknice in šumeli so prostrani gozdovi na hribovju okoli Zasmrečja v ponehavajoči poletni nevihti.

»Malo te hočem seznaniti s tvojim novim lovskim tovarišem, ki te bo spremljal ta čas, ko boš pri nas.« je rekel svetnik Peter. »Tine je šofiral naš voz. Pa seveda nisi imela časa, da bi si ga ogledala. Jutri vaju seznanim. Da, Tine je šofer, mehanik, vrtnar, lesni manipulant, dober računar, predvsem pa izvrsten gozdar in lovec, dober in zanesljiv fant. Siroto sva z Jelo nekako posinovila, je pri hiši in v družini skoraj vse svoje življenje. Meščansko šolo ima za seboj in enoletno gozdarsko šolo, drugače pa je samouk in pri vojakih je dosegel podnaredniški čin. Služil je pri topničarjih. Za danes veš dovolj, jutri se bomo dalje menili. Basta! Na vaše zdravje! Izpijte! Da bi se v poznejših letih z veseljem spominjali vseh dni, ki jih bomo letos preživeli v našem Zasmrečju. Lovski zdravo! Sedaj pa spat! Pozno je, pa trudna sta od potovanja!«

Čez pol ure je zavladala tišina v hiši. V veži je tiktakala visoka stoječa ura, dež je še lahko škropil in tam daleč v dolini je lajal pes. Vera je že trdno spala v svoji lepi sobi.

(Se nadaljuje.)

Foto A. Kappus

Krčin (Vardarska banovina).

Foto dr. M. Dular

Ivan Matičič

Na Razrvanem

I.

Tisti dan je bilo izredno živahno v kočevskem gozdovju. Bilo je še več kot samo živahno, naravnost strahotno je bilo. Ljudje niso še pomnili in divjad ni doživela tako burnega dne. Skozi gozdovje je šla huda ura, pred katero je vse križem bežalo. Reši se, reši, kakor koli se moreš! Nu, bila je velika brakada, ali kakor bi rekli: smrtni ples divjadi. Grmenje strelov, bobnenje gozda, lajanje in cviljenje psov gonjičev ter divje beganje preganjanih.

In skozi to vihro je stopal mlad gozdar. Bil je to gozdni oskrbnik Tilen. Poln življenja je bil njegov izraz, pogled oster, a miren, nekam plemenit. Celo v tem smrtnem plesu in ob divji muziki gonje je stopal z umerjenim korakom kakor da ga vse to ne zanima kaj posebno.

Glej, srnjak se je zatekel predenj. Tilen bi samo vrgel puško z rame in ena — dve — srnjak bi ležal na tleh. Toda Tilen ga je prepustil drugim, ki stoje na preži in jim bo plen v veliko veselje. Vendar ne gre, da bi se Tilen sprehajal lepo po sredi lovišča in bil v spotiko gonjačem in divjadi. Zato se je stisnil k debeli hoji, da bi tako bolj nemoteno opazoval boj in ples. Razen tega pa, da bi mogel nekako približno presoditi, koliko je

živega v lovišču, oziroma katera vrsta divjadi se je v poslednjih letih najbolj razplodila. In ko je videl, kako dirka mimo debiovjca družina za družino lepo rejene srnjadi, mu je srce kar burkalo od veselja. Nič zato, četudi je bežala od njega proč, njegova je in on je nje oskrbnik. Zdaj pa zdaj je hušknil lisjak, za tem šinila lisica; ko je prebrisanka zavohala človeka, jo je urno potegnila v drugo smer. Celo svojega zakonskega druga je prepustila božji usodi, ako nespametnež ni pravočasno zavohal opasnosti. Potem se je privalil divji merjasec iz gošče. Jesen je sopesel ter suval z rilcem, bržčas ozlovoljen, ker so ga pregnali s pokojnega ležišča. Divje svinje, ki so mu sledile, so le narahlo revsale in niso kazale toliko zle volje; še celo orale so z rilcem po tleh, kolikor so pač med begom utegnile. Kajti pasji lajež je prihajal bliže in bliže, grmenje strellov in pa lovski rog nekje v daljavi — vse to jim je šlo bolj in bolj na živce.

Tilen je pa čisto miren ždel za deblom, malo da si ni nasmobil celo pipe. Toda končno ga je pa le nekaj vznemirilo. Prisluhnil je in spreletele so ga težke slutnje. Človeški kriki in pa neko renčanje! Tilen je razumel in kaj kmalu sprevidel, da so slutnje postale dejstvo. Za dober streljaj daleč je namreč uzrl gonjača in videl, kako je begal od debla do debla, za njim se pa valil velik medved. Ne da bi dolgo razmišljal, skoči Tilen izza debla, dvigne puško in ustrelji v zrak. Pri priči se kosmatinec zasuka in se viharno zaguga proč. Tilen popade gonjača — in hajdi z njim nazaj, odkoder je mož pribežal.

»Kaj za vraga počenjate?« je pestil Tilen gonjača. »Kdo za Boga je šel drezat na Razrvano?«

»Nič ne vem, saj ni nihče drezal.« je jecal preplašeni mož. »Kar na lepem me je zlomek popadel in malo je manjkalo, da me ni zgrabil za nogo. Kleta mrcina!«

»Poglejmo, da vidimo,« je hitel oskrbnik močno razburjen. »Da mi zlodji niso katerega podrli!«

In res, kmalu sta naletela na lovca, ki se je sklanjal k tlom. »Kaj si naredil?« zavpije oskrbnik skoraj obupno, misleč, da lovec že otipava sveži svoj plen. Toda v hipu se mu lice zvedri, ko vidi, da se lovec igra le z mladim medvedkom. Razigran se kotali kosmatinček po tleh in se zviija kakor razposajena mačica. Tilen naglo pogleda okrog in vpraša: »Kje je stara?« Lovec skomigne z ramo, Tilen se pa spogne in dvigne mladiča liki nehogljenčka. »Krempelj moj mali, kje pa imaš bratca in kje imaš mamo?« mu govori Tilen kakor otroku in dobremu znancu. Ali brž se dejansko izpolni oskrbnikova slutnja, da bratec in mamica ne moreta biti daleč. Iz bližnje gošče se razlegne divje la-

janje, cviljenje in rjojenje, da lovce kar groza popade. Iz gošče planeta psa, ki okrvavljena in cvileč begata sem in tja.

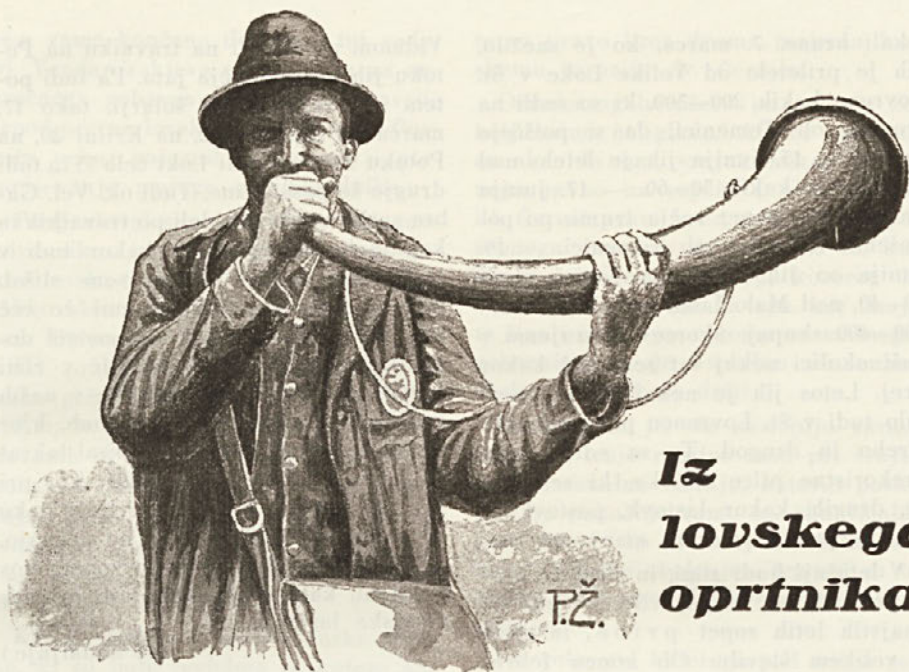
»Pazite, medvedka!« zavpije Tilen in pri priči spusti mladiča z rok. Medtem se pa že prikotali iz gošče drugi kosmatinček in jo maha naravnost proti svojemu bratcu. Ta odtaca njemu naproti in kmalu se objameta in zakotalita po mehkem iglovju.

»Za debla!« sikne Tilen. Komaj se lovci dobro skrijejo, že prilomasti iz gošče ona. Srepa se ozira okrog, pripravljena da šavsne, kamor bo treba. Lovcem zastane dih ob pogledu na ogromno zverino, ki je zmožna v svojem besu in v obrambi zaroda raztrgati s šapami vse, ker leze in gre. Tilen se je za vsak slučaj pripravil za strel, v grozi je pa opazil, kako je ob sosednjem deblu naperjena puškina cev naravnost na zverino. Ne oziraje se na kritični položaj, plane in potisne tisto naperjeno cev k tlom. V tem že strel zagrmí, in krogla se zarije v tla. »Hudič te vzemi!« se zadere Tilen nad lovцем, brž nato pa mora že nekaj ukreniti, kajti zverina se je vrgla v svojem divjem srdcu naprej in neizprosna lomastila nad sovražnika.

»Bežimo!« zapove Tilen, ko uvidi, da je spopad neizogiben. Lovci odskakujejo od debla do debla, Tilen proži strel za strelom v preplah zverini; ali ta odneha šele tedaj, ko sta mladiča ostala že za dobršen lučaj zadaj. Utegne jima priti nevarnost od kake druge plati, zato se medvedka kot brižna mati podviza, da ju čimprej objame s svojo varno šapo.

Vihra brakade pa je šla z nezmanjšano silo dalje. Po gozdovju je gremelo, huda ura se je stopnjevala do najvišjega besa. Vse, kar gozdovje premore živega, kar skriva divja šuma v sebi, vse mora brezpogojno na dan! Najsi je še tako skrito, očito mora biti, nemilostno prignano pred puškine cevi, pred sodni stol lovskih gospodarjev in gozdarjev. Ti naj presodijo o vrednosti življenja teh divjih bitij, ti naj odločajo o njihovi usodi: naj jih pokosijo ali pa naj jim prizanesejo in jim poklonijo življenje... Naprej, na lovsko srečo!

Divjad je begala v vrtincu. Zajci so prehitevali lisičji rod, košute so se spuščale v tekmo s srnami, jerebi frfotali in tekali iz gošče v goščo, divje svinje se komaj še umikale gonji psov. Toda obroč se je stiskal bolj in bolj. Na njegovi živi meji so nenehoma gremeli streli in plen se je kopičil na obronkih usodnega in neizprosne obroča. Mnoga gozdna bitja so morala položiti življenje pred sodnim stolom lovcev, a mnoga so se iztrgala iz objema smrtnih klešč, deloma ranjena ušla smrti ali pa jim je bilo prizaneseno... Tista divjad pa, ki je obležala pred sodnim stolom, je postala divjačina... (Se nadaljuje.)

Iz lovskega oprtnika

Obvestilo dopisnikom. Uredništvo načelno ne priobčuje v glasilu nobenih člankov in vesti, katerih pisec ni podpisal s polnim čitljivim podpisom, oziroma ni v spremnem pismu navedel svojega polnega naslova s podpisom.

*

Ornitološka poročila za št. Lovrenc ob Temenici na Dolenjskem in njegovo okolico za leto 1940. Izmed naših ptic selivk smo opazili pri nas letos, in sicer v naši okolici najprvo škorce in to že v začetku januarja. Tukajšnji šolski upravitelj g. Ant. Pugelj jih je videl 9. januarja, ko je šel iz Trebnjega proti št. Lovrencu, jato kakih 15. Pravili so mu pa tudi drugi, da so jih že videli v trebanjski okolici in še po več skupaj. Isti dan, 9. januarja, jih je pa videl tudi neki naš šolar na Veliki Loki tri. Drugi dan, 10. jan., so jih videli tudi na Korenitki jato kakih 20. Ali so se res letos že tako zgodaj vrnili k nam, ko se pojavljajo druga leta navadno šele prve dni februarja, v Beli Krajini pa tudi že proti koncu januarja? To se mi zdi neverjetno;

bolj verjetno pa je, da se ti lansko jesen sploh niso izselili, ampak so ostali čez zimo kar pri nas. In to je toliko bolj verjetno, ker smo imeli lani tako prijetno in lepo jesen in brez snega, da so našli pri nas po poljih in travnikih dosti hrane. Saj sem videl n. pr. še 2. decembra pri nas blizu skupaj 17 cvetočih jagod; cvetel je tudi še regrat, plešec, jetičnik, travniška zlatica in mačeha. Kako lepo jesen smo lani imeli, naj spričuje tudi to, da sem videl 17. novembra pri nas še dva metulja. Zato ni nič čudno, če so ostali pri nas čez zimo tudi škorce. Tudi pred kakimi štirimi ali petimi leti jih je ostalo nekaj pri nas čez zimo, in sicer v stopiški okolici ob gorjanskem pogorju, kakor sem dobil takrat v tem poročilo od pok. stopiškega župnika Fr. Žitnika. Jato kakih 150 do 200 sem jih videl 2. oktobra, ko je letela nad št. Lovrencem, 6. oktobra pa zopet kakih 20 do 30.

Ko sem se vozil 4. marca z vlakom iz Ljubljane, sem opazil iz okna v okolici Žalne, da je letela jata škorcev, kakih 200 ali več, po njivah, kjer so

iskali hrane. 7. marca, ko je snežilo, jih je priletelo od Velike Loke v št. Lovrenc kakih 200—300, ki so sedli na travnik ob Temenici, da si poiščejo hrane. — 15. junija jih je letelo nad našo vasjo kakih 50—60. — 17. junija pa je letela zopet večja truma po pokošanih travnikih ob Temenici. — 19. junija so jih videli na Krtini okoli 30—40, nad Malo Loko pa jih je letelo 300—400 skupaj. Škorcev opazujemo v naši okolici nekaj let sem več kakor prej. Letos jih je nekaj parov gnezdilo tudi v št. Lovrencu pod cerkveno streho in drugod. To so edine naše prekoristne ptice selivke, ki se množe, drugih, kakor lastovk, postovk in drugih pa je zmerom manj pri nas.

V letošnji hudi zimi, in sicer že proti pomladi, so se pojavile pri nas po enajstih letih zopet pribe, in sicer v velikem številu. Ob koncu februarja so jih opazovali pri nas vsak dan šolarji, ki so hodili v šolo, v večjih ali manjših jatah. Od konca februarja dalje in v marcu mesecu jih je opazoval tudi naš poštni sel, ki hodi vsak dan po pošto iz Mačkoveca na Veliko Loko. Videl jih je po travniku ob potoku pod Škovcem, kjer so se pasle in iskale hrane. Bilo jih je po kakih pet ali več skupaj. Naši šolarji so jih videli: 2. marca okoli 20—30 na travniku pod Dolgo njivo; 3. marca na travniku pod Dolgo njivo pet in v dolini pod Dolgo njivo 15 ter blizu tam zopet kakih 10; 5. marca na travniku ob Potoku tri; 6. marca na Potoku dve, na travniku pod Dolgo njivo okoli 20, v Marčjem dolu pet, na Mali Loki trop do 20, pod Stehanjo vasjo ok. 13; 7. marca pod Velikim Vidmom 15, ki so se pasle na travniku, v Žabjeku ok. 11, v št. Juriju 2, v št. Lovrencu ok. 10. Tudi jaz sem jih videl ta dan 5, ko sem se vozil na Čatež, zjutraj 5, popoldne pa 2 na travniku pod malološkim gradom. — 8. marca na travniku pri Potoku okoli 10. — 9. marca 5 na Krtini. — 11. marca jih je letelo nad Dolgo njivo 27, pod

Vidmom pa 7, tudi na travniku na Potoku jih je bila večja jata. Pa tudi potem še so jih videli šolarji, tako 17. marca na Žabjeku 12, na Krtini 20, na Potoku 9 — na Mali Loki celo 53 in tudi drugje še posamezne. Tudi ok. Vel. Gabra so jih večkrat videli po travnikih in kopninah po cele jate, kakor tudi v trebanjski okolici, kakor sem slišal, tam ne poznajo. Prib pri nas že več let niso videli, kolikor sem mogel dognati, in so jih videli zadnjič v zimi l. 1929., ko so se tud pojavile v naših krajih po travnikih in kopninah, kjer so iskale hrane, kakor sem pisal takrat v »Lovcu« l. 1929. na str. 191. Ker pri nas teh ptičev, ki se pojavljajo tako redkokrat v naših krajih, ne poznajo, so jih zamenjali l. 1929. in zopet letos z galebi, katere pa imenujejo pri nas »morske lastovke«.

I. Šašelj.

(Se nadaljuje.)

Markiranje divjadi v znanstvene svrhe v dvornih loviščih. Uprava dvornih lovišč v Beogradu je v svojih revirjih markirala ustrezno število koristne dlakaste in pernate divjadi z aluminijastimi prstani, oziroma markicami z napisom »Uprava Dvora — Beograd«, medtem ko je divjad v dvornem lovišču Belje markirana z markicami z napisom »Dvorsko lovište Belje«. Vsak prstan in markica imata poleg napisa tudi svojo številko. To markiranje divjadi je izvršeno zato, da bi se ugotovilo premikanje divjadi.

Naprošamo vsakogar, ki bi tako markirano divjad ustrelil, ulovil ali na drugi način našel, da te markice pošlje Upravi dvornih lovišč v Beogradu, ter da natančno javi, kje in kdaj je bila kaka tako markirana divjad ustreljena, oziroma ulovljena.

Stroške za pošiljko teh markic bo Uprava dvornih lovišč v Beogradu takoj povrnila.

Zakaj goborožec in ne gobavec? Dragi lovski tovariš, ki to čitaš, ne zameri mi, da se k tej stvari oglašim še enkrat. Saj je to poslednjič in je s

tem zame končana debata o tej zadevi. Vendar zahteva propaganda za nesrečnega gobavca v zadnjem »Lovcu« izpod peresa lovskega tovariša dr. Černič nekaj pojasnil. »Oglejmo si utemeljevanje mojega protibesednika.«

Povpraševal sem celo vrsto kolegov-zdravnikov in še več laikov ter se kakor lovski tovariš dr. Černič tudi sam lahko sklicujem, da sem videl v svojem življenju, v svoji privatni in bolniški praksi lepo število bolnikov s kako gobo kjer koli. Smelo pa lahko trdim, da ni nikoli in nihče izmed imenovanih in na gobi bolnih dejal, da je gobavec ali gobavka, če je imel slučajno gobo v danki, v dojki ali na maternici. Srečo, da je to slišal, je imel po mojem mnenju samo moj lovski tovariš dr. Černič.

Kar pa zadeva druge slovenske oznake, ki so baje podobne in katere navaja lovski tovariš dr. Černič v podkrepitev svojega gobavca, pa je stvar drugačna.

Res je, da je človek, ki šepa, »šepavec«, ki ima grbo, »grbavec«, ki ima kilo, »kilavec« in ki je smrkav, »smrkavec«. Vendar povedo oznake »šepavec«, da ima človek neko hibo na nogi, »kilavec«, da ni nekaj v redu v potrebušju, »grbec«, da ima človek grbo na hrbtu, in »smrkavec«, da mu sili iz nosa nekaj nelepega. Vse te oznake pokažejo nedvoumno s prstom na ono mesto, kjer je kaka posebnost. Tu velja torej za lovskega tovariša dr. Černič totum pro parte! In gobavec: Kje in kako pa pove tudi ta oznaka, da ima nekdo gobo ravno na glavi? Saj trdi vendar moj lovski tovariš dr. Černič, da ima »gobavec« lahko gobe tudi v danki in »gobavka« v dojki in na maternici. Seveda, tukaj potrebuje moj lovski tovariš dr. Černič za svojega nesrečnega gobavca partem pro toto!

»Gobavec za gobe na glavi« je torej v slovenščini nekaj povsem novega in pripada za to oznako prijori-

tetno pravo brez dvoma mojemu lovskega tovarišu dr. Černič.

Oznaka »goborožec« pa zadene žebelj točno na glavo. Ali ne pove ta oznaka, da ima srnjak nekaj posebnega ravno na rogeh? Lovski tovariš dr. Černič pravi sicer, da ni to nič posebnega, posebno da je samo to, kar imajo na glavi zlatorog, kozorog in nosorog in sicer zaradi tega, ker imajo te živali nekaj popolnoma normalnega, goborožec pa je »splošno obolenje«. Tudi ta trditev ne drži!

Znano nam je, da nastopijo zaradi lažje ali težje ranitve mod pri srnjaku hormonalne motnje, katerih posledice se pokažejo samo na abnormalni rasti rogov. To ni torej absolutno nikako »splošno obolenje«, temveč so to samo na roge lokalizirane rastne motnje.

Pri gobavcu, katerega pod milim nebom edinega pozna naš narod s Srbi in Hrvati vred iz svetega pisma, pa je splošno nalezljivo obolenje, pri katerem je celo telo prepojeno z gobami. Srbi in Hrvati sploh ne označujejo novotvorb z oznako »goba«, temveč izključno le oteklino in čire pri gobavcu.

Ako bi prišel lovec z lova domov ter raztrobil, da je videl na Pohorju gobavca, bi spravil na noge celo naše Pohorje, ker bi pač nihče ne mislil, da je bil tisti, ki ga je lovec srečal na Pohorju, le nedolžen dr. Črničev gobavec, temveč bi se vsak stresel pri misli, da straši po Pohorju sam svetopisemski, nalezljivi gobavec.

Končno še enkrat zakaj ne naglavjek, temveč naglavje ali naglavek. Iz stilizacije besed v zadnjem »Lovcu« posneti, je edini moj lovski tovariš dr. Černič, ki trdi, da je »eno edino od teh pravilno, drugo dvoje pa napačno«. Drugi trdimo namreč, da je eno edino od teh napačno, drugo dvoje pa pravilno! Za svojo trditev, da je vse eno, navaja lovski tovariš dr. Černič oznake »škrlatica«, »škrlatinka« in »škrlatina« ter »podlaket«, »podlehtjec

in »spodnje lehti«. To je v redu, ker so to različne oznake istega pomena. Ne morejo se pa po istem kopitu meriti oznake »naglavek«, »naglavje« in »naglavjek«, od katerih slednji niti ne obstoja. Ali pa morajo biti morda v slovenščini za vsako reč najmanj tri oznake ter treba sedaj, kljub temu, da že obstojata dve lepi, ustvariti še tretjo?

Velikani slovenskega slovstva Pletteršnik, Janežič, Bartl in Hubad poznajo samo besedi »naglavek« in »naglavje« kot oznako za nekaj, kar je na glavi. Verjetno iz estetičnih nagibov in za razliko oznak za to, kar je na glavi in kar je kje drugje, pa pridevajo tem slednjim oznakam končnico »-jek« n. pr. kravjek, mačinjek, kozjek, kurjek itd.

Naglavek, naglavje — naglavjek, vse to ni isto in baš to razodeva čudovite finese slovenskega jezika. Čast mojemu spoštovanemu lovskemu tovarišu dr. Černiču kot etimologu. Vendar pa se mi zdi, da so prej imenovani naši možje za enkrat le še merodajni.

Dr. Dernovšek.

Opazovanja. Na Gorjušah sem dne 8. sept. 1940 videl srnjaka, ki je pravilno kakor v prsku gonil srno.

Skozi Peškovec pod Zasipom na Savi (Gorenjsko) je dne 21. sept. 1940 letelo 50 divjih gosi. Fülle.

Popravi. V članku pod »Oprtnikom« Adona Makaroviča »Izvor besede .gams« se je vrnilo nekaj motečih napak, ki jih čitatelj, ki ga predmet zanima, popravi: str. 528, 1. stolpec: »— v tej zvezi je tudi kobila, ki daje kumis, in besede zanjo so n. pr. komb(ila), komonj [*kamar ,kobila', kakor *komar*, komas]. Tamar ,sirarnica' v gorskih imenih: komarica, komarča. — V 2. stolpcu je beseda ,samostalnik' med m in s seveda namesto samoglasnik.«

Popravi v 12. številu 1940 pod Oprtnikom str. 529 v »Zgodbici 6« v 15. vrsti besedo »drvarnico« v — zelnik — ter isto tako v 26. vrsti.

Vepra, težkega 210 kg, je dne 5. decembra 1940 ustrelil v lovišču graščine Mokrice nadvse spreten lovec Otokar Gabrič iz Brežic. Ustrelil ga je na daljavo 100 m, ko se je ravno zagnal proti sosednjemu lovcu in se je ta baje že pripravljal, da zleze na drevo. (Če ni

bilo povsem tako, pa brez zamere!) O. Gabrič je v štirih letih ustrelil že pet divjih svinj, težkih 78, 97, 140, 181 in 210 kg. Slika ga kaže z njegovim četrtim plenom. Kmetje iz Velike doline in Čateža so mu hvaležni, da tako spretno ugonablja to, polju škodljivo divjad, ki se je precej zaplodila po naših Gorjancih. Čestitamo mu k uspehom ter mu za bodoče želimo še mnogo lovskega blagra. K. P.

Lovišče Cerkljansko polje in Čatež je l. 1940 imelo kaj reven stalež divjadi in je v lovišču prezimilo bore malo živali. Jerebic, ki so bile letos zaščitene, skoro več ni. Ostalo je menda le pet kit. Zajcev je bilo prav malo. Tam, kjer jih je padlo včasih na en dan po 60, jih danes skoro ni najti. Fazanov je bilo nekaj, a tudi ne kot druga leta. Padlo je nekaj kljunačev, v začetku leta v hudi zimi pa precej divjih gosi in rac. Posrečil se je odstrel

nekaj divjih svinj in lisic. — Vran in drugih škodljivih ptic je malo ostalo. Po bitih je bilo precej kraguljev in drugih ujed. Prepelic letos ni bilo skoraj videti.

Omeniti moram, da lovišče pridno izkoriščajo divji lovci, ki našemljeni v celih družbah lazijo po polju. Ako bodo segali letos po jerebicah, teh sploh več ne bo na nekdanj tako slavnem in lovcem tako znanem Cerkljanskem polju. Vprašanje je tudi, ali bo kak zajček prezimil? K. P.

Moja psica Balkanka. Nedavno sem v zagrebškem časopisu čital, kako se je neki pes v Ameriki iz 100 km oddaljenosti vrnil k svojem gospodarju. Ta primer me je napotil, da povem moj dogodek. V l. 1937. sem od svojega prijatelja Petra Čorke iz Pišače, občina Podlapac v Liki, dobil v dar zelo lepo črnorjavo lovsko psico, balkansko brako. Od Pišače vasi je do Karlovca 160 km po cesti. Poslana mi je bila v Karlovec po vozniku.

Doma v Karlovcu sem jo imel privezano mesec dni. Vedno sem jo sam hranil in odvezoval, dokler se me ni privadila. Čez šest tednov sem jo prvič vzal s seboj na lov z vlakom v Oštarijski revir, ki je od Karlovca oddaljen okoli 50 km.

Takoj pri prihodu v revir sem spustil psico Balkanko in svojega starega Nehaja. Čez četrt ure sta vzdignila lisico ter jo gonila celo uro. Moj stari Nehaj se je potem vrnil brez Balkanke. Na vse načine sem jo klical, streljal celo, a ni nič pomagalo. Balkanka je izginila, kot da bi jo požrla zemlja.

Tovariš, ki je bil z menoj na lovu, je menil, da je sigurno pobrala strup ali pa se je ujela v zanko. Izginotje Balkanke mi je zagrenilo vse lovsko razpoloženje.

To se je zgodilo 15. novembra, a 20. novembra sem prejel od tovariša P. Čorke iz Like pismo, da se mu je vrnila Balkanka 16. novembra okoli 8. ure zjutraj. V pismu me je prosil, da naj mu kmalu odgovorim in objasnim to zadevo, ter mi prigovarjal,

da sem mogoče z njo slabo ravnal. Pisal je dalje, da je vsa radostna — ko je prišla — skakala okoli vseh domačih, lizala jim noge, roke in otroke po vsem telesu. Bila je zelo utrujena od pota. Noge je imela vse krvave. Legla je pod posteljo v hiši, ni hotela jesti in se ni dala več spraviti iz hiše. Vprašal je, če naj mi jo vrne. Odgovoril sem mu, da bi to bil greh, ter ga prosil, naj jo drži pri sebi doma, dokler bo živela.

Bila je zelo pametna in do skrajnosti privržena človeku. Na žalost jo je bila hitro dohitela nesreča. Istega leta v mesecu decembru jo je zaklal volk v njenem domačem kraju v Liki.

Iz gornjega vidimo, da je instinkt pri psu razvit do skrajnosti, a zvestoba boljša in večja kot pri ljudeh.

Iz tega razvidimo, da niso taki samo ameriški psi, ker je moja Balkanka potolkla ta ameriški rekord že l. 1937.

Z lovskim pozdravom

Janko Hrkalović, Karlovec.

Foto F. Juwan

Togo bere žalostno novico
o prepovedi brakad.

Društvene vesti

† Dr Pavlu Krajcu. Kadar sva kovala načrte za lov, vsakokrat je bilo sto in sto zaprek. »Še ne vem,« je dejal, »če bom mogel iti, hiša je polna bolnikov, tega in onega pacienta moram obiskati«.

Še v sredo sva telefonično govorila. Vabil sem Te, da greš v Ptuj. »Rad bi šel, pa res ne morem, imam toliko dela« — je bil spet Tvoj odgovor. Še isto

noč pa si bil poklican. Volja Najvišjega je hotela, da si odšel Tja, od koder se ne vrneš več. Saj vem, dragi Pavle, da Ti je Tam lepo, in mirno tam počivaj. A mi Te pogrešamo. Izgubili so bolniki — skrbnega zdravnika, sirote — svojega dobrotnika, mi lovci, najzvestejšega tovariša.

Ne bom Te več spremljal v lepih pomladnih jutrih v ozeleneli Kravjck in prebujene Opale. Tam v lepo dolino Ločnice, kamor sva hodila poslušat ono lepo, Tebi tako mило pesem pomladnega pevca — petelina. Nič več ne bova v Homu klicala srnjaka. Vseh teh lepih, skupaj preživetih uric ne bo več.

Tolaži me zavest, da si v mnogo lepšem lovišču — v večnosti, kjer se končno snidemo vsi.

Na Tvoji gomili naj zvene borov vršiček s Kravjeka, a večno naj zeleni

v lovskih srcih spomin na blagega in zvestega tovariša. Z. Z.

*

SLOVITI VELIKI LOVSKI PLES BO ZOPET 1. FEBRUARJA 1941 NA TABORU V LJUBLJANI.

Opozarjamo in prosimo tovariška lovska društva, da bi na ta večer ne prirejala svojih lovskih zabav. Ob enem obveščamo o tej sijajni prireditvi vse tovariše lovce in posebej še drage tovarišice in spoštovane dame ter lovske prijatelje, da se pripravijo za ta večer. Ker je zlasti letos prireditve v glavnem namenjena pomoči revnim in nesrečnim tovarišem (Zelenemu križu), bo vsem plemenitim srcem dana največja priložnost, da s svojo udeležbo pomagajo potrebnim in trpečim.

Vse podrobnosti bodo pravočasno objavljene v časopisju in z lepaki.

L. d. Ljubljana.

*

Lovsko društvo Ljubljana opozarja svoje člane, da se lahko poslužujejo društvene knjižnice v pisarniškem lokalu med uradnimi urami ter da si morejo vezane knjige izposoditi tudi na dom.

Lovsko društvo Ljubljana opozarja svoje člane in prijatelje lovstva, da bo priredilo v januarju, februarju, marcu in morda še v aprilu 1941 lovske večerne sestanke s predavanji, razpravami in prostimi razgovori, ki naj obenem služijo medsebojnemu spoznavanju in pospeševanju lovske družabnosti. Podrobni spored glede časa in kraja bo pravočasno objavljen v dnevnem časopisju. Vse, ki so prave lovske misli, opozarjamo na te sestanke, da pazijo na objave v dnevnikih. Na svidenje!

Lovsko društvo v Ribnici ima svoj redni občni zbor, na katerega vabi tem potom vse svoje članstvo dne 19. januarja 1941 v Ribnici v gostilni »pri Miklovih« ob drugi uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva: predsednika, tajnika in bla-

gajnika; 2. poročilo preglednikov računov; 3. volitev 4 odbornikov; 4. volitev 2 revizorjev in njih namestnikov; 5. volitev 3 delegatov za občni zbor Zveze lov. društev; 6. volitev kandidata in njegovega namestnika za Zvezin odbor; 8. slučajnosti.

Januarski štev. »Lovca« so priložene naše položnice, s katerimi naj nakaže vsak reden član 104 din, lovski čuvaji pa 84 din.

Lovski zdravo!

Za odbor tajnik:
Ivan Burger.

*

Za »Zeleni križ« je daroval g. Jurij Verovšek znesek 500 din v počastitev spomina pokojnega dr. Pavla Krajca. Iskrena hvala!

Kinološke vesti

Občni zbori. Vse edinice JKS pozivamo, da skličejo občne zборе v januarju ali februarju 1941. Takoj po občnem zboru predložite JKS poročila.

Jugoslovanska rodovna knjiga. Za izdajo II. zvezka Jugoslovanske rodovne knjige je treba predložiti Savezu do 31. januarja 1941:

- seznam vpisov v vzrejni register od 1. januarja 1938 do 31. dec. 1940;
- seznam vpisov v Jugoslovansko rodovno knjigo vseh oddelkov od 16. maja 1938 do 31. decembra 1940 in
- seznam vpisov v Uporabnostno knjigo od 1. januarja 1938 do 31. decembra 1940.

Seznami naj bodo v dveh izvodih.

Novi psarni. JKS prijavlja v zaščito psarno »Brdovec« za nemške ptičarje. lastnik Vidović Rudolf, puškar v

Zagrebu, Plica 57, in psarno »Timok« za sportne pse, lastnik Repič Miloje, rudniški uradnik v Rtanju, pošta Bolevac, Moravska banovina.

Zaščita teh psarn postane pravomočna, če ne bo v roku štirih tednov nobenih ugovorov.

Veterinarska ambulanta slovenskega društva za varstvo živali v Ljubljani se nahaja na Domobranski cesti št. 21. Živinozdravnik posluje dnevno od 14—16. tel. 30-36.

Savezni tajnik.

Društvo ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani. Vse lovce in vodnike že sedaj opozarjamo, da bomo priredili v začetku marca tega leta tečaj o vodstvu in šolanju ptičarjev. Tečaj bo vodil sodnik ptičarjev in eden naših najboljših vodnikov Bogdan Sezun. Podrobnosti in natančen datum bomo objavili v prihodnji številki »Lovca«.

Občni zbor Društva ljubiteljev ptičarjev bo v soboto, 22. februarja t. l.

Običajna pomladanska vzrejna tekma ptičarjev pa v aprilu tega leta.

Podrobnosti objavimo v prihodnjih številkah »Lovca«.

Tajnik.

Oglasi

Mali oglasi morejo biti natisnjeni v naslednji številki le, če jih uredništvo prejme najkasneje do vključno 20. vsakega meseca. Vsi ostali nujni spisi in obvestila pa le, če jih uredništvo dobi vsaj do 15. v mesecu.

Iščem službo gozdnega in lovskega čuvaja. Imam za to potrebno kvalifikacijo, star sem 27 let, neoženjen ter verziran posebno za gorska lovišča. — Keber Alojz, Koprivna, p. Črna pri Prevaljah.

Dražba kožuhovine vseh vrst divjadi v Ljubljani bo dne 27. januarja 1941 v prostorih Ljubljanskega velesejma. Na dražbo pridejo tudi večje partije srebrnih in plavih lisic.

V zakup oddam za 10 let del občinskega lovišča Ajdovec pri Žužemberku. Lovišče meji na banovinski gozd in pelje tik ob njem banovinska cesta. V lovišču je srnjad in vsa druga divjad malega lova.

Interesenti naj se zglase najkasneje do 20. januarja 1941: Jože Hrovat, Mali Lipovec, p. Dvor pri Žužemberku.

Franc Kumer, preparator v Celju, Samostanska 8/II, preparira vse živali. Montiranje rogovja v solidni izdelavi, strogo naravno in vendar po najnižji ceni.

Letnike »Lovca« išče, vse od početka do vključno letnik 1922 ter od letnika 1923 št. 1 in 2, od 1927 št. 1 do vkl. 10. Savez lovačkih udruženja Sarajevo.

Poljsko lovišče v bližini Ljubljane iščem. Naslov pri upravi »Lovca«.

Prodam veliko uharico, nagačeno in mehanično gibljivo, za vabo roparskih ptic. Zelo ugodno za nižinska lovišča. Donko Ivan, lovec, Šoštanj, Dravska.

Živega fazana samca proda Stanko Pečnik, Stožice 175, p. Ježica pri Ljubljani.

Žive fazane in valilna jajca teh dobavlja JUGOLOV d. d., Zagreb, pošt. pret. 72.

Žive srne, krotke in divje, kupuje JUGOLOV d. d., Zagreb, pošt. pret. 72.

Srnje in jelenje kože stalno kupuje po najvišjih dnevnih cenah tvrdka J. Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1, in skladišče na Rudniku št. 24.

Kupim braka, psa ali psico, 2 do 3 leta starega, ne previsokega. V pošt. pride samo izvrsten pes za zajce in lisice. — Ponudbe pod S. W. na upravo Lovca.

Prodam 2letno izborno psico brakoposavko. Cena zmerna. **Jager Ivan**, lovski čuvaj, Orle pri Ljubljani.

Naročite »Gozdarski vestnik« za 60 din pri upravi, Maribor. **Kopališka 6!**

Pristen tirolski loden za lovske obleke predpisane barve za lovski kroj, Hubertus plašče in pelerine, nepremočljivo platno, blago za letne platnene obleke, veliko izbiro športnega blaga za dame in gospode in ostalo manufakturno blago priporoča tvrdka **Fabiani & Jurjevec**, Ljubljana, Stritarjeva 5.

Lovci! Po napornem lovu, katerega vršite v vsakem vremenu, v dežju in mrazu, vas varuje prehlada požirek toplega čaja. Pa ne navadnega črnega čaja, temveč vitamine vsebujočega, krepilnega »Emona« cvetličnega čaja. Prirejen z limono, rumom, žganjem, vinom ali mlekom, vedno dá pijačo izrednega učinka in okusa. Tudi v gostilnah in lovskih postojankah zahtevajte samo pravi cvetlični »Emona« čaj lekarne **Mr. Bahovec** v Ljubljani.

F. K. Kaiser, puškar v Ljubljani, Dvorni trg 1, ima v komisijski prodaji sledeče orožje:

- 1 dvocevka petelinka kal. 16/8 mm. 1500 din;
- 1 dvocevka Hammerles kal. 16/16 mm. 2000 din;
- 1 Schönauer repetirka kal. 6.5 mm. 2500 din;
- 1 Schönauer repetirka kal. 6.5 mm. 3000 din.

Lovski koledar za januar

Sonce	vzhaja	zahaja
dne	ob uri	ob uri
1.	7:44	16:26
15.	7:42	16:42
30.	7:28	17:03

Mesec je 13. v ščipu, 27. v mlaju.

FEBRUAR • SVEČAN

Lovci, preskrbite si čimprej lovske karte in ne šele ob pričetku lovne seziije. Prej pa plačajte članarino, ker morate za lovsko karto predložiti člansko izkaznico. Le tako ste avtomatično zavarovani za primer nezgode in za odškodninsko odgovornost.

Kako smo iz nahrbtnika pili in še kaj

Bila je pozna jesen. Slana je pobelila vse naokoli. Vetrovi so vrtnčili odpadlo listje. Samo hrastovje je trdovratno držalo še nekaj tega. Po njem so hreščale šoje, ko so iskale želod. Nosile so ga v svoja skrivališča, vtikale za skorje drevja, pa tudi v mahu, v zemlji je kakšen obležal. To je rezerva za hudo zimo.

Ko pa pride zelena pomlad, oživi pozabljeni želod. Toplota sonca mu da moč, da vzkali. V rast se poda. Čez nekaj let bo debelce, iz tega debel hrast. Na ta način skrbe šoje za pogozdovanje.

V tem času nas je povabil upravitelj veleposestva, pravi sin zelene štajerske, na lov.

Lovili smo v obširnem loškem lovišču. Bila je to prva brakada. Nadejali smo se obilnega plena in se v dobri volji veselili lepega jesenskega dne.

Upravitelj je nosil ta dan sam svoj nahrbtnik. Navadno ga je naprtil mlademu nosaču. To pot je bil nahrbtnik posebno rejen in obširen. Upravitelj je radovednežem odgovarjal, da ima obilo municije, ki jo misli ta dan vso porabiti.

Prvi pogon je dal šest zajcev. Srnjadi nismo smeli streljati, in gorje, kdor bi se bil pregrešil. Zginiti bi moral pri priči, a prej bi mu še upravitelj bral levite, kar v svojem štajerskem narečju. V drugem pogonu smo obrnili 7 uhljačev ter po kratkem odmoru zastavili v tretji pogon. Upravitelj si je sam izbral stojišče, kjer je menil, da pride lisica. Res je tudi prišla pred resastim Istrijancem Boškinom, ki je bil za zvitorepke strokovnjak, a upravitelj jo je zamudil, ker je bila prej preko poti kot strel iz upraviteljeve puške. Komaj štiri zajčke nam je vrgel tretji pogon, ki je bil tudi zadnji, in lovski rog nas je sklical.

Zbrali smo se na planjavi, od koder je bil krasen razgled na Kamniške planine. Zadnji je prišel upravitelj in poslal k vragu vse lisice kar v treh jezikih, do zadnje bele dlake v košatem repu. Ker pa smola ne hodi rada sama po svetu, se je takoj tudi nas vseh prijela. V sveti jezi na lisičji rod, ki je tudi na lovih največji izmikavt, vrže upravitelj tako nerodno puško raz ramo, da trdo zadene s kopitom ob rejeni nahrbtnik. Takoj je zažuborelo v mehu kot studenček. Pletenka, polna žlahtne kapljice, je dobila veliko luknjo in nahrbtnik z gumijasto podlogo je prestregel razlito vino. Toda kakšno je bilo! Po vrhu je mirno plavalo perje jerebic in prava kuhinjska zaloga kruhovih drobtin. Na dnu so ležale tri dobre smotke trabuke kakor dandanes potopljene pod-

mornice. Te je dobil pozneje gonjač Fronc. Pravil je, da tako močnega čika še ni imel za zobmi.

Škoda bi bilo dobre kapljice, zlasti ko na kranjske klobase kar najboljše tekne.

S kupicami smo zajemali iz širokega nahrbtnika, katerega sta držala dva tovariša, a tretji je razpihoval na površju plavajoče perje in drug drobiž.

Da je bil lonec smole poln, se je upravitelj ob črepinjah še pošteno urezal, in je tekla »rdeča kri, da bi gnala mlinske kamne tri...« S tem je bil konec vseh nesreč tega dne.

Naslednjo nedeljo smo bili zopet na lovu in to pot je upravitelj položil lisico na črno zemljico. Pletenke pa ni več nosil, ker ga je izučilo. Zato nas je, varneje za vino, povabil na dom, kamor je prišel tudi upokojeni davkar Vijak. Samcat je živel po geslu:

Ljubim samo hladno pivo,
ki dobro trebušček redi,
in sladko vince,
ki utopi vse skrbi,
pa dobro voljo gor drži.

Bil je nekdam hud lovec, a je imel smolo, da je namesto zajcu, gonjaču poslal svinca v bedro, kar mu je za nekaj časa tako osušilo žep, da se je celo svojemu geslu moral za delj časa izneveriti. Temu krive so bile očali, vendar je raje puško namesto očal za vedno obesil na klin. Sicer je bil pa dobričina in humorist. V lovski latinščini je bil veščak ter je vedno verodostojno govoril. Ko je v odmoru pri zadnjem pogonu prišel do besede, je pripovedoval:

»Moj daljni sorodnik podgozdar na Češkem je imel psa jazbečarja. Črt je bilo njegovo ime. Bil je kot vsi te pasme, dober jamar. Ni se bal sekavcev, v globoki jami bivajočega jazbeca, ne krvoločne lisice. Vedno je zmagoval, čeprav hudo oklan. Črt je bil pa še na drug način nadarjen. Imel je namreč nekaj lastnosti opic, ki rade oponašajo človeka. Videl je vsak dan, kako si podgozdar čisti s ščetko in kalodontom svoje zobe, kateri so bili od tobakovega dima že kar sajasti. Ta je iskal neko jutro te priprave, pa jih ni našel na svojem mestu. Klical je svojo postrežnico Marjuško, ki ni vedela odgovora. Po nedolžnem so bile ozmerjane »peklenske babe«.

Črt je pa dišal po kalodontu in namazan je bil z njim po smrčku. Kihal je, kot bi imel najhujši nahod. Ščetko je zgrizel, ko si je pri vodnjaku na dvorišču poskušal očistiti svoje rumene

zobe. Šiba je bila zanj vedno namočena. Dobil jih je od Maruške petnajst kot v dobrih starih časih vojaki.

Črt je na primer posnemal tudi kmečka dekleta. Hodil se je kot one umivat k vodnjaku.

Nekega dne je pa nadarjeni Črt zginil. Podgozdar ga je iskal vsenaokrog, a zaman. Pod večer tretjega dne se je Črt vrnil. Ves je bil oklan in šepast. Celo vitki repek mu je manjkal. Srditi boj je imel s stricem jazbecem, ki mu je med drugim odgriznil rep. Črt je operacijo hudo občutil, a repka v jami ni hotel pustiti. Vzel ga je rahlo v gobček ter prinesel domov. Podgozdarju se je pohabljeni tovariš neizrečno zasmilil. Urno je poklical s trga živinozdravnika, ki je spretno izvedel protiooperacijo in po 25 minutah je bil prišiti repek v varnem mavcu. Skrb za darovitega Črta je bila podgozdarju poplačana, ker je zarastli rep postal zanesljiv napovedovalec vremena. Kadar se je namreč vreme spreminjalo, je Črta po repku silno trgalo, kar je s cviljenjem naznanjal. In podgozdar ni bil nikoli moker, kadar je v dežju ostal doma.

Ta večer je bil davkar Vijak ob lepem vremenu moker in skoraj gotovo je tak tudi odšel na poslednji pogon.

Napotil se je bil za mnogimi proti raju. Ko potrka, odpre strogi sv. Peter linico in vpraša Vijaka, kaj je dobrega storil na zemlji, da bi mogel v raj. Vijak mu razloži, kako je skrbel za državo, a zamolči, kako je dobrim prijateljem, pri katerih se je večkrat povabil na gostijo, popustil malo na davkih. Peter: Kdaj si bil zadnjikrat pri spovedi? Vijak: Zadnjikrat, ob moji prvi. Peter: Bil si tudi lovec, lagal mnogokrat kot star cigan pri konjski kupčiji. Vijak: Gospod sv. Peter, Vi ste bili pa ribič, ne zamerite; enkrat ste tudi lagali. Ujeli ste komaj tri pedi dolgo ribico, pa ste trdili, da je bila dolga pet čevljev in da je tehtala petdeset funtov.

Sv. Peter se je za trenutek zamislil, odprl duri in rekel: Vstopi, molči o ribah, drugače se boš pekel v peklenškem ognju.

Lovski zakon naj bi se po predlogu Kmetijske zbornice v Ljubljani izpremenil. Osrednja zveza lovskih združenj je z obširno utemeljitvijo ta predlog zavrnila. Opozarjamo, da bo v informaciji v prihodnjih številkah »Lovca« vse to objavljeno.

Ing. Ernest Puschmann

Nekega zimskega dne . . .

Dva dni je deževalo, potem je zapihala burja in prvi snežni kosmiči so na večer pobelili zasavsko pokrajino. Prvi sneg je danes: že smo na potu v lovišče. Trije gazimo zasneženo cesto za Savo: nadlogar G., moja rjava prepeličarka in jaz. Prav za prav bi morali opraviti to pot zaradi prevzema lesa, toda snežna odeja, ki na debelo pokriva bukovino, nam ta opravek onemogoča. Ker smo že ravno na potu in je vreme še kolikor toliko ugodno, posvetimo današnji dan lovu!

Jodel Hubertus, JRPr 12, JUPr 5.

Počasi se svetlika; iz Save se v jutranjem mrazu dvigajo meglice. Trije srnji sledovi prečkajo cesto, iz prota proti hribu; malo naprej je napravila lisica globoko brazdo skozi prašnato belino; in še nekoliko dalje: prva zajčja sled; nekaj velikih skokov, najbrž iz strahu pred bližajočo se zvitorepko. Iz bičevja zaslišimo klice divjih rac; velika kanja zakroži v prvem zimskem soncu nad zeleno Savo.

Z nadlogarjem se posvetujeva: v hrib bova šla, do dveh velikih goščav, morda je lisica v rebri in bo prišla pred prepeličarko na strel po stari stečini nad goščavo; čisto gotovo pa bo pridrcal pred cev ta ali oni stari gozdni zajec; ti zajci so pri nas tako redko posejani in vprav zavoljo tega tako vabljivi. Nazaj grede bomo pa šli za Savo, kjer bomo lahko spodili kakega lepega racaka in znabiti še skozi prot, kjer je odvišnih nekoliko samcev fazanov. Posebno nadlogar, ki ni še nikdar lovil s prepeličarjem, je silno radoveden, kako se bo posrečil tako kombiniran lov; meni namreč, da je psica morda dobra gonjica na lisice in zajce, pa jo bo hitro zmešala številna srnjad in bo popihala za kakim kosom čez hrib in dol, na kar jo bom lahko čakal dober del dneva: glede šarjenja ob bregu Save in grmarjenja v protu je prepričan, da bo psica več škodovala kot koristila. Ko mu na kratko ob-

razložim vso zasnovo in zmožnosti prepeličarja, se mi neverno in preudarno nasmiha, češ, saj bomo kmalu videli!

Nadlogarja torej napotim na vrh goščave ob znani stečini, medtem ko si sam izberem dobro lisičje stojišče sredi visoke bukovine pod goščavo, ob ustju dveh grap, ki prihajata iz nje. Ko pridem do stojišča, pokadim cigareto, nato še nekoliko počakam, kajti nadlogar mora iti še presneto daleč navzgor, preden doseže svoje stojišče. Ves čas čakanja me zabavajo po bližnjem drevju skakajoče in čebljajoče sinice, ki se vame skoraj zaletavajo, kar so me opazile, svareč okolico pred nevarnim človekom. Ko domnevam, da je logar dosegel svoje stojišče, šepnem psici: »Poženi!« jo odpnem, na kar psica v nekaj skokih izgine v goščavi, jaz pa mirno pričakujem nadaljnjih dogodkov. Dolgo se razen lešnikarice, ki kriči in se preletava po bližnjem posekovju, nič ne gane. Končno se le popolnoma tiho potegneta dva kosa srnjadi iz goščave: srna in kozlič dolgo motrita, potem pa ko se oglasi psica v goščavi, odskočita v dolino. V začetku slišim le tu pa tam kak glas; kmalu pa se razvije gonja, ki za kratek čas preneha, in se nato, sprva sicer nekoliko jecljaje, potem pa krepko, nadaljuje. Gotovo je zajec napravil kljuko, kajti glas ni tako visok in strupen kot pri lisici. Zajec se vedno bolj približuje nadlogarjevemu stojišču. Psica utihne. Čudno se mi zdi, zakaj ni padel strel in zakaj je psica na mah nehala goniti. Kmalu pride prepeličarka k meni, pripnem jo, nato se pa odpravim proti nadlogarjevemu stojišču. Nadlogar mi tamkaj takoj pokaže, kje je zajec prečkal star kolovoz. Pripoveduje mi, da je prišla psica po zajčji sledi do kolovoza, se ozirala na desno in levo; da bi jo pohvalil, jo je poklical k sebi. Psica ga je nato takoj zapustila in tekla navzdol k meni, ne da bi se še kaj brigala za zajca in njegovo sled. Nadlogar meni, da psica čisto dobro goni, vendar za naše razmere le nekoliko prekratko, ker zajec, še celo pa lisica, ne pride tako hitro na strel. Da je prepeličarka z gonjo prenehala, ker jo je odpoklical, mu postaja šele sedaj polagoma jasno.

Ker je krenil zajec proti drugi goščavi, in zajec je pri nas, v našem lovišču, tako redka divjad, se odločim, da ne bomo iskali drugega, temveč bom dal psico kar na sled. Nadlogarja pošljem to pot na stojišče pod goščavo, v bližino glavnega grabna, sam se pa postavim k stečini na vrhu goščave in psico spustim. Psica se takoj oglasi in nekaj trenutkov za tem pridrvi v velikih skokih iz goščave precej močan srnjak; prepričan sem, da bo psica pritekla tik za njim, zato imam že piščalko v ustih, da ji preprečim gonjo na srnjad. Toda zmotil sem se. Gonja se vedno bolj odmika in kmalu je ne čujem več. Čez dobre četrte ure jo zopet zaslišim

na nasprotni strani velikega grabna, ki se razprostira pod menoj. Toda psica kmalu utihne in čez nekaj časa jo že opazim, kako se vrača k meni. Da bi videl, kaj bo napravila prepeličarka na sledi srnjaka, jo zopet pošljem v goščavo. Takoj se psica oglasi in že hiti zajec skoraj po srnjakovi sledi iz goščave. Po prvem strelu se nekoliko skrči, po drugem pa izgine v snegu. Psica je že iz goščave; takoj na povelje: »Aport, išči izgubljeno!« najde zajca, ga nekoliko potrese in mi ga kljub visokemu snegu hitro prinese.

Kmalu po strelah dospe nadlogar do mojega stojišča in mi pripoveduje, da je zajec zopet prišel mimo njega izven strelne daljave, psica se je zopet ozirala po nadlogarjevi sledi, a je ni motil; zopet je povzela zajčjo sled preko glavnega jarka in od tam po rebri, tamkaj se je za trenutek zdrznila, šla nekoliko nazaj po svoji sledi in nato izginila v goščavi. Kmalu nato je zopet začela goniti in tokrat skoraj gotovo lisico, ker se gonja ni hotela premakniti iz goščave. Ta druga gonja se je odigrala v delu goščave, ki je bil od mojega stojišča najbolj oddaljen, zato je tudi nisem mogel slišati. Nadlogar napravi precej začuden obraz, ko opazi, da leži poleg mene na tleh zajec in ne lisica, za katero je bil prepričan, da bo prišla meni v pest.

Ker se že bliža poldne, odidemo v dolino. Ko pridemo do Save, se najprej v velikem loku splazim do brega, ne da bi nalletel na race. Ker race zelo drže, če je rumpa dovolj široka in breg zadosti zaraščen in jih zaradi tega vedno veliko izpustimo, odpnem psico in jo pustim iskati čisto na kratko pred seboj. Kmalu se dvignejo pred nami prve race, ki vse zdrave odlete, ne da bi kdo streljal po njih.

Nadlogarju le ne gre v glavo, da more isti pes, ki je v hribu glasno gonil kot brak, v protu na kratko iskati in ubogati na vsak migljaj. Ko se tako pogovarjava, se dvigne pred nama racak; strel, na kar pade gugajoč se na sredo toka. Prepeličarka skoči pogumno v vodo in po kratkem boju z valovi prinese racaka do mene, ne da bi ga na bregu izpustila.

Ker se mi že oglašča želodec, vzamemo smer proti domu. Mimo grede pogledamo še zaton, porastel z bičevjem, kjer res dvignemo nekaj rac, ki glasno zaplahutajo in zvakajo iz ločja sredi vode. Dva strela in vsak od naju pobere lepega, zelenoglavega racaka.

Precej sva že utrujena z nadlogarjem, ko dospeva na cesto. Visok sneg in mraz sta naju pošteno zdelala. Psici pa se še nič ne zdi iti domov, nobene utrujenosti ne kaže, nasprotno, poželenje ima do lova na svojo roko, kar ji pa zabranim; tako mi mora ves čas hoditi ob nogi. Očividno zelo užaljena uboga in s povešeno glavo stopica poleg mene proti domu.

Ivan Regali

Perun

(Konec.)

Približala se je jesen, listje je po večini odpadlo, slana, znanilka zime je pobelila skoraj vsako jutro nepregledne ravnine rodovitne Posavine. Ogromni kompleksi gozdov, med Savo in Lonjo proti Žutici in na jug proti Trebežu in Moslavini, so vabili lovce v svoje okrilje, da vidijo, kaj se skriva v njihovem zavetju. Srnjad se je pomaknila globlje v gozd, nasprotno pa so se zajci držali bliže polja in se skrivali po živih mejah, ali v ločju izsušenih bar in močvirja.

Neki dan sem pri obhodu revirja opazil, da so prišle divje race v globok in širok glavni kanal, v Budaševski polici, imenovan. Kanal, dolg do enega km izliva odvišno vodo v reko Lonjo. Vode v kanalu je bilo do roba in je grozila, da se razlije po širni ravnini ob najmanjšem porastu Lonje, v ogromno jezero. Kadar je bila voda v imenovani polici, je delila lovišče v tri dele. Mogel sem le s čolnom v sosednji oddelek lovišča, imenovan Lukavačka luka in Sučićeva luka. Ob poplavah leta 1926. in 1928. je bilo na tem kraju do tri metre vode in sem bil noč in dan v čolnu s še enim lovskim pomočnikom; po potrebi še strožje čuječnosti, sta mi prišla v pomoč še dva čuvaja v enem čolnu. Ta pomoč je trajala navadno toliko časa, dokler ni voda upadla.

Križarili smo noč in dan s čolni ob gredah — to so male višine, kamor ni segla voda — kjer se je stiskala preplašena divjad vseh rodov. Tako pred poginom, v mokrem elementu, rešena divjad ni bila bog ve kako plaha in se ji je bilo lahko približati do dvajset korakov in tudi bliže.

Gorje jelenjadi, srnjadi in zajcem, ako ni bilo zadostno preskrbljeno za njihovo obrambo! Lovski tatovi so se pripeljali v čolnih do trije v enem čolnu, se približali divjadi in postrelili, kar so dosegli. Ulovljen je bil čoln s tremi mrharji, v katerih čolnu je bilo preko dvajset zajcev in dve srni. Mnogo dolgo uhcev je bilo pobitih kar z gorjačami, ker zajec je slab plavalec in ga je v vodi lahko dobiti.

Odločil sem se, da greva s Perunom v to polico in ga poskusim, kaj bo napravil, ko ustrelim divjo raco: bo li zopet zbežal ali morda pobral raco, čeravno ga nisem tega učil, oziroma se ni dal učiti.

Bil je mrzel dan, po številnih lužah se je že kazal led, po polju je bilo belo od močne slane. Dan je izgledal zelo žalostno,

listje se je tu pa tam držalo le še po starih stoletnih hrastih. drugo drevje pa je bilo že popolnoma golo. Po poldrugournem potovanju sva prispela na plano. Spustil sem Peruna z vrvice in se polagoma bližal kanalu. Videti ni bilo nikjer kaj živega na vodi, dasi sem precej časa motril gladino. Preskočim manjši prečni kanal, da se spustim nizdol ob glavnem. V trenutku ko sem priletel na drugo stran, prhnejo tri race kakih dvajset korakov pred menoj v zrak. Hitro prižgem na dvojico, ki je letela čisto skupaj. Ena pade takoj, druga pa poleti še kakih sto korakov, ko se naenkrat preobrbe in pade na tla kot kamen. Ko sem motril ta prizor, prihrumi Perun k meni — ker je medtem nekam odšel — mu pokažem obstreljeno raco in glej čudo: zakadi se v vodo, ujame raco, prinese na suho in caplja z njo počasi k meni. Koj jo spusti na tla, a raca kolikor more hitro nazaj k vodi. Perun poskoči in v nekaj skokih je zopet njegova. Stisne jo in strese, pa zopet prinese meni. Obstal sem zavzet in začuden. Kaj takega nisem pričakoval niti v sanjah. Pohvalim ga in pobašem raco v nahrbtnik in greva iskat drugo. Tudi to je našel kaj kmalu. Ej, si mislim, ti boš še nekaj vreden, če boš tak, kot si pokazal.

*

Tisto malo snega, ki je padel pred božičem, je kmalu polizal jug. Božični prazniki brez snega so pa dolgočasni. Dolgčas je bilo tudi meni, ko sem na sv. Štefana sedel v logarnici in gledal skozi okno. Ni mi bilo več obstanka, moral sem ven, v naravo. V kraju Ostrmica so bili stari stoletni hrasti, po večini že votli, pripravljeni za skrivališča kunam, divjim mačkam in sovam. Tja sem se namenil s Perunom. Od stebela do stebela sva se pomikala ter vsakega skrbno preiskala. Pri tem delu mi je Perun pomagal tako dobro, da se nisem mogel načuditi. Vsako drevo je prevohljal bog ve kolikokrat, obenem pa je vedno pazil, kje sem in kaj delam. Tako prideva do ogromnega hrasta, ki je imel votlino nekako v sredini. Oba ga ogledujeva od vseh strani. Že hočem iti dalje, a Perun noče, ter neprestano pleše okrog hrasta. Začne se po njem spenjati in rahlo cviliti. To tudi meni ne da dalje ter opazujem psa, kaj bo tu izkopal. Ker le ni hotel iti proč, začnem še jaz točneje ogledovati skorjo na hrastu. In res najdem komaj vidne praske krempeljcev na skorji. Ko je Perun videl, da tudi jaz zopet ogledujem, je še bolj cvilil in se spenjal po stebelu. Ni mi kazalo drugega, kot splezati na hrast in pogledati, kaj je v duplu. Odložim puško ter splezam na hrast do votline in pogledam vanjo. Nič nisem mogel videti, ker je bila v duplu tema. Pihnem noter — pihanja kuna ne prenese — kuna poskoči

in zapiha v mene. Odlomim vejico, da izdrezam kuno. Ko podrezam od spodaj gor, šine kuna ven in po vejah naprej. Perunu ki je ta čas lepo sedel spodaj in gledal, kaj delam na hrastu, ukažem naj pazi. Res je takoj razumel, kaj hočem. Lepo je kuno sledil in ji ni pustil, da pride na zemljo. Ko sem se zopet primotal na tla, sta bila že precej daleč. Brž pograbim puško in jo uderem za njima. Drugi strel jo vrže na tla in pade v gost jesenov podrast. Perun takoj brez oklevanja skoči za njo ter mi jo prinese mrtvo. Na moč sem ga hvalil, mu dal žival ovohati, jo vrgel zopet v grmovje in mu velel prinesiti. Naredil je vedno z veseljem.

*

Prišel je čas za klic srnjaka. Gospodje so prišli in odpeljal sem jih na kraj, kamor bi imel priti lep rogač. Ker nikdar ne vemo, kako lov poteče, sem zaradi večje gotovosti vzel s seboj Peruna. Zgodilo se je, da je namesto srnjaka prišla na klic — lisica. Lisic v tem revirju ni manjkalo, zato smo streljali nanje ob vsakem času. Tudi na to je eden gostov takoj prižgal, toda slabo pogodil. Lisica se je zavlekla v gosto grmovje. Gospod mi ukaže, da naj jo poiščem s psom. Hajdi Perun, sedaj bo delo zate, si mislim in grem z njim na nastrel, da dobiva sled. Perun me je seveda kar vlekkel po grmovju, tako se mu je mudilo. Zaradi gostega grmovja se mi je vedno zapletal med les in sva le počasi napredovala. Zato sem ga odvezal in spustil. Dolgo ni bilo nič in že sem mislil, ali ne pride nazaj. Naenkrat zaslišim precej daleč neko renčanje in cviljenje, nato pa hudo lajanje. Podvizam se proti kraju in ko pridem že čisto blizu, šele vidim, da lisica sedi na gosto obraščenem gabrovem štoru, Perun pa se srdito zaganja proti njej in laja. Zaradi štorovca ji nikakor ni mogel blizu, da bi jo prijel. Kakor se je preskočil Perun, se je zasukala tudi lisica, da sta si vedno kazala ostre zobe. Nekaj časa sem ščuval psa, ki le ni mogel zagrabitil lisice. Približal sem se toliko, da sem lisico s palico nagnal s štora in tedaj je opravil Perun bliskovito, zgrabil jo je za vrat, stresel kot cunjjo in še malo podržal. Ko vidim, da lisica ne giblje več, ukažem naj spusti. Zadeta je bila v zadnji konec, zato se je še lahko branila. Pa tudi Perun je bil precej krvav. Imel je načete uhlje in gobec. Ponosno je stal poleg lisice ter pogledaval sedaj mene, sedaj lisico, češ: vidiš, da sem jo zmagal! Pohvalil sem ga na moč in spodbujal, naj še prime in drži. Ubogal me je rad. Premetaval in stresal je mrtvo lisico, da sem mislil, da jo bo razceftral, nazadnje pa jo je moral vleči do gostov, da jo vidijo. Tudi oni so ga hvalili in se čudili njegovemu pogumu in moči.

Imel sem opravka pri lovcih in me je seveda spremljal na tem potu Perun. Že se je mračilo, ko sva odhajala iz Jesenov Vrta, imel pa sem še iti v Štalcarje. Kdor je tod hodil, ta ve, da je to okrog tri ure hoda. Pot me je vodila po gozdu in hribih. Da pa bi bila pot še slabša, je začelo močno deževati.

Tema je bila kot v rogu, dež pa je lil kar naprej. Zavila sva s poti na slabo izhojeno stezo, ki je peljala čez precej visok hrib Mošenik. Skoraj za vsak korak sem moral s palico tipati naprej. Peruna sem videl le, kadar bi ga skoraj pohodil. Že me je začelo skrbeti, kako bova prišla mimo nekaterih prepadov na drugi strani hriba. Vse bolj počasi sva se pomikala naprej. Nankrat se znajdem v nekem resju, steze ni bilo več! Tipal sem nekaj časa s palico, kje je steza, pa je nisem mogel dotipati. Počenem in tipljem z roko, pa tudi sedaj jo ne morem najti.

V tej stiski mi pade v glavo, da me mogoče izvleče iz te šlamastike Perun! Pokličem ga in takoj je bil pri meni. Prosil sem ga kot človeka, naj mi pokaže, kje je steza.

Zvesti Perun jo ubere od mene navzdol. Toda kam? Pod menoj je bučala voda, da me je spreletavala zona! Hudournik je bučal in hrudel, kot da hoče odnesti goro. Nikakor si nisem upal spustiti niti koraka navzdol. Zopet pokličem Peruna na pomoč in res je bil takoj pri meni. Prosim ga zopet naj mi pokaže, kje je pot, in zopet jo zavije navzdol. Nisem mogel drugače, kot ravnati se po njem. Z velikansko previdnostjo tipljem navzdol in res, stezo sem našel! Lepo se zahvalim Perunu pa čeprav nisem vedel, da li je pri meni ali ne, ker tema je bila egiptovska. Nekaj časa zopet tipljem po stezi naprej, pa ne dolgo. Zopet sem jo zgrešil in taval po vresju. Pošteno me je začelo skrbeti, kako bom to noč prišel domov. Na žvižg se zopet pojavi pred menoj Perun. Lepo se zopet pogovorim z njim, da mi pokaže stezo. Napravil je isto kot prvokrat, šel je navzdol. Verjel sem mu takoj in tipal za njim. Ta igra se je ponovila še nekajkrat in prišla sva mimo prepadov. Da nisem imel Peruna, bi me drugi dan našli ubitega in utopljenega v vrtincu hudournika.

*

Kdor je služil pri naših bratih na jugu kot logar, ta ve, kaj se pravi paziti na gozd. Tudi jaz sem imel bridke izkušnje v tem pogledu. Čeprav sem bil v revirju noč in dan, vedno je bilo pokradeno drevje za drva ali za gospodarsko orodje, da celo za železniške prage.

Takega prijatelja tujega gozda sem imel že dolgo na piki. Zasedoval sem ga in pričakoval na raznih krajih po cele ure.

Tako sva s Perunom delala tudi tisti dan in srečo sva imela. Našla sva na skritem kraju velik kup sveže nasekanih jesenovih drv. Nepridiprav mi je posekal lepe mlade jesene, ki so bili v najlepši rasti. Pridušil sem se, da ga pričakam, pa če ga čakam do sodnega dne.

Dobro skrita sva ždela s Perunom že kake tri ure, a tatu ni hotelo prinesiti od nikoder. Že sem postajal nemiren, Perun pa je hotel tekati sem in tje, da sem ga že komaj krotil. V tem pa pride odrešenje. Že od daleč zagledam neko postavo, ki se je nama bližala. Opazim tudi, da nosi s seboj žago in sekiro. Hej, si mislim, sedaj boš videl, po čem so preste! Lepo je šel proti nama, in ko ga je začutil Perun, sem ga komaj krotil, da ni skočil nadenj že na daleč. Ko se je približal na kakih deset korakov, zagrmim: Stoj! Roke kvišku! In zgodilo se je tako. Pa Perun? O, da ste ga videli! Zagnal se je v tatu kot ris, se vzpel po njemu s tacami na prsi, tako na njemu obstal in mu kazal v obraz strašne derače. Niti ganiti se ni smel. Ako je le malo ganil, so se mu Perunovi zobje približali h goltancu. Da sem mu ukazal, bi ga bil takoj zgrabil za vrat. Perunu ukažem stran in si možaka pobliže ogledam. Tresel se je, kot bi imel tropsko mrzlico. Najbolj pa so izražale njegov strah — mokre hlače...

Nadaljnji proces je bil kratek. Ko je odvrigel sekiro in žago, sem ga popisal, nato mu za spomin priložil z lokom žage nekaj gorkih na pleča in mu ukazal oditi iz gozda in se nikdar več ne prikazati. Ko je odhajal, je Perun poskočil za njim, svareče zarenčal in nekajkrat grozeče zalajal.

*

Sosednje logarje je dobro poznal. Navadno so prihajali v logarnico, ne da bi jih hujše nadlegoval. Vsakega pa je temeljito ovohal. Druge ljudi pa brez povelja ni pustil na dvorišče. Cigana pa sploh ni mogel videti. Bali so se ga kot živega peklenščka. Ako je kateri hotel priti na dvorišče, je že od daleč vpil: »Logaru, sveži cucka, idemo, da kupimo topol.« In Perun je moral na verigo, pa še potem ni dal miru, še vedno je renčal in lajal.

Nekoč se je soslednji logar hvalil, da pride na dvorišče in da mu Perun ne bo delal nobene zapreke. Toda mož se je temeljito zmotil. Neko temno noč začne Perun močno lajati. Tekal je po dvorišču kot obseden, sedaj pri enih vratih, sedaj pri drugih. Ko le ni bilo miru in je bil Perun vedno bolj besen, vstanem, da vidim, kaj je. Perun se je zaganjal v plot, a ga ni preskočil. Na moj klic, kdo je, se je oglasil — logar. Ni se mogel načuditi pasji zvestobi in čuječnosti. Bil je takoj kupec zanj, pa o tem se sploh nisem hotel razgovarjati.

Upravitelj gozda je sporočil, da se bo dne tega in tega vršil velik lov v oddelku Pogorelo. Logarji smo spravili skupaj čez sedemdeset gonjačev in nekaj psov. Seveda je bil zraven tudi moj Perun. Dobil sem nalogo, voditi gonjače in imeti pri sebi svojega psa.

Lepo je bilo, ko so začeli gonjači gnati s svojimi brrr-tata, brrr-tata, vmes pa so se oglašali psi. Kmalu je začelo pokati na črti, ki so jo zasedli strelci. Perun je dirjal v moji bližini in vneto iskal in stikal po grmovju in ločju. Že nekako proti koncu pogona požene tudi Perun. Iztaknil je lisico in jo lepo prignal na stojišče ter jo je lovec tudi s strelom podrl.

Lovec vesel plena, gre pobirat padlo lisico. Toda pri ustreljeni lisici je že bil Perun. Ko hoče lovec plen odnesti, mu to Perun ne pusti. Oba držita dolgorepko in se vlečeta, kdo jo bo odnesel. Perun jo hoče nesti meni, a lovec jo hoče imeti zase. Nastalo je pravcato rvanje za plen. Lovec je že grozil Perunu s puško, ko sem se preril skozi grmovje do njiju. Smešno je bilo videti to borbo in rečem, da bi končno zmagal Perun. Vselej kadar je hotel zamahniti lovec po psu, mu je ta pokazal zobe, tako da si le ni upal udariti. Šele ko sem ukazal Perunu, naj pusti, je odnehal in pustil, da je lovec odnesel svoje plen.

Seveda je užaljeni gospod klel mene in mojega psa, da so se delale iskre. Jaz pa sem se po tihoma smejal in hvalil psa, ker on je hotel delati za mene, za druge mu ni bilo in se tudi ni zmenil za nikogar.

*

Še in še bi mogel pripovedovati razne smešne in resne zgodbe tega nepozabnega psa, a vsaka pesem ima svoj konec.

Omeniti moram, da je storil žalostni konec na nekem polju. To se je zgodilo na Kočevskem. Jaz sem se odselil na Gorenjsko in tu nisem potreboval psa, zato sem ga prodal nekemu lovcu »finfarju«, ki je imel malo smisla za lov ali psa. Ko sem mu ga navezal na verigo in odhajal, je tako milo lajal in zavijal, da se mi zdi, če pomislim nanj, da ga še vedno slišim. Vedel je, dobro, da je zgubil gospodarja, ki sta bila drug za drugega.

Neslavni konec njegovega življenja pa je prišel takole: Ko je prosto tekal okoli, se je ravsalo z vaškimi psi in seveda vsakega nemilo oklal. Tako je bilo tudi onkrat. Na neki njivi se je spoprijel z nekim psom in borba je bila na življenje in smrt. Ko vidi gospodar tega psa, da ga bo Perun spraval ob življenje, mahne z motiko po glavi Peruna in Perun je obležal z razbito glavo in ni ga bilo več...

V spomin lovskemu tovarišu † dr. Pavlu Krajcu

Dne 7. decembra pr. l. se je vil skozi ljubljansko mesto dolg pogrebni sprevod. Dasi je bilo jako neprijetno vreme, mokro in mrzlo, s snegom in sodro, je bila vendar vrsta pogrebcev skoraj nepregledna. Četa vojakov z godbo, topovska lafeta s krsto in straža narednikov ob njej so pričali, da je umrl vojak, množica zdravnikov za krsto, da se je za vedno poslovil od njih stanovski tovariš; vrsta lovcev v krojih je kazala, da je odšel v večna lovišča lovec, ogromna množica drugih pogrebcev vseh slojev pa, da je preminul spoštovan prijatelj in blag dobrotnik. Vsa ta množica je spremljala dr. Pavla Krajca, šef-zdravnika sanatorija Leonišča in zdravnika OUZD, rez. kapetana I. kl., lovca, plemenitega in srčno dobrega človeka, na njegovi zadnji poti.

Pokojni dr. Krajec je bil jako naobražen mož. Naj se je v družbi razpravljalo o tem ali onem vprašanju, povsod je bil doma. Najljubši so mu pa bili vendarle lovski razgovori. Če so se razvili ti, je rad za urico nategnil svoj prosti čas, ki mu je bil le skopo odmerjen. Velik strokovnjak je bil v balistiki. Poznal je vse naboje, lovske in vojaške, vedel za njihov učinek in znal navesti vse druge podatke. Imel je izredno dober spomin, zato je mogel svoja izvajanja in pripovedovanja vedno podpreti s potrebnimi številkami, datumi in kraji.

Doma pod zelenimi Gorjanci je dr. Krajec že v mladih letih vzljubil gozd, valovita novomeška polja in skrivnostno Krko in kar je z njimi v zvezi. Kot dijak se je že udeleževal lovov v teh, takrat še slavnih loviščih in že takrat podrl divjo svinjo, ki je bila v tistih časih še kaj redka divjad naših krajev. Dasi je dr. Krajca zanimal lov na vso divjad, so mu bile in ostale do prezgodne smrti vendarle divje race najbolj pri srcu. Na teh lovih se je vedno izkazal mojstra v zalezovanju in streljanju. V zadnjih letih je lovil race največ na Ižici in Ljubljani, in sicer v družbi z dolgoletnim prijateljem Jakom ter čolnarjem Žanom, ki je ob potrebi tudi moral prijeti za puško. Često je prisedel še prijatelj Karel, včasih tudi pisec teh vrstic. »Da bo bolj pokalo,« je menil dr. Krajec in mežiknil s prijaznimi očmi. To so bili za dr. Krajca najlepši dnevi, pa najsi je brila še tako mrzla burja ali pikal sneg v obraz, kakor bi frčale igle po zraku. »V takem vremenu drže,« je dejal dobrovoljno in si obrisal srež z omrzlega

nosu. »Krajčev graben« ob Ljubljani in »Špital« v Ižici sta imeni, ki nosita spomin na dr. Krajca v tem lovišču.

Petelina je hodil dr. Krajec poslušat v strmo Zalo ali v lepo Ločnico, srnjaka klicat v prostrane kočevske gozdove, na zeleni Kravjek, Golo brdo in drugam. Na skupnih lovih v bližnji in daljni okolici Ljubljane se je vse razveselilo, če je pridrdral s svojim »škodo« dr. Krajec, da se udeleži vsaj prvih pogonov.

Vabljen na vse kraje in zaželen povsod kot lovski gost, se dr. Krajec le ni mogel na lovu toliko udejstvovati, kakor bi se bil rad. Kakor ga je tudi vleklo na lov, je vendar znal vedno podrediti lovsko vnemo stanovski dolžnosti, svojemu težkemu poklicu. Dr. Krajec ni živel zase, marveč za soljudi, v prvi vrsti za vse one, ki so se zatekli k njemu po zdravniško pomoč. In teh je bilo obilno! Od najvišjih osebnosti pa dol do najbolj skromnega delavca, vseh je imel obilno in za vse je skrbel z vso, le njemu lastno požrtvovalnostjo in ustrezljivostjo. Bil jim ni samo zdravnik, ampak mnogim tudi svetovalec, premnogim pa tudi podpornik in dobrotnik.

O dr. Krajcu kot zdravniku naj govore strokovni tovariši. mi lovci pa vemo in povemo, da je bil dr. Krajec zgleden, pošten in vnet lovec, kakor je le malo takih, ki nosijo puško, in prijatelji njegovi čutimo z žalostjo v srcih, da smo izgubili najboljšega.

Dr. R. Marn

Vsaj še enega bi rad

Zdravnik mi je zadnjič rekel, naj se za vedno odpovem »visokoletečim« mislim. Dobro sem ga razumel — visoko leteče misli sta gams in ruševce. Moje zakrpano srce ne odoli več naporom lova na to divjad.

Ali ni to bridko, ko šele pri neki starosti prideš do pravega uživanja lova, a se tem bolj poglobiš vanj in kar je z njim v zvezi. Čim starejši postajaš, več smisla imaš za gojitev in nego divjadi, za izbero pri odstrelu, za ohranitev za bodočnost. Ker si vzameš več časa, se bolj osredotočiš in skušaš uvesti red v lovišče in lovljenje. Tako se užitek na lovu postoteri! V mladosti si bil vihrov streljač rekordov — in si spregledal nešteto stvari, ki poplemenitijo pozneje užitek, celo brez streljanja in uplenitve.

Kljub zdravnikovi opombi pa zdaj vedno mislim na gamse in ruševce, zlasti na prve. Silna želja me obvladuje in rad bi dobil vsaj še enega gamsa. Vedno misliti na tiste srečne ure, ki sem jih preživel na lovu na gamse. Koliko truda in znoja je bilo! Kako mi je srce razbijalo in tolklo in kako neizrekljivo lepo je bilo pri vsem tem po naših visokih planinah, ko sem oprezoval za rdečim ali črnim gamsom.

Nekoč: Prijatelj Franc, s katerim sva prelila že dosti znoja v gorah, me je v imenu lovskega gospodarja povabil na poletnega gamsa. V Mojstrani pri Minci smo nabasali nahrbtnike, kar je prijatelj Franc izborno razumel.

Pridružila se nana je še navdušena turistka, češ da bo kuhala, čeprav sem bil prepričan, da mnogo bolje vtepa abecedo v mlade glavice.

Po triurni naporni hoji smo dospeli na Vrtaško planino in dobro prenočili v planšarskem domu. Že ob prvem svitu smo se pomikali proti gorskemu grebenu, ki loči gornjo savsko dolino od doline Vrata.

Lovski gospodar, kjer sva bila s prijateljem gosta, je imel lastno lovišče, po največ na strmem pobočju desnega brega Save Dolinke, nekako nasproti Belce. Lovska koča je stala v Smrajki.

V Vratih je segalo lovišče malo čez greben, kjer je bila zavarovana dolina s stalno gamsarijo. To pot je ostala dolina prazna tudi skozi daljnoglede.

Kmalu smo bili v prepadasti in plazoviti goličavi, skoraj brez zelenja. Kar mi obvisi pogled na veliki planiki. S težavo sem jo dosegel in s tratice sem si izbral štiri najlepše. Nekam nerad sem se poslovil od teh srebrnih cvetov, kot bi slutil, da so ti zadnji, ki sem jih z lastno roko utrgal v gorskem vrtu. Ko to pišem, so mi oči solzne. Kdor ni poskusil, ne ve, kaj je to. Imel sem jih že šestdeset na grbi in kakor za slovo sem najlepša cveta dal okovati v srebro in nosita ju kot zaponki žena in hči — v spomin...

Saj sem še pozneje šaril po Golici in njenih sosedah, po Krnici, pod Razorom in pod Škrlatico, toda do planik nisem več prišel in tudi več smel ne bom, ker so mi »visokoleteče« misli — prepovedane!

Ko nas je planinska ploha namočila do kože, smo dospeli do velikanskega širokega plazu, kjer je lovec slutil gamse. Prijatelj Franc in profesorica sta jo potegnili kar naprej pod streho. Z lovцем sva se pa splazila do roba. Videl sem res v zgornjem delu kozarijo, ki nas je pa morala že poprej slišati ali čutiti, ker je vse, mlado in staro že izginjalo za rob. Skoraj nato me lovec opozori na dva gamsa na drugi strani globeli. Razdalja je bila gotovo čez 400 m in le z daljnogledom sem lahko ugotovil, da sta gamsa.

Ne vem, kaj me je napotilo, da sem nameril puško na enega in ga gledal skozi puškin daljnogled.

»Kar streljajte, saj je vseeno,« se oglasi skušnjavec poleg mene. Dvakrat ni bilo treba reči: skoraj samo se je sprožilo.

Gams ni dal nobenega znaka, ampak se je pasel naprej.

»Še enkrat,« me moti skušnjavec, ko sem takoj repetiral. Drugič je pa morala krogla že bliže udariti, kajti gams dvigne glavo in jo s tovarišem počasnih korakov pobriše čez rob.

»Pogledat pojdem,« pravi lovec.

»Saj ni zadet, to je vendar očitno,« mu ugovarjam. Toda lovec se ne da ugnati. Čudil sem se, da je čez razsežno rušnato globel našel kraj nastrela. Seveda ni bilo sledu po krvi in strižinah.

Za pot je rabil dobre tričetrt ure, jaz sem pa moker kot miš prezebal v cedečem se ruševju. Nadaljna pot je bila ena najhujših, kar sem jih prehodil v naših gorah. Bilo je sicer vedno navzdol, toda brez vsake steze, po mokrem ruševju, dež pa je neprestano lil. Noga je ves čas drsela po vejevju ali koreninah, da sem padal neprestano po mokri drčasti zemlji oziroma ruševju.

Prijatelj in profesorica sta že davno v lovski koči, sem si mislil, ko zaslišim dva ostra strela v tisti smeri. Kmalu sva došla prijatelja, ki je streljal gamsa, a prav tako zgrešil. V lovski koči naju je že čakal vroč čaj, ki je bil nujno potreben.

Drugi dan je prišel ljubeznivi lovski gospodar z dvema turistoma profesorjema, od katerih se je eden razbubil kot »ona«.

Lovski gospodar me je sam vodil po lovišču. Ne daleč od kočice sva z grebena imela vpogled v nasprotni hrib. Ni mi bilo treba dosti oprezati, skoraj sem videl na pobočju v strelni daljavi celo tropo gamsov, ki so se pasli. Po vrsti sem jih ocenjeval skozi daljnogled, toda bila je zgolj kozarija.

Šele v veliki razdalji, v grušču sva opazila dva gamsa, ki pa sta bila mnogo predaleč za strel. Moj spremljevalec mi pove, da bo obkrožil gamsa in ju pritisnil proti meni, da bom lahko streljal. Plazil se je res v začetku krit precej daleč naokrog, toda v grušču in peščenemrodu ni mogel tako hitro hoditi, da bi ga gamsa ne začutila. Pobrala sta jo še više in mi izginila iz oči. Vendar sem se prijetno zabaval z opazovanjem kozarije in živahnih mladičev, kako so skakali okoli mater in se med seboj rvali.

Še pred večerom tega dne so odšli naši obiskovalci in s seboj vzeli še lovca, da nas je ostala le trojica.

Prijatelj Franc se je spoznal v lovišču in me je drugo jutro peljal na strmo pobočje, ki je padalo proti Savi. Nasproti sem videl Belco.

»Veš,« mi pravi med potjo, »tam je silno star gams, zasledujejo ga že gotovo 15 let. Skušal ga bom pritisniti k tebi.«

Res me nastavi k nekemu večjemu grmu ruševja. Kakih deset korakov pred menoj so bila mlajša drevesca, ki so tvorila dolgo seč ali nekako mejo.

»Glej, v to mejo sem ga bom pritisnil,« mi pravi pri odhodu, potem ga nisem več slišal ne videl. Minulo je pol ure in ker sem sedel na tleh, me je že vse bolelo. Gledal sem v živo mejo, da bi kmalu oči izgubil. Stoj, nankrat zagledam, kako se nekaj belega premika med gostim vejevjem in hip nato se izviije iz grmovja velik, skoraj čisto bel gams s krasnimi roglji.

Sedel sem, puško sem imel pripravljeno. Komolec leve roke oprem na koleno, pa kljub temu se mi je tresla roka, treslo koleno, tresla puška. Sprožim v gamsa in ta skoči gotovo pet metrov daleč doli po plazu in izgine. Grem na nastrel, toda nikakih znakov; gams jo je nepoškodovan odnesel.

Silno mi je bilo žal za tem kapitalnim gamsom, kajti taka prilika se nudi lovcu le enkrat v življenju. Kmalu je prišel prijatelj do mene, veseleč se že od daleč, da mi je pripravil takega gamsa, a ves poparjen strelec mu je povedal, da ga je polomil. Na deset korakov zgrešil!!

Potepeno sem jo mahal proti lovski koči, dočim je prijatelj Franc zaostal in se pol ure pozneje vrnil s prav dobrim srnjakom na rami. Ta srnjak je bil edini plen našega pohoda na gamse.

Foto R. Marenčič, Kranj

Adolf Schaup

Prepad

II.

Po deževni noči je vstalo skoraj čemerno jutro. Nizke megle so se podile po pokrajini. Ko je Vera kar v spalni obleki precej pozno na stežaj odprla okna, se ji je takoj porodila misel: ravno pravo vreme za urejevanje ropotije, ki sem jo privlekla semkaj! Postala je malo sredi sobe, s kar največjim zadoščenjem občudovala lepo opremo, svetli parket, zavese, preproge, visoko psiho, toaletno mizo. Tedaj je rahlo potrkal na vrata. Metka je pokukala skozi vrata, želela »dobro jutro« ter se ponudila, da bo gospodični pomagala pri toaleti, da ne bo treba ugibanja pri električnem ogrevalniku, pri raznih napravah.

»Takoj pridem.« je rekla Vera, šla v sprednjo delovno sobo, kjer je tudi še križem kražem ležalo precej škatel in zavitkov. Oprema je bila razkošna tudi tukaj, vsak predmet skrbno izbran, vse svetlo, čisto, novo, a je vendar vzbujalo čut domačnosti.

Pol urice pozneje sta z Metko pospravljali in v živahnem pogovoru z lepim, razmeroma naobraženim dekletom, ki jo je bilo izlikalo občevanje s svétnikom Petrom in gospo Jelo, je Vera polagoma pričela spoznavati razmere tukajšnjega okolja. Glasni »tam tam« gonga, ki je klical k zajtrku, je pretrgal njun razgovor.

Zbrala se je družba v vhodni, lepo opremljeni veži. Kljub neprijaznemu vremenu so bili vsi dobre volje. Gospod svetnik je hudomušno vprašal: »No, Verica, kako si kaj zadovoljna s svojim gnezdecem tam gori?« »Dragi stric in teta,« je odgovorila Vera, »bila sem naravnost presenečena, ko sem videla toliko lepega in udobnega. Kar srečna sem, da mi bo dano tu prebiti vse poletje! Prav srčna hvala obema!« »Pa stare, razpadajoče oprave si vendar nisva mogla omisliti za tako srčkano dekletce, kakor si ti, Verica!« se je zasmel stric Peter, glasno se je zahihital še nekoliko zaspani dr. Marko. Verica pa je malo zardela, se malo našobila in ugovarjala.

»Nisem jaz kriva in tudi moja zasluga ni, da nisem ravno grda, tisto ,dekletce' pa le pusti, stric Peter, kajti jaz sem kandidatka medicinae universae Vera Vrhunčeva!«

»Še vse premalo,« je smeje se zabrundal dr. Marko. »Lahko bi te tu na kmetih že kar imenovali medicinae universae doctor Vera Vrhunc, kar bi se v kraticah napisalo med. u. dr. in bi lahko pomenjalo ‚med na ustnicah doktorice Vere Vrhunčeve...‘«

»Grd si, grd, stric Marko, pa tudi ti stric Peter, ki mu s svojim smejanjem pritrjuješ. Z Bogom, gospoda!« in kar bežati je hotela, toda svetnik jo je potolažil, da pride kmalu Tine in da bo treba napraviti program. Rahlo je stisnila teta Jela, tudi nasmejana, Verino drobno ročico in jo popolnoma pomirila z besedami: »Grda sta marsikdaj oba deda, a kljub temu dobra. Samo malo podražiti sta te poizkusila in kolikor ju poznam, ne bo ostalo pri tem edinem poizkusu.«

»Vidite,« se je vmešal dr. Marko, »komaj je slišala ime Tine, je bilo takoj vse v redu. Vse so enake tam okoli dvajsetih let! Ali je fant čeden? Vera ga menda že pozna! Da le ne bo kakega požara!«

Vera mu je samo malo pomežiknila z enim očesom, kar naj bi značilo »ne boš me več ujezil, ne«, a je gospa Jela resno menila: »Tine je pameten fant in je vsaka nerodnost izključena!«

»Nu, saj ni bilo tako mišljeno,« je pristavil svetnik in pričel uvajati svoje goste v vsakdanje življenje v svoji hiši. »Zabavaj se vsakdo po svoji volji! Časopise dobivamo dnevno iz vasi tu spodaj. Vidva je še nista videla, ker je bila tema sinoči. Cerkev, župnišče, šola, devet hiš približno, dve gostilni in pokopališče okrog cerkve. Zdravnik je tudi tam, pa upajmo, da ga ne bomo potrebovali. Sicer je pa večkrat naš gost. Moja knjižnica vama je tudi na uporabo. Ti, jurist Marko, boš našel tam to, kar boš pri svojem delu potreboval, za Verico pa je tam precej lep-slovja. Medicinskih knjig ne boš našla.«

»Imam jih sama,« je pripomnila Vera, »pa upam, da jih bom ta čas pri vas po zasluženju — prezirala!«

»Govori, kakor da bi iz bukvic brala,« jo je usekal hudo-mušni striček advokat.

»Prav ima,« je menil Peter. »Da ne pozabim,« je dvignil svoj glas, »pa red je v moji hiši! Zajtrkuje se pri nas okoli osme ure, obeduje okoli ene, večerja pa okoli osme ure zvečer. Gong kliče. Kdor ne pride pravočasno, je mrzlo. Izjemo dela Vera, kadar je na kakem pohodu v džungli. Vsak je po možnosti mnogo! More seveda jesti tudi izven določenih obrokov. Kuharica Mica ima v tej zadevi potrebna navodila in ključe od shrambe!«

»Od kleti tudi?« vpraša naivno trebušasti doktor Marko.

»Tudi!« odvrne Peter.

»In to je dobro,« odmeva iz Markovega grla.

Vstal je gospod svetnik, stopil k vratom, se malo razgledal in izjavil: »Zdi se mi, da se bo kmalu zjasnilo. Popoldne si malo ogledamo Zasmrečje. Seveda po popoldanskem dremanju. Ti, Vera, imaš pa danes konferenco s Tinetom, le dodobra se zmenita!«

Gospoda sta odšla vsak po svojem poslu, teta in nečakinja sta pa še pokramljali o družinskih zadevah, o Verinem življenju v mestu, o samotarjenju na deželi, o sprehodih, nedeljskih obiskih.

»Pa saj bova imeli še časa več kot dovolj, da se zmeniva,« je rekla gospa Jela in pripomnila mimogrede: »Naš Leon se vrne šele čez nekaj tednov in ostane za nekaj dni tukaj, bolje rečeno v podjetju, potem pa odide na daljši dopust. Menda ga letos vleče v Nemčijo.« Pri imenovanju sina Leona je zadobil lepi obraz gospe Jele nekaj trpek izraz, vsaj tako se je zdelo Veri. Odšla je teta po svojih opravkih. (Se nadaljuje.)

Tri sto vragov, dve uri te že sledimo!
Ali se nisi mogla vsaj enkrat iztrebiti v sled, da bi vedeli,
da ni medved.

Na Razrvanem

II.

Naslednje dni se je gozdovje zopet poleglo. Prestrašene živali, ki so smrti ušle, so se poskrile v najskrivnejše zaklone in nobene ni bilo zlepa več na spregled. Tako, da je bilo v gozdu kakor izumrlo, nikjer ni bilo videti več živega bitja. Tudi družina brlogarjev se je zarila v svojo dupljo in je trdovratno odklanjala vsak sprehod in vsako hrano. Dasi sta nenehoma silila ven mlada nebogljenca, sta se starša odločno uprla

njnuni razposajenosti. Saj bi spričo njiju oni dan prišla kmalu vsa družina v nesrečo. Ven sta se bila izmuznila paglavca, medtem ko sta starša sladko spala, potem ju je pa vihra odnesla izpred brloga. Ko sta se stara dremavha prebudila, sta brž uganila, da se utegne boscema zunaj kaj primeriti. Če drugega ne, ju utegne kak človeški spak ugrabiti. Brž sta jo ucvrila ven. Nedaleč od brloga sta našla prvega, ki se je grel na pramenu sonca med grmovjem. Stara se še nista kaj posebno hudovala zastran tega, stari je paglavca malo počesal s šapo ter ga izročil starki v varstvo. Ona se je kar lepo zleknila k njemu na sonce, stari je pa odkuril za drugim potepom. Prišel je baš o pravem času, ko ga je hotel odnesti neki dedec. Nu, brlogar je nesramnežu pošteno prekrižal račune, to sta šla od debela do debela! Ali žal, s tem se je pričela za vso družino huda ura, ki bi postala kmalu malone usodna.

Zdaj so razmišljali o vsem tem in stara dva sta budno pazila, da se jima mladiča zopet ne izmuzneta. Kadar je zadremal stari, je ona bedela, ko je premagal dremavec njo, je stražil on. Koj drugi dan po tisti vihri je prinesel oskrbnik hrane na krmišče, a nihče ni maral iz brloga. Oskrbnik je vabil in klical, prišel je malone pred dupljo, a nihče se ni javil. Res je sicer, da je hotel eden od mladičev iztegniti gobček, a stari ga je potisnil s šapo nazaj. Ne boš zijal teh dvonožnih spakov, ki jih je sama

lokavost in hudobija! Na vseh koncih preže, da bi ugonobili ta uboga gozdna bitja, da bi pregnali in zatrli vesoljni živalski rod. Toda medvedji rod se ne vda! Stara je ljutemu srdu svojega močnega druga verno prikimavala, mladiča sta mu pa ljubeznivo lizala šape, saj nista še razumela bridkosti tega sveta. On je pa še naprej brundal svojo, zdaj pa zdaj je malo močnejše izrazil svojo jezo, da se je stresel ves dolb, kakor bi sama gora grmela. Ne, medvedji rod se ne vda! On ima v kočevskem lesovju svojo domovinsko pravico, kdo si drzne preganjati ga ali ga nadlegovati v njegovem prirodnem dolbu? — Toda ljubi in dragi brlogar, saj te vendar nihče ne preganja! Gospodar tega gozda, v katerem prebivaš, budno pazi nate, pošilja ti hrane in skrbi, da ti nihče ne dela zla. Kaj hočeš še več? Ljubi in dragi brlogar, nimaš se pritoževati. Veš, dragi grmavs in dremavh, ti vse preveč brundaš in prekucuhariš. Poglej druge živali, na primer srne, košute: nihče jim ne poklada hrane niti pozimi, a ko pridejo in jih ženejo na morišče, nobena ne izteguje jezika, temveč z neko neverjetno vdanostjo položijo glavo pod sekiro. Ti pa gledaš izpodmolato, a nihče ti nič noče. Ljudje bežijo pred tabo, vse se te boji. Saj si ti gospodar tega gozdovja, ne pa graščak. Njega se nihče ne boji, pred tvojim grmenjem pa ljudje v grozi popadajo na kolena. Vse ti dajo, tudi polovico ovčje črede iz staje, samo da je potešena tvoja jeza in da tako hudo ne renčiš.

Oskrbnik Tilen stopa po gozdu. To pot pa ni sam, ampak ga še nekdo spremlja: svojo izvoljenko Lijo si je danes izvolil vzeti s seboj. Tolikokrat si je že zaželela, da bi videla tisto divjo šumo, kjer prebiva medvedji rod, vendar jo je Tilen vedno tolažil, da bo šla z njim takrat, kadar bodo mladi. In zdaj se pač njeni želji ni mogel nič več ustavljati. Lepo za roko sta se držala in šla po teh skalnatih potih in divjih stezah. Toda svet je postajal bolj in bolj divji in strahoten, čimbolj sta se bližala cilju.

»Ne bi si mislila, da so tisti brlogi tako daleč,« je rekla že močno zasopla.

»Mar misliš, da se bodo naselili kar doma na vašem vrtu.«

»O, jaz bi od strahu zdrhtela!«

»Ne bi ne, Lija, jaz bi te branil. Vidiš, takole bi te vzel v varstvo.« Mehko jo objame in pritisne k sebi, da se nji kar samo zasmeje od sreče. »Nu, še malo potrpi, dušica, saj bova kmalu na Razrvanem.«

»Na kakšnem Razrvanem?«

»Na Razrvanem se pravi, tam so brlogi.«

»Ja pa kar sami brlogi? Je tudi še kaj drugega, ne? Kakšne kočee ali kaj podobnega?«

»Seveda, krčma je tam, pristava in pa lepe bele stezice.«
de Tilen navihano.

»O, le počakaj, še burke briješ. Zdaj sem pa tudi užaljena, veš. Kar nazaj bom šla.«

»Čakaj, Lija, zdi se mi, da nama že prihaja Rjavs naproti.«

Ona se ga brž oprime za roko: »Kaj praviš? Rjavs, kdo je to?«

»To je gospodar Razrvanega. Prav prijazen grmavs, če ga prijazno pozdraviš, če ga pa grdo pogledaš, tedaj je pa joj!«

»Oh, Tilen, bom res huda nate, če boš tako govoril.«

»No, nič se ne boj, srček moj. Tebi ne napravi nič hudega, te bom predstavil kakor se spodobi takemu mogočnemu gospodarju. Seveda ako bo zraven tudi gospa Rjavha, potem bo nekoliko sitno. Ona je namreč bolj neprijazna, rekel bi skoraj da nepristopna za prijazno besedo. Mladi ji delajo preglavice pa je spričo tega nervozna. Jaz se ji najrajši izognem, ako jo imam srečati. Z njo se namreč ni dobro prerekati. On je v tem oziru bolj vljuden; malo ti zabruna, ako ni pri volji, in gre dalje.«

»Tilen, ne uganjaj burk, prosim te, mene že mraz spreletava. Uh, kakšen divji svet, saj je kakor džungla!«

»Glej, tu se pričinja Razrvano. Zdaj pa le previdno naprej.«

Ona se ga tesneje oklene in se plaha ozira okrog. Zdaj pa zdaj morata plezati preko skal in trhljih debel, ki leže kakor jih je položila božja roka. Pa je res kaj neprijazen svet, vijugast in razlomljen. Verjetno ga je graščinski gospodar pustil name-noma divjega, neiztrebljenega in nepristopnega, da bi bilo brlogarjem tem udobnejše in nemoteno družinsko življenje. Tu so ogromne hoje, ki jih nikdar sonce presijati ne more. Pod njimi je temota, a v tej temoti raste po mili volji kar sploh rasti hoče: grivina, ničevo jelševje in drugo izhirano rastlinje, ki nikomur nič ne hasne. Potem je pa leščevje, nekaj gabrov in nekaj skalovja. In tu v tem skalovju je središče Razrvanega. Eno stran objema skoraj nepristopna globel, ki daje Razrvanemu svoje posebno obeležje.

Tilen se ustavi ob skali, izpod katere žubori rahel studenec.

»Glej, Lija, pravil sem ti, da je na Razrvanem krčma,« reče.

»Glej, tu je krčma, oziroma krmišče naših brlogarjev. Tu jim izvira pijača, glej, tu pa imajo jedačo.« Pri tem pokaže zraven na velik parobek. Lija gleda in vidi, da je parobek ves oblizan, okrog pa leže razmetane oglodane kosti. Sploh je tu vse razteptano in močan duh po mrhovini zaudarja. Dekleta neprijetno dirne to okolje in nestrpno stopica, rada bi šla čimprej proč.

»No, le počakaj, ljubica, mizo jim morava znova pripraviti, sicer bodo hudi ti naši kocinarji.« Pri tem si sname Tilen nahrbt-

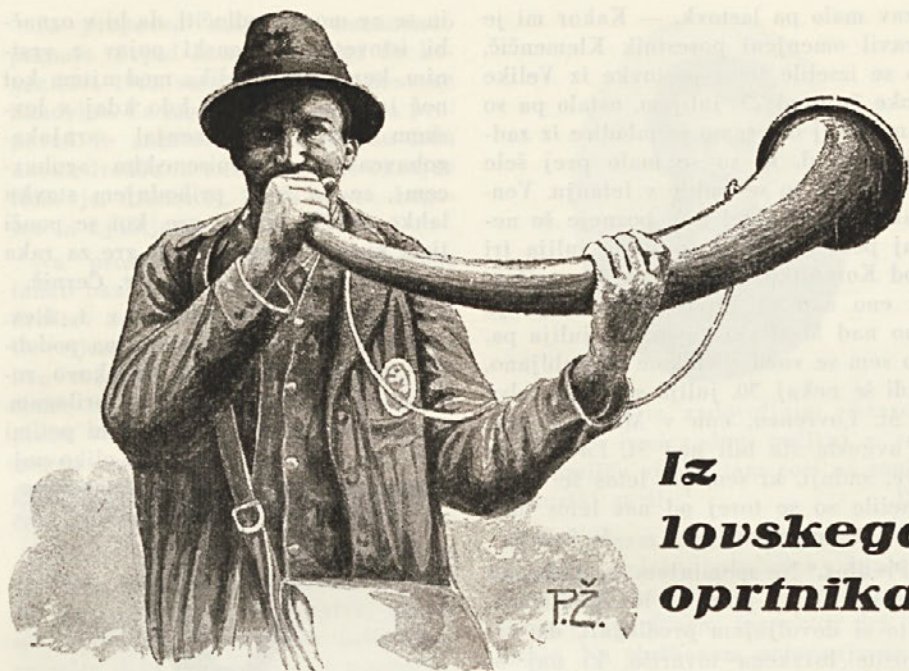
nik z rame, izvleče iz njega obilen zavoj svežega živalskega droba, mesa in kosti — in to položi na parobek. Zraven natrese še suhih tepk, jabolčnih krljev ter celo konec satovja. »Nate, ljubi kocinarji, da ne boste momljali, da vam dosti ne postrežemo in da jo ne boste odkurili morda v druge kraje.« Z neko ljubeznijo je pokladal Tilen krmo na debelo mizo, tako da se mu je Lija kar čudila.

»No, kar pojdiva proč!« je priganjalo dekle.

»Čakaj, zdaj jih greva vabit,« je rekel fant. »Veš, to ni tako preprosto, da bi midva zdaj pobegnila pa pustila vnamar, naj sne pripravljeno južino kdor hoče. Saj se priklati lahko tudi trop volkov — in bo v hipu pospravljeno. Ne, če kosilo pripraviš, moraš tudi goste poklicati k mizi, to že olika zahteva. Torej kar za mano. Ali zdaj se pravi stopati previdno. Sst!«

Dekle se sicer upira, ali nič ji ne pomaga, Tilen si že dela gaz skozi divje rastlinje — in ona mu mora brezpogojno slediti. Ko opazi po grmičevju medvedjo dlako, tedaj uvidi, da postaja stvar že silno resna in neizmerno ji je žal, da se je podala na to nevarno pot. Z drhtečim glasom prične prositi Tilna, naj se vrne in naj ne rine zverinam v žrelo, toda vse zaman, fant ji samo neprestano ponavlja, naj bo tiho, da se jima ne primeri kaj nepričakovanega. Vedno previdneje prodira, od časa do časa postoji, prisluškuje in opazuje, kam vleče veter. Ko se prepriča, da vleče v nasprotno smer, prodira zopet dalje. Tu se znajde končno pred grmado skalovja, poraslega s tenkim mahom in bršlinom. Tilen pridržuje sapo, položi roko dekletu na usta, potem se previdno spne na skalo ter še bolj oprezno pritegne dekleta za sabo. Ona se že čisto onemogla od strahu nasloni z vsem telesom nanj, tako da on natanko občuti, kako ji burka srce in podrhteva vse telo. On dvigne tedaj glavo preko skale ter ob zadrževanem dihu gleda dol v neko temoto med skalami. Čez nekaj časa namigne dekletu, naj tudi ono pogleda. In tudi Lija prodira s pogledom in se kmalu prepriča. Brlog — medvedji stan! Na robu dolba ležita dva medvedka in si ližeta prednje tačke, in sicer tako vneto kakor bi lizala s samim medom sladkane slaščice. To je tako ljubeč pogled, da celo Lijo premaga: lepe oči se ji zaiskrijo in okrog nežnih ust se ji nabere smehljaj. Toda brž se ji spet zresni obraz, ko uzre ogromno šapo, ki nepremično leži zadaj za mladičema. K sreči je vhod v dolb tako nizek, da drugega ni videti kot to. Gorje pa, ako se k šapi skloni še glava! Mrzla polt spreleti Lijo že ob sami misli, kaj bi se utegnilo primeriti potem.

(Se nadaljuje.)

Iz lovskega oprtnika

P.Ž.

Ornitološka poročila za Št. Lovrenc ob Temenici na Dolenjskem in njegovo okolico za leto 1940. (Nadaljevanje.) Prvo postovko so videli v naši okolici 16. marca v Velikem Gabru, pri nas pa na Korenitki 25. marca, 25. marca pa v Št. Lovrencu. Jaz sam pa sem videl prvi dve 27. marca nad Št. Lovrencem. 19. aprila mi je pravil cerkovnik na Korenitki, da jih je bilo tam v zvoniku in nad cerkvijo sedem parov. 14. maja jih je letalo nad Št. Lovrencem šest. Postovk je bilo letos pri nas nenavadno malo, kakor jih še ne pomnimo zadnjih 15 let, kar so mi pritrdili tudi naši cerkovniki pri tukajšnjih podružnicah, kjer jih je bilo druga leta dosti več, ki so gnezdile po zvonikih in cerkvah, posebno lani, kakor sem že poročal v »Lovcu«. Kaj je temu vzrok, je težko dognati. Da bi se jih letos manj vrnilo k nam ko druga leta, je manj verjetno. Bolj verjetno je, da jih je v letošnjem tako hladnem in neugodnem vremenu spomladi, ko so se vrnile k nam, več poginilo, ker niso našle hrane. Saj je skoraj dva meseca, maja

in junija, deževalo in bilo hladno vreme. Kako malo jih je bilo letos po Dolenjskem, nam spričuje tudi tole: Ko sem se vozil 4. junija z vlakom v Ljubljano, sem nalašč pazil iz vlaka nanje, pa sem jih opazil na vsem potu iz Št. Lovrenca do Stične samo šest, ko sem jih opazoval druga leta navadno mnogo, ki so letale po poljih ali pa posedale po brzojavnih žicah. 12. junija jih je letalo pet nad Št. Lovrencem, 2. julija pa štiri. Po eno sem videl še 23., 24. in 25. julija. 25. julija pa še štiri na Vel. Loki. Ta dan mi je povedal Dragotin Klemenčič, posestnik na Veliki Loki, da jih je bilo letos na Veliki Loki precej in da jih je gnezdilo samo na njegovih hlevih in gospodarskih poslopih kakih deset parov. Na Veliki Loki jih je zato vsako leto največ, več kakor kje drugod, ker imajo ravno tam obilo prilik za gnezditve; vas je precej velika in imajo tam obilo hlevov, in večinoma z opeko kritih, kjer najdejo postovke dosti gnezdišč. Letos so opazovali na Veliki Loki tudi več škorcev kakor druga leta,

prav malo pa lastovk. — Kakor mi je pravil omenjeni posestnik Klemenčič, so se izselile letos postovke iz Velike Loke že pred 25. julijem, ostale pa so tam nekaj dni samo še mladice iz zadnjih gnezd, ki so se malo prej šele izvalile in so se vadile v letanju. Vendar sem jih videl tudi pozneje še nekaj posameznih pri nas. 26. julija tri pod Korenitko, tri pod Kačjim gričem in eno nad Št. Lovrencem. 27. julija eno nad Martinjo vasjo. 29. julija pa, ko sem se vozil z vlakom v Ljubljano, tudi še nekaj. 30. julija sem videl dve v Št. Lovrencu, eno v Martinji vasi. 5. avgusta sta bili nad Št. Lovrencem dve, zadnji, ki sem jih letos še videl. Izslele so se torej od nas letos med 5. in 7. avgustom. I. Šašelj.

Predlog.* Ne spominjam se, da bi naš »Lovec« kdaj pisal o lovskem rogu, zato si dovoljujem predlagati, da naprosite lovskega tovariša, ki naj bi natančno opisal lovski rog. Zlasti je potrebno, da določi razne signale: začetek lova, klic psov, klic lovcev, napoved vzdignjene divjadi, napoved lovskega tatu, klic k odmoru, zaključek lova itd.

Morda je kateri lovski tovariš tudi toliko muzikalen, da bi lovske signale uglasbil, »Lovec« naj bi jih pa v prilogi »Lovca« razdelil lovcem.

Pri nas ne poznamo drugih signalov, kakor tu, tuu, tu tuu, tu tuu in za ključek lova trikratni zategnjeni u.

Kdo izdeluje pravilne lovske rogove?
Barlè Konrad.

In vendarle »srnjak-gobavec«! »Nosorog« ima rog na nosu, »kozorog«, kozjim podobne roge, »zlatorog« zlate — vse to je normalni znak dotične živalske vrste. Pri našem srnjaku pa gobavo naglavje ni nikak vrstni, marveč bolezenski znak kot posledica okvarjenih mod — nekako tako, kot je pri raku metastaza (bolezenski zasévek). Zaradi tega se nisem

* Veščaki, lotite se tega in pošljite svoje zamisli uredništvu.

in se ne morem odločiti, da bi v označbi istovetil bolezenski pojav z vrstnim, ker je pač razlika med njima kot noč in dan! — Če bi kdo kdaj v lovskega pogovoru zamenjal »srnjakogobavec« s svetopisemskim »gobavcem«, se bo že v prihodnjem stavku lahko poučil, za kaj gre, kot se poučijo tisti, ki čuje o raku, da li gre za raka v vodi ali za bolezen! Dr. Černič.

Članek »Srnjak-koštrun« v 1. številki »Lovca« 1941 me je spomnil na podobno, toda mnogo lepše, srnjakovo rogovje, katerega fotografijo prilagam. Srnjaka je uplenil pred kakimi petimi leti lovski tat v Gorjancih. Koliko poj-

ma je imel o trofeji, izpričuje dejstvo, da je lobanjo prepleskal z lakom za železo in sem imel mnogo truda, da sem z raznimi kemikalijami lobanjo toliko očistil, da je bila uporabna za fotografiranje. B-è K.

Zaščita redke divjadi. Po zaslišanju Zveze lovskih društev je g. ban odredil naslednje spremembe čl. 2. naredbe o spremembi lovopusta in o zaščiti redke divjadi.

Vse leto se ne smejo loviti in ubijati, niti kupovati niti prodajati: kozorog, medved, vir ali velika uharica (izvzemši v okrajih Kočevje, Črnomelj, Logatec, Novo mesto), ribji orel, orel belorepec, orel sršenar, orel kačar, planinski orel, ruski orel, krokar, velika bela čaplja, mala bela čaplja in štorklja. Navedenim pticam je tudi prepovedano razdirati gnezda in prodajati njihova jajca.

Ta prepoved velja za imenovano pernato divjad in za kozoroga do konec leta 1940. za vse območje dravske banovine. Za medveda pa velja ta prepoved le začasno, dokler se ne izda nova odredba in to za območje okrajev Kočevje, Črnomelj, Novo mesto, Logatec in Ljubljano.

Na prošnjo lovskega upravičenca lahko ban po zaslišanju Zveze lovskih društev dovoli izjeme od te prepovedi. Dovoljenje za odstrel medveda lahko ban veže na pogoj, da lovski upravičenec v primeru uplenitve medveda plača v banovinski lovski sklad primeren znesek (največ 5000 din) kot prispevek za povračilo škode, povzročene po zaščitenem medvedu.

Ako se medved v okrajih, kjer je zaščiten, prekomerno razmnoži na škodo poljedelstva in gozdarstva, ali če se ugotovi, da medved na zaščitenem ozemlju dela veliko ali celo nepopravljivo škodo poljedelstvu in gozdarstvu, se sme po banovi odredbi odstreliti določeno število medvedov v prizadetih loviščih.

Naredba je stopila v veljavo 4. januarja 1941.

Društvene vesti

† Spominu Avžlokarjevega Mihe iz Sidraža nad št. Urško goro! Letos v zgodnji pomladi je umrl naš priljubljeni lovec Miha. Bil je gorska korenina, saj je polnih 50 let opravljal službo lovskega čuvaja. Od Kamniškega Podgorja, Tunjskih mlak, Šenturškega gorovja, Goste ravni, Guspince, Grde doline do kraja Dolgih njiv je vedel za vse jase, kjer so se pasle družine divjadi, za vse skale, kjer je bil za odstrel kak rogač, za vse skrite kotičke, kjer je pel ruševce. Miha, kolikokrat si z zadovoljnim nasmehom na ustnicah utrgal zeleno vejico in jo zataknil visoko gori v planinah ob zlatem sončnem vzhodu za klobuk marsikateremu lovcu, ki ljubi gorski raj prav tako kot si ga ljubil Ti, naš dragi Miha.

Z mirnim in zadovoljnim obrazom, kot si ga imel vedno, počivaj v večnem lovišču visoko tam gori na sončni Šenturški gori! P.

† Ivo Šturm. Dne 31. decembra 1940 je umrl v splošni bolnišnici v Ljubljani splošno znani član zelene bratovščine, g. Ivo Šturm, inspektor drž. železnic. Na službenem potovanju se je prehladil, ni pa pripisoval tej bolezni posebne važnosti, temveč jo je že po nekaj dnevih mahnil na lov, ki mu je bil najljubša zabava. Ko je prišel od lova dne 26. decembra, je legel, prišla se ga je huda pljučnica ter zadnji dan leta 1940. podlegel, star komaj 52 let.

Tovariš Šturm je bil v tukajšnjih lovskih krogih dobro znana oseba. Bil je vedno dobre volje, silno uslužen, dobrosrčen, sovraštva ni poznal, najboljši družinski oče, v službi vesten in natančen.

Počivaj v miru, dragi Janez, in Vsemogočni naj ti dodeli dobro stojišče v večnih loviščih. Mi pa te bomo ohranili v najlepšem spominu, dokler sami ne pridemo za Teboj. B. N.

† Jožetu Haucku v slovo. Dne 1. januarja t. l. nas je nenadoma zapustil daleč naokrog dobro znani in nad vse priljubljeni lovozakupnik, odbornik Zasavskega lovskega društva, Jože Hauck, podjetnik v Trbovljah.

Dragi lovski tovariš! Odšel si preden je utihnil lovski rog v Tvojem lepem lovišču. Strel je odjeknil — in to ravno

v času, ko se je v neposredni bližini Tvoje hiše, kjer si tako nenadoma izdihnil svojo blago lovsko dušo, zadnji-krat v tej sezoni oglasil lovski rog. Zapustil si nas, preden smo Ti mogli stisniti roko, da Ti voščimo veselo novo leto.

V zahvalo in plačilo za Tvoje dolgoletno in nad vse požrtvovalno, toda nesebično delo v naših lovskih vrstah, Ti nismo mogli dati drugega kakor to, da

smo se od blizu in daleč v dokaj obilnem številu zbrali in Te spremili na Tvoji prerani zadnji poti, na poslednje stojišče, do odprtega groba. Dalje ne moremo. Gomilo Tvojo pa, kjer bo za večno počivalo Tvoje, za nas lovce tako blago srce, smo zakrili z zelenjem, da boš po svojem razburkanem življenju lahko mirno spal večno spanje. Ko bo pa letos zopet zapel na Klečci lovski rog, naj velja njegova pesem Tebi, ki si lov tako ljubil. I. T.

*

Lovskega plesa letos v Ljubljani ne bo! Odbor L. d. Ljubljana se je pod težo resnega časa odločil, da opusti za enkrat svojo tradicionalno prireditve.

Zahvaljuje se vsem tovarišem, ki so ob nameri prireditve pokazali največjo disciplino in bili takoj pripravljeni na požrtvovalno sodelovanje in pomoč. Vsem tem zvestim tovarišem se pa

društvo ob enem priporoča, da ostanemo tako naklonjeni tudi za bodoče jasnejše čase, ko bomo lahko zopet brez skrbi prav po lovsko zarajali.

Hkrati je društveni odbor namesto lovskega plesa organiziral po članih odbora nabiranje denarnih darov za Zeleni križ in drugo pomoč potrebnim lovskim tovarišem. Zato prosi zlasti vse člane društva ter vse one, ki so se hoteli udeležiti lovskega plesa, da vsaj del za ples namenjenih izdatkov poklonijo v to zbirko. Denarne darove lahko pošljete tudi pod značko »lovska zbirka« na Lovsko društvo Ljubljana, Trdinova 8. Vsem plemenitim darovalcem in dobrotnikom se društvo že vnaprej najtopleje zahvaljuje.

L. d. Ljubljana.

Prvi lovski sestanek LD Ljubljana je bil 17. januarja v restavraciji Činkole v Ljubljani. Dr. Mitja Lukan je v svojem aktualnem predavanju orisal razvoj lovstva s posebnim pogledom na naše slovenske dežele. Pokazal je na nesodobnost našega mišljenja in razumevanja modernega lova in lovstva ter potrebo, da se čimprej prilagodimo duhu časa glede vzgoje lovcev ter načinu gojitve in izvajanja lova.

V lovske vrste mora priti več idealizma. Razprava je pokazala, da je predavatelj segel v jedro ter je bila izražena želja, da se zaradi tehtnosti predavanje natisne v »Lovcu«.

Udeležba ni bila povoljna, kar ni za vzgled zavednosti lovcev stolne Ljubljane — ali pa niso lovci! Želimo, da bi taka predavanja šla tudi izven mesta, med tovariše na deželi.

Lovski koledar za februar

Sonce	vzhaja	zahaja
dne	ob uri	ob uri
1.	7 ³⁵	16 ⁵⁵
15.	7 ¹²	17 ¹⁷
28.	6 ⁴⁷	17 ³⁹

Mesec je 12. v ščipu, 26. v mlaju.

Občni zbor Lovskega društva Ljubljana bo v ponedeljek, dne 17. februarja 1941 ob 20. uri v restavraciji glavnega kolodvora v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in gospodarja. 2. Poročilo blagajnika (obračun in proračun). 3. Poročilo pregledovalcev računov. 4. Določitev članarine in morebitnih izrednih prispevkov. 5. Volitve: a) tretjine odbornikov, b) dveh preglednikov računov in dveh namestnikov, c) štirih kandidatov za zvezin odbor in štirih namestnikov, d) desetih delegatov za zvezino glavno skupščino. 6. Sprememba društvenih pravil. 7. Sklepanje o samostojnih predlogih in morebitnih pritožbah. 8. Slučajnosti.

Lovsko društvo v Krškem opozarja vse svoje člane, da znaša članarina za leto 1941 din 105.— Člani, kateri so nakazali manj, naj določijo še manjkajoči znesek. Za lovske čuvaje se je prav tako zvišala članarina za 20 din, t. j. od 65 din na 85 din. Blagajnik.

Lovsko društvo Maribor je zaradi prepričanih dosedanjih prijav preložilo prireditev lovopazniškega tečaja na začetek meseca marca. Prijave naj se v smislu razglasa v »Lovcu« št. 12, letnika 1940, stran 531, pošljejo društvu do 20. februarja t. l.

Lovsko društvo Maribor ima svoj letni občni zbor dne 25. februarja 1941 v lovski sobi hotela »Orel« v Mariboru ob 9 zjutraj. Dnevni red: 1. Poročila predsednika, tajnika, blagajnika, odsekovih načelnikov, preglednikov računov; 2. volitev šestih odbornikov v smislu § 15 društvenih pravil, delegatov za občni zbor Zveze, zvezinih odbornikov, overovatelja zapisnika ter blagajniških preglednikov; 3. samostojni predlogi; 4. slučajnosti.

Lovsko društvo za Notranjsko ima svoj redni občni zbor dne 9. februarja 1941 v Starem trgu z gostilni g. Kovača ob 3 popoldne z običajnim dnevnim redom, na katerega tem potom vabimo vse članstvo. Odbor.

Lovsko društvo v Novem mestu ima redni občni zbor dne 23. februarja 1941 ob 10 dopoldne v kavarni »Smola« v Novem mestu s sledečim dnevnim redom:

Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in preglednikov računov.

Volitev treh odbornikov, dveh pregledovalcev računov in njihovih namestnikov, dveh delegatov in njihovih namestnikov in kandidata v Zvezni odbor ter njegovega namestnika. Slučajnosti.

Odsek LD v Slovenjem Gradcu vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 16. februarja 1941 ob 10 dopoldne v restavraciji Sokolskega doma v Slovenjem Gradcu z naslednjim sporedom: 1. poročilo funkcionarjev, 2. poročilo preglednikov računov, 3. razrešnica odboru, 4. volitve novega odbora, 5. slučajnosti. Udeležba za članstvo obvezna. Načelnik.

Okrožnica ministrstva za gozdove in rudnike, oddelek za vrhovni gozdni nadzor, ki jo razglša Osrednja zveza lovskih združenj v Beogradu pod št. 541/1940 od 1. I. 1941:

»Dolga in ostra zima v preteklem letu je zredčila stalež divjadi. To je moral opaziti sleherni lovec, pokazali pa bodo tudi uspehi letošnjih lovov in bilanca lovske proizvodnje.

Zima je na pragu, a po napovedih bo ostra in dolga. Zato je treba naši zdesetkovani divjadi pomagati s krmiljenjem, ker bo naravna prehrana nemogoča. Te dolžnosti ne nalagajo lovcem in lovskim društvom le upanje in želje, da tako ohranimo vsaj sedanji stalež divjadi, ampak tudi splošne obveznosti po lovskem zakonu oziroma do pospeševanja lova in lovstva.

Mraz in lakota sta največja sovražnika divjadi. Onemogla od mraza in lakote, zapade v plen, kolikor ne pogine, roparicam in divjim lovcem.

Pogosta in obilna škoda po divjadi na gozdnih nasadih, sestojih in sadnem drevju je največkrat usodna posledica pomanjkanje hrane v dolgih, ostrih in debelih zimah.

Te škode so v mnogih primerih tudi posledica premajhne ali nobene brige lovcev in lovskih organizacij za prehrano divjadi v zimskem času, kar izziva pritožbe kmetov in sadjarjev. Sprožena je celo akcija, da se posamezne, sedaj zaščitene vrste divjadi ravno zaradi te škode, proglasijo za proste, nezaščitene.

V primeru, da se lovci in lovske organizacije ne bodo zadostno pobrigale za prehrano divjadi čez zimo in s tem ne zmanjšale škode po divjadi na znosljivi minimum, ne bo čudno, če se to ministrstvo ne bo moglo ustavljati v tem primeru upravičenim zahtevam kmetovalcev in sadjarjev.

Kjer je jelenjad in srnjad, je treba na zavetnih krajih v rogovile nižjega drevja položiti seno ali vejnike. Sicer je to malo hrane, a dovolj, da se divjad ohrani.

Zajcu kot naši najbolj razširjeni in najštevilnejši vrsti divjadi, je treba le skromne pomoči. V krajih z intenzivnim poljedelstvom in sadjarstvom in kjer je stalež večji, je treba zajcu bolj pomagati, da bi ne glodal drevja. Za hrano je dobra repa, uhanci zelja, odpadki krompirja itd. Seno in detelja nista priporočljiva, vsaj ne v večji meri. Če so v bližini vrbe, topoli, naj se nasekajo vejice in polože na krmišče.

Za jerebice in fazane je treba napraviti krmišča ali vsaj držati kraj, kamor se polaga hrana, brez snega. Za krmišča je izbrati zatišna mesta v grmovju, v živih mejah ali pod drevjem. Za hrano uporabimo odpadke žita, proso, koruzni zdrob. Dobra je na drobno zrezana repa, pomešana z drugo hrano. Hrano je treba zmešati s plevami ter tako divjad prisiliti, da jo išče.

Ministrstvo pričakuje, da bodo lovci, lovska društva, lastniki in zakupniki lovišč pri tem delu prednjačili. S tem bi izvršili svojo dolžnost, saj imajo oni največje zadoščenje in užitek ob divjadi in lovu.

Glede varstva koristnih ptic opozarjamo na akt št. 852/40 tega ministrstva. K sodelovanju je treba pritegniti občine, kulturna društva, ustanove in šole.

Odsek bo vztrajal na tem, da se ta akcija popularizira in stvarno podpre napredek lova in lovstva, izvrši humana človekoljubna dolžnost, da tako dokažemo, da spadamo v vrste kulturnih narodov.

O izvršenem delu in uspehih je poročati do konec marca 1941 svojemu društvu oz. Zvezi, ki bo podala poročilo Osrednji zvezi.

*

Zelenemu križu je daroval viš. sod. svetnik Anton Mladič 200 din, namesto vstopnine za odpovedani lovski ples. Iskrena hvala!

Kinološke vesti

Nova psarna. JKS prijavlja zaščito psarne »Kablare« za vse pasme ptičarjev. Lastnik Nikola Radovanović, svetnik ministrstva za pošto, telegraf in telefon, Beograd. — Zaščita psarne postane pravomočna, če ne bo v roku štirih tednov nobenih ugovorov.

Jugoslovenska rodovna knjiga. Zaradi točnih podatkov v JR je treba prijaviti Savezu do 15. februarja t. l. vsako spremembo odnosa lastnika ali psa. Če je pes poginil, mora lastnik poslati izvorni rodovnik najbližji kinološki organizaciji, ki ga odda Savezu.

† Svetnik prof. dr. Karl Witzelhuber. Dne 13. novembra 1940 je umrl na Dunaju znani kinolog dr. Karel Witzelhuber, resničen predstavnik znanstvene kinologije in velik prijatelj naših kino-

loških organizacij. Kjer in kadar je bilo treba prvovrstnega sodnika za domače športne pse, vedno je bil vabljen, zlasti v Ljubljano in Zagreb, vedno se je odzval, pri tem pa poudarjal, kako rad prihaja ravno k nam. Jugoslovenski kinologi smo imeli v njem prijatelja in učitelja, ki nam je bil vedno na razpolago s svojim bogatim znanjem. Vedno ljubezniv in dobre volje je vršil svoj sodniški poklic izredno naglo, kljub temu zelo vestno. S prijaznimi humorističnimi opazkami je znal potolažiti razstavljalce, če so bili razočarani, ker njihovi razstavljeni ljubljenci niso dobili modrega traka in zlate kolajne, odlikovancem pa je dajal praktične nasvete, kako naj postopajo, da bodo živali ohranili v prvovrstnem stanju. Pokojnik je bil dolgoleten predsednik avstrijskega kinološkega saveza, mednarodni sodnik za vse nelovske pse, foksterierje in nemške kratkodlakarje-ptičarje. Vest o njegovi smrti je težko zadela vse njegove številne znance in prijatelje, ki bodo ohranili pokojnemu dr. Witzelhuberju trajen spomin in globoko hvaležnost za njegovo res tovariško pomoč in sodelovanje. Naj mu bo lahka njegova domača zemlja.

Dr. J. C.

† **Dr. Tone Jamar.** Prve dni decembra 1940 je legel v grob dr. Tone Jamar. Plemenit po svoji duši je imel rad tudi živali, zlasti pse. Bil je med ustanovitelji Kluba ljubiteljev športnih psov v Ljubljani. Dokler mu je dopuščalo zdravje, je delal aktivno v odboru kluba ter se udeleževal vseh njegovih prireditev. Zlasti je vzljubil našo domačo pasmo — ilirskega ovčarja in storil vse, da je danes ta res naša jugoslovanska pasma rešena propasti. Zadnja leta je živel le v krogu svoje družine, zahrbtna bolezen mu ni dala, da bi prihajal v javnost. Kljub temu je zasledoval razvoj naše kinologije ter se iskreno veselil vsakega napredka. Pokojnik je bil mednarodni sodnik za dobermane in ilirske ovčarje ter časten član Jugoslovenskega kluba

ljubiteljev športnih psov. Spomin na dr. Toneta Jamarja bo ostal trajen tudi med slovenskimi kinologi.

Dr. J. C.

Sedež Jugoslovenskega kinološkega saveza je: Ljubljana, Cesta v Rožno dolino 36/I. Telefon 25-55. — Dopisi naj se pošiljajo na: Jugoslovenski kinološki savez, Ljubljana I., poštni predal 253. Savezni tajnik.

Občni zbor Jugoslovenskega kluba ljubiteljev športnih psov bo dne 4. februarja 1941 ob 19.30 v salonu restavracije »Štrukel« v Ljubljani, Dalmatinova ulica 15. — Dnevni red običajen.

Občni zbor Jugoslovenskega kluba jazbečarjev in terijerjev bo dne 10. februarja 1941 ob 19.30 v lovski sobi restavracije »Slamič« v Ljubljani, Gospodarska cesta 6. — Dnevni red običajen.

21. redni letni občni zbor Društva ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani bo v soboto, dne 22. februarja 1941 ob 20 v sejni dvorani hotela »Slon«, prvo nadstropje, v Ljubljani. Občni zbor bo združen s proslavo 20 letnice obstoja društva.

Dnevni red bo naslednji: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročila: a) tajnika, b) strokovnih poročevalcev ter vodje rodovnih knjig in društvenih vzrejnih registrov, c) gospodarja, č) blagajnika, d) računskih preglednikov. 3. Razrešnica odboru. 4. Volitve: a) novega od-

bora: predsednika, podpredsednika, 12 odbornikov, 2 preglednikov računov, b) 6 delegatov in namestnikov za občeni zbor JKS ter 2 delegatov in namestnikov pri JKS, c) načelnika vodstva rodovnih knjig, vodje rodovnih knjig, 2 svetovalcev pri vodstvu rodovnih knjig JRP, JRŠ, JRPr. 5. Slučajnosti.

Vse člane in tudi nečlane vabimo, da se občnega zbora v polnem številu udeleže.

Poklicne lovce, zaprisežene lovske čuvaje in druge lovce, ki se zanimajo za šolanje in vodstvo psov, v prvi vrsti ptičarjev, vabimo, naj se prijavijo k tečaju o vodstvu in šolanju ptičarjev. Tečaj bo trajal 6 dni — od vštetelega 5. do 8. marca t. l. Predaval bo priznani sodnik in vodnik ptičarjev Bogdan Sežun. Poklicni lovci bodo dobili potne stroške povrnjene. Tudi prenočišča bo DLP preskrbelo zastonj. Predavanja o sobnem šolanju in ponavljanje snovi ter zaključek tečaja bodo v kletni dvorani hotela Miklič v Ljubljani. Nazorni pouk na prostem pa bo v društvenem lovišču v ljubljanski okolici. Prijave je poslati do 20. februarja t. l. na naslov: Društvo ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani, Wolfova ulica 5/I. S prijavi pohitite; če se namreč do danega roka ne prijavi vsaj 10 udeležencev, tečaja ne bomo priredili.

V nedeljo, dne 20. aprila t. l. bomo priredili v ljubljanski okolici mladinsko vzrejno tekmo ptičarjev. Vodnike opozarjamo, naj pridno vodijo pse v lovišča ter uče ubogljivosti, da ne bo na tekmi razočaranj.

Mitja Krejči, tajnik.

Oglasi

Mali oglasi morejo biti natisnjeni v naslednji številki le, če jih uredništvo prejme najkasneje do vključno 20. vsakega meseca. Vsi ostali nujni spisi in obvestila pa le, če jih uredništvo dobi vsaj do 15. v mesecu.

Lovskega psa sprejemem v dresuro. Alojzij Kovačič, Tomačevo 38, p. Moste.

Lovski čuvaj, ki ima prakso tudi v lesni stroki, se sprejme za višinski lov. Ponudbe pod »Gozdna uprava 10« na upravo lista.

Prodaj psico špringer-španijelko, staro dve in pol leta, in istrijanko, staro osem mesecev, obe z rodovnikom. Gonita zanesljivo vso dlakasto divjad. Filip Jarc, lovski čuvaj, Zavrh št 12, p. Medvode.

Kupim kratkodlakarja ali žimavca, mladega ali dresiranega za poljski lov. Štivan Ernest, Murska Sobota.

Poljsko lovišče, ne predaleč od Ljubljane, iščem. Pristopim tudi kot sozakupnik. Naslov v upravi »Lovca«.

Polrisanico petelinko, kal. 16×16×6—8 mm, za kroglo s plaščem, sistem Grener, ali poceni trocevko, kupim. Ebenhöb Adolf, vlastel. šumar, p. Lonas, Srem.

Lovska puška petelinka, kal. 20, na prodaj. Naslov v upravi »Lovca«.

Naročite »Gozdarski vestnik« za 60 din pri upravi, Maribor, Kopalniška 6!

Letnike »Lovca« išče, vse od početka do vključno letnik 1922 ter od letnika 1925 št. 1 in 2, od 1927 št. 1 do vkl. 10. Savez lovaških udruženja Sarajevo.

Lovci! Po napornem lovu, katerega vršite v vsakem vremenu, v dežju in mrazu, vas varuje prehlada požirek toplega čaja. Pa ne navadnega črnega čaja, temveč vitamine vsebujočega, krepilnega »Emona« cvetličnega čaja. Prirejen z limono, rumom, žganjem, vinom ali mlekom, vedno dá pijačo izrednega učinka in okusa. Tudi v gostilnah in lovskih postojankah zahtevajte samo pravi cvetlični »Emona« čaj lekarne Mr. Bahovec v Ljubljani.

Franc Kumer, preparator v Celju, Samostanska 8/II, preparira vse živali. Montiranje rogovja v solidni izdelavi, strogo naravno in vendar po najnižji ceni.

Marec Sušec

Alfred Primožič

Dva rdeča

Pred šestimi leti je oče zdražil občinsko lovišče K. Na obhodu v začetku zakupne dobe sva z očetom ugotovila nekaj zajcev pa nobene srne in to na površini skoraj 3000 ha. Vsekakor porazna ugotovitev, ki pa očetu ni vzela veselja do dela.

Nekaj nedolžnih cukov in muckov je kmalu pustilo svoje grešne kožuhe, v lovišču je polagoma zavladal mir. V jeseni se je priselilo nekaj srnjih družin in ostalo preko zime, spomladi so bili že doma povrženi prvi kozlički. S tem je bil položen temelj za težko delo. Toda komaj se je pojavila v lovišču kaka dlaka, že se je pričela nova nadloga — divji lovci. Počilo je danes v svetli noči, čez mesec deževnega večera... Človek bi si od jeze mogel ruvati lase, če bi kaj pomagalo! Po dolgih prečutih nočeh, po neštetih urah težkega zalezovanja se je tako rekoč po naključju ujel prvi ptiček in dobil zasluženo plačilo. Njemu so sledili drugi, nekatere, ki so pri srečanju izvolili boljše plat pogumnosti — beg, sem požgečkal po zadnji plati s šibrami 3 ali 3¹/₂ mm, ki na primerno daljavo ne napravijo velike škode, pač pa beguncu vcepijo strah in prepričanje, da

ni dobro zobati češenj, ki so zrasle na tujem drevesu. V lovišču je spet zavladal mir, le nekaj prav prevejanih si je še upalo na zahrbtni posel. Toda ko so predlani v juniju ustrelili eno najboljših vodečih srn v lovišču, je zatekla usoda tudi to čedno triperesno deteljico in težak kamen se nam je odvalil od srca.

V tretjem letu je bilo ustreljenih nekaj slabih srnjakov, v četrtem in petem po eden, v vseh petih letih ena sama srna. Predlani spomladi je bil stalež približno 60 do 80 srnjadi, ki je preko leta narastel za kakih 30 kozličev in nekaj priseljencev iz sosednjih, dobro zasedenih revirjev. Predlani spomladi sem skoraj v svoje začudenje opazil nekaj prav dobrih srnjakov, ki so moje pričakovanje na moč rogovja celo prekosili.

V moje veliko veselje mi je oče dovolil po prsku ustreliti enega izmed najboljših v lovišču. Seveda sem se lotil dela z vso vnemo; jutro za jutrom, večer za večerom sem prebil na zalazu ali presedel na visokih prežah, ki sem jih postavil na vseh koncih in krajih. Še v juniju sem hotel dobiti kakega slabega plemenjaka na muho, ker sem se pa oziral samo za kakim prav muhastim, sem se dolgo oziral zastonj. Končno sem si izbral velikega srnjaka, ki sem ga sicer opazil večkrat, vendar nisem mogel nikoli natančno ugotoviti, kakšne roge nosi. Zdelo se mi je, da ima levi rog prav kratek, desni nekaj višji in tanjši. Navsezadnje sem prišel do sugestivnega prepričanja, da je to prav slab plemenjak, ki ga je treba čimprej položiti na dlako. Pa se mi je spet izmikal in izmikal, da sem v uspeh že pošteno dvomil.

Dne 27. junija sem spet sedel na preži. V dolinici pod menoj je prav močan srnjak podil mladega vilarja, da je jokal kot srnica v prvem prsku. Ples se je vrtel vse v krogu in se končno umiril. Oba srnjaka sta se pričela mirno pasti, močni je celo legel.

Sonce je že pridobilo na moči in pripravljaj sem se, da zapustim prežo in se spet lotim težavnega zalaza na mojega znanca, ki se je pasel, najraje že na soncu, v kake pol ure oddaljeni, z gostim hrastovim in borovim mladjem poraščeni poseki. Z daljnogledom sem še pogledal za srnjakom, ki je ležal pod menoj: kratko pa močno in temno rogovje. Nenadoma se je dvignil, zastrigel z ušesi, zabokal in v dolgih skokih izginil s travnika. Nisem se še prav domislil, kaj bi ga bilo utegnulo preplašiti, ko se je v malinovju nad menoj pokazala temno rjava lisa. Pogledal sem z daljnogledom — srnjak. To more biti le moj prebrisani znanec, vsaj po izredno temni barvi je tak — mi je šinilo skozi možgané. Po dolgih trenutkih mi je za hip pokazal

glavo — sv. Hubert, pomagaj, saj to je pravi! Pomaknil se je iz malinovja pa mi spet izginil izpred oči v gosto jelševje. V dnu poseke se je spet prikazal, obstal na moj žvižg in se po strelu prevrnil v mehko rušo.

Ko sem mu dvignil glavo sem bil ves presenečen: desno steblo odlomljeno za prvim odrastkom, levo dolgo, s pravilno obliko šesteraka, stebela debela, temna, jagodičasta; venci močni, široki. Potipal sem še čeljust — ni mlad srnjak... Z mešanimi občutki sem se lotil rdečega posla. Je li bilo prav, da leži? Je li narobe? Saj je vendar močan srnjak z odlično zasnovo! Torej plemenjak prve vrste... Končno sem si ogledal odlomljeni rog, pa sem se spet začudil — bil je na odlomljeni površini mehak, luknjičav kot bi bil odgnil — napaka v tkivu, ki se po najnovejših dognanjih nemških strokovnjakov zanesljivo pojavlja leto za letom in je s tem dana možnost podegovanja na potomstvo. Torej v mojem primeru sreča v nesreči — mislil sem, da sem ustrelil srnjaka s slabo zasnovo, v resnici sem položil na rdečo dlako srnjaka v bistvu z odlično zasnovo, katerega plemenska vrednost pa je zaradi (dedne?! op. pis.) napake v roženem tkivu dvomljiva in zaradi tega odstrel kolikor toliko upravičen tudi pred prskom.

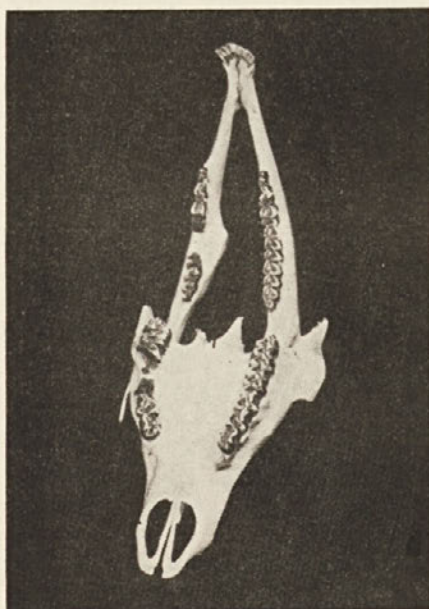
Prva slika kaže rogovje, druga pa čeljusti tega 5—6 letnega srnjaka, s poškodbo od strela s šibrami. Dva kočnjaka v spodnji in zgornji levi čeljusti sta odbita, v spodnji levi čeljusti je kost nabrekla; v tej nabrekli ni pa je približno en in pol cm dolga luknja, iz katere je pri kuhanju izpadla šibra št. 4. Leva spodnja čeljust je skrivljena in ne dosega vseh kočnjakov iz zgornje čeljusti. Od šiber je bil preluknjan tudi desni uhelj, ena šibra je tičala ob prvem vratnem vretencu, ena je prebila desno pleče in obtičala na rebro. Žalostna zadeva, ki ne potrebuje komentarja.

Odstrela drugega dovoljenega srnjaka sem se lotil z večjo previdnostjo. Izbiral sem in ko sem končno izbral, sem izbral narobe.

Slika 1

Sredi julija sem se v zaraščeni dolinici nenadno srečal z njim. Velik srnjak, čisto svetle barve, roge visoke, temne, z dolgimi odrastki. Izginil je kot duh. Drugo jutro sem ga zaman čakal na istem mestu, zvečer prav tako. Minevali so dnevi, že sem dvomil, da se bom še kdaj srečal z njim. Preiskal sem vse poseke, prebrskal zaraščene dolinice — zaman. Končno sem v mladem smrekovem sestoju spet našel sledove njegove prisotnosti — vseskrižem razkopan mah, močna debelca oguljena, da je

Slika 2

lubje v ozkih trakovih štrlelo od sušecih se debelc. Po dolgem iskanju sem našel skromno stečino in presedel ob njej ure in ure — ni ga bilo na spregled. Večkrat sem videl rdečo liso prav v bližini, včasih tudi sivo glavo in dolge odrastke rog, toda vedno me je pozdravil odtegnjeni bö-bö in hreščanje suhljadi, ki jo je lomil srnjak na begu. Stečina je vodila preko male, z visoko praprotjo poraščene poseke, se po gostem grmovju ognila močvirnega travnika in čez potok v razraščeno malinovje. Zaradi visokega in gostega grmovja se na tem kraju ne vidi petnajst metrov daleč, vse svetle in odprte prostore pa je srnjak očitno mrzil.

Ko je še oče slučajno naletel na tega gospoda, se je tudi on pozanimal zanj. Ob stečini sva zgradila prežo v visok hrast, gotovo več ko 15 metrov visoko, izsekala sva na nekaj mestih grmovje, da bi s tem povečala preglednost — vendar sva v kak uspeh oba dvomila. Spet sem dokaj ur presedel na zračnem sedežu; slišal sem srnjaka, videl ga nisem. Ko sem po dveh, treh dneh spet sedel na visoki preži, se mi je prišel predstaviti — pokazal se mi je od vseh strani. Prav nič nisem dvomil, da je to kapitalen srnjak, ki pa je že dosegel svoj višek. Siva glava, izredno močan vrat, močno telo, temno rogovje s povešenimi venci ... Odslej sem ga obiskal skoraj slehern dan; med prskom je izginil za dan ali dva, pa se spet vrnil in točno prihajal k stečini, ki se ji je privadil. Vsakokrat ko sem ga videl, se je v meni bolj utrdilo prepričanje, da je srnjak na višku, da ima naj-

manj 6 let. Dne 14. avgusta predlani je konica v daljnogledu moje bok-polrisanice sumljivo poskakovala po rdeči koži smrti zapisanega; končno sem se zbral, konica se je ustavila negibno za plečem in se vsesala v življenje; rezek pok je v votlem odmevu zamrl v mali zaraščeni dolinici, v visoki praproti se je brez življenja zgrudilo rdeče telo. Počakal sem nekaj minut, več nisem vzdržal; roke so se mi tresle in v kolenih sem klecal, da sem se krčevito oprijemal lestve, ko sem lezel z visoke preže.

Dvignil sem mu glavo — blesteče dolge konice, temna, jagodičasta stebila rog, močno povešeni venci... Strel visoko v pleče, brez izstrela... Potipam čeljust — bes te plentaj! Mlad srnjak.

Razočaran sam nad seboj in nad svojim »znanjem« sem se lotil krvavega posla. Globoka, pokojna noč je tiho razgrnila svoja krila in s temnim plaščem pozabljenja ogrnila vso naravo. Zadel sem težko breme na rame in jo z dolgimi koraki urezal proti domu.

Tretja slika kaže roge tega srnjaka, ki je bil star kvečjemu štiri leta.

Slika 3

Prav za prav sem vesel lepe trofeje, obenem pa žalosten, kadar pogledam nanj. Kaj bi iz tega srnjaka še lahko postalo, koliko bi imel potomcev in kakšnih! Tako pa, Bog pomagaj, padel je eden najboljših, če ne že najboljši v lovišču.

Sicer je za nas lovce težko dognati natančno starost srnjadi, ker so vsi dosedaj znani pripomočki kolikor toliko pomanjkljivi, obenem pa ni posebne važnosti, če vemo n. pr. točno 5 let itd.; važno je, če bi mogli od dotičnega srnjaka pričakovati še kaj boljšega, kar se tiče trofeje oziroma prenosa na potomstvo. Ugotovitev starosti po zobovju je točnejša od vseh zunanjih znakov, ima pa ta dva nedostatka, da nam prvič živ srnjak ne nosi svoje čeljusti na podroben pregled in drugič, da je obraba zobovja v veliki meri odvisna od terenskih oziroma hranilnih prilik posamezne živali. Kako varljivi so vsi zunanji znaki, na katere prisegajo mnogi izkušeni lovci, je prav lep primer zgoraj omenjeni

srnjak, pri katerem govore za »zrelo« dobo: povešeni venci, spodaj močna, zgoraj tanjša stebila rog, zadnji odrastki daljši od sprednjih, močan, kratek vrat, siva glava — bel obroček na smrčku pa je tipičen znak dveletnega srnjaka. Obraba zobovja tega srnjaka je podobna obrabi zobovja dveletnih gorskih srnjakov.

Lanska huda zima se pri srnjadi pozna tako na staležu kakor na trofejah, ki niti zdaleka ne dosegajo predlanskih. Sicer močni srnjaki nosijo kratko, tanko rogovje, brez zasnove, brez poleta. A v enem, upam, nam je pretekla huda zima vendar koristila — po dolgem, dolgem prerekanju in besedovanju je prodrla zahteva, da se na srnjad dovoli edino strel s kroglo. Če bodo letos še oni gg. »lovci«, ki so se tako vztrajno borili za to, da bi smeli mrhariti s šibrami po mili volji, spoznali, da eden s kroglo na zalazu ustreljen srnjak odtehta vsaj deset srn pobitih s šibrami na hrupnih brakadah, pred podivjanimi psi, smemo pričakovati, da se bodo naša lovišča v nekaj letih dvignila na ono višino, ki si jo vsi želimo in da bodo dosegla sloves, ki jim po pestrosti njihove favne pripada v mednarodnem svetu.

Pravda za lovski zakon

Ministrstvo za gozdove in rudnike je z dopisom od 5./X. 1940, št. 5072, dostavilo Osrednji zvezi lovskih združenj v Beogradu predlog Kmetijske zbornice dravske banovine v Ljubljani, s katerim ta zbornica zahteva spremembo lovskega zakona. Njeni predlogi se glase:

I.

Izza § 20. zakona o lovu se doda nov paragraf 20 a, ki se glasi:

»V občinah z razvitim vinogradništvom oziroma sadjarstvom je dovoljeno na sklep občinskega odbora, ki ga potrdi občno upravno oblastvo prve stopnje, iztrebiti zajca. Potrditev sklepa sme oblastvo odreči le, če sklep ni bil pravilno sprejet ali če v občini ni razvito vinogradništvo oziroma sadjarstvo.

Za občine z razvitim vinogradništvom oziroma sadjarstvom je smatrati one občine, v katerih je vsaj v eni katastrski občini 8% ali več plodnih ne-gozdnih zemljišč namenjenih vinogradništvu in sadjarstvu.

Sklep o iztrebljenju zajca stopi v veljavo z dnem, ko je bil pravomočno potrjen. Od tega dne dalje je v občini ukinjen lovopust za zajca, lovski upravičenec (zakupnik lovišča, lastnik lovišča itd.) pa je dolžan storiti vse, da se zajec čim prej iztrebi. Ako tej zahtevi ne bi zadostil, poveri občno upravno oblastvo prve stopnje iztrebljenje zajca drugim zanesljivim in izvedenim osebam, po potrebi pa odredi tudi pogon na zajca. Stroške za iztrebljenje zajca nosi v tem primeru lovski upravičenec.

V roku enega meseca po pravomočnosti sklepa o iztrebljenju zajca ima lovski upravičenec pravico zahtevati pri občnem upravnem oblastvu prve stopnje ukinitve zakupne pogodbe v odpovednem roku petih mesecev ali ustrezno znižanje zakupnine od onega dne dalje, ko stopi sklep o iztrebljenju zajca v veljavo. Višino znižane zakupnine določita občina in lovski upravičenec sporazumno. Ako med občino in lovskim upravičencem ne pride do sporazuma, določi višino znižane zakupnine občno upravno oblastvo prve stopnje.

Uveljavitev sklepa o iztrebljenju zajca ne oprošča lovskega upravičenca obveznosti iz § 50 in sledečih tega zakona.«

II.

Besedilo iz § 25. zakona o lovu: »Loviti divjačino je prepovedano«, se zamenja z besedilom: »Brez dovoljenja zemljiškega posestnika je prepovedano divjad loviti.«

III.

§ 56., odstavek drugi, zakona o lovu se spremeni in glasi takole:

»Taki ukrepi so predvsem: ograja vrtov in drevesnic v višini 1 m, beljenje, postavljanje plašil, ovitje debel sadnega drevja s slamo ali zavarovanje z žičnatimi koški najmanj 1.20 m visoko in temu enako.«

IV.

V § 58. zakona o lovu se črta besedilo: »do višine 1000 din« v prvem stavku ter drugi stavek.

V.

V § 62., odstavku prvem, zakona o lovu se izpusti besedilo: »ki ne presega 1000 din (§§ 50., 51. in 57.)«, besedilo: »v osmih dneh, odkar je zvedel za škodo«, pa se zamenja z besedilom: »v času, v katerem je mogoče škodo in izvor škode ugotoviti ter preceniti škodo.«

Drugi odstavek se črta.

V tretjem odstavku izpade besedilo: »oziroma če opusti zahtevo po ocenitvi v primeru §§ 50., 51. in 57. tega zakona.«

VI.

V § 69., stavku zadnjem, zakona o lovu se besedilo »jih trpi oni, ki je zahteval višjo odškodnino« zamenja z besedilom: »trpi vsaka stranka polovico omenjenih stroškov.«

Ta svojevrstni predlog za izpremembo lovskega zakona, ki je bil podan brez vsakršne obrazložitve — vsaj Osrednja zveza je ni prejela, — je proučila dominalna sekcija Osrednje zveze in je podala obrazloženo mnenje, ki je bilo obravnavano na zboru Osrednje zveze in izpopolnjeno ter potem predano ministrstvu za gozdove in rudnike. Hkrati je zbor Osrednje zveze sklenil, da se to mnenje objavi v vseh naših lovskih listih z namenom, da se lovci z zadevo seznanijo in da bi mogli dajati navodila in pojasnila pravoljubnim ljudem, ki bi sicer nepoučeni lahko nasedli gonji proti zajcu. Mnenje Osrednje zveze se glasi:

Mnenje

Osrednje zveze lovskih združenj kraljevine Jugoslavije o predlogu Kmetijske zbornice dravske banovine glede spremembe lovskega zakona.

Predlogi Kmetijske zbornice dravske banovine teže za tem, da se zajec »v vinorodnih in sadjerejskih krajih iztrebi«. O tem, če je zajec za splošno narodno gospodarstvo bolj škodljiv ali bolj koristen, je gozdarski svetnik inž. Čeović že leta 1936. imel na neki anketi obsežen referat.* Ni torej potrebe, da o vprašanju zajčje koristnosti znova razpravljamo, marveč hočemo navesti načelne razloge, ki govore proti iztrebljenju zajca, ter razloge, ki govore proti sprejetju katere koli predlagane izpremembe lovskega zakona.

I.

Načelni razlogi.

Predvsem je treba poudariti, da poteka krik, ki so ga po nekaterih krajih zagnali proti zajcu, v glavnem iz dveh vzrokov, in sicer prvi iz katastrofalne zime 1939/40, in drugi iz gotovih, ne vedno čistih pobud nekih interesentov.

* Kot posebna brošurica pod naslovom: »Ali je zajec za splošno narodno gospodarstvo bolj škodljiv ali bolj koristen?« je bil priložen XXIII. letniku (1936) »Lovec«.

Minula zima je bila naravna katastrofa, enaka kakor so to velike poplave, potresi in podobno. Ne samo, da je zapadel debel sneg in je več tednov kazal toplomer 10—15 stopinj in tudi več pod ničlo, temveč sta za tem nastopajoča dež in megla povzročila ledeno skorjo na snegu. Ta poledica je po eni strani onemogočila divjadi, da bi prišla do potrebne ji vode in s tem povzročila, da so zajci iskali vegetabilno mokroto v lubju mladega drevja, po drugi strani je pa žled prekril tudi drevje, kar je z mrazom in snegom napravilo po vinogradih in sadovnjakih ogromno škodo, kakršne že dolgo ne pomnimo. Taka naravna katastrofa, kakršna se ponavlja komaj vsakih 50 let, se zatorej ne more vzeti za podlago predpisu, s katerim bi se prav gotovo in povsem uničila cela panoga narodnega gospodarstva — lov.

Absolutno je dognano, da je ogromno škodo na trti in sadnem drevju povzročil ravno mraz z zmrznjenjem rasti in s pokanjem lubja na drevju. O tem so ponovno pisali vsi naši časniki in tudi sam »Sadjar in vrtnar« v št. 4., 6., 7., 8. 1940. itd.

Medtem kaže, da hočejo sedaj iz raznih motivov levji del te škode zvaliti na nesrečnega zajca, in to, razumljivo, v krajih, kjer mora škodo po zajcu povrniti lovozakupnik, medtem ko škode zaradi zime nihče ne povrača.

Znano je, da so v nekih krajih, zlasti v Sloveniji in Vojvodini zbirali podatke o škodi po zajcu. Toda zbiranje teh podatkov je tako neresno, da prehaja v komedijo. Enostavno so občine pozivale interesente, da bi navedli, kolika je njihova škoda po zajcu! Brez vsake kontrole, brez slehernega jamstva za resničnost navedb. Kmetje, misleč da dobe odškodnino, so se držali načela: zahtevaj čim več, pa so navedli bajne vsote, na račun zajca tudi vse ono, kar je zmrznilo. Pri tem sploh ni bilo kakih nepristranskih pregledov po neprizadetih osebah, cenitve celo niso bile sporočene niti zastopnikom lovskih društev, ki so na tem interesirana. Naravno je, da so tako »ocenjene« škode presegle sleherno stvarnost. V nekaterih primerih so lovska društva poskušala kontrolirati slučajno doznale podatke o škodah (n. pr. L. d. Maribor), pa so v posameznih primerih dognala, da je bilo poškodovanega komaj polovico prijavljenega števila sadnega drevja. Spričo tega je tudi sama ocena škode več kot neresna, pa pripominjamo, da se je ugotovilo pri nekaterih n. pr. v Sloveniji, da so mlado sadno drevje cenili z 2 do 10 din deblo, a v kranjskem in ljubljanskem srezu je povsem enako sadno drevje cenjeno po 50 din deblo. Sicer je najboljšje merilo za resničnost navedene škode dejstvo, da bi se oškodovanci v krajih, kjer imajo pravico na povračilo škode po divjadi, katere se redno poslužujejo, vsekakor s to tudi okoristili, če bi imeli podlago za to. Toda ogromna večina teh namišljenih oškodovancev ni prijavila nobene škode, dokler k temu niso bili po občini službeno pozvani.

Vse to dokazuje, da manjka sleherne resne in nepristranske podlage za zahtevo po izpremembi zakona. Pa če bi se zakon tudi kdaj menjal, bi se to niti malo ne moglo izvršiti na način, ki je predložen po Kmetijski zbornici dravske banovine, ker bi izprememba § 20. lovskega zakona, kakor se zahteva, bila: 1. praktično neizvedljiva, 2. odveč, 3. škodljiva za splošne interese, 4. nepotrebna in 5. taka izprememba zakona bi izpostavila našo zakonodajo posmehu vsega kulturnega sveta. Da je temu tako, dokazujemo s sledečim:

1.

Izvedba je praktično nemogoča. Po naravi stvari same je sploh nemogoče zajce v nekem kraju »iztrebiti«, enostavno iz razloga, ker

bodo vedno prihajali novi iz sosednjih krajev. Vsakemu, namreč strokovnjaku, je znano dejstvo, da zajca — in tudi večino drugih vrst divjadi — priteza vacuum, t. j. prostor, v katerem je dotične vrste divjadi malo. Odločba o »iztrebljenju«, kakor je predlagana, bi v svoji izvedbi nujno dovedla do tega, da bi ne uničili zajcev zgolj v nekem določenem kraju, temveč v jako velikem okolišu, a na koncu konca vsega tega bi tjakaj vendarle zopet prišli zajci. Znano je vendar, da more tudi en sam zajec v hudi zimi narediti na mladem drevju veliko škodo, če opustimo potrebno in povsod lahko izvedljivo mero previdnosti.

2.

Povsem odveč je izdajanje nekkih novih predpisov zaradi škode po zajcu. Naš veljavni lovski zakon nudi slehernemu zadostno varstvo in to v trojni smeri:

- a) po § 18. zakona ima ban pravico, da skrajša ali podaljša lovopust;
- b) po § 20. zakona more pristojna upravna oblast potrebno odrediti, da se prepreči prirastek divjadi, ki bi bil v škodo poljedelstvu in gozdarstvu;
- c) po § 50. in sl. zakona mora lovski upravičenec na področju domalnega sistema povrniti vso škodo po divjadi.

Zakon je torej določil vse načine, ki se jih poslužujejo kulturne dežele za varovanje vseh občih interesov: tu je pristojna oblast, ki razpolaga s strokovnjaki in ki mora postopati po dokazani potrebi. Pri tem je zanimivo, da ni znano ne Osrednji zvezi ne podrejenim Zvezam, da bi bila do sedaj kjer koli v državi oblast predpisala kake posebne ukrepe za zmanjšanje zajčjega staleža. To pomeni, da takih ukrepov ni nihče zahteval. Nasprotno nam je znano, da so bile pri nas in v drugih državah izdane odredbe o utesnjenju lova, da bi se divjad razmnožila, če se je za to pokazala potreba zaradi povodnji ali zime itd. Pa če bi domnevali, da oblast ni vršila svoje dolžnosti nasproti sadjerejcem — sicer je to težko verjeti, ko obstajajo posebno poljedelsko ministrstvo in strokovni poljedelski referenti po srezih — vendar to ne bi bil noben razlog, da se izpremeni zakon, marveč samo razlog, da naj oblast postopa po zakonu. Zato naj se nam ne zameri, če se nam zdi, da je želja po iztrebljenju zajca manj narekovana iz nekkih poljedelskih potreb kakor po stremljenju, da se omogoči lov ob vsakem času brez takse in stroškov. Do tega nas vodi dejstvo, da prihaja največji krik zoper zajca iz okrajev, kjer je lepo število lovskih tatov, kar moremo vsak čas dokazati s stvarnimi navodbami.

3.

Odredba o iztrebljenju zajca bi bila škodljiva za obče interese. Zajec je naša najnavadnejša divjad, razširjena povsod. Po statističnih podatkih odpade na zajce tri četrtine od števila vse uplenjene divjadi v Jugoslaviji. Z zajcem stoji in pade tako naš lov kakor vsi dohodki, ki jih imajo od lova država, banovina in občine.

Dovolitev proste iztrebitve zajca bi pomenilo sočasno uničenje vse ostale divjadi, ker bi vsako nadzorstvo in varstvo lova postalo docela nemogoče. Ti »ugonabljači zajca« bi prežali s puško v roki po vseh logih in travnikih, bi ubili sleherno srno, fazana itd., kjer koli bi jih zalotili. A če bi naleteli na lovskega nadzornika, bi mu seveda povsem nedolžno rekli, da — »ugonabljaajo zajce po zakonu«!!

Posebno pogubna bi bila taka odredba zakona za kraje, kjer lov pripada državi (regal), torej v Srbiji, Bosni in Hercegovini ter Črni gori. V teh krajih

je vzdrževanje lovsstva mogoče edino le po lovskih združenjih, pa je zato zakon v § 99. tudi predpisal, da lovske karte ne more dobiti, kdor ni član legalnega združenja. Lovske zveze in združenja so po svoji disciplini edini v stanju, da preprečijo popolno uničenje lova in da vodijo kontrolo o izpolnjevanju lovskih predpisov po lovcih, da plačajo predpisane pristojbine itd. Če bi sedaj izšel odlok, da sme v sadjarskih in vinorodnih krajih vsak zemljiški posestnik ugonabljeni zajce — a ti so po največ v teh krajih na splošno gotovo edina divjah — je jasno, da bi redko kateri kmet vzel lovsko karto ali dovoljenje za lov in bi bil član lovskega združenja. S tem bi bila dokončno uničena edina osnova, na kateri se lov v regalu more obdržati in razvijati.

Osrednja zveza lovskih združenj in pripadajoče mu organizacije so ponovno zaznale, da se vpitje na zajca kot škodljivca pojavlja največkrat tedaj, kadar posebni vremenski pojavi in z njimi zvezane škode dajo možnost nekim ljudem, ki bi želeli brezplačno, neomejeno in vsak čas na polju in v gozdu loviti vse živo, da začno gonjo proti zajcu in da zahtevajo prosto njegovo uničenje, pri čemer bi potem kajpada neomejeno pobijali vse. Za to imamo po potrebi dovolj dokazov in more n. pr. Zveza v Novem Sadu navesti dejanske poznane lovske tatove, ki so vodje tega vpitja proti zajcu. Izgleda, kakor da je Kmetijska zbornica dravske banovine, o katere dobrih namenih nihče ne dvomi, nasedla takim kričačem in stavila svoje predloge, ko stvar ni bila prej strokovno in temeljito preiskana.

Govorec o kvarnosti takega splošnega dovoljenja za ugonabljanje zajcev, ne moremo prezreti dejstva, da bi to moglo občutno ogroziti javno varnost. Zajcev ni moči loviti z rokami, dokler bi nastavljanje zank moralo biti vsekakor tudi še nadalje prepovedano, ker bi se sicer v zanke lovila tudi druga divjad, a razen tega je zankarstvo mučenje živali, kar ne more trpeti niti ena količikaj kulturna dežela. Preostalo bi torej samo »iztrebljenje« s puško, a to pomeni, da bi se slehernemu zemljiškemu posestniku moralo dati dovoljenje za posest in nošenje strelnega orožja. Ne vemo prav, da li so si predlagatelji tega predloga svesti posledic, ki bi nastale, če bi smel vsakdo nositi strelno orožje? Naše ljudstvo je plah narave in žal vidimo v dnevnikih, da za vsako malenkost grabi po orožju. Kriminalnost je že z ozirom na čase, v katerih živimo, v porastu. Ubojji, razbojstva itd. so na dnevnem redu. Kako bi šele to izgledalo, ko bi mogel vsakdo imeti puško! In jasno je, da bi se dovoljenje ne moglo odreči, kadar bi ga nekdo zahteval zaradi ugonabljanja zajcev, ki mu ga dovoljuje zakon. In čemu naj mu sicer puška bo?!

4.

Iztrebljenje zajca je tudi s strokovnega stališča povsem nepotrebno. Zahteva se zaradi vinogradov in sadovnjakov. Poglejmo kako je s to zadevo:

a) **Vinogradi:** Tu je treba predvsem poudariti, da zajec v vinogradih ne dela škode, kaj šele očitne škode. Nasprotno trditve slone po največ na nezadostnem poznanju stvari ali na nepazljivosti. Da je tako, je že zdavnaj v slovstvu rešeno vprašanje, in to na podlagi preiskav v Nemčiji, Avstriji itd. Primer iz strokovnega slovstva: Na Nižjem Avstrijskem so se vinogradniki pritoževali v lovišču grofa Schönborna zaradi velikanske škode po zajcih. In res je spomladi kazalo, da so trte oglodane in da je škoda občutna. Odrejena je bila komisionalna ugotovitev škode po oblasti ob prisotnosti oškodovancev ter so bile popisane vse poškodovane trte. Škoda je izgledala prav velika. Toda ko je v jeseni komisija zopet obšla

vinograde in pregledala popisane trte, da določi, za koliko manjši je pridelek, so se vinogradniki znašli pred čudežem. Ugotovili so, da so poškodovane trte povprečno znatno bolj obrodile kot ostale. Strokovna razlaga za to je v dejstvu, da zajec pozimi gloda samo ona trtna očesa, ki se spomladi morajo tako ali tako odrezati, do koristnih očes, ki so tedaj še v zemlji ali pod snegom, pa ne more. Potemtakem ta »škoda« deluje prej koristno kot škodljivo na rast in pridelek trte (glej o tem: Dombrowski: Der Feldhase, Wien 1908, izdaja Huber & Lahme, str. 11.). Zanimivo je, da so bila v tem pogledu letos ravno v Sloveniji podobna opazovanja. Lovsko društvo v Mariboru je sporočilo, da je v občini Sv. Jurij ob Pesnici vinogradnik A. Majhenič javil, da so mu minulo zimo zajci oglodali vsa očesa 985 trt. To je potrjeno in zaupniki so v jeseni ugotovili, da daleč po vsej okolici ni bilo toliko in tako lepega grozdja kot ravno pri Majheniču. Seveda mu je bila spomladi stavljena zahteva po odškodnini odbita. Iz teh dejstev se vidi, kako je treba vsako stvar temeljito proučiti, pa bi bilo vsekakor treba pred uveljavljanjem kakršnih koli odredb glede vinorodnih krajev, po povsem nepristranskih strokovnjakih in oblasteh dognati, če sploh in koliko škode dela zajec v vinogradih.

Na zadnje nismo mi v Jugoslaviji izumili vinoreje. Po vsem svetu so znani sloveči vinogradi ob Renu, v Burgundiji itd., da ne govorimo o vinogradih na Ogrskem, v Romuniji, Bolgariji, Italiji, Nemčiji in v drugih deželah.

Ali je kak pametnik, ki bi mogel podvomiti, da bi vse te napredne dežele ne bile že zdavnaj uničile zajca, če bi jim ta v resnici ogrožal vinograde? V sami Sloveniji so sloviti vinogradi n. pr. okrog Ljutomera. Ali so jih uničili zajci? Na Hrvaškem in v Vojvodini, kjer je povprečno največ zajcev, obstoje vinogradi in še kakšni, in vendar še nismo slišali, da bi kdo zaradi njih zahteval ugonobitev zajca, kakor to slišimo zaradi dejansko obstoječe škode na sadnem drevju — katero so po večini sadjarji sami zakrivil s svojo malomarnostjo. Ni primerov, da bi bili naši najvzornejši vinogradniki kdaj zahtevali povrnitev škode po zajcih. Tu so sloveči vinogradi v Kutjevu, v Ploku, na banovinskem posestvu Božjakovina itd., vsi v krajih, ki so od nekdaj bogati z množico zajcev, kakršne v Sloveniji ni (n. pr. Kutjevo je dajalo večkrat čez 200 zajcev dnevno), a o škodah po zajcu ni bilo nikdar govora. Pa tudi pri naših kmetih, ki sicer za poškodovan fižol, repo in podobno takoj zahtevajo odškodnino, ni primerov, da bi zahtevali odškodnino za škodo po zajcu v vinogradih, medtem ko so sem in tje zahtevali povrnitev škode, narejene v vinogradih po lovcih ob času lova. Ali bi mogli verjeti, da bi odškodnino ne zahtevali, če bi škoda dejansko bila? Nesporna resnica je, da so ravno iz vinorodnih krajev Slovenije občine Kungota, Trojica, Pesnica, Kamnica, Jarenina, Št. Lenart, Sv. Benedikt, Št. Rupert in druge same, oz. občinske uprave to leto sporočile, da v vinogradih ni nobene škode, čeprav je v teh občinah dosti zajcev. A če preteklo zimo ni bilo škode, kdaj naj bo?

Glede vinogradov je torej odveč vsaka nadaljnja beseda.

b) **Sadno drevje.** Nihče, ki pozna stvar, ne bo ugovarjal, da more tudi en sam zajec v eni zimi, celo v eni sami noči narediti na sadnem drevju znatno škodo. Zajec je po svoji naravi glodavec in ne pije vode neposredno, marveč jo dobi v vegetabilni tekočini. Potrebuje seveda tekočino tudi pozimi in jo dobi največ v lubju mladega drevja. Sem spada tudi sadno drevje, pa zajec gloda lubje in tako naredi škodo na sadnem drevju. Zaradi tega pa ni

treba, da se zajec iztrebi. To ne dela prav noben civiliziran narod. Tem škodam se moremo izogniti, če delamo s pazljivostjo dobrega gospodarja, če sadno drevje zavarujemo.

Ni knjige o sadjarstvu, ki ne bi omenjala škode po zajcih in sredstev, kako se te škode ubranimo. Toda v nobeni knjigi v Evropi ni govora o iztrebljenju zajca. V tem oziru si je stekel slavo nekdanji štajerski deželni zbor, ker je v resnici za vinorodne — nikakor za sadjerejske — kraje v § 57. lovskega zakona iz leta 1906. predvidel uničevanje zajca. Ta je brezdvomno tudi vzor za predlog Kmetijske zbornice dravske banovine, ki je to, kar so Štajerci hoteli za vinograde (a teh dejansko ne bi bilo mogoče varovati, če bi bilo varstvo potrebno), sedaj nameravala uvesti tudi za sadjerejske kraje, a je pridjala še neke povsem nemogoče dodatke, o katerih bo govora pozneje. Zgoraj smo navedli, da o škodah v vinogradih ni govora, a znano je, da je ta štajerski zakon, ki je v tem oziru produkt demagogije in neznanja, vzbudil mnogo smeha v strokovnih krogih Evrope. Sedaj ta zakon ne velja niti za Štajersko.

Rečeno je, da vse sadjarske knjige govore o sredstvih, s katerimi se varuje sadno drevje pred zajcem. Najboljše sredstvo je seveda ograja, a ta ograja mora biti tako visoka, da je zajec tudi v debelem snegu ne more preskočiti. (Glej: univ. prof. Ritig: *Sadjarstvo*, Zagreb, 1929., str. 184.). Zato je naš lovski zakon tudi predpisal 2 m visoko ograjo. Seveda so ograje določene le za sadne drevesnice in zgolj pri drevesnicah je pogoj za odškodnino vezan na obstoj ograje. To je tudi opravičeno, ker so drevesnice pravilno jako lukrativna podjetja, pa je prav, da se od posestnika zahteva potrebna skrb za zavarovanje. Nasprotno za sadno drevje v sadovnjakih, ki jih je teže in dražje ograditi, naš lovski zakon ne zahteva ograje, temveč posamezno zavarovanje. V inozemstvu se dobi cela vrsta kemičnih sredstev za mazanje sadnega drevja v zaščito proti zajcu (glej: profesor dr. Rörig: »Wild, Jagd und Bodenkultur«, Neudamm 1912.), in obstoje celo posebne tovarne, ki izdelujejo ta sredstva. Iz tega najboljše vidimo, da v kulturnem svetu nihče niti ne pomišlja na iztrebitev zajcev, temveč se spravljajo v sklad interesi sadjereje z interesi lova. Pri tem ni treba nabavljati kemičnih sredstev, ki bi zaradi uvoza bila predraga, marveč si more napraviti dobra sredstva vsak sadjar doma. Taka domača sredstva so navadno ta-le: zmes od katere koli krvi, ilovice, apna in govejega govna (glej: Radič: *Vočarstvo*, Križevci 1909., str. 315.), zmes krvi, ilovice in apna (prof. Ritig: *Vočarstvo*, str. 184.), katran in gnojnica v razmerju 2:1 s primesjo govna, dalje katran in govno v razmerju 1:4 z nekaj gnojnice, dalje ilovica, govno in apno z gnojnico (prof. Rörig: *Wild, Jagd und Bodenkultur*, Neudamm 1912), zadostuje celo mazanje s samo krvjo in se more z 10 litri krvi namazati 400 do 500 mladih drevesc, kar lahko naredi en delavec v pol dnevu (glej Čmelik: *Napredni gospodar ter navodila v knjigi »Svestrani gospodarski savjetnik«* od viš. kmet. svetnika Andreja Stigliča in Jurija Arhaniča, str. 687.).

Končno je mogoče sadno drevje razen ograje in mazanja povsem zavarovati z ovijanjem s koruzno slamo, trstjem, šibjem itd.

Iz tega je razvidno, da se škodi po zajcu na sadnem drevju lahko izognemo z majhnim trudom in malimi stroški, ter to tem bolj, ker se to delo vrši v letnem času, ko ni poljskega dela in ima vsak gospodar dovolj časa. Da je temu v resnici tako, najlepše dokazuje poročilo »Sadjarskega društva« v Št. Petru, ki odkrito priznava, da po zajcu ni bilo nobene škode

tam, kjer je bilo sadno drevje zavarovano, a oglodana da so debla samo tam, kjer so bile varovalne naprave prezgodaj odstranjene.

Načelo vsakega urejenega narodnega gospodarstva je, da se vse njegove panoge spravijo medsebojno v sklad, kolikor je sploh to mogoče. O tem verjetno danes nihče več ne dvomi. Zato bi bilo docela napačno in neekonomično, če bi se ena veja narodnega gospodarstva — lov — enostavno uničila zgolj zato, da bi koristnikom druge veje — sadjarstva — prihranili nek trud, ki je s to panogo zvezan povsod na vsem svetu. Noben razumnik ne dvomi, da je sadjarstvo izredno važna in koristna panoga gospodarstva, a ravno tako noben pameten človek ne more zapirati oči pred dejstvom, da se je sadjarstvo pri nas razvilo tudi ob prisotnosti zajcev in da je tu pa tam še bolj razvito v drugih državah, kjer je dosti zajcev in nihče ne misli, da bi jih uničil. Vsekakor zajci tudi v najhujši zimi niso naredili in celo na nezavarovanem sadnem drevju toliko škode kakor razni škodljivi zajedavci in zaostalost v delu pri vzgoji sadnega drevja pri nas, pa bi kmetijske zbornice imele široko polje dela, da tukaj pomagajo in dvignejo sadjarstvo.

5.

Ne moremo obiti dejstva, da bi zakonska odredba, kakršna je predložena, izpostavila našo zakonodajo zasmehu vsega kulturnega sveta. Doletela bi nas dvomljiva čast, da bi se z nami pozabaval ves strokovni tisk in da bi nas prikazal kot nenavadno zaostale in nazadnjaške. Zajec je povsod v Evropi, toda niti ena evropska dežela nima predpisa, po katerem bi se zajec smel ali celo moral ugonobiti. Taki predpisi resda obstoje glede kunca (lepus cuniculus), toda jih ni za našega zajca (lepus europaeus seu timidus). Kunci, ki jih pri nas gotovo ni, in ki jih naš lovski zakon ne ščiti, žive pod zemljo v rovih in delajo dejansko skozi vse leto in ne samo pozimi, ogromno škodo na vseh vrstah poljske in gozdne kulture. Zato se v raznih deželah proti njim uporabljajo posebni ukrepi z lovljenjem v jame in celo s strupljenjem. O takih ukrepih proti kuncem v inozemstvu smo brali v nekih naših dnevnikih, kjer so jih po pomoti imenovali »zajce«, pa se je v delu javnosti vzbudilo mišljenje, da se v inozemstvu napoveduje pravim zajcem boj do uničenja. Kakor rečeno, je kunec od zajca povsem različna žival in je zajec zaščiten v zakonodaji vseh držav, kakor je to z omembo zakonov posamič navedeno v referatu inž. Čevovica.

Kakor vinoreje, tako nismo niti sadjarstva izumili mi v Jugoslaviji, a gotovo nismo edina dežela v Evropi, v kateri o tem nekaj vedo. Gospodarske in podnebne razmere so pri nas enake kakor v sosednji Romuniji, Italiji, Nemčiji, Bolgariji, Ogrski itd., kjer obstaja, pa še kakšno sadjarstvo, a nikomur do sedaj ni padlo v glavo, da bi zaradi sadjarstva zahteval uničenje zajca. Celó na Štajerskem ni ob sprejemu tistega zakona o pokončevanju zajcev v vinorodnih krajih nihče zahteval tega za sadjerejske predele, čeprav so tam, in še kako lepi sadovnjaki. Isto tako mislimo, da noben razumnik ne bo oporekal, da ni na Francoskem, v Nemčiji, na Češkem, v Italiji itd. sadjarstvo na visoki stopnji, mnogo bolj razvito kot je na žalost pri nas. Resnica je, ki jo potrjujejo uradni podatki naše statistike zunanje trgovine, da vse te dežele letno uvozijo znatne množine živih zajcev za razplod, ker se s križanjem krvi povečuje plodnost. Vprašamo sedaj Kmetijsko zbornico v Ljubljani, če misli, da te dežele uvažajo plemenske zajce zato, da bi uničile svoje sadjarstvo? Ali homo pospešili naše narodno gospodarstvo morda

s tem, da uničimo lov, ki bi nam moral prinašati še mnogo več milijonov kot danes. Pa če gre samo za zajca, so tudi tukaj ogromne vrednosti in možnosti razvoja, ki bi propadle. Treba je malo proučiti vsa ta vprašanja, treba je premisliti koliko lov, navzlic zaostalosti našega lovskega gospodarstva, donša samo naši državi, še več pa drugim deželam, kjer se goji kakor treba, pa bomo takoj spoznali, kako kvarno je, če se stvar motri enostransko.

II.

K izpremembi § 20. zakona o lovu.

1.

Predlog Kmetijske zbornice dravske banovine daje odločbo o tem, da li naj se zajci iztrebijo po občinskih odborih. Ohranitev lovstva pa je vprašanje, ki posega ne samo v interese občine, marveč tudi banovine in države, ker imajo tudi te takse in druge dohodke od lova ter celo večje kot občina. Končno obstoj lovstva v kakem kraju zadeva tudi interese posameznikov, kakor n. pr. lovsko osebje, ki mu je ta služba vsakdanji kruh, lovske upravičence itd. Lovski zakon je zato odločitev o izpremembi lovopusta pridržal banu (§ 18.), torej visoki inštanci, kjer se more domnevati strokovna in nepristranska presoja. Mislimo, da ni treba šele dokazovati, da podelitev take kompetence navadni večini občinskega odbora v nobenem pogledu ne nudi garancije strokovnosti in vestnega objektivnega reševanja. Kdor ve, kakšno vlogo žal igrajo demagogija in razni osebni momenti v občinskih odborih širom naše kraljevine, ter s kakšnim pomanjkanjem strokovnega znanja se včasih odločuje o resničnem občem interesu, ne more dvomiti n. pr. o tem, da bi kakršen koli spor z lastnikom ali zakupnikom lovišča takoj dovedel do sklepa o »iztrebljenju zajca«. Dovolj bi bilo, da se lovski upravičenec zameri kak lokalni veličini ali vplivnemu odborniku, pa bi se mu takoj maščevala. Kompetenco občinskega odbora v tem vprašanju je zaradi tega treba vsekdar odkloniti.

2.

Predlog sploh ne predvideva pravičnega leka zoper odločbo obč. odbora. Tukaj naj se torej odločuje o posestni pravici lovskega upravičenca, ko sam ne bo niti zaslišan niti nima možnosti pritožbe. V tem primeru je celo omenjeni štajerski zakon določal možnost pritožbe ne samo neposredno prizadetih, temveč tudi sosednjih občin, ker so z »iztrebljenjem zajca« tangirani — in še kako tangirani — njihovi interesi. Po predlogu Kmetijske zbornice bi občinski odbor suvereno odločal, dovoljujoč upravni oblasti, da odtegne odobritev sklepa samo v primeru, če sklep ni bil pravilno narejen, torej iz formalnih razlogov. Ali more kaj takega sploh biti v pravni državi?!

3.

»Iztrebljenje zajca« bi se na predlog moglo odrediti v občinah, v katerih je vsaj v eni katastrski občini 8% ali več plodnih negozdnih zemljišč, namenjenih vinogradništvu in sadjarstvu. Tukaj se torej predlaga nekaj, čemur nihče ne ve konca. Ali je kdo poskušal dognati, katere občine bi to bile in koliko? Štajerski vzorec predloga je bil tukaj mnogo bolj previden, ker je določal samo vinorejske kraje, a ne sadjarskih.

Kdo pri nas ve, koliko bi sploh bilo občin, v katerih bi vsaj v eni katastrski občini vinogradi in sadovnjaki skupaj ne zavzemali 8 % plodnih negozdnih zemljišč? Sprejetje take določbe bi bilo kakor let gosi v megli, ko ne vedo kam! Ali urejena zakonodaja sme kaj takega?

Nadalje je treba poudariti, da ta in tak predlog povsem nemotivirano ustvarja neenakost med državljani. Predlog očitno sloni na domnevi, da je zajec silno škodljiv sadjarstvu in da je za ohranitev sadjarstva potrebno, da se »iztrebi«. Če bi morda smatrali, da je ta podmena resnično pravilna, tedaj bi se vsekakor pojavilo vprašanje, zakaj naj bi bili pred zajcem zavarovani samo sadjarji v krajih z 8 % sadovnjakov in vinogradov, a ne tisti sadjarji, ki žive v drugih krajih, recimo s 7 % sadovnjakov in vinogradov. Ali bi ti manj občutili škodo? Mislimo, da je ravno narobe, ker tam, kjer je manj sadovnjakov, je sadje redkejše in dražje. Ali morda zajci vodijo statistiko in ne glodajo drevja tam, kjer je izpod 8 % sadovnjakov? Tukaj je res težka pametna argumentacija! Koliko je tu stvarnejša, pravilnejša, strokovnejša in smiselnejša določba § 20 lov. zakona, ki odreja, da je brez vseh odstotnih računov poverjena upravna oblast, ki ima za to tudi strokovnjake, z nadzorstvom nad staležem divjadi, da se ta ne razmnožuje na škodo obče kulture in da izda potrebne ukrepe, če se pokaže potreba po zaščiti poljedelstva in gozdarstva.

4.

Vsekakor je unicum določba predloga, po kateri bi bil lovski upravičenec dolžan, da takoj sam ob svojih stroških vse potrebno ukrene za čim hitrejšo iztrebitev zajca. Potemtakem bi moral oni, ki si je v dobri veri, po zakonu in na javni dražbi pred upravno oblastjo, pridobil pravico lova in investiral v lovno gospodarstvo, ob svojih stroških uničiti to svojo lovno gospodarstvo!

Tukaj je omenjeni štajerski zakon § 57. logičnejši, ker je odrejal, da stopi predpis o uničenju zajca v veljavo šele s potekom zakupnega leta, v katerem je odločba o uničenju dobila pravno moč, medtem ko je lovozakupnik v tem času mogel zahtevati ukinitvev zakupnega razmerja. Brez dvoma bi naša zakonodaja, če bi tako, kakor je predlagano, postalo zakon, dobila v strokovnem in drugem tisku vsega sveta sloves, ki bi nam ne bil ravno v čast. Ali bi nas potem še kdo mogel smatrati za pravno državo?

5.

Predlog daje »lastniku oz. lovozakupniku« pravico, da zahteva ukinitvev zakupne pogodbe z odpovednim rokom 5 mesecev. Predvsem je treba poudariti, da lovoposestnik ni z občino glede svojega izločenega lovišča v nobenem zakupnem razmerju, ker je v takem razmerju samo tisti, ki je vzel v zakup lovno pravico od občine. Če torej lovoposestnik ni v zakupnem razmerju, tedaj ne more odpovedati zakupne pogodbe, ki ne obstaja.

Ni razumljivo, zakaj 5 mesečni odpovedni rok. Lovozakupniku bi se z odločbo za iztrebljenje zajca odvzela njegova najvažnejša pravica, t. j. izključna lovna pravica, a on bi moral to trpeti še 5 mesecev. Čisto tako izgleda, kakor bi hoteli zakupniku naprtiti vse stroške za »iztrebljenje« zajca in uničenje zakupnikovega truda, dela in investicij, a na vse to, da mora za ta čas plačati še visoko zakupnino. Jasno je, da tako na noben način ne more biti. Tudi v tem je bil štajerski zakon pravičnejši, dovoljujoč ukinitvev zakupa obenem s pravomočnostjo odredbe proti zajcu. Najbolj neverjetna od

vsega pa je v predlogu določba, da odredba o iztrebljenju zajca ne oprošča zakupnika obveznosti iz § 50. lov. zakona. To pomeni z drugimi besedami, da je treba zajce pobiti, da mora zakupnik ob vsem tem vsaj še 5 mesecev plačevati zakupnino in nositi vse mogoče stroške »iztrebljenja« ter po vrhu plačati še škodo po zajcu! Ko vendar vemo, da more tudi en sam zajec n. pr. v nezavarovani drevesnici narediti veliko škodo, nam bo torej jasna dalekosežnost te določbe.

Očitno predlagalcem te določbe ni bilo znano, da **pravna podlaga dolžnosti za povračilo škode po divjadi sloni edino le na izključni pravici lova**. Samo zato, ker ima lovski upravičenec zase izključno pravico loviti divjad določenega lovišča in z njo razpolagati, samo zato je dolžan povračiti škodo, ki jo dela divjad. V področju regalnega sistema n. pr. povračila škode ni, ker tam tudi ni izključne pravice lova. Če se torej namerava odrediti iztrebitev zajca, je jasno, da lovski upravičenec nima nikakega interesa več na zajcu, pa potem tudi ni osnove, da bi plačeval odškodnine. Takih določb ni vsebovali niti omenjeni štajerski zakon.

K izpremembi § 56., stavek 2., zakona o lovu.

Predlog brez sleherne strokovne utemeljitve naj bi menjal določbe zakona, s katerimi so predpisani pogoji, po katerih se more zahtevati odškodnina od lovskega upravičenca za škode v sadovnjakih. Predvsem želi znižati predpisano višino ograje od 2 m na 1 m. Z drugimi besedami, ravno oni, ki se bore proti škodi po zajcu, predlagajo ukrep, po katerem bi se škoda neverjetno povečala. Ker je vsaj eno jasno, in sicer to, da zajec preskoči meter visok plot tudi poleti, kaj šele pozimi, ko v naših krajih zapade debel sneg. Višina snega pač znižuje višino plota, ker zajec skače s površine snega, a ne z zemlje. Tako zniževanje ograj bi bilo skoz in skoz nestrokovno in bi škodo vprav izzivalo. Če se je s tem neutemeljenim predlogom hotelo pač doseči zmanjšanje stroškov za postavljanje ograj, tedaj velja poudariti tole:

Sploh ni nihče dolžan postavljati ograje okrog drevesnic.

To ograjo določa zakon samo kot pogoj, da se more zahtevati od lovskega upravičenca odškodnina, a zahteva to zato, ker je po splošnih načelih vsakdo dolžan, da dela s skrbnostjo dobrega gospodarja. Rekli smo že in znano je, da more en sam zajec v drevesnici narediti veliko škodo. Drevesnice so podjetja, ki dajejo lepe dohodke, pa je torej opravičeno, da se oni, ki hoče imeti korist, sam zavaruje pred škodo. Tako kakor hoče predlog, bi ves rizik škode vselej padel na lovskega upravičenca samo zato, da bi se koristniku drevesnice prihranili stroški za ograjo. Ako pa kdo lastne drevesnice noče tako zavarovati, kakor je po naravi stvari treba narediti in kakor to delajo vestni gospodarji, tako pri nas kakor povsod po svetu, naj tedaj nosi posledice sam, a ne da špekulira na odškodnino, ki naj bi mu jo plačal lovski upravičenec.

Zanimivo je, da je predlog za izpremembo § 56. sam sebi v protislovju. Medtem ko za ograje zahteva višino 1 metra, stavlja v isti paragraf kot varovalna sredstva tudi žične koške »najmanj 1.20 m višine«. Tukaj torej zajec potrebuje že 1.20 m višine, pa je na dlani, da ograja ne more biti samo meter visoka, ker tudi 1.50 m visoko zajec lahko preskoči, če je sneg.

K izpremembi § 58. zakona o lovu.

Predložena izprememba § 58. gre za tem, da se pristojnost, ki jo je dal zakon za škode čez 1000 din rednim sodiščem, prenese na postavljena razsodišča, ki jih je zakon ustanovil pod imenom »odškodninsko razsodišče«.

Tu velja predvsem ugotoviti naslednje: Pri ustvarjanju zakona o lovu se je verjelo, da bodo škode po divjadi izpod 1000 din mogla koristno in hitro soditi laična specialna sodišča, v katera vsaka stranka voli po enega razsodnika, medtem ko oblast imenuje predsednika. Zakon je tudi jasno določil kvalifikacije, ki se zahtevajo od tega predsednika. (§ 59., stavek 3.). Zal je praksa pokazala, da v veliki meri niso pazili, koga postavljajo za predsednika, tako da so te funkcije vršili ljudje brez vsakršnega poznanja gozdnega in poljedelskega gospodarstva ter lova. Posledica tega je bila, da v mnogih primerih sodbe teh razsodišč niso bile objektivne, temveč da so pod vplivom demagogije in raznih drugih sil izrekli razsodbe, ki so bile v opreki s črko in duhom zakona. Da je temu v resnici tako, se vidi iz cele vrste razsodb rednih sodišč v primerih, kjer je bila po § 73. zakona o lovu in § 692. zakona o sodnem postopku v civilnih pravnih dovojenih tožbah na razveljavljenje razsoda.

Kmetijska zbornica dravske banovine stremi za tem, da razsojajo tudi škode čez 1000 din brezpritožno laična »odškodninska razsodišča«, s katerimi je bilo toliko slabih izkušenj pri malih škodah. Ona želi sadjarje rešiti objektivnih rednih sodišč. Gotovo ni potrebno poudarjati, da je ta predlog nemogoč. V praksi smo mnogokrat videli, da so bile stavljene docela neopravičeno jako visoke zahteve za povračilo škode, šlo je mnogokrat za desetisoče dinarjev. Te zahteve so redna sodišča spravila na pravo mero. Če bi omogočili, da povsem laična razsodišča v sumarnem postopku in brez pritožne pravice odločajo o znatnih premoženjskih zahtevah, bi pomenilo sprejetje določbe, ki bi bila v opreki z vsemi pojmi urejenega pravosodja.

Vprašanje postopka za ugotovitev škode in povračilo te, bi se moglo najpovoljnejše rešiti tako, da bi se ta postopek dal v pristojnost za škode do 5500 din upravnim oblastem po zakonu o občem upravnem postopku, za večje škode pa rednim sodiščem.

K izpremembi § 62. zakona o lovu.

Predložena izprememba je čisto nepotrebna. V roku 8 dni po zaznavi škode more vsakdo staviti svojo odškodninsko zahtevo; a če tega ne stori, si je sam kriv in to tem bolj, ker se zahteva stavlja pri občini, torej brez dolge pravdne poti in stroškov. Splošen pojem predloga: »v času, v katerem je mogoče škodo in izvor škode ugotoviti ter preceniti škodo«, bi dal samo povod za nove spore o pravočasnosti prijave. Zato vsi zakoni odredjajo natančno določen rok, pa je tako določil tudi naš zakon.

Črtanje stavka § 62. prav tako ni utemeljeno. Vsekakor je potrebno, da oškodovanec zahteva ocenitev škode, ker je vse poslovanje sodišča za povračilo škode osnovano vprav na tej ocenitvi (§§ 64. in 67. zakona).

K izpremembi § 69. zakona o lovu.

Izprememba, kakor jo zahteva predlog, je vsekakor neutemeljena in škodljiva. Postopek pred »odškodninskim razsodiščem« je sumaren in podlaga tega postopka je težnja, da se stranke poravnajo. V tej smeri mora uradovati predsednik občine (župan) (§ 65.) in za tem predsednik razsodišča (§ 67.). Raz-

sodba se izreče šele, če poravnava ni uspela. Zato je povsem opravičeno in v skladu z načeli zakona o občem upravnem postopku (§ 168. Z. U. P.), da stroške nosi stranka, ki je zakrivila, da ni prišlo do poravnave, in ker so s tem nastali stroški. Ta določba zakona ima poleg tega tudi namen, da vpliva na stranke za poravnavo, da ne bi lovski upravičenec nudil neutemeljeno majhno odškodnino, ali da ne bi oškodovanec zahteval neupravičeno veliko odškodnino.

III.

Zaključek.

Na podlagi vsega navedenega je Osrednji zvezi čast rekapitulirati svoje mišljenje kakor sledi:

1. Manjka sleherna resna podlaga za predložene izpremembe zakona o lovu, ker nepristransko niti ni dognano, kolikšna je v resnici pri nas škoda po zajcu, a koliko jo je od katastrofalne zime 1939/40. Da bi mogli vsaj približno videti, kaj je nepristranska resnica, bi bilo treba zbrati podatke:

a) Koliko oškodovancev je zahtevalo odškodnino. Kdo ima pravico, da jo zahteva.

b) Koliko oškodovancev je prejelo odškodnino in v kateri višini?

c) Kolikim oškodovancem je bila zahteva odklonjena in zakaj?

č) Koliko sadnih dreves je bilo zavarovanih na običajen način in koliko ne, ter kakšne so škode na zavarovanem in kakšne na nezavarovanem drevju?

2. Sedanji lovski zakon daje v § 18. in 20. nepristranskim in strokovnim oblastem zadostna sredstva za omejevanje prevelikega in škodljivega razmnoževanja divjadi. Vsekakor bi bilo važno ugotoviti:

a) Ali in v katerih srezih in v kolikih primerih so oblasti zahtevale postopek po § 20. zakona o lovu.

b) Ali so oblasti na take zahteve kaj ukrenile?

c) Kakšen je bil uspeh teh ukrepov?

Osrednji zvezi namreč ni znan niti en primer zahteve za postopek po § 20. zakona in očitno neutemeljena je zahteva po izmenjavi obstoječih predpisov, dokler ni bila niti stavljena zahteva po njihovi uporabi.

3. »Iztrebljenje zajca« bi bila posebnost, kakršne danes ne pozna niti ena zakonodaja Evrope. Postali bi enostavno smešni.

4. Tako »iztrebljenje« bi bilo vzrok popolnega upropaščenja vsega lova sploh in s tem izredne škode za naše narodno gospodarstvo. (Glej knjigo univ. prof. dr. Marinoviča: »Privredni značaj lova u Jugoslaviji«.)

5. Tako predloženi predpisi bi se na regalnem področju sploh ne mogli uporabljati, čeprav so tam tudi vinogradi in sadovnjaki, ker ni lovozakupnikov, ki bi po predlogu v prvi vrsti morali »iztrebljati« zajca.

6. Iztrebljenje zajca bi vodilo do oboroževanja s strelnim orožjem ogromnega števila zemljiških posestnikov in s tem do neomejenega krivolovstva in ogrožanja javne varnosti.

Iz vseh teh razlogov je Osrednja zveza mnenja, da je treba predloge Kmetijske zbornice dravske banovine, ki niso niti obrazloženi, odkloniti kot neutemeljene in nepotrebne.

Lovozakupniki in lastniki lovišč, ki lovite z braki, lovite le s čistokrvnimi šolanimi braki! Da to dosežete, pristopite k Jugoslovanskemu klubu ljubiteljev brakov, Ljubljana, kar je za pravega lovca tudi dolžnost! Zveza lovskih društev.

Adolf Schaup

Prepad

(Nadaljevanje.)

III.

Vera je udobno sedla v zibalni naslanjač v kot k oknu in pričela listati po reviji, ki jo je vzela s police. Po trudapolnih, za njeno mlado življenje razgibanih mesecih na Dunaju, jo je zajel val sladkega pokoja, ki ga ni pretrgal nikak »idi! to moraš storiti! pazi, da izvršiš to delo takoj! piši!« itd. Srečna je bila in le mimogrede ji je prišlo na misel, da ji bo morda le dolgčas tu v Zasmrečju. Iz njenih misli so jo zbudili krepki koraki. Vstopil je stasit plavolas fant, lepih potez, čedno lovsko opravljen, ne kričavo. Tri korake pred Vero se je po vojaško ustavil in rekel: »Po nalogu gospoda svetnika se javlja k službi Tine Gričnik.«

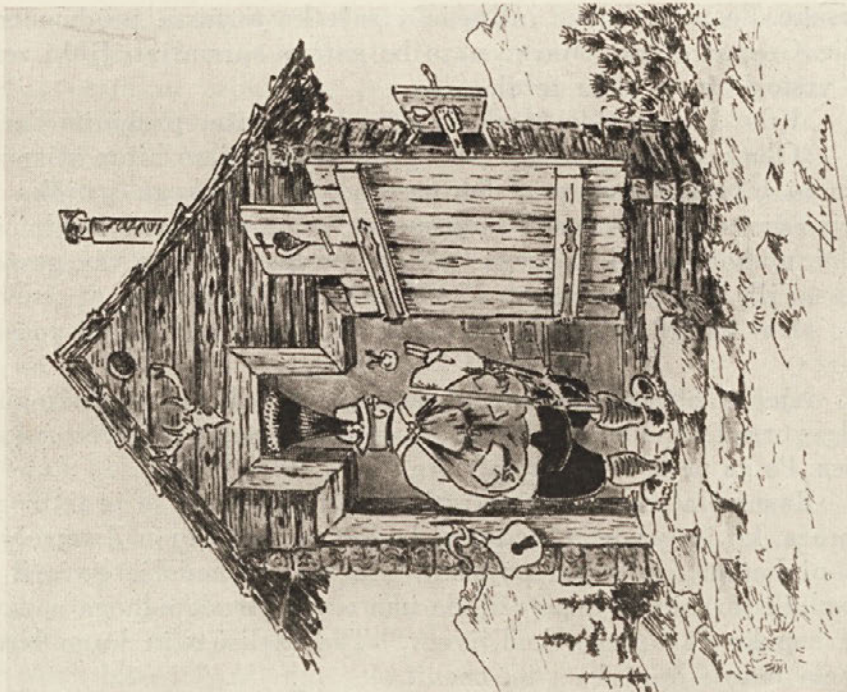
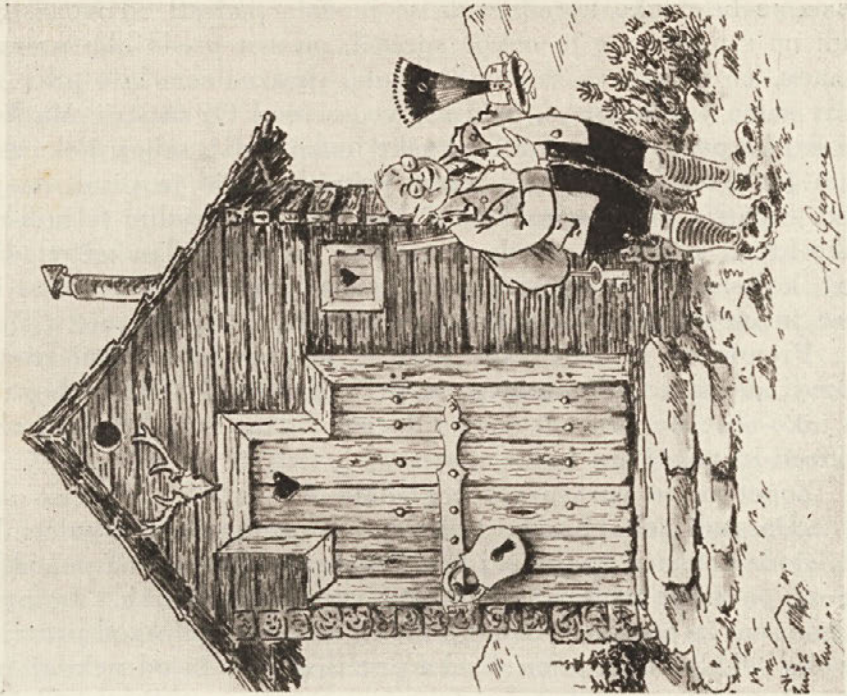
Vstala je, se zvonko zasmejala in rekla: »Vidi se Vam, gospod Tine, da ste topničarski podnarednik, toda prosim, jaz nisem nikak oficir!«

»Prosim, gospodična, jaz nisem nikak .gospod' Tine, ampak za vas samo Tine.«

»Velja«, pravi Vera, mu seže v roko in mu strogo ukaže: »Sedite!«

Malo osupel sede Tine in občuduje bitje, ki lagodno sede v naslanjač. Pozneje enkrat je stari kuharici Mici, s katero je nekako občeval kakor s svojo materjo, odkritosrčno priznal: »Ko sem jo prvič videl pred seboj, mirno sedečo v polni dnevni svetlobi, me je obšla misel, da bi jo spodaj v farni cerkvi postavil pred oltar, pokleknil in jo molil.«

V vidni zadregi je iskal besedi. Vera je opazila to njegovo zadrego in jo gotovo pravilno tolmačila. Ženske to zadenejo. Pa mu je prav lepo pomagala iz zadrege z mirnimi besedami: »Vidite, Tine, tu sem in tu ostanem nekaj časa in vi boste moj profesor. Tako je odločil stric Peter. Učili me boste, kako se tu pri vas lovi v vaših gozdovih in planinah. Vi ukazujte, jaz bom rada slušala, saj ste v lovu oficir, jaz pa morda komaj kaplar. Namreč, že vem nekako, kaj je lov, saj me je stric Marko prav pogostoma jemal v svoje lovišče tam doli v dolini in nekaj zajcev in fazanov in jerebic imam že na svoji grešni duši in celo ena

Graditeljski izum, da se tudi najdaljši gamsov čop ne poškoduje.

lisica je bila tako nerodna, da se je dala podreti od mene. Pa tudi na srnjaka me je nekoč spravil, pa sva prišla oba prazna domov. To se pravi,« se je zasmejala, »prazna sem bila prav za prav samo jaz, kajti —, toda nič več o tem! Oj ta stric Marko! Pa saj ga poznate, veseljaka! Puške imam tudi s seboj. Pokažem vam jih pozneje. Nabojev nisem prinesla, stric je pisal, da je take ropotije pri nekem Tinetu kar preveč. Utrudim se tudi ne tako hitro, kakor bi morda vi mislili, saj telovadim od mladih nog, kolesarim, visoke gore mi tudi niso popolnoma neznane in srce imam dobro.« Utihnila je in ga gledala vprašujoče.

Preudarno je odgovoril: »Vse to je prav lepo. Dani so vsi pogoji, da vam ne bo dolgčas tu pri nas. Naše lovišče je bogato in jako obsežno. Srnjadi imamo dovolj. Nekaj srnjakov bo treba podreti in nekaj srn tudi.«

Zopet ga je vprašujoče pogledala.

»Da, tudi nekaj srn bo treba spraviti,« je pristavil pomembno, »toda o tem pozneje, saj bova imela dovolj časa na pohodih, da se porazgovoriva o raznih lovovzgojnih teorijah. Za prvi mesec sem že poskrbel. Obršnjaki, ali kakor jim drugod pravijo, visoka čakališča, oziroma visoka prežišča, so bila od nekaj tukaj. Popravil sem nekatera, druga napravil nova. Po tem dežju bo jako ugodno za čakanje. S košnjo pričnejo tu gori šele konec tega meseca, više gori še pozneje in dotlej hodi žival rada na poseke. Pozneje, konec julija in v začetku avgusta, pojdemo na klic. Gospod doktor Marko naju bo gotovo spremljal; ljubi zelo to vrsto lova. Je sicer težak —.«

»Kdo? Lov ali stric Marko?« ga je hudomušno prekinila Vera.

»Oba,« se je zasmejal Tine. »Da, da, posebno hiter in spreten ni bil nikdar gospod doktor. Po enega lahkega srnjaka si privošči vsako leto tudi naš gospodar in če smo prav nasilni in sitni, upihne kako leto enega tudi gospod Leon. No, za vas, gospodična, jih bo precej ostalo. Ej, ta naš mladi gospod!«

»Kaj pa je, Tine?« je vprašala. »Kakšen pa je mladi gospodar?«

Njegov obraz se je zresnil, narahlo je odkimal in se izognil odgovoru z besedami: »Ga boste spoznali, saj pride čez nekaj časa. Pa ga ne boste pogršali. Na lovu gotovo ne.«

Razumela je, da tu nekaj ni v redu; spomnila se je tetinega obraza, ko je govorila o edincu, bodočem gospodarju Zasmrečja, in ni hotela izsiljevati pojasnil, Tine je pa nadalje govoril o gozdnih jerebih in ji potožil, da ima mnogo trudapolnega opravka s pokončevanjem škodljivcev. »Tudi z lisico in kuno bova imela morda opravka«, je omenil.

V veži je postalo svetlo. Sonce je bilo premagalo sive megle, ki so se podile od severozapada.

»Pojdimo malo ven!« je vzkliknila Vera in čez nekaj trenutkov sta stala na krasnem vrtu, ki se je razprostiral okoli vile. »Moj Bog!« je rekla, »kako je to lepo! Sinoči ob prihodu v temi in dežju nisem videla ničesar, danes zjutraj je gosta megla vse zakrivala, sedaj pa — ne, kaj takega nisem pričakovala!« Nekam pobožno je strmela na krasno urejene gredice, na katerih so se košatile stotine visokostebelnih vrtnic s cveti najrazličnejših barv. Rahlo je stopala po belih stezicah in božala z očmi posamezne cvetove. »In to je vaše delo, Tine?«

»Da,« je skromno odgovoril, »v prostem času se igram z vrtarstvom.«

Pogledala ga je precej pozorno, potem pa tiho pripomnila: »Vi morate biti dober človek!«

»Hvala vam lepa za vašo sodbo,« je rekel, »pa jo boste morda izpremenili v teku svojega bivanja pri nas. Nisem vedno rahel, posebno na lovu ne, če imam opravka s kakim lovskim tatom. Imamo jih nekaj, malo sicer, toda gospod svetnik mi je nekdanj rekel, da nekako spadajo v vsako lovišče, ker bi bilo morda drugače dolgočasno. S tem naziranjem se ne strinjam, sicer pa . . .«

Njene oči so begale po senčnicah, skupinah jelk in smrek in macesnov na vrtu samem, razgled se je odpiral v daljino skozi vedno redkejšje gmote svetlosivih meglà. Povsod okrog sama zelena pobočja, tam zadaj skalnato gorovje, na desni nekje se je belila cesta in zvonik se je prikazal ob njej in cerkva in skromno naselje.

»Pa razložite mi, prosim,« je dejala, »kaj je —«

»Ne, gospodična,« jo je prekinil Tine, »ne maram posegati v gospodovo področje. Pravico do razlaganja in tolmačenja pokrajine, nastanka vile, podjetja in vsega, kar nas obdaja, si pridržuje gospod svetnik sam. Nikdo drugi se ne sme vmešavati v ta posel! Pa kdo bi tudi to znal kakor on sam? Užitek vam bo, če bo začel o vsem tem govoriti.«

»Toda čujte, Tine, to mi boste pa vendar povedali! Kako to, da ne vidim tu nikjer okrog hiše nikakih gredic s salato, paradižniki, saj —«

Tine se je zasmel in jo prekinil: »Gospodična! V tem oziru smo z gospo in gospodom istega naziranja. Kar spada h kuhinji in ima opravka z Mico v njej z našimi želodci, za vse to naj skrbi podjetje tam doli,« in pokazal je tja na levo proti rahlemu grebenu v oddaljenosti morda dveh streljajev. »Tu na našem vrtu in v bližnji okolici hiše ne maramo ne salat, ne peteršiljkov,

pa tudi ne krav in telet in prašičev. Tudi piščanci so doli in race.« Skoraj ostre in neprijazne so postale pri tem poteze njegovega obličja.

»Tu gori mora biti vse lepo!« si je rekla Vera, »vse mora biti ubrano!«

Spomnila se je Homerjevih Feakov in Böcklinovega »otoka blaženih«.

»Tine, puške vam moram pokazati,« je rekla in šla sta počasi proti vili.

»Kako pa z drugo opremo?« jo vpraša Tine, »ali ste se približno ravnali glede oblačila in obutve po nasvetih, ki sva jih nekoč skovala z gospodom in ki jih vam je gotovo sporočil?«

»Vse je v redu, bodite pomirjeni!« je rekla.

»To je važna stvar za utrjenega lovca, še bolj pa za mestno gospodično,« je resno pripomnil. »Sicer pa si pridržujem pravico kontrole. Pa najbrže ne bom sam pri tem, oba strica in teta mi bodo pomagali.«

Gori v sobi je izmotala iz usnjatih tokov valterico z daljnogledom in dvocevko brezpetelinko, svoječasni darili strica Marka.

Skrbno si je Tine ogledal obe puški, malo postrani pogledal Vero in z nasmeškom pripomnil: »Prva je za vas sicer prikladna, ker je lahka, toda za srnjad... bomo videli. Druge ne boste mnogo rabili pri nas. Vzajem obe s seboj, da ju namažem in preizkusim. Sicer pa imamo pri nas nekaj pihalnikov, so sicer težji, a tudi vi niste ravno šibki. Če ne bo kdo ugovarjal, priredimo danes popoldne strelske vaje, zvečer pa pojdemo gledat, bo li na bližnji poseki tista srna. Mica me že grdo gleda in gospodu doktorju se menda tudi zahoče srninega hrbta.« Rahlo se je priklonil in odšel po stopnicah.

»Imeniten fant si!« je dahnila Vera.

(Se nadaljuje.)

Foto
A. Kappus

Vrhovi
Bistre nad
Rostušo.
Vard. ban.

Ivan Matičič

Na Razrvanem

(Nadaljevanje.)

Tilen se pa skloni in nabere nekaj drobcenih kamenčkov. Lija ga prime odločno za roko ter ga milo poprosi s samim pogledom, naj za božjo voljo ne dela budalosti. Fanta pa prošnja niti malo ne gane, temveč se še celo nasmehne ter s prstom na ustih da dekletu znak, naj bo mirna. Tilen je zares od sile drzek. No, kar lepo zalučí kamenček za kamenčkom na dolb. Mladiča pričneta res nekoliko butasto gledati okrog sebe, ko se pa končno zasliši neko renčanje, tedaj pa Lija gladko zdrsne s skale in vleče še Tilna za noge. Šele ko mu končno dá vedeti, da bo od hudega zakričala, ker ne more strahu nič več krotiti, tedaj se šele fant zave, da utegne postati končno stvar le nevarna, posebno ako potegne še veter proti dolbu. Spusti se torej dol, prime dekleta za roko — in hajdi iz nevarnega goščavja. Spotoma ji pokaže še temno globanjo, rekoč, da izvaja medvedja družina tu notri svojo telovadbo. Lijo vse to prav malo zanima, ona stremi samo za tem, da pride čimprej iz te džungle.

Ko prideta nazaj k studencu, pobere Tilen nahrbtnik in puško, pa pritegne dekleta v drugo smer.

»Ja, kaj ne greva domov?« se čudi ona.

»Stopiva še tu gor k razgledu,« reče mirno on, kakor da je tam preko njegova vsakdanja pot. Ona se sicer vda, a ga čudno pogleda, češ, kaj naj zopet to pomeni? Je res nekak griček, odkoder se sprosti pogled po vsem Razrvanem. Tilen se miren usede na trhel parobek ter veli tudi dekletu, naj sede zraven. »Na, Lija, kar sedi, da se spočiješ.« Pritegne jo k sebi in jo toplo objame. »Jo, ubožica, še zdaj vsa drhtiš!«

»No, ta izlet si bom pa zapomnila! Neusmiljen si, Tilen, veš!« reče z očitkom.

Fant se zasmije: »Beži, beži, ljubica moja! Mar ti ni to užitek? Sicer pa ni bilo dozdej še nič kaj posebnega, zanimivo šele pride.« Ona ga pogleda, on se pa zasmije, jo privije k sebi in jo vroče poljubi. Toda ona mu poljube odteguje in se mu kar nekam užaljena izvija iz objema.

»Pojdiva domov, pravim, ali pa pobegnem sama!«

»No, le pojdi, če najdeš pot, oziroma če si upaš sama. Naj mar pokličem Rjavsa, da te pospremi skozi džunglo?«

»Oh, kako mi je žal, da sem šla s tabo!«

»Nič ti ne sme biti žal, jutri boš ponosna, da si nekaj doživela. Glej, tu je moja največja zabava, ko gledam tja dol na te moje ljube brlogarje ter opazujem njihovo nekaljeno srečo. Ah, to ti je užitek, takole iz neposredne bližine opazovati tiho srečo družine v daljni, divji samoti. Tam po mestih in trgih, kjer ljudje živijo tesno drug ob drugem, se prepirajo, črtijo in tožarijo, saj tam ni nobene idile! Tu je pa taka tišina. Moji podplatarji si ližejo face, iščejo gob, jagod, korenin; včasih se jim naključni kot posebna slaščica še kako medišče. Glej tu ta razkopana mravljišča, so jih tudi razkopali moji ljubi podplatarji. Mar je vse to res taka pregreha, da bi se moglo reči, da je medvedji rod človeškemu rodu v škodo in da bi ga bilo treba spričo tega nemilostno iztrebiti? Si že kdaj slišala jokati medveda?«

»Hm, jokati medveda! Le kaj vse ti ne pade na misel!«

»Da, oni dan po brakadi sem ga slišal. Oprezoval sem tu okrog, pa sem ga videl, kako jo je Rjavs prilomastil domov. Dvakrat, trikrat je pogledal v brlog, in ko je uvidel, da je prazen, je pričel tako pretresljivo zavijati, da je bilo še meni hudo, dasi sem vedel, da njegova družina ni daleč in da se ji ni nič hudega primerilo. Brž seveda ko se je ona oglasila, je Rjavs nehal točiti svoje bridke solze. Čakaj, še nekaj sem hotel reči. Si mar že videla kdaj srno, ki bi na primer brezskrbno skakljala okrog smrek? Ne, ona vedno beži, vse svoje dni bega, kakor da ji večno visi smrt na vratu. Kakšno je to življenje! Ti, dušica, si komaj dobre pol ure na Razrvanem, pa si že vsa iz sebe. Razen tega si v mojem varnem naročju in moje toplo srce bije zate.« Zopet jo je objel in poljubil.

Toda ona se ni mogla prav ogreti za ljubimkanje, bila je kakor na žerjavici. »Tak pojdiva že, nikar se več ne zadržuj!« je silila Lija.

Toda Tilen je vstal, se obrnil dol proti brlogu ter zaokrožil dlan k ustom: »Rjavs! Na, Rjavs, na, na!« je pričel na vsem lepem klicati. Dekle mu je padlo z obema rokama na usta, drugega ni moglo napraviti od samega presenečenja.

»Ali si znorel?«

»Ne bodi no sitna! Saj sem vendar rekel, da je treba goste povabiti k obedu. No, glej, se že nekaj premikajo ti leni dre mavhi. Poglej, Rjavs se je že priplazil ven! O, že dobro pozna, kdo ga kliče in kam. Na, tu jo imaš, tudi milostna gospa Rjavha se je blagovolila privaliti ven. Zdaj pa velja opreznost, kajti gospa je zelo neprijazna nasproti obiskom.« Zdajci je potisnil Lijo za bližnje deblo pa jo tolažil, ko jo je videl neznansko zbegano. »Samo mirna bodi in nobene ne črhni!«

Tilen se je stisnil seveda zraven nje in z užitkom opazoval gibanje medvedje družine. Stari jo je lomastil naravnost proti studencu in se ni dosti zmenil, kam gredo ostali. Ona je medtem še nekaj revsala pred dolbom, dvakrat, trikrat oplazila mala dva s šapo, češ, naj lepo potrпита doma, potem jo je šavsnila za starim. Tilen je dregnul Lijo, češ, naj se ozre malo dol k studencu. Tu je stari že popadel pripravljeni obed. Najprej se je lotil droba. Goltal ga je s tako slastjo, da je kar grčal. In ko se je vrgla zdajci še stara na krmišče, sta se malone spopadla za lepše založaje. On je skušal sicer njo nekaj odrivati, ali ona se ni pustila ugnati, temveč je koj pokazala, da je v tem oziru nepopustljiva. Imela je pa tudi popolnoma prav. Ona doji, potrebuje torej boljše hrane, dedec pa je tako grdo samogolten.

»Poglej, poglej male!« je šepnil Tilen Liji ter ji navdušen kazal tja dol proti dolbu. »Vidiš, kako se prekopicavata čez skale, ali mar ni to srčkano? Glej, eden se je prevalil v travo, na, pa še drugi. Vidiš, kako mulita travo. Čakaj, pazi, Rjavha se je ozrla sem gor. No, če jo prime jeza! Nič se ne boj, ljubica!« Tilen se je obnašal tako, kakor da mu je vse to samo za zabavo. Zanašal se je namreč na dejstvo, da mu je Rjavs naklonjen, in to je nekaj izrednega in silnega. To se zdi Tilnu bolj važno kakor naklonjenost samega grajskega gospoda. Vendar vse se lahko primeri, Rjavha se vrže proti človeku, Rjavs ji pa tega ne bo branil. Zato je Tilen brez nadaljnega pripravil puško, da prežene bes zverine.

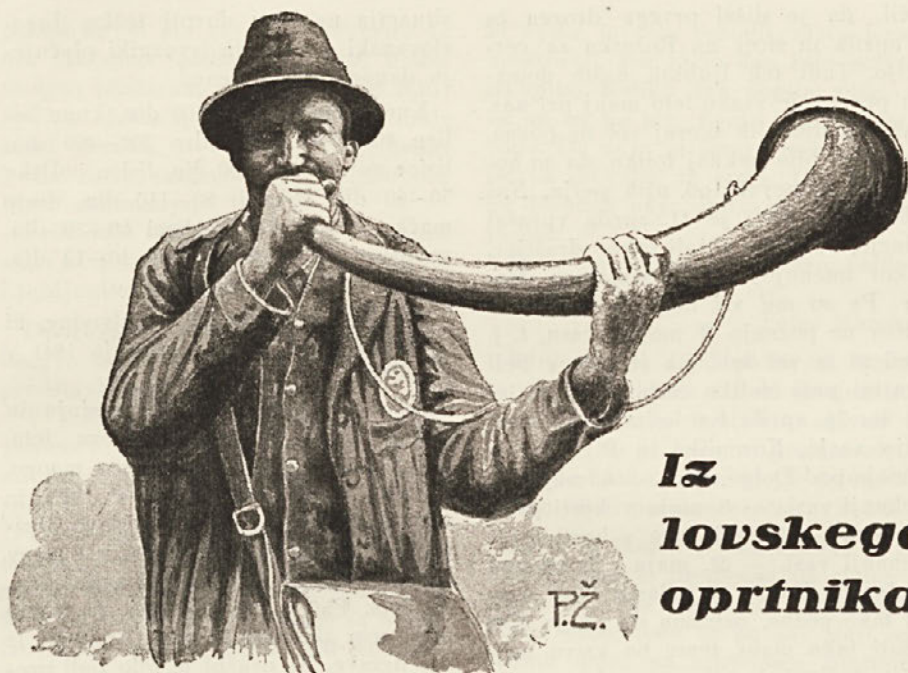
Meso je bilo pospravljeno in zverini sta popadli slaščice. Medtem ko bi hotel on pobasati kar vse tepke in krhlje, mu je ona z odri vanjem dopovedovala, da pritičejo slaščice v prvi vrsti nežnem spolu. Končno se je pa hotel sladkosnedec polastiti še tistega borega koščka medu. No, tu ga je ona popadla neverjetno ogorčena. Bo pa vendar golt goltavi privoščil vsaj to malenkost malima, da se posladkata. Pri priči je pograbila sat in ga odnesla malim. Lija se je oddahnila in Tilen ji je prikimal, češ, nevarnost je minila. Stari je med tem srebal vodo iz studenca, potem je oblizaval parobek, zadovoljen se gugal sem in tja, potešen in nasičen. Stara je dala malima dragoceno slaščico samo povohati, nato ju je pa odvedla k brlogu, in šele tu jo je spustila, da sta se sladkala z njo. Potem se je ona vrnila k studencu. Na, kaj bo pa zdaj? Dekle je s strahom pogledalo fanta. Kaj bo, stara je prišla pit, povsem naravno. Res je, da je vrgla potem nekaj neprijaznih pogledov tja gor, a konec koncev si je pa morala le misliti, čeprav je bila od sile trmoglava, da ta slastni obed le ni prišel kar sam od sebe na parobek, ampak ga je tu sem nekdo položil. Zato se

je Rjavha s to mislijo sprijaznila in se ni hotela več ozreti gor med debla. Zaplesala je rajši s svojim dragim in milim zakonskim drugom okrog krmišča. No, zakaj bi mu ne privoščila svojega ljubezenskega nagnjenja vsaj tedaj, kadar je nje golt potešen. Sicer mu izkazuje ljubezen tudi ob drugih prilikah, toda kaj, ko pa mora toliko brige posvečati svojemu zarodu. Zaplesala sta torej kakor dva mlada razposajenca. Ona je objemala njega kar naprej, grizla ga in metala na tla, dokler ga ni dodobra razvnela. Tedaj jo je pa on pograbil z vsem svojim ljubezenskim ognjem. Z močnim renčanjem se je vrgel nanjo, valjal jo po tleh, jo grizel, obdelaval s šapo, in njej se je to njegovo ljubezensko negovanje na vso moč dobro zdelo. Kar sama je segla tedaj Tilnova roka dekletu okrog pasu. Z močjo jo je privil k sebi in jo pričel strastno poljubljati. Ona se ni nič več branila. Ves strah jo je minil in v njegovem objemu se je čutila končno popolnoma varno. Vdala se je njegovim vročim objemom, in ko sta se divja zakonca v svoji razigranosti zapodila zdaj pa zdaj gor po griču, ni kazala Lija več toliko strahu. Kjer prevladuje ljubezen, tam ne more biti nevarnosti, si je mislila in se vsa predala Tilnovemu ljubezenskemu negovanju.

Ko sta se divja zakonca končno upehala, sta se spravila zopet k studencu. Najprej sta se nacmokala vode, potlej sta se lotila kosti, ki so še ostale od obilnega obeda. To so se lomile močne kosti konjske mrhovine pod silnim zobovjem, tako da je Lijo obšel nov strah. Toda celo za te smrdljive kosti sta se divja zakonca spopadla. Vendar ni bila to kaka resna borba, ampak le zgolj razposajenost ali pa morda celo ljubimkanje. Konec igre je bil ta, da je ona slednjič pustila na mestu vse in odtacala proti brlogu. Videti je bila nekaj užaljena, ker najbrže ni v vsem njena obveljala. Oh, ti nežna in užaljena samoljubnost! Rjavs je sicer nekaj časa še trmoglavil, dolgo pa ni vzdržal. Premagalo ga je slednjič le neutajljivo ljubezensko čustvo do svoje nežne polovice in družine, zato je tudi on odcompetal v svoj preljubi stan.

»No, zdaj pa pojdiva še midva,« je rekel Tilen. Prijel je dekleta za roko — in odšla sta iz te divje hoste.

Iz lovskega oprtnika

Ornitološka poročila za Št. Lovrenc ob Temenici na Dolenjskem in njegovo okolico za leto 1940. (Nadaljevanje.) Lastavke so videli v naši okolici, prve letos na veliki petek 22. marca v Stični. Pri nas so videli prve 24. marca na Veliki Loki. 30. in 31. marca pa so jih videli naši šolarji že v več vaseh po dve in po več, nekateri pa tudi v večjem številu. V Novem mestu so se pojavile, kakor sem dobil od tam poročilo, šele 1. aprila. Tudi letos jih je bilo pri nas, kakor že nekaj let sem. le malo. Sam sem videl prvi šele 20. aprila v Martinji vasi. Potem sem jih videl navadno le po malo skupaj, po 2, 4, 6 do 10, ki so letale po Temeniški dolini. Proti koncu julija in v začetku avgusta so se naenkrat pojavile v naši okolici in v Temeniški dolini v večjem številu. 20. julija jih je letalo kakih 12 po naši dolini, 30. in 31. julija jih je posedalo po brzojavnih žicah kakih 20. 1. avgusta smo jih opazili kakih 40—50 ali še več, ki so posedale po brzojavnih žicah, letale okoli nas, ali pa ležale po strehah, z

opeko kritih, in se sončile. Za tem sem jih opazoval skoraj vse dni avgusta v večjih jatah po 20, 40 do 60 skupaj, ali pa še več. 31. avgusta zjutraj ob 7 se je pojavila naenkrat truma kakih 200 do 300 skupaj za kaki dobri dve uri, potem pa so odletele. Ta dan je bilo pri nas zjutraj prav hladno, saj je kazal toplomer ob 5^h samo 7° C topline. Drugi dan 1. septembra so se zjutraj zopet pojavile, toda v manjšem številu, le kakih 50 ali kaj več, ki so nekaj časa počivale, potem pa odletele. Letos res nenavadno zgodaj, že 1. septembra, ko nas zapuščajo druga leta navadno šele okoli 10. septembra. Poslej jih ni bilo opaziti več v večjem številu, ampak le posamezne, ki so bile gotovo mladiči iz zadnjih gnezd. Tako sem videl kakih 10 zadnjih dne 19. septembra, ki so obletavale cerkev in zvonik na Dolgi njivi; nad Maljim Vidmom pa isti dan še kakih 12.

Prve drozge in sicer 4 do 5 sem slišal šele 19. aprila v hostah pod Martinjo vasjo in proti Pljuski in Korenitki. Prijatelj iz Ljubljane mi je spo-

ročil, da je slišal prvega drozga že 3. aprila in sicer na Rožniku za cerkvijo. Tudi teh ljubkih naših domačih pevcev je vsako leto manj pri nas. Naša mladina jih skoraj več ne pozna, ko jih je bilo nekdanj toliko, da so hoste kar odmevale od njih petja. Naš šolski upravitelj je 11. aprila vprašal šolarje, če so že slišali letos »drašlje«, kakor imenujejo po Dolenjskem drozge. Pa so mu vsi odgovorili, da teh ptičev ne poznajo. V mojem času, t. j. pred 18 in več leti, jih je bilo v Beli Krajini prav veliko. Slišal sem jih letos še: 24. aprila 4 v hostah med Martinjo vasjo, Korenitko in Pljusko. — 5. maja pod Dolgo njivo. — 6. maja 2 v Stehanji vasi. — 8. maja v hosti proti Zaplazu. — 10. maja dva v hosti proti Stehanji vasi. — 21. maja v hosti pod Zaplazom. Da so se oglasili letos drozgi tako pozno, oziroma da jih je bilo slišati tako malo, temu bo krivo najbrž tudi letošnje tako neugodno vreme v prvi polovici aprila, ko je držala burja in je bilo mrzlo. Saj je kazal toplomer zjutraj ob 5^h dne 15. aprila — 5° C in 15. aprila zopet — 5° C.

S. Šašelj.

Geilfus Heinz je 25. novembra 1940 doživel svojo petdesetletnico. Vsakemu lovcu, ki se količkaj peča z lovsko književnostjo in umetnostjo, se raztegne obraz v dobrovoljen smehljaj že ob imenu Geilfus, kaj šele, ako gleda njegove slike iz lovskega življenja. Ne samo, da so umetniško dovršene in barvno na višku, je v njih toliko neprisiljenega humorja, šaljivih domislic in originalnih zadovoljstvom, veselje in smeh zbujajočih lovskih prizorov, da prekašajo vse podobno v lovskem svetu. Geilfus sodeluje pri nemških lovskih revijah, izdal je pa tudi posebne zbirke svojih slik. Naj bi še dolgo zalagal lovce z zdravim smehom! R. M.

Cene kožuhovini. Po strokovnem zagrebškem listu »Jugoslovenska koža« od 18. januarja t. l. posnemamo, da je izvoz krzna v Anglijo in Ameriko še vedno onemogočen in je zato

situacija na trgu dovolj težka. Jugoslovanski grosisti in izvozniki plačujejo danes sledeče cene:

Kune zlatice 900—1100 din, kune belice 400—550 din, vidre 200—400 din, lisice gorske 80—100 din, lisice poljske 50—60 din, dihurji 80—110 din, divje mačke 25—30 din, jazbeci 60—70 din, veverice 8—10 din, zajci 10—12 din, krti 0.70 do 0.75 din.

Poročilo o 51. dražbi kožuhovine, ki je bila dne 27. in 28. januarja 1941 v Ljubljani.

Kakovost krzna je bila srednja in nekaj slabša od one lanskega leta. Kljub temu, da je bilo kupcev mnogo, zanimanje ni bilo najboljše, ker je uvoz kožuhovine v druge države otežkočen. Zato je bilo inozemskih kupcev zaradi sedanjih prilik manj kakor druge leta. Pač pa so se letos za krzno predvsem zanimali številni krznarji iz vse države. Na dražbi je bilo tudi preko 300 srebrnih in preko 100 modrih lisic domačih farm. Do večjih zaključkov pa ni prišlo, ker se lastniki farm niso mogli zediniti zaradi cene s kupci. Blago domačih farm je bilo že prav lepo.

Na dražbi je bila prodana skoraj vsa razpoložljiva kožuhovina, izvzemši srebrnih in modrih lisic. Znatno se je dvignila cena za divje zimske zajce, jazbece, pižmovke, da celo za domače mačke.

Dosežene cene za prvovrstno krzno so sledeče: (v oklepaju so navedene cene dosežene pred letom dni na dražbi 22. januarja 1940.)

Lisice 180—220 din (120—180 din); lisice, posebni komadi, do 305 din; kune zlatice 1400—1600 din (1500—1700 din); kune zlatice, posebni komadi, do 1850 din; kune belice 750—760 din (750—900 din); kune belice, posebni komadi, do 1060 din; dihurji 150—180 din (110—140 din); vidre 600—1000 din (500—600 din); zajci, zimski, 15 din (10 din); srce, letne 27 din (25 din); srne, zimske, 16 din; jazbeci 130 din (75 din); mačke, divje, 50 din (44 din);

pižmovke 88 din (40 din); veverice 14 din (14 din); podlasice, rjave, 7 din (5 din); podlasice, bele 55 din (55 din); mačke, domače, 10—40 din (10 din); zajci, domači, 5—6 din (5 din); polhi 5 din (brez zanimanja); krti 1.50 din (brez zanimanja).

Prihodnjo dražbo krzna priredi »DIVJA KOŽA« dne 10. marca 1941 na Ljubljanskem velesejmu.

Opazovanja 1940. Zimsko spanje jazbečvevo ni tako vztrajno, kakor si to predstavljamo.

V jazbini, iz katere sem že nekaj jazbecev potegnil, si je letos konec novembra postlal jazbec za zimsko spanje.

Ves december sem čutil, da je kljub mrazu do -18°C hodil jazbec iz luknje. Po zadnjem snegu 24. decembra 1940 je bil spet nov sled iz luknje in nazaj. Izprehodi so bili kakih 100 korakov daleč.

Druga leta sem opazoval, da je jazbec včasih pogledal iz luknje, če je nastopilo že južno vreme.

Martin Zechner, Dravograd.

Poplava v ptujski okolici. Slika prikazuje povodenj jeseni, ko je Drava največja in najbolj deroča. V čolnu je učitelj Peček Uroš in jaz s psico. Zelela sva imeti kljunače. Ker pa svarila kmeta Kosca Franca iz Zabovcev,

ki nama je čoln posodil, nisva hotela upoštevati, sva jo ta dan zato pošteno izkúpila. Koliko sva popila vode, ne ve ne on ne jaz. Padla sva večkrat v vodo. Da naju ni Drava pogoltnila, se imava zahvaliti le sreči. Ob spominu na dogodek naju obliva še danes kurja polt.

Lova na kljunače ob času poplave od takrat ne tvegam več.

Peter Maroh.

Divje gosi, v jatah po 20, 50, 100, 200 in več, so priletele v Belo Krajino dne 5. januarja. Po metliških njivah in travnikih so se več dni preletavale in si iskale hrano. Lovci so jih zalezovali, a niso imeli posebne sreče. B-è K.

Zajec in škoda. V zimi 1939/40 so napravile penice, predvsem pa sinice in žolne občutno škodo pri čebelah, ki imajo pomemben in po eni plati celo sladek delež na narodnem gospodarstvu. Iztrebljači zajcev naj se pri čebelarjih prepričajo, da je bilo po sicer tako koristnih pticah močno oslABLjenih in tudi uničenih na tisoče panjev. Kako se to zgodi, lahko ob priliki povem. Po logiki zajčjih sovražnikov, bi morali uničiti vse te ptice, ki so po drugi strani za sadjarstvo nepogrešljive, ako niso sadjarji mnenja, da so morda tudi zanje škodljive, ker se tem pticam pri plezanju po vejah sem in

tja odtrga kak cvet pod krepeljci ali ga celo s kljunom razdero.

Prepričan sem, da bi čebelarje, ki bi zahtevali uničenje teh ptic — sadjarje ne — preiskali na možganih, čeprav je zavarovanje čebel pred škodo po teh pticah mnogo težavnejše in zvezano z neprimerno večjimi stroški kakor pa zavarovanje sadnega drevja pred zajci. Razlika je tudi v tem, da zavarovanje, mazanje, ovijanje drevesc koristi najprej drevju samemu s tem, da ga ne varuje zgolj pred zajedjim zobom, temveč tudi pred mrazom, a mazanje ugonablja še sadju škodljiv mrčes itd., medtem ko nerodno varovanje čebel pred pticami koristi samo v tem pogledu in ne kakor pri sadju, kjer so pri varovanju pred zajcem mnogokrat postranske koristi enako pomembne. C.

Ornitološki zapiski za Tešanovce pri Murski Soboti in okolica za leto 1940.

V zadnjih letih so se izmed selivcev prvi vračali škorci, v tem letu pa so se prvi vrnili golobi — grivarji. Tukajšnji lovski čuvaj je videl prvega dne 14. februarja na njivi ob našem potoku, dne 16. februarja pa tri v našem gozdu. Kot druga leta, je bilo tudi letos tu mnogo grivarjev. Odšli so od nas meseca oktobra; dne 5. oktobra so jih videli okoli 50, ko so leteli nad našimi njivami, dne 9. oktobra so jih videli še veliko jato na njivah pri Bratonicih, zadnje tri pa sem videl dne 15. oktobra nad noršinskimi travniki.

Škorci so se vrnili v drugi polovici februarja, druga leta so bili tu že januarja. Prve so videli šolski otroci, dne 24. februarja, približno 15 zunaj vasi; ta dan je bilo -8°C . Dne 25. februarja je videl neki učenec v vasi pet škorcev, sam pa sem ta dan videl v vasi tri. V Bogojini so prve videli dne 27. februarja. V tem času je bilo še vse pod snegom, pa smo jih opazovali, kako so si iskali hrano pod kapom hiš.

Med letom jih je bilo vedno dosti opaziti, zlasti mnogo v jeseni. 31. avgusta sem jih videl preko sto na nji-

vah pri Moravcih, 30. septembra so jih videli veliko jato na naših njivah, dne 11. oktobra sem jih videl veliko jato pri Soboti, dne 15. oktobra nekaj sto pri Martjancih, 21. oktobra pri Nemčavcih, istotam čez sto 24. oktobra. Dne 27. oktobra sem jih videl za šolo deset, popoldne istega dne pa v Martjancih približno dve sto. Dne 29. oktobra sem jih videl pri Moravcih približno sto, pri Nemčavcih pa ta dan ogromno jato, čez pet sto. Tolike jate škorcev še nikdar nisem videl; bil jih je cel oblak. V naslednjih dneh sem jih še opazoval pri Moravcih, Nemčavcih in Bogojini, zadnje in to okoli petdeset pa sem videl 5. novembra na njivah pred Moravci.

Prvo belo pastirico so videli v naši vasi 26. februarja, v Bogojini pa dne 27. februarja. Med letom je bilo pastiric v primeri z drugimi leti izredno malo videti. Več jih je bilo opaziti v jeseni, ko so se zbirale za odhod. Tako sem jih videl oktobra v vasi in bližnjih krajih vsak dan po nekaj; največ sem jih videl 22. oktobra v Nemčavcih, in to sedem.

Črnogrlega prosnika sem prvega videl v vasi 8. marca. Bilo je še vse pod snegom. Drugi dan ga je nek učenec videl v sadovnjaku. 30. marca sem videl enega zunaj vasi, 31. marca pa pri Bogojini. Med letom jih je bilo opazovati precej, saj je ta ptica pogosta v tukajšnji okolici. Kdaj so se jeseni odselili, nimam podatkov, ker sem bil v tem času odsoten.

Rjavega prosnika sem tudi opazil večkrat tu in tam; vendar je ta redkejši od prejšnjega.

Ščinkavca sem čul peti na šolskem vrtu 11. marca, ko je bila še vsa narava pod snegom. To zimo je bilo pri nas izredno mnogo ščinkavcev in to samcev in samic.

Tudi pinož je bilo vso zimo precej; zadnje sem videl še 6. marca.

Prvega kobilarja sem čul 21. aprila v logu pri Moravcih; istotam 25. aprila. 2. maja sem čul prvega v vasi, enega pa ta dan v Bogojini. Letos je bilo ko-

bilarjev mnogo več kot druga leta; pri sosedu so imeli tri pare v sadovnjaku, ki so vsi izpeljali mladiče. Od tu so odšli zadnji prvi teden septembra. Dne 5. septembra sem videl enega še v Moravcih, zadnja dva pa so videli dne 8. septembra v vasi v sadovnjaku.

Grilčka sem prvega čul 11. aprila v Bogojini, istega dne sem videl v nekem sadovnjaku istotam še štiri.

Prvega poljskega škrjanca so čuli v tukajšnji okolici 14. marca. (Se nada-ljuje.) Ivan Hribar, šol. upravitelj.

Uredništvo opozarja vse spoštovane sodelavce, da je vsak članek glede priobčitev v »Lovcu« vezan na sklep seje slovstvenega odseka in je zato možna zakasnitev priobčitve. Ravno tako je možno, da se zakasni izid kake številke, kar naj cenj. bralci blagohotno upoštevajo.

Društvene vesti

VI. GLAVNA SKUPŠČINA

Zveze lovskih društev v dravski banovini v Ljubljani se bo vršila v nedeljo, 6. aprila 1941 ob 10. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, Mi-klošičeva cesta 22.

Dnevni red: 1. Otvoritev glavne skupščine. 2. Določitev članov verifikacijskega odseka. 3. Določitev overovateljev zapisnika. 4. Poročilo predsednika. 5. Poročilo tajnika. 6. Poročilo blagajnika. 7. Poročilo zvezinih računskih preglednikov. 8. Sklepanje o razrešnici zvezinemu odboru. 9. Volitev članov zvezinega odbora in njihovih namestnikov. 10. Volitev računskih preglednikov in njihovih namestnikov. 11. Volitev delegatov za Osrednjo Zvezo. 12. Odobritev proračuna in določitev prispevkov, ki jih naj plačajo Zvezi včlanjena društva. 13. Določitev kraja prihodnje glavne skupščine. 14. Sklepanje o samostojnih predlogih. 15. Vprašanja delegatov (§ 20. točka i) novih pravil).

Imena delegatov je pismeno prijaviti zvezinemu odboru najmanj 14 dni pred glavno skupščino.

XIV. redni občni zbor Lovske zadruge, r. z. z o. z. v Ljubljani, se vrši 20. marca t. l. ob 20 v gostilni Činkole na Poljanski cesti. Dnevni red:

1. Čitanje zapisnikov o XIII. rednem občenem zboru in izrednem obč. zboru;

2. poročilo načelstva (načelnika, tajnika in blagajnika);

3. čitanje revizijskega poročila o zakoniti reviziji revizorja Zveze slov. zadrug za leto 1938, 1939 in 1940;

4. predložitev bilance;

5. poročilo nadzorstva in podelitev razrešnice nadzorstvu in načelstvu;

6. volitev načelstva in nadzorstva;

7. slučajnosti.

Okrožnica Kralj. banske uprave dravske banovine vsem sreskim načelstvom in mestnim poglavarstvom pod III/7, št. 415/1 od 28./I. 1941 kot rešitev ministrstva za notranje zadeve, oddelka za javno varnost o zadevi priobčevanja pravomočnih lovskega kazni lovskega društva po upravnih oblastvih, in sicer samo pravomočnih lovskega kazni, bodisi da gre za upravno. bodisi za upravnosodno pravomočnost:

Zveza lovskih združenj v Beogradu je z aktom št. 44 od 11./I. 1941 dostavila sledeče: S kazenskimi odredbami lovskega zakona (§ 85, 86, 87, 88 in 89) so predpisane kazni za lovce, ki kršijo posamezne odredbe lov. zakona. Med temi kaznimi so tudi take, ki kaznovani osebi prepovedujejo lov ali posest in nošenje lov. orožja za čas, ki ga določa izrečena kazen.

Toda drugi del kazni se največkrat ne uporablja, ker upravna oblast, ki izreka kazni, ne obvešča o tem dotičnih lovskega društev oz. zvez, da bi društva kaznovanih oseb za tisti čas ne sprejemala v članstvo in jim s tem onemogočila nabavo lovskega listin in lov sam.

Zato se tudi dogaja, da lovci mirno kršijo predpise zakona o lovu, ker vedo, da jih za kršitve zadene kvečjemu le denarna kazen brez vseh drugih posledic za njihovo lovskega udejstvovanje.

Da bi se čimbolj omejila lovska tatvina in prekrški zakona o lovu ter da bi se uvedla čim večja disciplina med lovci, je neobhodno potrebno, da upravne oblasti o vsaki izrečeni kazni obveste pristojna lovska društva oz. Zvezo ter se v obvestilu natančno navede razsodba, po kateri bodo postopala tudi društva.

Ta predlog je zgoraj navedeno ministrstvo sprejelo ter preko banskih uprav obvestilo podrejena oblastva, da tako postopajo.

Opozarjamo vsa društva na važnost te odredbe.

Lovsko društvo Ljubljana razpisuje za l. 1941 nagrade za pokončevanje lovu škodljivih ptic na svojem področju.

Vsi zapriseženi lovski čuvaji, člani tega društva, so upravičeni do nagrad, ki jih je deset, in sicer ena po 500 din, dve po 200 din, dve po 150 din in pet po 100 din.

Nagrade podeljuje odbor društva, kateremu je v teku januarja 1941 predložiti dokaze v letu 1940 pokončenih škodljivih ptic, in to: Za kragulje in skobce (stare in mlade) kljun in oba kremplja, za vrane, srake in šoje (stare in mlade) oba kremplja. Jajca naj bodo votla (izpraznjena). Vsako jajce naštetih ptic kakor tudi vsaka šoja, sraka ali vrana šteje po eno enoto, skobec ali kragulj pa po deset enot.

Odbor.

O zadevi zavarovalnine. Vse člane naših lovskih društev, ki žele zavarovalnino povišati, pozivamo, da store to čimprej, ker zavarovanje stopi za vsakega člana v veljavo z dnem, ki sledi dnevu vplačila poviška. Zlasti opozarjamo one člane, ki so v l. 1940 vplačali poviške za vse leto, da je bila polovica vplačanega poviška vračunana za drugo polletje l. 1940, polovica pa je bila vposlana zavarovalnici kot naplačilo ali predplačilo za l. 1941. S tem pa seveda povišanje zavarovanja za dotične člane toliko časa še ni v veljavi, dokler ne vplačajo še druge polovice poviška premije. To

drugo polovico je vplačati neposredno naši »Zvezi« na ček. konto št. 11942.

Lovsko društvo Ljubljana je imelo naslednja sestanka 31. I. in 7. II. t. l. v gostilni Činkole v Ljubljani s predavanjem ing. Mirka Šušteršiča o ptičjih šegah in navadah z ozirom na živalsko psihologijo.

Predavanje je bilo poučno za pravilno razumevanje ptičjih navad, ki jih vodijo prirojeni in podedovani naravni nagoni, ne pa človeški razum, ki ga ljudje preradi pridevajo živalim. Tako počlovečene živali pa za njihova dejanja ljudje tudi obsojajo po človeških merilih in normah ter jim tako delajo veliko krivico. Zanimivost predmeta bi zaslužila, da bi poslušalci, ki jim je zlasti ptičji svet pri srcu, napolnili več takih prostorov.

Kranj - Skofja Loka. Proti koncu meseca marca 1941 se bo pri sreskem načelstvu v Kranju oziroma v Škofji Loki vršil izpit za lovske čuvaje v smislu predpisov pravilnika, objavljenega v Službenem listu kraljev. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 15. julija 1936, št. 458/57.

Kandidati, ki žele polagati izpit, naj vložijo lastnoročno pisane prijave za opravljenje izpita, opremljene v smislu čl. 4 cit. pravilnika, pri sreskem načelstvu v Kranju oziroma v Škofji Loki, in to čimprej.

Pripominjamo, da brez opravljenega izpita po teh pravilih ne more biti nihče zaprisežen za lovskočuvajsko službo.

Lovsko društvo v Kamniku vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 9. marca 1941, ob 13 v Kamniku v Rodetovi restavraciji z običajnim dnevnim redom. Posebna vabila se letos ne bodo razpošiljala. — Odbor.

Lovsko društvo Kamnik. Redni člani (ne pa včlanjeni lovski čuvaji) plačajo v letu 1941 poleg redne članarine še enkrat izreden prispevek po 10 din za društveni podporni sklad.

Prva lovska razstava odseka Črna Mežica, L. D. Maribor, se je vršila obenem z občnim zborom dne 9. februarja t. l. v Črni in je prav lepo uspela. Na občnem zboru je bilo od 85 včlanjenih lovcev zbranih 55 članov, ki so z velikim zanimanjem sledili predavanju in oceni delegata L. D. Maribor dr. Krsti Cazafura. Na razstavo pa je prineslo 38 članov 150 lovskih trofej. Iz minulega leta je bilo obvezno razstavljenih 17 srnjačjih in 15 gamsjih, iz prejšnjih let pa po prosti izbira 88 srnjačjih in 15 gamsjih rogljev, poleg nekaj čedno nagačenih vel. petelinov, ruševcev, srnjačjih in gamsjih glav ter dveh primerkov jelenjega rogovja. Posebno pozornost so zbužjali gamsovi roglji Fajmuta Pavla iz Tople, ki so bili okrašeni s kolajnami lovskih razstav v Mariboru, Ljubljani, Zagrebu in Berlinu ter res kapitalno srnjakovo rogovje, last Povha Huberta iz Mušenika, ki pa oboji niso prišli v oceno za to razstavo. Najboljšo oceno sta prejela načelnik odseka Veselko Ivan za gamsove roglje iz leta 1940 s 109 točkami in inž. Krivčenko Ivan za dvoje srnjačjih rogovij iz leta 1936 in 1937 s po 85 točkami. Razstava je zbudila v širšem krogu prebivalstva živahno zanimanje ter je

bila ves čas dobro obiskana. Nudila je zbranim lovcem in ostalemu občinstvu nazoren pregled lovskega udejstvovanja in uspehov domačih lovcev v naših lepih koroških obmejnih loviščih.

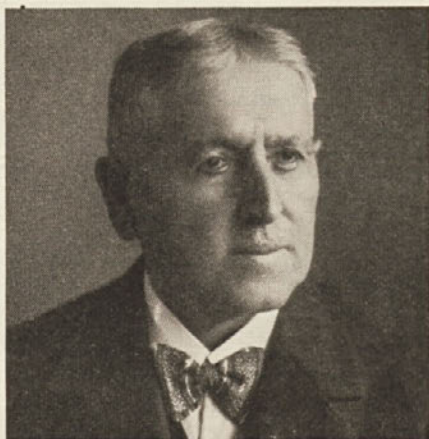
Na prostovoljnih prispevkih se je nabralo za Zeleni križ 383 din in za krajevno zimsko pomoč 271 din.

Po soglasnem sklepu občnega zbora se bo odslej vršila vsako leto obvezna razstava lovskih trofej iz minulega leta, kar je lep dokaz pravega lovskega pojmovanja odsekovega članstva, ki mu želimo na tej poti najboljših uspehov.

Lovsko društvo Celje ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 9. marca 1941 ob pol 9 dopoldne v restavraciji Celjskega doma, h kateremu članstvo tem potom vljudno vabimo. — Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, računskih pregledovalcev ter knjižničarja. 2. Volitve petih odbornikov, dveh pregledovalcev računov in dveh namestnikov, 9 delegatov za zvezino glavno skupščino ter 4 kandidatov in namestnikov za zvezin odbor. 3. Slučajnosti. Tajnik.

Občni zbor za Notranjsko v Starem trgu 9. II. 1941. Predsednik otvori občni

zbor, ugotovi sklepčnost, imenuje za overovatelja zapisnika Fr. Mejača in L. Ožbolta ter se v toplih besedah spominja umrlih članov Franja Vilarja, Ivana Sveťa in Primožiča. Tajnik poda poročilo. V zadevi sestave lovskega katastra se izvolita kot člana za sodni okraj Cerknica A. Milavec, za sodni okraj Lož Ivan Hutter. Statistiki mora biti priložen natančen pregled lovskih zakupnikov kakor tudi zapriseženih lovskih čuvajev. V zadevi zavarovanja članov bo predsednik interveniral pri Zvezi za objavo sklepa društva, da se bo naknadno iztirjal predpisani znesek po 10 din od vsakega člana. Blagajnik poda obračun poslovanja. Dohodkov 5291 din, izdatkov 4180 din. Prebitek 1111 din. Društveno imetje izkazuje konec leta 1940 znesek 4472 din gotovine. Revizorja Kač in Hutter sta našla blagajniško poslovanje v najlepšem redu in predlagata razrešnico, ki se sprejme. Izžrebani odborniki Bizjak, Schauta in Mercina se zopet izvolijo v odbor. Za pregledovalca računov za leto 1941 se ponovno izvolita Kač in Hutter. Za delegata na glavni skupščini se izvolita Karel Kač in dr. Stanko Pušenjak, za namestnika pa Leo Schauta in Adolf Milavec. Na mesto odstopivšega odbornika Bizjaka se izvoli Adolf Milavec iz Cerknice. K raznoterostim predlaga Schauta, da se da primerna nagrada poklicnim lovcem za pokončevanje zverjadi v preteklem letu. Občni zbor sklepe in pooblasti odbor, da to nagrado po previdnosti razdeli. Lavrenčič predlaga, da naj se prihodnji občni zbor vrši v Cerknici. Sprejeto. Nadalje predlaga dr. Pušenjak, da napravi društvo pri Zvezi potrebne korake, da ona intervenira pri oblasteh, in sicer da se osebam, ki nimajo pravice za nošenje orožja, ampak samo za posest, izda pravica za posest orožja le pod pogojem, da se obenem dotično orožje plombira. Neaktivnim lovcem naj se sploh ne izda dovoljenja za posest. Sprejeto s pooblastilom predsednika, da tozadevno osebam intervenira pri Zvezi.

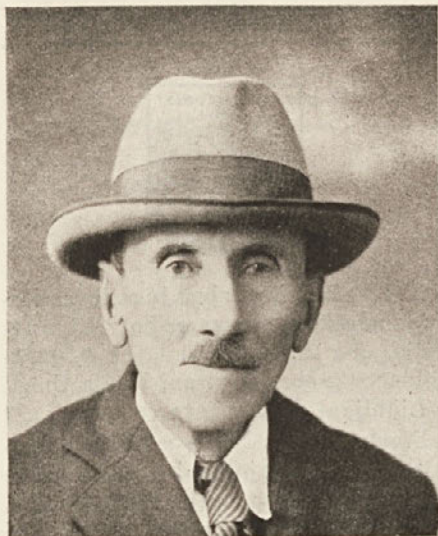
JAKOB DIMNIK — 70 LETNIK.

Lovci pri Dev. Mar. v Polju so nedavno imeli v svoji sredi častitljiv jubilej 70 letnice rojstva, ki jo je praznoval Jakob Dimnik, gostilničar, mesar, posestnik in lastnik ribolova, oče ravnatelja gozd. uprave verskega zaklada. Jubilant je bil ob ustanovitvi našega Lov. društva med prvimi člani. Bil je vselej resničen lovec starega kova, ki se je še pred nedavnim časom odlikoval z odstrelom lepega ruševca v naših gorah. Še danes mladeniško prožen, čil in zdrav mu je najljubša zabava lov in ribolov. Njegova slovita gostilna je mlajšim lovcem prava univerza za lovske in ribolovne vede, ter seveda tudi za lovsko latinščino. Kot pravi gojitelj in ljubitelj lepih lovskih psov ima še danes starega »Lorda«, ki vselej zvesto čaka na gospodarjevo povelje, da gredo na kljunače, lisice ali sulce. Njegovi lovske prijatelji se pridružujejo številnim čestitkam, ki jih je prejel iz najvišjih mest in mu krepko kličemo, še na mnoga leta pravega lovskega veselja!

»KORL« IZ STAHOVICE.

Kdo izmed lovskih tovarišev, planincev in smučarjev ga ne pozna? Ob vznožju lepih Kamniških planin stoji ponosno njegova domačija. Preprost je njegov dom, a tem bolj gostoljuben.

Karel Prelesnik se je rodil 6. novembra 1857 v Stahovici. Kot deček je pa-

stirjeval ob vznožju Kamniških planin, domu divjadi. Ze takrat je čutil v sebi lovsko strast. Nekoč mu ni dala žilica miru in ustrelil je zajca. Ves ponosen ga je oddal takratnemu najemniku lova zemljeknjižnemu nadoficijalu Terčku. Ta ga je pošteno okregal in mu zapretil, da ne sme več streljati. Toda njegove besede so le v toliko zalegle, da ostalih ustreljenih zajcev ni več oddal lastniku lova, ker se je bal, da ne bo zopet pokaran.

V idiličnem Špitaliču je župnikoval njegov stric Florjan Prelesnik. Ko je bil Karel star 16 let, ga je vzel stric v Špitalič. Tu se je šele začela njegova lovska žilica razvijati. Stric sam je bil strasten lovec. Bil je najemnik lovišča na Menini planini, ki ga ima sedaj v zakupu dr. Trampuž. Pri njem je doživel najlepša leta svoje mladosti. Tudi v ribolovu se je pri stricu udeještoval.

Ko sem ga nagovarjal, naj mi kaj pove o svojih dogodivščinah, je postal solzen in vsakokrat, kadar pripoveduje o Špitaliču in njegovem stricu, se kar razneži in komaj nadaljuje od ganotja. Stric mu je umrl leta 1887. Zadel ga je mrtvoud. Smrt je močno zadela mladega Karla. Saj je bil pri njem polnih štirinajst let, kjer je pre-

živel najlepše dni svoje mladosti. Sedaj po 14 letih pa je moral zapustiti kraj, ki ga je tako močno vzljubil in ki ga je tako privezal nase. Odšel je domov, kjer si je kmalu zbral družico in ustvaril lasten dom.

Pripovedoval mi je nešteto veselih, pa tudi žalostnih lovskih dogodivščin, v katerih je polno zdravega, domačega lovskega humorja. Izmed dogodivščin naj omenim le eno, iz katere se zrceli velika ljubezen in hvaležnost do ljubljenega mu strica. Nekoč pozno v jeseni sta šla s stricem v Menino planino na brakado. Stric je ostal na stojišču, s Karlom pa sta se dogovorila, da ga tudi tam počaka. Ko je »Korle« ustrelil srnjaka, se je napotil proti domenjenemu čakališču. V njegovo veliko začudenje pa strica ni bilo več na dogovorjenem mestu. Klical je na vse strani, iskal, a vse zaman. Stric je bil namreč precej gluhi in ni slišal klicov mladega nečaka. Pričelo je snežiti, poleg tega pa se je pričelo že mračiti. Po dolgem iskanju sta se vendarle srečno našla. Izjavil je tedaj, da ne bi šel prej domov, dokler ne bi našel strica. Močno v mraku sta se vesela in zdrava vrnila domov.

Kadar je bilo žeganje v Špitaliču, ga stric ni pustil med domače fante, da bi z njimi popival. Moral je ostati doma ali pa ga je poslal v planino v lovišče. Tudi denarja mu ni dosti dajal. Psov je imel stric vedno po štiri, toda na lov je smel vzeti samo enega. K stricu so večkrat zahajali tudi imenitni gostje, tako njegov sošolec Ed. Klofutar, prelat, ki je ostajal po 14 dni v Špitaliču, ter ljubljanski župan Dežman. Ta dva sta bila večkrat njegova gosta. Rada sta jedla ribe in zajce, toda lovca nista bila, kar stricu ni bilo nič kaj všeč; le lovci so bili njemu pravi ljudje! Iz hvaležnosti mu je postavil nečak Karel spomenik na lastne stroške in še sedaj skrbi zanj. Ko je hodil še do pred tremi leti na Menino, je vsakokrat obiskal grob rajnega strica in tam pomolil očenaš. Tudi

mi je omenil, da je bil stric velik častilec lovskega patrona in ga je skoraj vedno vprašal, ko sta šla na lov: »Fant, ali si zmolil očenaš na čast sv. Hubertu?, če ne, ne boš imel sreče na lovu!«

Na lov v Kamniško Bistrico je vodil odlične goste, tako Windischgrätze, vojvodo Meklenburškega itd. Silno rad se je odzval vabilu dr. Trampuža za lov na Menino planino. Ko je pred leti ustrelil bivši poslanec in graščak Kersnik Tone medveda, je streljal po medvedu tudi naš »Korel« in se še sedaj rad pohvali s svojo puško, češ: »ta je pa medvedarica«. Silno lepo mu je zapel lovski rog iz nizke oktave v višjo, ter so redki lovci, ki bi danes mogli tako lepo zatrobiti.

Kadar ga obišče zlasti lovec, postane kar mlad in se počuti zopet čvrstega ter bi se ure in ure pogovarjal o lovskih dogodivščinah.

Naj mu Bog ohrani še čilost in sv. Hubert, katerega vnet častilec je, še mnogo zdravih in srečnih let, kar mu želimo prav iz srca zlasti kamniški lovci!

A. St.

*

Bergman Josip, industrijalec v Ljubljani, je poklonil »Zelenemu križu« 200 din. Iskrena hvala!

Meri Ivančeva iz Sodražice je poklonila »Zelenemu križu« 500 din v počastitev spomina blagopokojnega sooproga Vilka Ivanca. Iskrena hvala!

Oskar Kosler, Ortnek, je daroval »Zelenemu križu« 250 din ob poravnavi za nek lovski prestop. Lepa hvala!

XVI. redni občni zbor Jugoslovenskega kinološkega saveza se bo vršil v nedeljo, dne 25. marca t. l., ob 9.30 dopoldne v srebrni dvorani hotela Union v Ljubljani, Miklošičeva cesta 1.

Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročila: a) tajnika, b) vodje rodovne knjige, c) gospodarja, č) blagajnika, d) računskih preglednikov. 3. Odrešnica načelniku. 4. Volitve načelstva za tri leta. 5. Samostojni predlogi in slučajnosti.

Samostojni predlogi se morajo vložiti do 9. marca t. l. pri Savezu.

Nova pripravnika. Ing. Franc Domlađiš v Ljubljani, Vrtača 10, in Mitja Krejči, cand. jur. v Ljubljani, Privoz št. 18, člana DLP, sodniška pripravnika za vse vrste ptičarjev.

Jugoslovanski klub ljubiteljev športnih psov je imel dne 4. februarja t. l. svoj XIX. redni občni zbor v restavraciji hotela Štrukelj v Ljubljani. Predsednik ing. Stane Premelč je otvoril občni zbor in pozdravil vse navzoče, posebno gg. Ivana Zupana, zastopnika JKS, Franca Urbanca, zastopnika DLP, ter dr. Janka Korena, zastopnika Slovenskega društva za varstvo živali. Zborovalci so počastili spomin v pretekli poslovni dobi umrlih članov, predvsem častnega člana dr. Toneta Jamarja in znanega kinologa dr. Karla Witzlhuberja. Iz poročila tajnika in strokovnega poročevalca kapitana Dreniga je razvidno, da je bilo delovanje kluba v zastoju zaradi izrednih razmer, ki vladajo doma in v državah okoli nas. Klub ima 18 ustanovnih in 116 rednih članov, skupaj 134 članov ter 568 vpisanih psov v jugoslovensko rodovno knjigo šport-

Lovski koledar za marec

Sonce	vzhaja	zahaja
dne	ob uri	ob uri
1.	6'48	17'38
15.	6'16	18'03
31.	5'39	18'52

Mesec je 13. v ščipu, 27. v mlaju.

nih psov, v vzrejni register kluba pa 897 psov.

Pri volitvah je bil izvoljen ves dose-danji odbor s predsednikom ing. Stane-tom Premelčem; podpredsednik je Ivan Rostan, tajnik in strokovni poročevalec Teodor T. Drenig, blagajnik Ciril Vašl in gospodar Ivan Klemenčič. Odborniki so: dr. Josip Cepuder, Bojan Drenik, dr. Janko Koren, Ivan Podobnik in Loj-ze Smerkol. Pregledovalca računov sta dr. Robert Blumauer in Alojzij Možina. Sklene se, da pristopi klub v članstvo Slovenskega društva za varstvo živali. Tako bodo imeli vsi člani kluba polo-vični popust pri zdravljenju svojih psov v veterinarski ambulanci v Ljubljani, Domobranska cesta 21. Ambulanca po-sluje od 14. do 16. ure. Po zaključku občnega zbora je predaval vet. dr. Janko Koren o boleznih in zdravljenju psov. Predavatelja so nagradili zborovalci s posebnim odobravanjem.

Jugoslovenski klub jazbečarjev in te-rijerjev je imel dne 10. februarja t. l. svoj XV. redni občni zbor v restavraciji Slamič v Ljubljani. Predsednik direk-tor Bruno Hugo Stare je otvoril občni zbor in pozdravil vse navzoče, posebno pa Ivana Zupana, zastopnika JKS, Mitja Krejčiča, zastopnika DLP, in Teodorja T. Dreniga, zastopnika JKLSp. Iz poro-čila tajnika in strokovnega poročevalca kapit. Dreniga je med drugim razvidno, da ima klub 56 ustanovnih in 66 rednih članov, vsega 102 člana, ter 350 vpisanih psov v jugoslovansko rodovno knjigo jazbečarjev in terijerjev, v vzrejni re-gister kluba pa 505 psov.

Pri volitvah je bil izvoljen za pred-sednika Bruno Hugo Stare, za pod-predsednika Ivan Bahovec, za tajnika

in strokovnega poročevalca Teodor T. Drenig, za blagajnika Leopold Zu-pančič, za gospodarja Alojzij Sekula. Za odbornike Ivan Klemenčič, Mitja Krejčič, Viktor Meden, Josip Pirc in Ana baronica Wambolt. Za pregledovalca računov ing. Vladimir Candolini in Be-no Gregorič, namestnik Marjan Seunig.

Sklene se dati pismeno priznanje za posebno uspešno vzrejo resastih foks-terijerjev gospej Tei Pirihovi v Mari-boru in Mariji grofici Thurnovi v Gu-štanju. Občni zbor je sklenil, da pri-stopi klub v članstvo Slovenskega dru-štva za varstvo živali, da bodo tako čla-ni kluba imeli polovičen popust pri zdravljenju svojih psov v veterinarski ambulanci v Ljubljani, Domobranska cesta 21.

Savezni tajnik.

Redni letni občni zbor Društva brak-jazbečar se bo vršil dne 7. marca 1941 v gostilni »Lovščin« v Gradišču ob 20. uri zvečer. — Ob 19. uri istotam seja ožjega odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prijavljeno leglo ptičarjev. Dne 8. januarja 1941 je poglela nem. kdl. psica »Rika« JRP 151 B po »Alko vom Gildeberg« JRP 179 A — osem (4-4) mladičev; 2 psici pokončani; ostale 4 pse in 2 psici odna zapriseženi lovski čuvaj Franc Flis, Domžale, Šolska ulica 21. — Strok. poročevalec.

Oglasi

Mali oglasi morejo biti natisnjeni v naslednji številki le, če jih uredništvo prejme najkasneje do vključno 20. vsakega meseca. Vsi ostali nujni spisi in obvestila pa le, če jih uredništvo dobi vsaj do 15. v mesecu.

Knjigarna Tiskovne zadruga v Ljubljani nudi članom lovskih društev »Zakon o posesti in nošenju orožja s pravilnikom in komentarjem« v priredbi dr. O. Pirkmajerja s 30% popustom, to je namesto za 65 din (vez. v platno), za 40 din. Naročila naj člani pošljejo na Zvezo lovskih društev v Ljubljani, ki bo to posredovala.

Kupim nem. kratkodl. ptičarja, dobro dresiranega, 2—4 leta starega. — Ponudbe na upravo lista.

Veterinarska ambulanca slovenskega društva za varstvo živali v Ljubljani se nahaja na Domobranski cesti št. 21.

Živinozdravnik posluje dnevno od 14 do 16, tel. 50-56.

Ribolov vzamem v najem ali ga odkupim. V poštev pridejo vode do približno 25 km iz Ljubljane. Ponudbe na upravo »Lovca« pod »Ribolov«.

Srnjaka in lovskega psa prodam za 1000 din. Srnjak je popolnoma udomačen, v drugem letu. Pes zelo lep, rjav, dober za lov, vaje na družbo srnjačka. — Jožef Golavšek, posestnik, Loke, p. Sv. Jurij ob Taboru.

Fazanja jajca in žive fazane vseh vrst lovnih fazanov dobavlja Jugolov d. d. v Zagrebu, Gajeva 7, pošt. pret. 72.

Prodajam mladiče, čistokrvne brakejzbečarje, plemenitih staršev. Oddaja konec marca. Josip Plaznik, Hrastnik, vila Abel.

Zeiss trieder s 6X, 8X ali večkratno povečavo kupi Kristen Jože, učitelj v Cerknici pri Rakeku.

Topinamburjevo (papeževe repice) seme odda Oskrbništvo graščine Novikloster, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Vsi letniki »Lovca«, od I. do XV. vezani, od XVI. do XXVII. nevezani, so skupno naprodaj za ceno 1500 din. Ponudbe sprejema: Ing. dr. Viktor Jelčnik, Celje — Lisce 2.

Lovci! Po napornem lovu, katerega vršite v vsakem vremenu, v dežju in mrazu, vas varuje prehlada požirek toplega čaja. Pa ne navadnega črnega čaja, temveč vitamine vsebujočega, krepilnega »Emona« cvetličnega čaja. Prirejen z limono, rumom, žganjem, vinom ali mlekom, vedno dá pijačo izrednega učinka in okusa. Tudi v gostilnah in lovskih postojankah zahtevajte samo pravi cvetlični »Emona« čaj lekarne Mr. Bahovec v Ljubljani.

Ugodno prodam zaradi preselitve 5 leta staro psico-ptičarko z rodovnikom in diplomom. Stanislav Medved, Dolsko 24 pri Ljubljani.

Kupim par psov brakov-jazbečarjev z rodovnikom ne nad dve leti starih ali pa letošnjega pomladanskega legla. Ponudbe s ceno na: Karl Čeč, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 6.

Odstrel ruševca se odda. Lovišče je oddaljeno 15 minut od oskrbovane planske kočice na Smrekovcu. Za pogoje pisati na: Tevž Ante, Ljubno ob Savinji.

Franc Kumer, preparator v Celju, Samostanska 8/II, preparira vse živali. Montiranje rogovja v solidni izdelavi, strogo naravno in vendar po najnižji ceni.

Kupim polrisanico (Bock) ali trocevko kal. 16—7 mm Hamerles le v odličnem stanju. Zaželen je montiran daljnogled in večje število nabojev za kroglo. Natančne ponudbe na M. Boškovič, Zagreb, Barthoujev trg 5/II.

Lovišče vzamem v zakup ali podzakup, kjer bi mogel odstreliti dva, tri srnjake ali gamse. Ponudbe z natančnim opisom, kakšen je pristop v lovišče, na: Antun Gorup, Zagreb, Ilica 202.

I. Teržan

Zasavski petelinarji

Sveta Planina, lepa izletna in razgledna točka, bodisi v lovskem ali v turistovskem oziru, je bila že od nekdanj zatočišče lovcev. V majhni sobici Jurčkove gostilne so se posebno ob nedeljah zbrali lovci iz Trbovelj, Zagorja, tudi iz daljne Savinjske doline je priromal tovariš, da si pri Jurčku rebra podpre in dušo priveže. V bližini Sv. Planine, prav na vrhu Javorja, se namreč stikajo tri občine: Trbovlje, Sv. Jurij ob Taboru in Kotredež. Ni čuda, da se je tu in tam kateri izmed lovcev zmotil in šel včasih malo pre-daleč, ne menceč se, na čigavem lovišču se nahaja.

Pred več leti se je bila zbrala v gostilni pri Jurčku mala, a dokaj zgovorna lovska družba. Dobra kapljica iz Jurčkove kleti jim je bila stopila v glavo ter vsem razvezala jezike. Kar tekmovali so med seboj, kdo bo boljše povedal. Tudi z lovsko latinščino so lepšali pripovedovanja.

Med razno drugo divjadjo, ki so jo bili že »obrali«, je prišel na vrsto tudi veliki petelin, ki pa še takrat ni bil v naših krajih

tako znan kakor dandanes, ko ni treba, da si lovec z vsemi pravicami, pa greš lahko poslušat petelina, samo če imaš za to čas in nekaj drobiža. Tudi lovcev je bilo takrat še malo takih, ki bi si lahko v čast šteli, da so že slišali, kako divji petelin poje.

Rudniški gozdar Boh iz Trbovelj je vedel že dokaj lepega povedati o petelinu. Nato se oglasi rudniški gozdar iz Zagorja Pagec. Bil je doma nekje iz Koroške. Rad se je pobahal s svojim znanjem in lepimi belimi jelenovimi krajčki, ki so mu kot okrasek viseli od srebrne verižice na prsih.

»Kaj boš ti govoril o petelinu,« se je zadrhl nad Bohom. »Ti ne verjamem, da si ga že slišal.«

Boh je zravnal svojo visoko in sloko postavo:

»Kaj, jaz da ne vem? Poprej sem ga slišal kakor ti. Meni je že natresel petelin nekaj svojih iztrebkov na hrbet. Na mojem hrbtu je že pel petelin, tako da bi ti znorel, če bi to slišal.«

»Saj ti si pa že. Take neumnosti lahko pripoveduješ pastirjem, ne lovcem.«

Tedaj pa potegne Boh iz žepa sliko ter jo pomoli Pagecu pod nos: »Tole poglej, ali sedaj verjameš?« Pagec je strmel v sliko, na kateri je bil Boh s petelinom na grbi.*

»Kako pa poje?« je vprašal Pagec.

Boh pa, navdušen od Jurčkove kapljice, je vstal ter začel oponašati petelina. V svesti si, da zna boljše, je pričel Pagec. V resnici je klonkal malo drugače, bolj na gosto, tudi oči je pri tem zapiral, da mu je Boh lahko prilil žganja med vino, da je še laglje drskal.

Pri isti mizi je sedel tudi lovec France. Tudi on se je prišteval med tiste smrtnike, ki še niso slišali petelina. Čeprav je bil že prelazil marsikatero grapo, vendar ni imel niti pojma o petelinu. Pazljivo je poslušal oba gozdarja, kako sta drskala in klonkala okrog polnega litra. Tudi za liter vina je dal, samo da so pogovor o petelinu nadaljevali. Na tihem je bil sklenil, da si bo prihodnjo pomlad privoščil to lovsko zabavo. Hotel je priti tej lovski tajnosti na sled oziroma do dna.

Spomladi prihodnjega leta, ko se je začela prebujati narava, se je tudi v Francetovem srcu prebudila želja po petelinovi trofeji.

Nikomur ni razodel svoje skrivne želje. Samo Počivavšku, takratnemu lovozakupniku je moral povedati, kaj namerava. Počivavšek, obče znan kot stara lovska dobričina, mu je dovolil.

»Kdo bo pa šel s teboj? Saj ti sam ne znaš, ko še nisi nikdar slišal, kako petelin poje.«

* Glej »Lovec« št. 6 iz leta 1954.

Foto Anton Šušteršič (Atelier Tičar)

»Bom kar sam poskusil,« je ponižno dejal France.

»Le idi,« mu je z omalovažujočim nasmehom dovolil. »Saj ga itak ne bo dobil,« si je mislil Počivavšek.

Lepega pomladanskega popoldne se je France s koprnečim in upapolnim srcem podal proti Knezdolu. Od tam je bil namenjen navsezgodaj oditi v Javor. Prepričan je bil, da so v Javorju petelini, kajti pozimi je hodil tam ter na več mestih našel iztrebke, ki so bili prav takšni, kakor sta jih v Jurčkovi gostilni opisovala Boh in Pagec.

V Knezdolu pri Stojcu je bila tudi gostilna. Pa še nekaj drugega je vleklo Franceta k Stojcu: čedna gostilničarjeva hčerka, mlada Lojzka. Rada ga je videla in France njo. Samo to je Francetu delalo skrbi, ker je bila Lojzka slabotna. Videlo se ji je, da je šušična. Ko je France tisto popoldne že proti večeru stopil v gostilno pri Stojcu, je bilo njegovo prvo vprašanje: »Kje je pa Lojzka?« — »Tam v drugi sobi leži,« mu je rekla gospodinja.

Šel je v njeno sobo. Sedeč ob robu njene postelje je France spoznal, da se njeno mlado, za njega tako dragoceno življenje, že bliža koncu.

»Kam si namenjen,« ga je s slabotnim glasom vprašala.

»Na petelina grem. V zgodnjih pomladanskih urah namreč poje petelin svojo zaljubljeno pesem, da z njo privabi k sebi nevestico. Takrat pa, ko poje, nič ne vidi in nič ne sliši, da se lahko pride do njega, sicer pa ne.« Tako je pripovedoval in kratkočasil sebe in svojo bolno Lojzko.

»Pusti ga, naj živi. Poglej, jaz sem še tako mlada, tako rada bi živela ter uživala srečo s teboj. Vem, da so mi štete ure in da

ne bom več dolgo. Pusti, naj uživa sladkost ljubezni. Glej, tudi midva bi rada uživala.« Tako je milo prosila ter ga končno prepovorila, da ni šel to jutro v Javor.

Štirinajst dni pozneje se je zopet oglasil pri Stojcu. Stopivši v Lojzkinu sobo je obstal nem, kakor pribit. Oči so mu obvisle na kakor sneg belem mrtvaškem odru, na katerem je negibno ležala njegova ljubezen. Ostal je nekaj ur pri njej. Z boleščjo v srcu in z raztrganimi čustvi je France neopaženo izginil v tiho pomladansko noč. Počasnih in negotovih korakov se je bližal Javorju.

Foto — n —

Sam ni vedel, kdaj je prišel skoraj do vrha. Sedel je ob rob gozda ter se globoko zamislil. Naenkrat mu pa udari na uho čuden glas, ki ga je vzdramil iz težkega premišljevanja. Ali ni bil ta glas podoben tistemu, ki ga je bil slišal pred letom v Jurčkovi gostilni od dveh gozdarjev? Napel je ušesa in s pridržano sapo prisluhnil v mirno tišino gozda, ki je še spal. Zopet je slišal, sedaj prav razločno. Vstal je. Ni se še mogel odločiti za zaskakanje. Končno se je le ojunal ter pričel, samo po en korak na vsako kitico. Že je videl črno piko na rdečkastem obzorju. Le bliže, si je mislil France, ki je bil mahoma od veselja in užitka ves prežet. Prišel je bil že do bližine za zanesljiv strel. France pa ni takoj streljal. Prvič v svojem življenju je užival v polni meri. Saj je bil vendar tako blizu tega tako opevanega in slavnega ptiča. Tako blizu temu, po čemer je že toliko časa in toliko hrepenelo njegovo

ne več premlado lovsko srce. Niti na ameriških prerijah, kjer je že tudi zalezoval razno divjad, ni bil nikdar tako razburjen kakor sedaj, ob tem čudnem in čudovitem naporu ljubezni. Roka se mu je tresla, ko je pomeril na brezskrbnega zaljubljenca. Muha njegove dvocevke je za hip obtičala na beli pegi sredi črnega polja. Strel je pretrgal tišino jutra. Z glasnim ropotom je padel čarobni pevec tik pred Francetove noge.

Tiho je stal France pri njem celo minuto, morda celo dve. Za hip mu je napolnila dušo radost. A že naslednji trenutek mu je duša zatrepetala v silni bolesti. Oko mu je počivalo na mrtvem ptiču, v ušesih so mu ječale besede njegove mrtve drage. Nekaj vlažnega mu je zdrsnilo preko obraza. France se je zdramil. Obri-sal si je solze ter se počasnih korakov vračal proti Stojcu. Ni bil vesel in ni užival tistega lovskega veselja, ki navadno spreleta lovce, kadar nosijo domov petelina.

Tisto in prihodnje leto je bil France še mnogokrat v Javorju. Dovolj prilike je imel, da se je izvežbal tako, da je veljal in še danes velja za dobrega petelinarja. Streljal pa ni nobenega petelina več. Pač pa je marsikaterega neveščega petelinarja pripeljal pod pojočega petelina ter mu na ta način pripomogel do lepega in nepozabnega lovskega užitka in do lepe trofeje.

Še dandanes se France rad spominja tiste nedelje, kaj se je v Jurčkovi gostilni naučil od starih izvežbanih petelinarjev, ki so pa že žal vsi v večnih loviščih.

Dr. R. Marn

Kaj je lepše, zalaz ali klic?

Zgolj z lovskega stališča je odgovor skoraj nemogoč, ker je lov tak ali tak zanimiv in privlačen.

Vse drugo je, ako lovec izvršuje lov zato, da pride v naravo, da ima poleg lovskega užitka tudi užitek v naravi sami. Tedaj je zalaz morda lepši in zanimivejši.

V dobi junijskega zalaza se pomlad najbolj razbohoti in je očarujoča v gozdu, na travniku in na polju. Deviška je še, nedotaknjena od kose in srpa, travniki so še pisane preproge. Srnjad poljubno lahko izbira med travami in cveticami in tudi po njivah.

Kolik užitek imaš ko se kradeš neslišno ob robu gozda, se premikaš od grma do grma in slednjič uzreš v kotu travnika tropič srnjadi. Pritisneš se ob grm in motriš pasočo se srnjad. Srnjaka navadno ni zraven; uzreš ga morda samega v drugem kotu. Spoznaš ga že po obnašanju. Vse drugače vrže glavo v vis, ko opreza, vse drugače se giblje in izmika planji kakor pohlevna srna. Ne-

zaupljiv je, plašljiv; ves čas nemiren in vsak trenutek je glava dvignjena, uhlji, oči na oprezu. Pri najmanjšem sumu zgine in ni ga več tisto jutro ali večer.

Kolikokrat drug drugega presenetita, ko neslišno stopiš okrog grma in srnjak odskoči v elegantnih skokih, da največkrat vidiš le njegovo oplato.

Bolj zanimivo, razburljivo in naporno, tudi bolj lovsko je zalezovati srnjaka; a bolj gotovo ga dobiš s čakanjem.

Kdor je na čakanju vztrajen, bo gotovo uspel. O dolgočasju ni govora, saj vidiš zajce, dostikrat lisice, ki preže na miši, jazbeci hlačajo ob zori ali mraku naokrog, zlasti ob deževnem vremenu. Največjo zabavo pa nudi pasoč se srnjak in mladiči, ki se igrajo, suvajo drug drugega in se pode okrog mater.

Lepi so prizori, ko se zjutraj budi narava.

Zadnji joki sov še zamirajo, ko se ob prvem svitanju prebuja cvrč malih ptic. Čim bolj se svita, tem bolj se petju pridružujejo ostali krilati pevci in naenkrat poje ves gozd, da ti dviga srce. Ptice so zaupljive in neštetookrat ti kaka sede blizu glave, da bi jo lahko z roko dosegel. V gozdu bavkajo srnjaki, ki se vračajo s paše. Marsikateri se pripase po travniku ali poseki v smrt.

Prednost čakanja je zlasti v tem, da lahko mirno oceniš divjad in izbereš pravi plen. Brez visokih prež le težko ugotoviš — vsaj približen stalež srnjadi, ker je le visoka preža varna pred muhastim vetrom in divjad te le prav redko opazi.

Lov na klic ima druge prednosti in zanimivosti. Lahko ga vršiš ves dan, prehodiš veliko več sveta, obišeš gozd za gozdom, hrib za hribom, vedno v senci gozda pred pekočim avgustovim soncem. Doživiš veliko več, ker dosti hodiš in negibno sediš, ko kličeš.

Ako se tako ves dan zgubljaš po gozdu, pride mrak kar prehitro in ne čutiš utrujenosti.

Česa vsega ne prikličeš! Šoje, veverice, lisice, srnjad od šilarja in vilarja do srn in starih goščarjev, ki sicer ne pridejo na plan.

Če ne pride zaželen rogljač, te zabava kak mladenič, ki ga priteza mehke klic, da te pride ogledovat prav od blizu.

Lisica te draži, ker ji moraš prizanesti, da si ne pokvariš lova. Jeze te pa tudi oponašalci in te trapijo z mislijo, če morda kdo drug ne lovi zraven tebe, dokler zopet osramočen ne spoznaš ukane. Včasih pride srna, ki vabi srnjaka, največkrat te pa oponaša šoja, ki se prav nič ne zmeni za tvojo jezo. Šoja je sploh največji lice-merec, ki te največkrat izda gozdnim prebivalcem in ti pokvari lov. Pa je tudi to doživljaj od mnogih drugih, ki jih doživljaš na lovu.

Kaj torej, zalaz ali klic? Oboje, tovariš, oboje!

K. Miklič

Na kočevskega medveda

K občinskemu lovišču Koprivnik, ki ga imam v zakupu, spada tudi lastno lovišče Medvedji gozd v izmeri 485 ha. Medvedji gozd je podaljšek kočevskega Roga, je precej ravno hribovje s kraškimi dolinicami, oziroma jamami in je imel prejšnji lastnik knez Auersperg ta del svojih obsežnih posesti kot rezervat za divjad, v prvi vrsti za medvede.

Ime lovišča, označeno tako tudi v zemljiški knjigi in v kartah, že samo pove, da so tu že od nekdanj doma medvedje. Odkar imam to lovišče — je to že precej let, — smo vedno sledili po štiri do šest medvedov, po večini stalnih, nekaj pa »krošnjarjev«. V lovišču sem napravil tudi mrhovišče, kjer sem medvedom čez zimo pokladal mrhovino. Če so jih pustili v miru, niso bili nevarni ne ljudem ne živini.

Zadnja leta so začeli medvedje delati veliko škodo po poljih. Ker so pa pod varstvom, je morala banska uprava poravnati škodo iz lovskega sklada. Ti zneski niso bili majhni, škoda pa od leta do leta večja. Sam sem videl lansko leto dolgo in široko njivo ječmena prav pri vasi, kjer je medved pomandral prav ves pridelek, ne da bi kaj pojedel, in se je prav dobro sledilo, kako je »kočijo vozil« po dolgem in po čez. Videl sem tudi njivo koruze, ki je bila vsa polomljena, a le nekateri storži načeti.

Že pred dvema letoma sem dobil od banske uprave nalog, da odstrelim dva medveda. Kljub temu, da sem pridno zalagal mrhovišče, se mi takrat in tudi lansko leto to ni posrečilo. Pač pa se mi je Diana nasmehnila 7. marca letos.

Nadlovce Lackner mi je rano zjutraj telefoniral, da medved redno obiskuje mrhovišče in da je v noči pobelila novina. Zasedel sem »samodreč« ter odrinil preko Kočevja v Onek. Z nadlovcem sva že ob 15. uri sedela na preži v bližini mrhovišča, oziroma krmišča, ki je prirejeno na precej ravni jasi (slika 1). Kakih 100 metrov proč sem pred tremi leti postavil kočico in sicer ono vzorno kmečko hišico, ki je bila pred leti na ljubljanskem velesejmu. Opazil sem,

Slika 1

da me je medved vselej dobil v nos, kadar sem bil v hišici in čeprav zaprt. Zato sem dal letos v smrekah, oddaljenih kakih 60 m od krmišča, postaviti 6 m visok, udoben, zaprt oder z okencem.

Tu sva ždela z nadlovcem štiri ure in oprezala na krmišče, dokler se je kaj videlo. Sonce je prav pridno grelo in z žalostjo sva opazovala, kako je ginil sneg na položenem konju in okrog njega, dokler ni docela izginil. Zavest, da v temni sivini noči ne bom razložil medveda, je vzela večeru vsebino in neko, skoraj otožno dolgočasje je legalo z mrakom v samotno kočico.

S temo je rastla najina pozornost in vsa čutila sva do skrajnosti napela, da bi z vidom in sluhom predrila temo do mrhovišča. Tako je bilo tiho, da sva čula tiktakanje ure v žepu in šumot krvi v ušesih. Čas se je plazil po polžje in z nočjo kar obstal kakor bi se bal teme. Oči so postajale trudne od strmenja skozi lino...

Deset minut po 19. uri sva začula lomljenje kosti in zadovoljno momljanje medveda. Grozničav občutek v gluhi samoti! Kdaj in od kod se je vzela, nisva ne videla in ne slišala. Še bolj sem zadržal svoj bister pogled v mrak proti mrhovišču, toda razložil nisem medveda od konja in okolice. Vendar se mi je zdelo, da se tam nekaj giblje, kajti krajec lune je nekoliko razredčil gosti mrak. Srce je kovalo, lovska mrzlica je gnala kurjo polt v brezizglednem položaju. Oči so vročično begale po črni planji kot bi iskale pomoči in rešitve. Obvisele so na precejšnji lisi snega v dolinici, kakih šest metrov od krmišča. Tam se je tudi lunin krajec prav posebno trudil, da bi svetil. Kakor otok rešitve se je belil sneg iz dolinice in s pobožnim hrepenenjem sem vzdihnil k sv. Hubertu, da bi prestavil medveda tja. In glej, medtem ko je moč mesečine rastla, sem bil kakor čudežno uslišan. Iznenada se medved počene v dveh dolgih skokih v dolinico in — obstane na snegu, s pleči proti meni. Kakor iskra mi ta pogled zažge kri. Puška je bila pripravljena, črni križ puškinega daljnogleda je lezel tipaje v mogočna pleča — trenutek kakor struna napetih živcev — in pok je razklal tihoto in noč... Za nekaj dihov naju zopet pogoltne tišina in tema. Na snegu se zgane črna gmota medveda in s prednjima šapama se plazi navzgor. Preden sem se osvestil od zavzetja edinstvenega lovskega doživetja, je bil medved s snega na črnih tleh in strel nemogoč. Čudovito hitro, se mi je zdelo, ga je vzelo grmovje.

Z lovcem se spogledava. »Saj ste dobro zadeli«. A jaz le skomignem z rameni, poln negotovosti, če je strel smrten ali ne. Da bi šla v temi za medvedom, ni kazalo, ker bi naju lahko napadel. Vendar nisva strpela, da ne bi ob 21. uri šla na nastrel. Bilo je dokaj krvi na snegu in krvavi sled je kazal smer, kamor se je plazil medved. Nerada sva se zatekla v kočico in si preganjala

čas z raznimi dobrotami, kajti zaspati nisem mogel. Razburjenje je še podkuril silen dež, ki se je ulil in končno gost snežni metež. kajti bati se je bilo, da nama ploha izbriše sled, sneg pa pokrije medveda, če bi poginil. Barometer upanja je jel nevzdržno padati!

Noč se je vlekla v večnost, čeprav je metež prestal. Končno se je ob šestih toliko svitalo, da sva mogla zopet na nastrel. Za smer, v katero se je odvrnil medved, sva sicer vedela, vendar se mi je zdelo pametno, da obkroživa kraj na široko in doženeva — ker je bilo v gozdu še dosti snega — če je medved odšel iz doline, obrastle z gostim mladim smrečjem. Za trdo uro hoda sva sklenila krog in dognala, da je medved v dolini. Zato sva se od nastrela podala po znani smeri s pripravljenima puškama in skoraj prišla do snežene bolniške postelje, ki je bila vsa s krvjo prepojena. V najbližji okolici so bila vsa drevesca polomljena, zdrobljena in zgnetena, sneg in zemlja pa razkopana in razrita.

Strašen smrtni boj! Ne bo daleč, si mislim in pregledujem okolico.

V tišini, ki je vladala, začujeva z lovцем hkrati ponavljajoče se počasno hropenje. Ozrem se za glasom in takoj opazim na kakih 50 korakov v snegu medveda, ki je objemal srednje debelo smreko kakor bi hotel nanjo plezati. Seveda naju je začutil, a ni imel več moči, da bi bežal.

Kakor mi je zvečer in ponoči burila kri, tako sem s čudovito mirnostjo sedaj rešil strtega orjaka trpljenja. Silno rjovenje naju strese po strelu, nato klone mogočna glava, udje popuste in rjavo telo obleži negibno...

»Kakšni pa ste, Lackner,« vprašam nadlovca, ki ves bled šklepeče z zobmi, prevzet od prizora.

»Nič boljši niste,« odvrne, »tudi mene je pretreslo.«

Počasi in oprezno sva se bližala medvedu, ki se ni več ganil. Snel sem klobuk in kakor se spodobi, pokleknil ob mrtvem kralju naših gozdov. Hvala Ti, sveti Hubert, za tako milost!

Medved je po oceni strokovnjaka star do 12 let, samec, 192 kg težak. Stopalo zadnje noge je dolgo 23,5 cm, prednje stopalo pa 19 cm. Dolžina medveda z iztegnjenima prednjima in zadnjima nogama (skok) je 2,25 m.

Slika 2

Slika 1 kaže v desnem kotu sneženo liso, kjer sem medveda streljal in mu zlomil križ. Medved je prišel na to liso, kakor sva z lovcem dognala, da bi pojedel drob, ki ga je prejšnji večer pobral iz konja in ga kot slaščico shranil v dolinico.

Striček pravi, da sem pri tem največje junaštvo pokazal s petnajsturnim zdenjem na mestu, ko njemu že ura čakanja na srnjaka preseda. Kdor mu verjame...

Anton Korošec

Na gamse v Ruš

Ruš je stožčasta gora na Jezerskem, nekakšna predstraža podolgovate Košute.

Nekega sončnega dne meseca oktobra se je odpravila na to goro mala družba na lov na gamse. Ko so prišli do gore, je že močno pripekalo jesensko sonce. Na vrh gore so poslali najmlajšega člana, toda velikega nimroda. Ko pride na znano stojišče vrh gore, odloži puško in nahrbtnik, sleče suknjo in srajco ter se zlekne po tleh. Višinsko sonce vpliva na človeka zelo dobrodejno in uspavajoče. Naš nimrod se znajde naenkrat v trdem objemu Morfeja, boga spanja. Zbudijo ga strelji na pobočju gore. Skoči kvišku in strme zagleda, kako defilirajo gamsi mimo njega. Preden se zave in pripravi puško za strel, so gamsi izginili. Ne jezi se, da ni streljal. Po trdem spanju na višinskem soncu se počuti zadovoljnega. Naenkrat opazi komaj nekaj korakov od stojišča oziroma ležišča črn kolobarček. Stopi bliže in ugotovi, da je to v kolobar zvita kača. Kači stopi na vrat in jo z eno kapljico* žindre iz svoje pipe usmrti. Kakor vsak pravi lovec ima tudi naš nimrod vedno čedro pri sebi. Po barvi in zobovju ugotovi, da bo to najbrž neke vrste modras. Vzame iz nahrbtnika steklenico jogurta. Jogurt popije, v prazno steklenico pa spravi modrasa. Ne daleč od tukaj zagleda drugo kačo, bolj modročrne barve; usmrti jo na isti način kot prvo in jo dene tudi v steklenico za jogurt. Ko

* Dvomljivo. Ur.

pregleduje dalje ta nevarni prostor, najde še tretjo kačo, toda temnosive barve z belo* cikcak črto po hrbtu — pravega gada. Tudi njega je spravil v steklenico, ko ga je usmrtil na že znani način. Tako je moral v kratkem izpiti naš lovec tri steklenice jogurta. Steklenice s kačami spravi v nahrbtnik in se odpravi v dolino. Učinki popitega jogurta niso izostali. Na poti v dolino je moral veliki namrod večkrat naglo odložiti puško in nahrbtnik ter prijeti za hlače. Ko pride na shajališče, ga poprosi eden tovarišev, naj mu da steklenico jogurta, da si pogasi žejo. Ta vzame iz nahrbtnika steklenico z gadom in jo da žejnemu tovarišu. Ko hoče ta steklenico naglo odpreti, zagleda v njej gada, ostrmi ter vrne steklenico z ogorčenim vzklikom: »O ti prase,« ki ga je spremljal glasen krohot ostalih. Potem so se tovariši še nekaj časa med seboj pogovarjali o tem, kaj je kateri videl in streljal. Pri tem pogovoru je naš znani nimrod previdno zamolčal defile gamsov na vrh gore. Uspeh lova je bil en gams, dva modrasa in en gad. Naši lovci so se vrnili kljub slabemu uspehu zadovoljni domov, saj so preživeli v naravi lep jesenski dan in se naužili dobrodejnega višinskega sonca.

Ciril Miklavc

Boji z belimi medvedi

Beli medved živi v severnih krajih ob Ledenem morju. Po dolgosti meri 2.5 do 2.7 m ter tehta od 500 do 900 kilogramov. Prenaša lahko tudi najhujši mraz. Vesti vseh ekspedicij na sever so povezane bolj ali manj s pripovedmi o nevarnostih, ki so jih raziskovalci doživeli z belim medvedom in katere so se končale čestokrat prav srečno. Zlasti Barens s svojo družbo je bil pogosto napaden od belih medvedov, toda posrečilo se mu je vsakokrat medvede postreliti ali pa pognati v beg. Manj sreče je imela neka holandska ekspedicija. Ladja s potniki se je zasidrila blizu Nove Zemlje in dva moža sta stopila na otok. Radovednost, spoznati kraj bolj natanko, ju je zvalila predaleč od obale. Na hip opazita medveda, ki se je podil naravnost proti njima. Skušala sta pobegniti, toda prestradan zasledovalec jima je bil kmalu za petami in v trenutku pobil enega od zadaj na tla. Preplašen njegov sodrug je začel kričati in bežati na vso moč, na kar mu je moštvo z ladje hitelo na pomoč. Ko se približajo, stoji medved neustrašeno ob svoji žrtvi, ko ga hočejo pregnati, zbesni zver med može, in že se zgrudi druga žrtev pobita od močne medvedove prednje šape. Ostali se odmaknejo, toda v tem prihite z ladje še trije možje in posrečilo se jim je z združenimi močmi pobiti zver ter tako maščevati svoja dva mrtva tovariša.

Moštvo, katero se je udeležilo prve ekspedicije, ki jo je poslala angleška vlada v polarne kraje, da bi našla Jona Franklina, je morala prestatati tudi mnogo borb z belimi medvedi, ki jih je delal glad silno predrzne. Ko ladja preplove Davisov zaliv, se pojavi pred njo taka množina ledenih gora, da se je morala ladja ustaviti, in ni minil dan, da ne bi bili opazili nekaj belih medvedov. Medvedi so začudeno buljili v velika jadra na ladji ter se včasih čisto približali. Od mož, ki so bili poslani, da najdejo nekje pot, po kateri bi mogla ladja dalje, sta bila dva stalno zasledovana od dveh zelo izstradanih medvedov. Vsak od moštva je bil oborožen zgolj s sekiro in kopjem. Vedeli

* »belo«? Ur.

so, da bi se s takim orožjem ne bilo varno lotiti medvedov, zato so čim bolj pospešili korake proti ladji, od katere so bili oddaljeni še uro hoda. Ko so mornarji uzrli ladjo, so dali znamenje, da jim preti nevarnost, in takoj je zaplulo nekaj čolnov možem na pomoč. Toda še preden je priplul prvi čoln k ledeni plošči, na kateri so se vračajoči nahajali, planeta dva medveda nanje. Nastal je krut boj. Medveda, vzpeta na zadnjih nogah, sta tolkla s prednjimi tacami po ljudeh, ki so udarjali po zverinah s sekirami, da sta zato postali še bolj razdraženi. Nestrpno so čakali ogroženi možje prihoda svojih tovarišev, ki so veslali na pomoč. V tem se približa čoln na streljaj, toda streljati si ni upal nihče iz bojazni, da ne bi zadel tovarišev. Končno privesla prvi čoln na mesto; na hip so bili možje na ledeni plošči ter so jeli neusmiljeno mlatiti po roparjih. Z vseh strani so tolkli po njima s sekirami in gorjačami, toda največ uspeha so dosegli s kopjem. Dasi tudi je bilo v tem srditem boju nekoliko mornarjev ranjenih, vendar sta medveda morala naposled, polna ran, podleči.

Beli medved je modrejši od našega gorskega medveda — tako se da soditi iz različnih izkušenj. Kapitan imenovane ladje, ki se je odpravila na sever, je skušal ujeti medveda živega. Nastavil mu je na sneg močno zanko, za vabo pod zanko pa je položil kos ribjega mesa.

Duh ribe privabi v kratkem medveda. Vohajoč svojo priljubljeno jed, se približa in se je loti; ko se mu pri tem zanka zadrgne za nogo, prestane žreti, odstrani z drugo nogo zanko, zgrabi vabo ter počasi odhlača. Ko meso pogoltne, se zopet vrne, kajti pod zanko so položili drug kos. Medved je previdno odstranil zanko in zopet odnesel kos. Sedaj pokrijejo vrv in zanko s snegom, a to tako spretno, da bi se zver morala ujeti, če bi hotela do vabe. Poželjivost je prignala medveda tudi v tretjič. Mornarji so se veselili plena. Toda medved je bil modrejši, kakor so mislili; prevohal je mesto okoli in okoli, začel s šapami odgrebati sneg in ko najde zanko, jo porine lepo v stran in hladnokrvno odnese svojo priljubljeno slaščico. Kapitan, uvidevši da je vse delo zaman, ni skušal več na ta način ujeti medveda.

Poleg vrlin, ki jih kaže ta strašna zver, se odlikuje posebno njegova velika naklonjenost do mladičev, katere vzreja z veliko ljubeznijo; samica se ne straši tudi smrtne nevarnosti, samo da spravi mladiče na varno. Nekoč je zasledovalo nekoliko lovcev na Špicbergih medvedko z mladičema po ledenem polju. Spočetka se je zdelo, da ju izpodbuja k hitrejši hoji, kajti, bežeč pred njima se je stalno plašno ozirala nazaj. Lovci so se čedalje

bolj bližali, in ko je mati videla, da mladiča v begu pešata, jima pusti zlesti na svoj hrbet ter ju je kos pota nesla. Potem ju je zopet postavila na tla in ju naravnala pred sebe, priganjajoč ju k hitrosti, tako da so v kratkem času vsi trije ušli svojim preganjalcem.

Stogovo z Rostuše
(Vardarska banovina)

Foto A. Kappus

Adolf Schaup

Prepad

(Nadaljevanje.)

IV.

Okoli pol šestih sta odšla na pot. Še je pripekalo sonce na bujno zeleno naravo, ki jo je bil ravnokar osvežil izdatni dež. Navkreber je vodila steza najprej po travniku, a ju je kmalu zajel temen gozd vitkih in visokih smrek in jelk. Počasi sta stopala in oprezno kakor se pač lovcu spodobi in se tiho pogovarjala. Zakaj naj bi človek po nepotrebem kalil gozdni mir?

Vera je nosila svojo valterico, Tine pa gospodovo manliherico in svojo bokovko in seveda nahrbtnik, ki mu je bil zvest spremljevalec vedno in povsod. Svetnik ga je bil ponovno zbadel z opazko, da hodi skoraj gotovo tudi spat z nahrbtnikom. »Nič se ne ve,« je odgovarjal Tine, »kdaj pride človeku bisaga prav.«

»Vidite, gospodična,« je rekel, »prav kmalu bova tam. Stara koza je, ki jo opazujem že četrto leto. Prepričan sem, da je jalovka. Ni mnogo teh nesrečnic, ki jim narava ni dala, da bi postale matere. V našem lovišču so morda kvečjemu tri. Vsaj za te nedvomno vem in sem gospoda po daljšem prigovarjanju le prepričal, da morajo izginiti. Srnjake samo izzivajo za časa prska, ne dajo pa ničesar od sebe. Ej, križ je z gospodom svetnikom! Ako bi vedno njegova obveljala, bi vsaka tri leta komaj enkrat prišla srnina na mizo!«

»Ali se mu žival smili?« je vprašala Vera.

»Da, smili se mu in gorje meni, ako bi prinesel domov srnjaka, ki bi bil nepravilno ustreljen! Žival ne sme trpeti, takoj mora biti mrtva, mi je že neštetokrat rekel. Prav ima. Saj je res hudo poslušati vekanje umirajočega stvora božjega, čeprav je žival. Marsikateremu srnjaku je gospodar že prizanesel, ako si ni bil popolnoma gotov svojega strela. Na levo, gospodična, skozi grmovje, bova takoj tam.«

»No,« je menila Vera, »to je bil pa lep sprehodič!«

»Je že tako prav za začetek. Vas bodo že še noge bolele po daljših sprehodičih. Počasi se je treba privaditi našim strmim stezam. Da, ta komad je nekako domača žival, je skoraj vedno v neposredni bližini vile. Opazujem jo sam že peti večer, razen včerajšnjega, ko jo je opazoval Martin, naš pomožni lovski paznik,

ga boste že spoznali. Redno okoli sedme ure pride srna na pašo. Navadno je sama. Sicer pa bomo videli. Evo, prižnice, gospodična!»

Po položni lestvi, na pol skriti v grmovju, se je dvignil na široko ploščo, za njim Vera.

»Divno!« je vzkliknila, ko je zagledala pod seboj majhen, precej strmo se vzpenjajoč travnik, ki ga je obdajalo deloma grmovje, deloma pa gosta šuma.

»Je res lepo,« se je namuzal Tine šepetaje, »toda sedaj, prosim, še bolj tiho! Srna ima oster sluh!«

Sedla sta na udobno klopico, popolnoma zakrita po sveže nasekanem smrečju, ki je obdajalo obršnjak od vseh strani. Odložila sta puške in prišel je Tine z zadnjim poukom. Vzel ji je valterico in ji dal v roke gospodovo puško.

»Ta je za danes bolj primerna. Pa menda niste razburjeni, gospodična?« je smehljaje se vprašal. »Ni namreč treba! Tako mirno pomerite, kakor ste ponovno pomerili danes popoldne na tarčo, pa bo uspeh neizbežen. Naravnajte cev najprej na sprednjo nogo, dvignite jo počasi in ko boste imeli v križu lopatico, sprožite! Le poizkusite že sedaj meriti na primer na onile štor tam ob robu! Naslonite vendar cev na ograjo! Bo strel bolj gotov! Tako, da! Sedaj pa nobene besede več!«

Svojo uro je še položil na desko, ki je bila na obršnjaku za mizo, nato pa sta negibno čakala. Tišina, ki je vladala v gozdu, je Vero prevzela. Le rahlo so šumeli v večerni sapici vrhovi smrek, brenčale čebele po cvetju, enkrat, dvakrat je neprijetno zavpila planinska šoja tam doli na rebri in prav od daleč so peli, utihnili, se zopet oglasili zvonovi, kakor je močnejše ali šibkeje zavela sapica.

»Ave Marijo zvonijo pri Sv. Martinu,« je šepnil Tine.

Dobro je bilo Veri pri srcu. Misli so ji plule v nedavno preteklost. Dunajski razžarjeni asfalt, vrveče množice po ulicah, avtomobili, hrup, prah, tesnobo vzbujajoče sobe na univerzi, zlata očala in gladko obriti okrogli obraz izprašujočega profesorja, naččkana in našminkana kolegica s pordečenimi nohti, ki se, odgovarjajoča na vprašanja, poti... tu pa ona na prižnici, z naslonjeno puško, zavita v zelen havelok — Tine ji ga je bil vsilil — pod havelokom Vera v platneni lovski obleki, v hlačah, da, v hlačah, usnjenih podkolenkah, zraven molčeči Tine... da, Tine, obrit, s svetlimi brki, sivo plavooki Tine, vitki Tine, močan kakor hrast, njen profesor, joj, kako pisano je to življenje...!

Rahel sunek s komolcem! Pogledala ga je in potem usmerila pogled približno tja, kamor je gledal on. Še dva koraka — in na travniku je stala srna! Lepa, močna. Oj ti sladokuska! Travo da bi mulila kakor krava? Kaj še! Tu cvet, tam cvet, pa en list na

Kje za vraga tiči moje ščene?

levo, pa zopet korak naprej, pa zopet cvet in zopet list. Zna izbirati, zakaj pa tudi ne? Saj ji je mati narava bogato pogrnila mizo. Pa še nekaj poskokov in dvignila je sredi travnika svojo lepo glavo, lovila veter z ušesi in stala nepremično, kažoč bok onima tam gori na prežišču, ki je bilo morda oddaljeno samo 50 korakov.

Zopet rahel sunek s komolcem! Meri Vera, meri... a prsti se tresejo, nežno dekle drgeče. Proseče pogleda Tineta in dihne: »Ne morem...« Slutil je bil nekaj takega. Zajec je pač kosmati zajec,

fazan kokoče in leti, jerebičke bežijo in čičirikajo. Nimaš časa, da bi se ti vzbudilo usmiljenje do živali. Srna pa čaka in gleda, tako lepo gleda! Pa ima pripomoček Tine proti takim šibkostim. Hej! Kako je takrat ugnal tistega gospoda iz mesta, ki ga je bil trikrat dovedel do pod petelina in ki se mu je trikrat roka tako tresla, da je bil vsak strel nemogoč. A če ga je ugnal, deda, pa ne bi ugnal tega mehkega dekleta? Ostro, skoraj osorno jo je pogledal in tiho, a odločno šepnil: »Sedaj!« Zopet je pomerila, sekunda, dve, tri, potem je odjeknil strel.

»Lovski blagor, gospodična Vera!« je rekel. Oj! Spozabil se je bil Tine v tem trenutku, imenoval jo je z imenom. Popraskal se je za ušesom in malo zardel. »Lovska hvala,« je rekla bleda, tresoča se Vera. Tam na trati je ležala negibna srna. Skok je bila še naredila po strelu in se zgrudila. Kakor veverica je splezal Tine po lestvi na tla, stekel k plenu, držeč v roki smrekovo vejico. Pomočil jo je v curljajočo srčno kri, da, srčno, ker je bil strel brezhiben in je krogla šla skozi srce ter kleče ponudil Veri, ki je med tem prišla za njim, vejico na svojem klobuku. Kavalir — ta lovec!

Dekle se je pripognilo, pogladilo mrtvo srno in žalostno reklo: »Revica!« Tine pa je veselo zaukal in se prav prešerno zasmel. Dobro mu je delo, da se je prvo poglavje z gospodično v lovišču končalo tako srečno.

»Sedaj pa lepo spravite svojo ropotijo s prižnice, pa svoj plašč poberite tam,« je dejal, »kjer ste ga izgubili. Jaz se takoj vrnem!« Storila je, kakor ji je ukazal in čez nekaj minut se je zopet prikazal iz gozda, noseč iztrebljeno srno na rami. Ni ji hotel nuditi nelepega prizora trebljenja ustreljene živali. Še nahrbtnik je pobral, zadel obe puški na ramo in šla sta proti domu, lahkih in prožnih korakov.

»Dajte mi vsaj puške, Tine!« je hotela ona nekam ukazovati, »saj je že srna dovolj težka!«

»Nič kaj preveč ne ukazujte, gospodična!« jo je smeje se zavrnil. »ker drugače dvignem še vas v naročje ali na ramo, pa pojdemo vsi trije domov, vi in jaz in srna!« Nič več ni ugovarjala, ker je bil kar predrugačen ta navadno resni Tine. Kar žarelo mu je obličje, razigran je bil in še nje se je lotila dobra volja, ko se je pokazala na travniku v bližini vile trojica, dva strička in teta. Stric Marko je hotel zaukati, pa so le nekaki hreščeči glasovi silili iz njegovega grla. Kmalu so bili vsi skupaj in ni bilo konca izpraševanja in odgovarjanja in čestitanja in občudovanja. Pa je rekla Vera, postrani gledajoč na Tineta: »Nisem vedela, da zna ta mirni in na videz ljudomili in mehki Tine tudi grozeče in ostro ukazovati. Kar zbala sem se ga v tistem trenutku!«

Tine se je zadovoljno muzal, gospod svetnik pa ga je potrepljal po rami rekoč: »Aha! Tako je bilo, kaj ne, kakor z onim gospodom iz mesta! Dobro si napravil, Tine! Led je menda prebit.«

»Je,« je rekla Vera, »čeprav —«

»Bo vedno bolje,« je pripomnil resno Tine. (Se nadaljuje.)

Ivan Matičič

Na Razrvanem

(Nadaljevanje.)

III.

Res je, da je bilo Razrvano daleč, daleč ali oskrbnik Tilen ni pozabil na svoje ljubljene brlogarje. Od časa do časa si je oprtal svoj oprtnik in nesel daljnim samotarjem, kar je mogel. Tudi Lija ga je kdaj pa kdaj spremljala. Polagoma se je namreč le sprijaznila z medvedjo družino, zavzemala se zanjo bolj in bolj in tudi sama zbirala mile darove za te daljne samotarje. Nedvomno je bil posreden vzrok njenega nag-

njenja Tilen sam, ki mu je bila neizmerno vdana. Privoščila mu je otroško veselje, ki ga je imel na Razrvanem, zraven tega je bila pa še sama deležna dvojnega užitka: da se je veselila z njim in da je uživala njegovo ljubezen. Zato so ji bili ti dolgi sprehodi posebno ljubi. On bo itak hodil svojo pot sam, naj ga Lija spremlja ali ne, na drugi strani pa utegne biti ona prikrajšana, ker ako mu nasprotuje, bo morda on prej zapustil njo kakor pa svoje ljubljence na Razrvanem. Na vse to je Lija pomislila, in najsi bi ji bilo Razrvano še tako zoprno, ona ni mogla več iztrgati Tilna iz svojega srca. Kako bi mogla takega zalega mladeniča prepustiti drugi, da bi ga spremljala na njegovih gozdnih potih in divjih stezah. O, marsikatera bi bila srečna, da bi ga smela spremljati, četudi po sami divji džungli. Lija je to dobro slutila, ko ga je opazovala od blizu ali od daleč, kako je stopal v svoji lovski obleki in kako izvrstno mu je pristojalo vse, kar je imel na sebi, od puške do škornjev. Da, bil je pravi junak gozda, neustrašen, a razen tega blag. Ne, Lija ga ne

more več pustiti, rajši se skrega z domom ali se spopade tudi s samo Rjavho!

To je vse prav. Lija se zanima za Tilna in kolikor je z njim v posredni zvezi tudi za Razrvano. So pa drugi ljudje, ki jim ni prav Tilen toliko mar, ampak se zanimajo le vse bolj za Razrvano in njegove prebivalce. Nihče bi ne mogel sicer z gotovostjo trditi, da delajo ti prebivalci komu kaj škode. Saj vendar nikamor ne hodijo, se niti ne ganejo iz svojega okolja. To je vse res. Tilen se neverjetno trudi, kako bi tem prebivalcem čimbolj osladil prebivanje, da bi bili srečni in zadovoljni in da bi jih nikamor ne vleklo, najmanj pa kam ven iz gozda, morda celo v kako vas... Bog ne prizadeni kaj takega! Po vaseh so skušnjave, ki bi utegnile daljnje in nerazvajene prebivalce Razrvanega premamiti... Tam so take stvari, da je stokrat bolje za Razrvance, da se nikoli z njimi ne seznanijo. Tako dolgo je srečen nekdo, dokler ostane zvest svoji nerazvajeni in nepokvarjeni samoti, pa bodisi da je ta nekdo človeškega ali pa medvedjega rodu. Naši ljubi brlogarji se sicer nedvomno tega zavedajo, a kljub temu jih dobri ljudje po okoliških vaseh razsežnega kočevskega gozdovja obrekujejo. Nekateri pravijo, da jih grmavsi z Razrvanega obiskujejo ponoči, vdirajo v staje in oskrunjajo nežna bitja ali pa speča odnašajo v svojo divjo goščavo. Drugi trdijo z vso gotovostjo, da so videli divjaka z Razrvanega, kako se je pri belem dnevu zakadil med čredo — in samo prisotnosti pastirja se imajo ljudje zahvaliti, da ni nesramni ropar vse črede razmesaril. Tako in podobno govorijo ljudje. Koliko je na teh govoricah resnice, tega nihče prav ne ve. So morda zgolj sumničenja ali pa je jeza, ki jo kuhajo ljudje napram Razrvancem. Uh, kako so hudi ljudje na Tilna, ki daje roparjem potuho in jim nosi celo hrane. Zverinske roparje je treba brez nadaljnega pobiti, ne pa hraniti!

Tilen, vesten v vseh ozirih, je skušal seveda upravičenost teh pritožb brezobzirno ugotoviti ali pa jih kratkomalo izpodbiti. Kajti ako so pritožbe upravičene, naj se ljudem škoda brezpogojno povrne, nikakor pa ne gre, da bi se hotel kdo okoristiti na rovaš brlogarjev. V dveh ali treh primerih se je Tilen gladko vdal, posebno ko je našel nekaj sledi raztrganih ovac na Razrvanem. Brez nadaljnega je predlagal svojemu gospodarju, naj se povzročena škoda ljudem povrne. Toda ko so hoteli nekateri še in še, a niso mogli prav podpreti svoje terjatve, se je pa Tilen uprl. Saj končno tudi ne gre, da bi vse grehe naptili kosmatincem. Požrešni so res in nesramni tudi, a vsega pa vendar ne morejo sami prebaviti. Saj jim Tilen dokaj nanese, včasih pusti zavleči tja kar pol konja, tako da mora biti ta golt kdaj nasičen. Končno se pa

lenim dremavhom niti ne ljubi hoditi tako daljo. Te misli je razlagal nekemu kmetu, ki je hotel imeti odškodnino za eno ovco in eno telico. Tilen je sicer skrivaj ugotovil po drugih ljudeh, da je bila tista telica prodana, ovca pa doma snedena. Tilen sicer ni hotel te grdobije kmetu naravnost očitati, po ovinkih pa mu je le dal razumeti, da ni dostojno, ako hoče kdo vse malopridnosti naprčiti tem ljubim brlogarskim hajdukom.

To je bilo v vasi Drenulje, kjer so imeli prebivalci posebno jezo na Tilnove hajduke. Tilen se je sicer s podvojeno vnemo potegoval za svoje varovance, a njegova prepričevalna beseda je zalegla tu toliko kot nič. Kajti Drenuljcem govoriti o tem, da so hajduki krotki in nič nevarni ljudem, da se lotijo črede samo v skrajni sili in da se postavijo proti človeku samo v silobranu — to je zaleglo toliko kot bi prilival olja na ogenj. Tako je Tilen komaj še samega sebe prepričal, da so konec koncev tudi medvedi upravičeni do boljše hrane.

»I zakaj bi pa samo ljudje smeli jesti meso?« se je obregnil proti nekemu Drenuljcu. »Saj ni to zapisano v nobeni postavi! Ako se natanko premisli, sme vendar žival ujesti žival, mar ne?«

»Ne, nikoli!« mu je odbil Drenuljec. »Črede so naše, mi jih redimo, mi jih vzrejamo!«

»I, seveda jih vi redite, toda z isto krmo se hranijo kakor je na razpolago gozdnim živalim. Kar lepo premislite: ovca je vaša in telica je vaša, paša je pa božja. To ali ono žival si zakoljete kadar hočete, divji hajduk si pa tudi zaželi kdaj kaj boljšega za pod zob, in če mu nihče tega ne ponudi, si pa vzame sam. Bog se usmili! Saj vam vso škodo povrnemo, ne maramo pa zaradi tega očitkov.«

»Nič mi niste povrnili! Rečem pa, da bom šel nadnje s sekiro, nad te mrcine! Pobil jih bom, če jih nočete spraviti v kraj!«

»Le kakšno krivico so vam storile mrcine?«

»Eno ovco pa eno telico, mar ni to dovolj?«

»Ne rečem, da ne bi bila to velika škoda. Ali ko sem preiskoval na Razrvanem, nisem našel nobenih sledi o tem. Saj roparji ne znajo skriti, so le preneumni, bi rekel. Brez zlih prikrivanj vam pustijo sledove za svojim ropom, češ: tole smo naropali, pa poravnajte škodo, da nas ne bodo Drnuljci kleli! O vaši ovci in telici torej nič sledu, človek božji; pač pa je držala sled vaše telice nekam drugam, zraven nje pa je bila tudi sled tistega, ki jo je gnal — naprodaj namreč. No, nikar se ne razburjaj, duša krščanska, saj to ni nič hudega. Telici se dobro godi v sosedni vasi, zdrava je in vsekakor bolj varna pred roparji kakor je bila tu na Drenulju. O ovci se pa žal ne more kaj takega trditi. Pred dnevi se je sušila

njena koža tu zadaj za hišo, kako je pa končalo njeno ubogo olupljeno telo, tega pa ni bilo mogoče natančno dognati. Nikakor pa ni verjetno, da bi trup snedli moji hajduki, kožo pa prinesli nazaj. Ali ti človek božji to verjameš?»

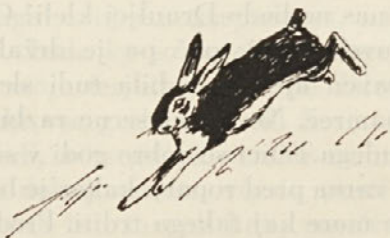
»Verjamem — ne, ne verjamem!« vpije Drnuljec na vso jezo. »To roparsko nadlogo je treba pobiti, pravim, ali pa jo preženemo mi! Ne maramo več živeti v večnem strahu!«

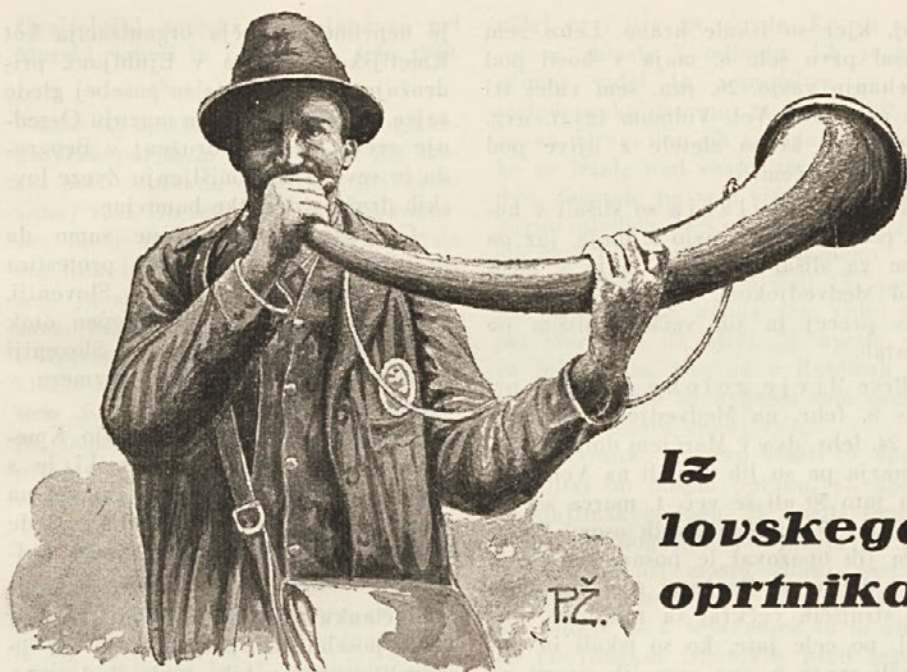
»A, to je pa nekaj drugega. Strah pred zverino — to je pa nekaj, kar ni malenkost. Vam dam čisto prav. Vendar pa pripominjam, da uživa človek strahu toliko, kolikor ga sam hoče. Skratka: nikar ne mislite na medveda, pa ne bo ne njega ne strahu. Človeka ne napada, kakor sem že rekel, bodite torej brez skrbi, nad čredo pa pride, no, prav redkokdaj, kadar mu je prav posebna sila. Sicer se bom pa trudil, da bodo tudi ti roparski pohodi čimbolj redki.«

»Kako jim pa hočete ubraniti?«

»No, jim bom pač skušal tešiti golt z mrhovino.«

Le težko jih je prepričal o tem, dasi jih je sicer nekoliko potolažil. Ljudje so še naprej godrnjali in si nikakor niso pustili dopovedati, da je končno pač vseeno, prodajo li svoje živinče mesarju ali pa medvedu. Denar je denar, najsi ga dobijo od te ali one strani. Mesar navadno cene zbija kolikor more, Tilen pa plača kolikor zahtevajo. Samo prepričati se mora seveda, da so živinče snedli res njegovi grmavsi in da ga ni plačal zastonj. Godrnjal pa je seveda tudi po svoje. Včasih je z neko jezo iztresel poln nahrbtnik kosti na krmišču. »Nate, kleti goltanci,« je klel, »da boste kdaj siti in mi ne boste klali črede!« Da, da, vzdrževati tako hajduško zalego ni majhna stvar. Tak šport nekaj stane. Veleposestnik, Tilnov gospodar, je že postajal nekam nejevoljen. Saj ni čuda, ko je pa moral šteti nove in nove novce za škodo, ki so mu jo naprtili njegovi roparji. Včasih se je pa bilo treba celo tožariti in plačevati komisije. Razen tega je moral kupovati in klati stare konje, ki jih je pokladal brlogarjem kot nekako obvezno dajatev. In ko se je nekoč obregnil in rekel, naj gredo brlogarji k vragu, tedaj je pač Tilen uvidel, da je medvedoreja zelo tvegana stvar. (Se nadaljuje.)

Iz lovskega oprtnika

Ornitološka poročila za št. Lovrenc ob Temenici na Dolenjskem in njegovo okolico za leto 1940.

(Nadaljevanje.)

Prvo pastiričico so videli pri nas 2. marca na Krtini. — 6. marca dve na Dolgi njivi. — 9. marca jih je letelo nad Dolgo njivo čez 20, ki so sedle na neko njivo. — 20. septembra sem jih videl na njivi na Krtini 6—8.

Modre taščice sem videl letos prav malokrat. 30. marca sem videl dve v grmovju ob Temenici. — 19. apr. sem jo videl v grmovju pod Martinjo vasjo. — 7. junija sem jo opazil ob cesti proti Martinji vasi, 8. julija pa dve v št. Lovrencu. Na Zaplazu pa, kjer so več let sem gnezdile v cerkvi, po 1—2 para, in sem jih prej večkrat opazoval v cerkvi in nad cerkveno streho, letos nisem nobene videl, četudi sem tam šestnajstkrat maševal in vselej nalašč pazil nanje. Vendar mi je cerkovnik povedal, da jih je letos videl, toda gnezdile niso več v cerkvi.

Prvo kukavico so slišali 10. apr. v hosti pri Stehanji vasi. — 11. aprila

so jo slišali na Muhobranu in 15. apr. v št. Lovrencu. — 19. apr. sem slišal tri v hostah pod Martinjo vasjo proti Korenitki. — 24. jun. v hosti pod Dolgo njivo, pod Muhobranom in nad št. Lovrencem. Ta dan so se nenavadno glasile in kukale, kakor da se poslavljajo od nas. — 5. in 4. julija so jo slišali še v hosti proti Primskovemu in 9. julija ravno tam zadnji dve. — Letos je bilo pri nas veliko kukavic.

Kovačkov, katerih je bilo pri nas še pred malo leti obilo, je bilo letos nenavadno malo. Prvega sem videl 20. maja na brzojavnih žicah v št. Lovrencu. Tudi kasneje sem opazil na istih žicah še nekaterikrat, kakor 25. maja, 2., 17. junija zopet dva, po enega pa 21. in 22. junija, 17. julija in 5. avg. Najbrž je imel tu v železniškem nasipu kje gnezdo. Drugače pa sem ga videl samo še enega 25. maja na njivi pod Dolgo njivo.

Ravno tako je bilo pri nas letos manj grlic kakor druga leta. Včasih sem jih slišal večkrat po hostah ali pa videl po njivah, tudi po 12 sku-

paj, kjer so iskale hrano. Letos sem slišal prvo šele 6. maja v hosti pod Stehanjo vasjo, 26. jun. sem videl tri na njivi nad Vel. Vidmom in 21. avg. zopet tri, ki so zletele z njive pod Kačjim gričem.

Prvega kobilarja so slišali v hosti pod Stehanjo vasjo 3. maja, jaz pa sem ga slišal prvič 10. maja v hosti pod Medvedjekom. Teh ptičev je pri nas precej in jih večkrat slišim po hostah.

Prve divje golobe so videli pri nas 8. febr. na Medvedjeku, in sicer 5., 24. febr. dva v Marčjem dolu, 28. februarja pa so jih opazili na Vel. Vidmu jato 50 ali še več. 1. marca so jih videli v Praprečah kakih osem. Poleti sem jih opazoval le posamezne po 2, 6—8 do žetve. Po žetvi sem jih videl po strniščih večkrat in tudi več skupaj, po cele jate, ko so iskali in pobirali zrnje. 6. avg. sem jih opazil na njivah pod Kačjim gričem kakih 40 ali še več, drugi dan ravnотam zopet kakih 50. Zadnjih 7 pa sem videl 2. septembra, ki so zleteli z neke njive pod Razborami. Tudi divjih golobov je pri nas vsako leto manj.

Prvega srakoperja sem slišal 6. maja v grmovju pod Stehanjo vasjo, 8. maja pa v hosti nad Vel. Vidmom proti Zaplazu. Tudi kasneje sem srakoperje večkrat slišal in videl.

Prav redke so pri nas zadnja leta tudi prepelice. Vsako leto jih je manj slišati. Letos sem jo slišal samo dvakrat, prvič 17. maja na njivi pri Praprečah, in 17. jun. na njivi v Martinji vasi. Tudi drugi ljudje jih niso slišali, kakor so mi pravili. I. Šašelj.

K pravdi za lovski zakon in za zajca priobčuje »Jutarnji list« v št. 10.451 od 1. marca 1941 na strani 15 pod naslovom »Napoved vojske zajcem« zanimiv članek referenta za lov pri »Gospodarski slogi« g. Tadije Mišure.

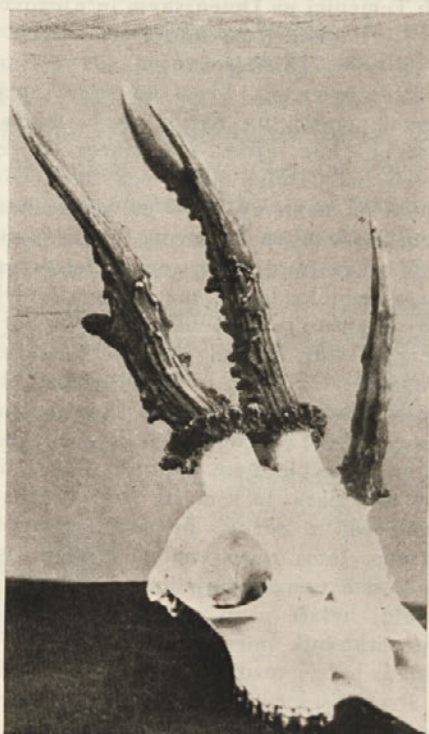
Z zadoščenjem ugotavljamo, da se »Gospodarska sloga«, ki zastopa in predstavlja hrvatskega kmetovalca in

je neprimerno večja organizacija kot Kmetijska zbornica v Ljubljani, pridružuje glede lovtva in posebej glede zajca, docela stališču in mnenju Osrednje zveze lovskih združenj v Beogradu in seveda tudi mišljenju Zveze lovskih društev dravske banovine.

»Gospodarska sloga« ne samo da pravilno ceni lov, temveč protestira proti iztrebljenju zajca v Sloveniji, ker ta ni osamljen, nedostopen otok ter bi iztrebljenje zajca v Sloveniji kvarno vplivalo na lovne razmere v sosednji Hrvatski.

Zato odločno odklanja akcijo Kmetijske zbornice v Ljubljani, ki je s takim reševanjem kmeta gotovo na napačni poti in je njeno stališče glede zajca v opreki z mnenjem vsega kulturnega sveta.

K članku »Srnjak-koštrun« še ena slika posebnega »gospoda«, ki ga je ustrelil v kočevskih gozdovih l. 1934, direktor tovarne Woschnagg, Wrenschur.

Ornitološki zapiski za Tešanovce pri Murski Soboti in okolico za leto 1940.

(Nadaljevanje.)

Dne 10. aprila sem videl rjavoglavega srakoperja, in sicer enega pri mostu pred Moravci, enega pa pri križu zunaj vasi. Do sedaj te vrste srakoperjev tu še nisem opazil in mislim, da sta bila to dva, ki sta se vračala in sem ju slučajno opazil le ob preletu skozi tukajšnje kraje.

Rjavega srakoperja je neka učenka videla 27. aprila nad mlinom, sam pa sem 28. aprila videl samca in samico pri bogojinskem mostu, 1. maja enega pri Martjancih in dva pa pri Moravcih. Odšli so od nas šele v septembru. Tako sem videl še 1. septembra enega pri Bogojini, 2. septembra enega ob Lipnici pod vasjo, 5. septembra štiri pri Rankovcih; neki učenec je videl enega 10. septembra na našem pokopališču, istotam še 15., zadnjega pa v vasi pri kapeli 17. septembra. Letošnje leto je bilo manj rjavih srakoperjev kakor druga leta.

Tudi črnočeli srakoperji so bili letos redki. Enega je opazil nek učenec 1. junija na pokopališču, zadnje tri sem pa videl 15. avgusta pri mostu zunaj vasi.

Črnoglavko sem prvo čul 25. aprila v logu pri Moravcih.

Prvo šmarnico sem videl 26. marca v vasi. Vse leto jih je bilo videti po nekaj v vasi. V jeseni so ostale zelo dolgo tu; proti koncu oktobra sem jih še vedno videl v vasi, zadnji dve pa 5. novembra v Moravcih.

Kmetski lastovici sem prvi videl dne 27. marca v vasi. 1. aprila sem videl v vasi tri, 3. aprila štiri. Vrnile so se ob istem času kakor druga leta. Prvi teden septembra jih je bilo še mnogo videti, kdaj so odšle, ne vem, ker sem bil odsoten. Zaostalo pa sem videl 2. oktobra pri Nemčavcih. Kakor druga leta, jih je bilo tudi letos mnogo.

Tudi hišne lastovice so se vrnile kakor navadno. Prvo sem videl v vasi 18. aprila; v Mlajtincih je nek učenec

videl prvi dve 29. aprila. Ko so se v jeseni zbirale k odhodu, jih je nek učenec videl 14. septembra na šol. stolpu preko dve sto; ta dan je bil deževen. Drugi dan jih je videl še sedem, ko so letale nad vasjo, 18. sept. pa še dve. Zaostale pa sem videl, bile so sigurno mladice, še 3. oktobra v Martjancih šest — vreme je bilo sončno.

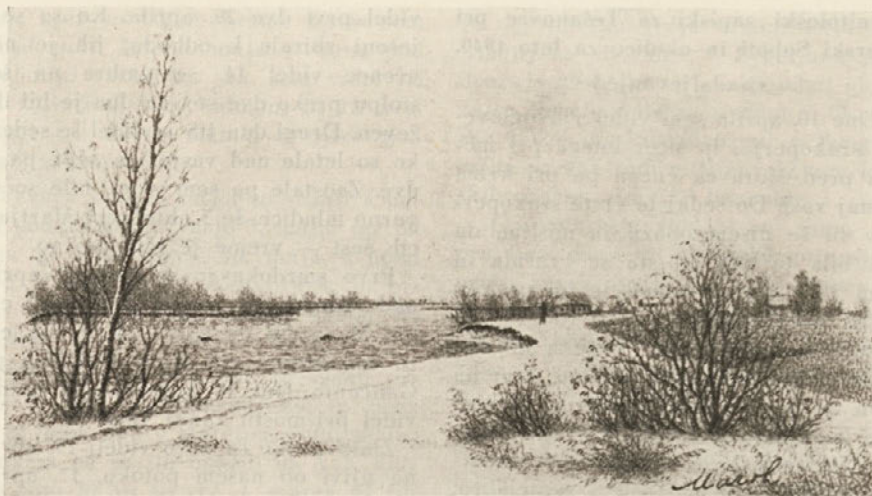
Prvo smrdokavro so čuli 15. aprila nad mlinom, 25. aprila sem videl eno pri Moravcih na njivi, 24. aprila eno za šol. vrtom, eno pa v Raščicah pri Gančanih. Dne 30. avgusta sem zadnjo videl pri mostu zunaj vasi.

Zlatovranko so prvo videli 13. aprila na njivi ob našem potoku, 17. aprila v mlajtinskem logu, 25. aprila sem jo videl pri Bogojini, 15. junija pa eno na njivah pri mostu zunaj vasi. V poletju je bilo večkrat videti posamezne, zadnje pa 2. septembra, in to osem, na mlajtinskih travnikih pred logom, kjer se zelo rade zadržujejo. V primeri z drugimi leti, so bile letos pogostejše.

Foto F. Jovan

Togo v lovopustu bere novice

Prvo kukavico so čuli 15. aprila iz gozda nad mlinom, 19. aprila pa v mlajtinskem logu.

Prepelico sem čul prvo na naših njivah dne 28. aprila.

Prvo vrbjo listnico sem čul peti dne 24. marca pri Bogojini.

Ivan Hribar, šol. upravitelj.

Fazan gre v sili v vodo.* Nekoč v novembru 1939 sem zaradi strelav, ki so padali v jutrnjih urah pod vasjo, bil z Reichovim »Bliskom«[»] že zarana v Zabovcih. Nazaj grede proti Koroščevemu mlinu pošljem psa v Primcovo repo, da se ogleda za kakim petelinom. Pred vrtno ograjo, za katero je prejšnjo zimo nekdo zmrzoval, ko je v noči čakal na zajce, vzleti res fazan, katerega vržem v grmovje pri uti. Vesel, da sem lovskim tatovom zopet enega izmaknil, hočem ponj, ko si ta naenkrat opomore in zbeži po nogah v strugo. Blisk seveda takoj za njim. Ubogi fazan videč, da zanj pod obrežjem ni več rešitve, se požene na skrajnem koncu v vodo in zaplava, kakor da bi bil tega že zdavnaj vešč. Nekaj časa je krepko rezal valove in se z zdravo perutjo poganjal naprej, končno pa omagal. Ostalo je opravil pes. Vendar slike, ki sem jo to jutro videl, kako si je hotela ta uboga divjad rešiti svoje bedno življenje, ne bom nikoli več

pozabil. Če bi bilo takrat v mojih močeh, bi mu bil življenje srčno rad zopet poklonil.

P. M.

O planinskem orlu na Gorenjskem.** Iz gradiva naše lovske zoografije priobčujemo nekoliko zanimivih podatkov o nahajališčih in o življenju planinskega orla v naših alpah.

Lovec Gašperin Peter iz Stare Fužine poroča, da v Bohinju gnezdi par planinskih orlov že kakih 50 let stalno na Polici pod Komno. — Vsako leto se izvali le po en mladič. V Bohinjskem kotu sicer opažajo 2 do 4 orle.

Nadlovec Miha Oitzel iz Kranjske gore navaja, da je v letu 1940 planinski orel gnezdil v stenah med Škrlatico in Rogico. Izvalila sta se dva mladiča, odrasel pa je samo eden. Drugo gnezdo je bilo še na Jalovcu na italijanski strani. V jeseni je opazil na prelazu čez Razor, kako je orel spustil gamsa čez steno, tako da bi padajoči gams skoraj ubil nekega lovca.

V letu 1938 je videl Oitzel, kako je v nekem zametu v Mali Pišenci orel napadel gamsovo kozo in naslednji dan je našel pri mrtvi kozi pet orlov.

V Martuljku je pred leti orel odnesel domačo ovco izpred oči gospodarja in nekega lovskega gosta.

* Slika zgoraj. — ** Nekater domneve niso povsem pravilne. Ur.

Škoda, ki jo dela orel v lovišču, je znatna, posebno pri gamsovih mladih.

Po navedbah dvornega nadlovca Rabiča Janeza iz Mojstrane, gnezdi planinski orel stalno od leta 1957 dalje blizu slapa Peričnika v steni Lengerjev kamen. Izvalita se po dva mladiča, odraste pa navadno samo eden. Močnejši že v gnezdu požre slabejšega. — Že več let opazuje mladiča v gnezdu, ki se napadata in le, če sta enako močna, odrasteta oba, kar je zelo redko. Tudi v tamošnjem lovišču dela orel precejšnjo škodo. Rabič zatrjuje, da pobere vsako leto najmanj sto gamsovih mladičev. V okolici skoraj ni nobenega kozliča. Predlansko zimo je lovec opazil orla, ko je nesel gamsovega kozlička, pa je oddal zastrašilni strel. Orel je spustil kozlička, ki je padel kakih 200 m visoko v snežen plaz in ostal živ. Naslednji dan je šel lovec pogledat za kozličkom in opazil, da si je opomogel in zlezal nazaj v skale. Nekoč je lovec opazoval, da je orel prinesel h gnezdu veliko odraslo lisico, večjo perutnino in mnogo drugih manjših živali.

Kakor znano, je z naredbo bana o izpremembi lovopusta in o zaščiti redke divjadi (Službeni list z dne 4. januarja 1941, števil. 16) razen za druge redke živali tudi za planinskega orla podaljšana zakonska zaščita do konca leta 1950.

Zaščitne živali se ne smejo loviti ne ujeti ne ubijati, niti kupovati niti prodajati. Zaščitnim pticam je prepovedano razdirati gnezda in prodajati njih jajca. Inž. Fr. Jurhar.

Kako se živali same zdravijo,* smo že često slišali. Slišali smo, kako si mačka rane izliže, kako si mnogi ptiči vedo poiskati v svoji bolezni razne zdravilne jagode in kako si umejo na zlomljeni ud pripraviti »obkladek« iz prsti in peska. Zaradi teh opazovanj so prišli razni raziskovalci do spoznanja, da so

* Nekatere domneve niso povsem pravilne. Ur.

se prvi ljudje prav od živali učili zdravilstva. Tako so se baje davni naši predniki naučili od nekaterih živali spoznavati zdravilna zelišča ter si z njimi zdraviti svoje bolezni. Medved n. pr. kakor hitro se prebudi iz zimskega spanja, si poišče in golta mah, ki povzroči drisko, da bi svojo notranjost izpraznil in očistil. Sleherni poznavalec psov tudi ve, da se psom na deželi bolje godi kot onim po mestih, in sicer zato, ker psi na deželi, kakor hitro občutijo v sebi bolezen, hite takoj iskat in požirati razne trave in zelišča, ki bolezen preženejo. Obstreljen srnjak drvi naravnost k potoku ali studencu, da bi si ondi rano izpral ter se na ta način ubranil pred zastrupljenjem. Vrane, ki so požrle nastavljeno strupeno meso, zlete čim najruneje v gozd, da si tam najdejo razne jagode kot protistrup, na kar použito mine brez škodljivih posledic. C. M.

Društvene vesti

† Jakobu Sedeju v spomin!

Dne 17. februarja t. l. je bolešno odjeknila vest, da je po kratkem trpljenju odšel v večnost naš zvesti tovariš in lovec Jakob Sedej.

Nekaj dni poprej, ko Te je napadla zavratna bolezen, si mi še povedal, da misliš oditi na Tvoj najljubši lov na race. Žal se Ti ni izpolnila želja, in odšel si od nas tako nepričakovano, da smo osupnili.

Kako spoštovan in priljubljen si bil, je pričala velika udeležba prebivalstva pri pogrebu. Nadvse številno pa so Te spremili na Tvoji zadnji poti lovci, katerim si bil zvest tovariš in prijatelj.

Krasen zimski dan je bil, ko si Ti, naš dobri Jaka, jemal slovo za vedno. Sonce se je pomikalo k zatonu, ko smo ob odprtem grobu poslušali tovariša dr. Lokarja, kateri nam je klical v spomin Tvoje idealno lovsko življenje. Ko bi Ti vedel, kako nam je bilo težko. Solze so kanile na Tvoj prerani grob. V slovo smo Ti lovci položili v Tvojo svežo gomilo smrekove vejice. Odšli smo z žalostnim srcem, zavedajoč se težke izgube in da nenadomestljivega Jakoba ne bo več.

Počivaj v miru! Tvoji prijatelji in tovariši pa Ti bodo ohranili trajen in svetel spomin. Stane Logar.

† Adolfu Pauserju,
trgovcu v Novem mestu.

Stara, kruta krvnica je iztegnila koščeno roko v vrsto dolenskih lovcev. Njena neusmiljena kosa je pokosila iz naše srede odličnega strelca in vzornega tovariša-lovca.

Za vedno je prenehalo biti tenkočutno srce in ugasnilo bistro oko. Sigurna desnica je omahnila v smrt.

Adolf Pauser, najlepši značaj, kar sem jih srečal v življenju — zlato srce, ki je tako ljubilo prirodo in lov.

Ni ga več!

Če je še tako kljukal zajec in spretaval kljunač, če je še tako plesal in brusil ljubosumni trubadur in skakljala šatorepa lisica — strel je bil premišljen in siguren!

Oculi — quasimodo geniti — nobenega več — minulo je!

Kakor je bilo njegovo življenje tiho, mirno, brezhrupno, tako smo ga tudi mi, lovci spremili na njegovi zadnji poti s tugo v srcih. Položili smo ga v prebujajočo se zemljo z molitvijo na ustnicah.

Telo naj počiva v pokoju, a dušo naj sprejme sv. Hubert in jo odpelje v večna lovišča!

Lovski!

Grom.

† Franc Oblak.

Dne 10. prosinca t. l. smo ga položili na tukajšnjem farnem pokopališču k večnemu počitku. Pokojnik (roj. 1872 v Grižah) je bil od svoje rane mladosti vnet prijatelj narave in lova.

Še mlad je nastopil službo lovskega čuvaja 1901 pri Fridrihu v Libojah, nato pri lastniku rudnika v Zabukovci, Lapu, in Pospuhu iz Griž, pri zakupniku obč. lovišča Sv. Pavel pri Preboldu Sentu Franju ter končno pri lovskem društvu v Grižah, kjer je ostal do svoje smrti.

Zadnjega lova se je udeležil še na novega leta dan ter bil prav židane volje. Takrat pač nikdo izmed nas ni mislil, da bo tovariš že 8 dni pozneje med pokojniki.

Njegovo največje veselje je bilo, ko je obesil puško čez ramo, pa jo je mahnil v lovišče, ki mu je bilo zaupano, bodisi samo pogledat, kako se godi njegovim ljubljenskim divjadi, ali nad ponosnega divjega petelina vrh Mrzlice ali Gordnika.

Kako priljubljen je bil pokojnik, je pokazal pogreb, katerega so se udeležili člani zelene bratovščine od blizu in daleč in mnogo njegovih prijateljev.

Dragi tovariš! Odšel si tja v večna lovišča, od koder ni vrnitve; mi pa Te bomo ohranili v lepem spominu in naj Ti bo lahko domača zemljica.

Jakob Petek.

† Ivan Kump,
posestnik, Resa—Čermošnjice.

Letos 5. januarja je iztrgala neizprosna smrt iz srede naših kočevskih tovarišev znanega lovca in člana naše zelene bratovščine Kumpa Ivana. Pokojnik je bil vesten in pravičen lovec, na lovu pa prijeten in zabaven tovariš.

Prezgodnji grob naj mu bo prijeten dom pod kočevskimi hribi in njegovo telo naj v miru počiva!

*

L. d. Ljubljana je imelo svoj občni zbor 17. februarja, ki je potekel močno razgibano ob dobri udeležbi. Razprave in sklepi pa niso vsi izzveneli v korist uspešnega društvenega dela. Zato članstvo tem bolj pričakuje, da se bo izpopolnjeni odbor izkazal v poverjenih mu funkcijah.

Lovsko društvo v Ljubljani opozarja članstvo, da bo lekarna Hočevar Slavko na Celovski cesti 62 (Pri sv. Roku) tudi letos zastrupljevala jajca za pokončevanje vran. Društvo da na razpolago strup, polnjenje jajc pa stane po 50 par ter mora ustrezen znesek vsak član, ki jajca sprejme, plačati. Jajca dostavi v lekarno vsakdo sam, preskrbi jih pa tudi na željo lekarna.

Dvojni jubilej

Je o božiču praznoval osamljen in zapuščen Janez Skrinar. Obhajal je 75 letnico rojstva in 40 letnico kot lovec. Bil je zaprisežen in je vzgledno služil lovozakupnikom, katere že vse krije zelena ruša. Kot sin malega kmeta je moral že z osemnajstimi leti v Trbovlje med rudarje, kjer je delal do upokojitve. Kot upokojenec »uživa« sedaj 4 din pokojnine! Da se preživi, hodi še sedaj delat v bližnji kamnolom. Kljub starosti je trden in mnogokrat pripoveduje o lovu iz svojih mladih let. Neke kvatrne sobote se je vračal z nočnega čakanja, ko zagleda ob poti, da stoji bela žena. Lasje so se mu naježili, privzdigovalo mu je klobuk, a Skrinar ni pobegnil. Trdo je prijel puško, napel petelina in šel proti prikazni, ki se je izkazala — za malo, zasneženo smreko, ki mu je prizadejala toliko strahu.

Zelimo mu, da bi še mnogo let čil in zdrav obhajal svoj božič. P. F.

Celjsko lovsko društvo je imelo dne 9. marca 1941 svoj redni letni občni zbor ob srednji udeležbi članstva. Predsednik ravnatelj Mravljak se je spominjal v minulem letu umrlih članov: dr. Sadnika Bruna, Pušnika Franceta, Oblaka Franca, Strmška Vinka in pl. Schildenfelda Alojzija. Med drugim je omenil, da zankarstvo bolj ogroža lovišča kot krivolovstvo s pu-

ško. Treba bo najstrožjih kazni. Tajnik Zorko je poročal, da društvo z nagradami pospešuje gojenje divjadi, kakor tudi zatiranje lovske tatvine in kmetijstvu škodljivih ptic-roparic, z zastrupljanjem pa pokončevanje vran. V celjskem okolišu je bilo pokončanih 275 kraguljev in skobcev, 317 srak ter 597 šoj. S fosfoginom je bilo zastrupljenih 3887 jaje z dobrim uspehom.

Društvo se je udeleževalo dražb zaplenjenega lovskega orožja. Ugotovilo se je, da je prišla pri neki dražbi zopet na dražbo puška, ki je bila že pred leti zaplenjena in takrat na javni dražbi prodana interesentu, ki je imel dovoljenje za nabavo orožja. Lovski tatovi se poslužujejo torej tretjih oseb, ki dražbajo zanje orožje. Lovsko orožje se kupuje pri teh dražbah z motivacijo, da se rabi. Zveza naj izposluje uredbo, po kateri se bodo k dražbi zaplenjenega lovskega orožja pripustili le člani lovskih društev, ki bi se morali izkazati z dovoljenjem za nabavo orožja in s člansko izkaznico.

Blagajnik Janko Wagner je poročal o stanju blagajne ter dobil na predlog preglednika Kostajnska soglasno razrešnico.

Knjižničar Cilenšek Franc je poročal, da zanimanje članstva za knjižnico ni bilo bog ve kako živo, čeprav je mnogo zanimivih in poučnih del, ki bi mogla biti zlasti mlajšim tovarišem prav koristna. Društvo je naročeno na revije: Lovec, Lovački glasnik, Lovski list, Proteus in Gozdarski vestnik.

Pri volitvah so bili po § 15. društvenih pravil odstopivši člani ponovno izvoljeni v odbor, poleg teh pa tudi še Zdolšek Bogomir. Pri slučajnostih je bila soglasno in z velikim odobravanjem izglasovana zaupnica predsedniku Zveze dr. Krejčiju.

Razpis nagrad Lovskega društva Celje za pokončevanje ujed in lovu škodljivih ptic za leto 1940/41.

Tega tekmovanja se lahko udeležijo vsi zaprišeženi lovski pazniki, organizirani v Celjskem lovskem društvu.

Nagrada je 10 v skupnem znesku 1500 dinarjev, in sicer: 1. nagrada 500 din, 2. nagrada 250 din, 3. nagrada 200 din, 4. nagrada 150 din ter nadaljnjih šest nagrad po 100 din, t. j. 600 din.

Nagrade se odmerjajo proti predložitvi dokazil, in sicer s parom povezanih krempljev ali z jajci ter štejejo skobec in kragulji desetkratno, srake petkratno, šoje pa enkratno.

Dan razdelitve nagrad, ki bo v poletnih mesecih, bo posebej objavljen.

Lovsko društvo v Kamniku je imelo svoj tretji redni letni občni zbor v nedeljo, dne 9. marca 1941 v Kamniku. Udeležba je bila zadovoljiva in razprave so bile živahne in stvarne. Za predsednika je bil ponovno soglasno izvoljen dr. Trampuž France, odvjetnik v Kamniku. Odbor je bil delno obnovljen z izvolitvijo treh odbornikov: Hribarja Pavla, posestnika v Pavlovčah, Škofica Ivana st., posestnika na Vrhpolju, in Vahtarja Antona, posestnika in ključavničarskega mojstra v Mengšu. Občni zbor je soglasno izglasoval tudi dve resoluciji za obrambo zajca in za zaščito našega gozda. Za delegata za glavno skupščino Zveze sta bila izvoljena Adamič Josip, industrialec v Domžalah, in Škofic Ivan st., posestnik na Vrhpolju. Za kandidata v odbor Zveze pa je bil nominiran predsednik dr. Trampuž. Občni zbor je soglasno sprejel še več predlogov za zaščito koristne divjadi in za uspešno pokončevanje dlakastih in pernatih škodljivcev. Po štirih urah se je zbor razšel v zavesti, da je opravil koristno delo.

Lovsko društvo v Kamniku sporoča svojim članom, ki se niso udeležili letošnjega občnega zbora, da je občni zbor sklenil, da mora vsak član dokazati, da je v teku leta pokončal najmanj deset škodljivih ptic: kragulje, skobce, vrane, srake ali šoje. Kdor od članov tega ne bo do konca leta 1941. vposlal društvu gospodarju Vidmarju Francu v Kamniku deset parov krempljev takih ptic, bo moral plačati

hkrati s članarino za leto 1942. še po 5 din za vsak manjkajoči par, v prid društvenemu podpornemu skladu.

Lovsko društvo v Kamniku razpisuje po sklepu občnega zbora za leto 1941. nagrade za pokončevanje lovu škodljivih ptic v kamniškem okraju. Vsi zapriseženi lovski čuvaji, člani tega društva, imajo pravico do nagrad v zneskih 200, 150, 100 in 50 din. Lovski čuvaji, kateri hočejo dobiti eno teh nagrad, morajo do konca leta 1941. predložiti društvenemu gospodarju Fr. Vidmarju v Kamniku dokaze v tem letu pokončenih škodljivih ptic, in sicer: od kraguljev in skobcev kljun in oba kremplja, od vran, srak in šoj oba kremplja. Kragulj ali skobec šteje 10 točk, vrana, sraka ali šoja pa po 1 točko. — Odbor.

Lovsko društvo za Gorenjsko v Kranju razpisuje za leto 1940. nagrade za pokončevanje lovu škodljivih ptic roparic na svojem področju. Vsi zapriseženi lovski čuvaji, člani tega društva, so upravičeni do nagrad, ki jih je 10, in sicer: 1. 500 din, 2. po 400 din, 3. po 300 din, 4. po 200 din in ostalih šest nagrad po 100 din.

Nagrade podeljuje odbor društva in je predložiti kremplje ustreljenih ujed najkasneje do 30. aprila 1941. Kremplje je oddati v Kranju Marenčiču Rajku, v Radovljici Fišerju Alojziju in v Škofji Loki Kafolu Dušanu.

*

Mladič Anton, višji sodni nadsvetnik v p., je daroval »Zelenemu križu« 100 din namesto venca na krsto ravnatelj Jovana. Iskrena hvala!

Namesto venca na grob ravnatelj Janka Jovana so darovali znesek 1000 dinarjev »Zelenemu križu« njegovi prijatelji (omizje Činkole in Favai, in sicer Bakarčič st., Ditrich F., Dominico, Dular L., Florjančič St., Kosovinc, Kotnik, Lauter, dr. Marn, Medič, Mladič, rav. Pestotnik, Pivk, Remic, dr. Šapla, Schwentner, Turk V., Verovšek Z., Vodišek E., dr. Vrtačnik I., Zihel, Zupan M., Zupančič P., dr. Žibert.

Kinološke vesti

Hrvatsko kinološko društvo je imelo dne 27. februarja t. l. svoj XI. redni letni občni zbor v Zagrebu. Iz poročila tajnika je med drugim razvidno, da šteje društvo dva častna člana in 184 rednih članov. Društveni predsednik je Ernest Bernetić, podpredsednika Ivan Prikril in Nada Auer-König, tajnik Stjepan Nöthig in blagajnik Vilko Kamler terpet odbornikov.

Poslovalnica društva: Zagreb, Tuškarnac-Gvozd 21.

Hrvatsko društvo ljubitelja lovačkih pasa je imelo dne 28. februarja t. l. svoj drugi redni letni občni zbor v Zagrebu. Društvo šteje 84 članov. Društveni predsednik je dr. Rudolf Jagić, podpredsednik Rudolf Pasarić, tajnik Radomir Ribar in blagajnik Zvonimir Mahnik ter 10 odbornikov. Soglasno je bila sklenjena sprememba imena Društvo gojitelja i ljubitelja lovačkih pasa v Hrvatsko društvo ljubitelja lovačkih pasa in nekaj sprememb v društvenih pravilih v smislu želje Saveza. Dalje je bilo sklenjeno prirediti dne 27. aprila t. l. tekmo ptičarjev vseh vrst.

Poslovalnica društva: Zagreb, Gajeva 6/II. Savezni tajnik.

Covski koledar za april

Sonce	vzhaja	zahaja
dne	ob uri	ob uri
1.	5 ^h 36	18 ^h 34
15.	5 ^h 04	18 ^h 57
30.	4 ^h 32	19 ^h 24

Mesec je 11. v ščipu, 26. v mlaju.

Podružnica Društva ljubiteljev ptičarjev v Mariboru je imela svoj redni letni občni zbor dne 28. januarja 1941 v hotelu »Zamorec« v Mariboru.

Po rednem občnem zboru se je vršil izredni občni zbor, na katerem je bilo sklenjeno, da se podružnica DLP v Mariboru zaradi stalnega upadanja članstva in splošnega nezanimanja razide. Premoženje 2426 din 85 p pripade DLP v Ljubljani.

Podružnica je priporočila svojim članom, naj se vpišejo v DLP v Ljubljani in jim je tudi poslala zadevna vabila. Članarina znaša 40 din letno, za lovske čuvaje polovico, pristopnina pa 10 din.

Društvo ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani je imelo svoj 21. redni letni občni zbor 22. februarja t. l. v klubovi sobi hotela »Slon« v Ljubljani. Občni zbor je bil združen s proslavo dvajsetletnice obstoja društva. Udeležencev je bilo 55.

Predsednik Franc Urbanc je pozdravil predstavnike JKS dr. Lovrenčiča, kap. Dreniga, Rostana in ravnatelja Župana; predstavnika ZLD dr. Krejčija, predstavnika LD Ljubljana Žorža Verovška, predstavnika JKLB dr. J. Lavriča in Lada Lovrenčiča, predstavnika JKJT ravn. Stareta, predstavnika JKLSp prof. Premelča, predstavnika Slovenskega društva za varstvo živali dr. Korena in predstavnika podružnice DLP v Mariboru v likvidaciji Iva Cafa. Predsednik se je spomnil v minulem letu umrlih zaslužnih članov inšp. Feliksa Justina, Antona Cizlja, Franja Piška in Edvarda Voltmanna. Posebno huda izguba je zadela društvo s smrtjo inšp. Justina, ki je bil društveni podpredsednik in častni

član. Predsednik je med drugim ugotovil, da društvo še vedno deluje z istim elanom kot ob ustanovitvi.

Dr. Vilko Pfeifer je orisal delo in zasluge predsednika za DLP v dvajsetih letih obstoja, se mu v imenu društva zahvalil ter mu izročil darilo DLP za njegovo dvajsetletno vodstvo.

Društvo namerava prirediti v letu 1941.: pomladansko vzrejno tekmo ptičarjev, jesensko vzrejno tekmo ptičarjev, preizkušnjo rabljivosti ptičarjev, preizkušnjo ptičarjev na naravni krvni sledi, jesensko vzrejno tekmo prepeličarjev, preizkušnjo rabljivosti prepeličarjev, preizkušnjo prepeličarjev na naravni krvni sledi, preizkušnjo prepeličarjev v donšanju izgubljenega, tečaj za vodstvo in šolanje ptičarjev.

Tajnik Mitja Krejči je podal število članov pri DLP z 31. decembrom 1940: 2 častna, 14 ustanovnih, 179 rednih; skupaj 195 članov. V pretekli poslovni dobi so umrli 4 člani, 19 jih je izstopilo, 4 so bili črtani, pristopilo pa jih je 16. Tajnik je grajal skromno zavednost lovcev, ki love brez psa ali s slabim psom. Vsak gospodar nižinskega lovišča bi moral imeti čistokrvnega rabljivega psa ptičarja. Odbor je imel v pretekli poslovni dobi 11 sej. Seje so bile dobro obiskane. Oktobrska številka »Lovca« v letu 1940. je bila posvečena ptičarjem. Zahvali se sodelavcem in poročevalcem v »Lovcu«, posebno pa ZLD. DLP bo v do glednem času izdalo knjigo o vodstvu in šolanju ptičarjev, ki jo piše Bogdan Sežun, tekmovalne rede in tabele o tekmah ter brošuro o pasemskih znakih ptičarjev. Dopisov je društvo prejelo 254, odposlalo pa 296. Društvo ima v zakupu lovišče v ljubljanski okolici in je članstvu na razpolago za šolanje psov proti primerni odškodnini.

Strokovni poročevalci za ptičarje, Anton Schuster, je poročal, da je bilo vpisanih v letu 1940. v JRP 18 nemških kratkodlakih ptičarjev, 5 nemški kosmodlaki ptičarji, 3 irski seterji; sku-

paj 24 psov. V JRS je bil vpisan 1 španijel. Za vpis v društvene vzrejne registre je bilo prijavljenih v l. 1940. 8 legel nemških kratkodlakih ptičarjev, 1 leglo angleških seterjev, 2 legli koker španijelov, 1 leglo špringer španijelov, 1 leglo prepeličarjev; skupaj 15 legel, odnosno 51 psov. V društvenih vzrejnih registrih je doslej vpisanih 122 legel (= 600 psov). Društvo je priredilo dve pomladanski vzrejni tekmi ptičarjev, jesensko vzrejno tekmo ptičarjev, Spominsko tekmo Evgena Križaja, poljsko tekmo ptičarjev in preizkušnjo nemških prepeličarjev na naravni krvni sledi.

Strokovni poročevalec za prepeličarje, ing. Ernest Puschmann, je poročal o I. preizkušnji prepeličarjev na naravni krvni sledi in o vpisih prepeličarjev v pretekli poslovni dobi. »Fachschaft für deutsche Wachtelhunde« čestita DLP ob dvajsetletnici.

Blagajnik Jean Nagy je navedel, da je društvo imelo v preteklem letu dohodkov 41.780,71 din, izdatkov pa 41 tisoč 596,21 din; društvo ima premoženja 16.229,84 din.

Računska preglednika sta ugotovila, da so knjige v redu in predlagala razrešnico s pohvalo vsemu odboru.

Soglasno je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Franc Urbanc, podpredsednik dr. Vilko Pfeifer, tajnik Mitja Krejči, gospodar ing. Fran Domladiš, blagajnik Jean Nagy; odborniki: dr. Ferdinand grof Attems, Ivo Caf, Norbert Felber, Rado Hribar, Tea Pirich, ing. Ernest Puschmann, dr. Jože Rant, Anton Schuster, Bogdan Sežun, dr. Hubert Souvan, Jože Škofic, ing. Friderik Weinberger; preglednika računov: ing. Cvetko Božič in Janko Čepon; namestnik dr. Fric Luckmann. — Načelstvo pri vodstvu rodovne knjige je prevzel dr. Pfeifer, svetovalci pa so: ing. Puschmann, Schuster in Sežun. Stalna delegata pri JKS sta ing. Domladiš in Krejči, delegati za občni zbor JKS so poleg prej omenjenih še Nagy, dr. Rant, Sežun in Škofic.

Dragotin Klobučar iz Maribora je bil izvoljen za častnega člana Društva ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani za zaslužno desetletno načelovanje podružnici in za svoje delovanje pri Društvu ljubiteljev ptičarjev. — Občni zbor je sklenil, da pripade premoženje likvidirane podružnice DLP v Mariboru Društvu ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani; če bi se podružnica kdaj nanovo ustanovila, se ji vrne premoženje. — Odbornik Schuster je predlagal, naj se izda ob dvajsetletnici prvega vpisa, ki bo maja 1941., II. zvezek Jugoslovenske rodovne knjige; njegov predlog naj društvo priporoči Jugoslovanski kinološki zvezi. — Dr. Lavrič je predlagal, naj društvo priporoči JKS, da osnuje odbor za kinološko terminologijo za odpravo zmešnjav, ki so nastale z uporabljanjem različnih in novih izrazov v kinologiji. — Društvo je končno sklenilo, da si bo prizadevalo za uveljavljenje zakona, ki bi predpisoval, da mora imeti vsako lovišče, oziroma lovski gospodar čistokrvnega rabljivega psa.

Kakor vsako leto bo tudi letos Društvo ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani priredilo pomladansko vzrejno tekmo ptičarjev, položeni v letu 1940. Tekma bo v nedeljo, dne 20. aprila 1941. v ljubljanski okolici. Zbirališče bo ob 7. uri zjutraj na dvorišču hotela Miklič v Ljubljani; tam bo tudi živinozdravniški pregled psov, smotra za vpis v JRP in žrebanje razporeda, narkar bo odhod v lovišče. Izid bo razglašen po tekmi. Prijave za to tekmo je poslati na naslov tajništva Društva ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani, Wolfova ulica števil. 5, najkasneje do dne 15. aprila 1941.

Prijavnina za vsakega psa znaša 100 dinarjev za člane in 200 din za nečlane: poklicni lovci, ki vodijo svoje pse, so prijavnine oproščeni. Prijavnino je nakazati obenem s prijavo po položnici ček rač. št. 12610. Vsak tekmovalec bo dobil diplomu, poklicni lovci pa za

I. nagrado 300 din, za II. nagrado 200 dinarjev in za III. nagrado 100 din; vendar bodo dobili na pomladanski vzrejni tekmi izplačano le eno tretjino nagrade, ostanek pa na jesenski vzrejni tekmi, ne glede na to, ali je nagradjenec tam dosegel kako nagrado. Kdor pa ne bo pripeljal psa tudi na jesensko vzrejno tekmo, bosta preostali dve tretjini nagrade s pomladanske vzrejne tekme zapadli v korist društvene blagajne.

K tekmi mora vsak tekmovalec priti pravočasno, da ne bo zamudil smotre in živinozdravniškega pregleda, ker sicer ne more tekmovati. Vsak tekmovalec naj prinese k smotri 30 din za vpis v JRP. Rodovnik psa naj pošlje obenem s prijavnico.

*

Hrvatsko društvo ljubitelja lovačkih pasa v Zagrebu bo priredilo dne 27. aprila 1941 pomladansko vzrejno tekmo ptičarjev. Interesente vabimo, da se tudi te tekme udeleže. Informacije lahko dobe pri društvu. Naslov: Zagreb, Gajeva ulica 6/II.

*

Pozivamo vse sodnike ptičarjev, ki niso v zadnjih sedmih letih sodili na nobeni tekmi ptičarjev in vse sodniške pripravnike, ki v zadnjih petih letih niso sodelovali na nobeni naši prireditvi, da se v roku 14 dni izjavijo, če hočejo svojo funkcijo še obdržati in naprej intenzivno delovati v korist DLP, lovstva in kinologije ali se odpovedati nadaljnjemu delu. Od kogar do 15. aprila t. l. ne bomo prejeli nobenega obvestila, ga bomo črtali iz seznama sodnikov oz. sodniških pripravnikov.

Vse člane, ki za leto 1941. še niso plačali članarine, prosimo, da jo čimprej poravnajo, da društvo ne bo imelo nevspečnosti z izterjevanjem. Nekaj je takih, ki so na dolgu še za l. 1940., te pa bomo črtali, če ne bodo poravnali članarine najkasneje do 15. aprila t. l. — Mitja Krejčič, tajnik.

Oglasi

Mali oglasi morejo biti natisnjeni v naslednji številki le, če jih uredništvo prejme najkasneje do vključno 20. vsakega meseca. Vsi ostali nujni spisi in obvestila pa le, če jih uredništvo dobi vsaj do 15. v mesecu.

Žive uharice (za lov) prodam po 400 din franko zaželeno postaja. Trenko Džimrevič, trgovec, Kumanovo.

F. K. Kaiser, Ljubljana, Dvorni trg 1, prevzema v komisijsko prodajo rabljeno orožje in posreduje najboljšo prodajo;

izvršuje vsa popravila orožja zanesljivo in poceni. Montira daljnogleda po najboljših načinih na risanice, trocevke in repetirke;

popravlja ribarsko orodje po najnižjih cenah.

Franc Kumer, preparator v Celju, Samostanska 8/II, preparira vse živali. Montiranje rogovja v solidni izdelavi, strogo naravno in vendar po najnižji ceni.

V prakso za lovskega čuvaja želi stopiti 20 leten fant, ki ima veselje do lova in živali, in sicer s hrano in stanovanjem. Ponudbe na upravo lista pod »Pošten«.

Kupim uharico. Naslov v upravi lista.

Prodam za 500 din kratkodl. istr., tri leta staro psico, srednje veliko, ki goni vso divjad, zlasti lisico in zajca. Alojzij Podlogar, lovski čuvaj, Srnjak 8, p. Rob na Dolenjskem.

Lovci! Po napornem lovu, katerega vršite v vsakem vremenu, v dežju in mrazu, vas varuje prehlada požirek toplega čaja. Pa ne navadnega črnega čaja, temveč vitamine vsebujočega, krepilnega »Emona« cvetličnega čaja. Prirejen z limono, rumom, žganjem, vinom ali mlekom, vedno dá pijačo izrednega učinka in okusa. Tudi v gostilnah in lovskih postojankah zahtevajte samo pravi cvetlični »Emona« čaj lekarne Mr. Bahovec v Ljubljani.

Imenik članov

Slovenskega lovskega društva v Ljubljani

po stanju dne 31. decembra 1925.

Ustanovniki.

- Arko Vladimir, veleindust., Zagreb, Vlaška ulica.
- Benčina Ivan, trgovec, Stari trg pri Ložu.
- Bergman Josip, veleindust., Ljubljana, Poljanska cesta.
- Bevk Viktor, veleposestnik, Brod ob Savi.
- Birolla Gvido, industrijalec, Zagorje ob Savi.
- Birolla Janko, industrijalec, Zagorje ob Savi.
- † Bolaffio in sinova, veletrgovina, Sp. šiška, Ljubljana VII.
- Bole Ivan dr., gen. ravnatelj »Banke Slavije«, Ljubljana, Gosposka ulica.
- ✓ Born baron, Karel, Tržič.
- Brandeis Edm., veleindust., Zbisch, Hašez, Č. S. R.
- Brejc Janko dr., odv., Ljubljana, Erjavčeva cesta 13/I.
- Breskvar Vikt. dr., zdravnik, Ljubljana, Hilšerjeva ul. 7.
- Burger Ivan, dipl. usnjarski strokovnjak, Prizren, Južna Srbija.
- Chadourir Gustav, Wien XI, Rinböckstrasse 57.
- Černak & Comp., veletrgov., Ljubljana, Šolski drevored.
- Čuden Fran sin, zlatar, Ljubljana, Prešernova ulica.
- ✓ Dolenc Edvard, veletrgovina, Kranj.
- Egger Jože, trgov. sotrudnik, Ljubljana, Hauptmanca.
- Ernst Karel, ravnatelj pivov. »Union«, Ljubljana.
- Ferlič Milan, Maribor, Tegethofova 51.
- Franke Ivan, vladni svetnik, Ljubljana, Gorupova ul. 3.
- Fritsch Oskar, trgovec itd., Ljubljana, Stritarjeva ul.
- Galle Adolf, graščak, Zg. šiška, Ljubljana VII.
- Galle Franc, graščak, Bistra, Borovnica.
- Garzarolli Vikt., veleposest., Razdrto, Italija.
- Glaser Viktor, les. trgovina, Smolnik - Ruše.
- ✓ Golob Ivan, lovec, Jesenice.
- Gorup Aleks dr., vitez, Jadranska plovitba, Sušak.
- Gorup Jos., Ljubljana, Beethovnova ulica 15.
- Gorup pl., Vladimir, Zagreb, Mihanovičeva 34.
- Grom Srečko, Ljubljana, Miklošičeva cesta.
- Guštin Bož., Maribor, Tegethofova 51.
- Hamann I. C., veletrgovina, Ljubljana, Mestni trg.
- Hmelak Franc, les. trgovina, Rakek.
- Homan Alojzij dr., advokat, Wien III, Arenbergring 20.
- Jakil Andrej, tovarnar, Krmelj, št. Janž, Dol.
- ✓ Jan Vinko ml., les. trgovina, Gorje pri Bledu.
- Javornik Iv., posest. in mesar, Ljubljana, Domobranska cesta 7.
- Jelačin Ivan, veletrgovec v Ljubljani.
- Jelovšek Gabrijel, tovarnar, Vrhnika.
- Jelovšek Josip, veletrgovina, Vrhnika.
- Jelovšek Rupert, tovarnar na Vrhniki.
- Jošt Franc, ravnatelj, Celje, Zavodna 6.
- ✓ Juvančič Ant., kapetan v p., ravnatelj pušk. v Kranju.
- Kašman Anton, veletrgovina, Škofja Loka.
- Katnik Zdravko, predsednik
- trg. izobr. društva v Trstu, Cassa Risparmio 247.
- Klobučar Dragotin, ravnatelj Kred. banke, Maribor.
- Klun Ivan, trgovec, Ribnica, Dolenjsko.
- † Kosler Janez, veleposest., Ortnek.
- Kosler Oskar, veleposestnik, Ortnek.
- Košak Franc, posestnik, Grosuplje.
- Kozina Peter & Comp., veletrgovina, Ljubljana, Breg.
- ✓ Kraut Igor, gozdni komisar, Kranj.
- Krisper Anton, veletrgovina, Ljubljana.
- Kuhar Franc, Duple 5, Tržič.
- ✓ Lazarini baron, Henrik, graščak, Smlednik.
- Lenarčič Mil. ing., Josip Dol pri Ribnici na Pohorju.
- Lenasi & Gerkman, veletrgovina, Ljubljana, Stritarjeva ulica.
- Lokar Janko, dr., rav. I. drž. gimn., Ljubljana.
- Lončarič Josip, škrad, Gorski Kotar, Hrvatsko.
- Löschnig August, les. trgov., Sv. Lovrenc na Pohorju.
- Lovrenčič Ivan dr., odvetnik, Ljubljana, Miklošičeva c.
- Lovrenčičeva dr., Zora, Vrhnika.
- Lovsko društvo »Jelena« v Hrastniku.
- Lukan Mirosl. dr., ravnatelj v pokoju, Ljubljana, Pred škofijo.
- Lukmann Fric dr., odvetnik, Ljubljana, Gradišče.
- Maire Henri, zlatar, Ljubljana, Mestni trg.
- Martinc Anton, banč. uradnik, Ljubljana, Beethovnova ulica.

- Mayer I. C. Emerik, veletrg., Ljubljana, Stritarjeva ulica.
 Mazzelle Julij, veletrgovec v Gradacu, Bela Krajina.
 Meden Vikt., tovarnar, Ljubljana.
 Medić - Zankl, tovarna barv, Ljubljana.
 Mencinger Tomo, veletrgov., Ljubljana.
 Miljušević Dušan, kr. javni bilježni advokat, Karlovac.
 Muzejsko društvo za Slovenijo, Ljubljana.
 Myol braća, gradbeno poduzeće, Nova Gradiška.
 Myol Stepan, gradbeno poduzeće, Nova Gradiška.
- Pahernik Janko, Vuhred, Pauli Anton, trgovec, Ljubljana, Sv. Petra cesta.
 Paximadi Štefan, Trst (Trieste), Aleksadro Volta 6.
 Pelc Vekoslav, posest., Ljubljana, Kolizejska ulica 8.
 Pogorelc Miroslav, Beograd, Obiličev venac 10.
 Polajnar Karel, kavarnar v Ljubljani.
 Pollak Ant., graščak, Sv. Peter v Sav. dolini.
 Pongrac Gvido, Domova, Moškanjci pri Ptuj.
 Potokar Adolf, rač. nadsvet., Ljubljana, Gradbena dir.
 Praprotnik Avgust, gen. ravnatelj Slav. banke, Ljubljana.
 Praunseis Alojzij dr., zobozdravnik, Ljubljana, Marijin trg.
 Predović Janko, veletrgovec, Ljubljana, Ambrožev trg.
- Pupovac Božo, restavracija Ljubljanski dvor, Ljubljana.
 Račić Ralf, ravnatelj, Karlovac.
 Rahne Janko, notar, Brdo, Lukovica.
 Ravnihar Vlad. dr., odvetnik, Ljubljana.
 Robič Hugon dr., primarij, Maribor, Prešernova ul. 2.
 Rudež Anton, graščak, Ribnica, Dolenjsko.
 Rudež Olga ml., Ribnica, Dol. Rudež Olga, veleposestnica, Ribnica, Dolenjsko.
 Rus Ivan, lesna trgovina, Žaga pri Ribnici.
 Rus Josip, parna žaga, Lukovica pri Domžalah.
- Sajovic Valentin, trgovec v Ljubljani, Nova ulica.
 Samec Ivan, veletrgovina v Ljubljani.
 † Seidl Jos., posestnik, Sp. Šiška, Ljubljana VII.
 Stacul A., delikates. trgov., Ljubljana, Šelenburgova.
 Stare B. H., ravnatelj Slov. banke, Ljubljana, Erjavčeva cesta.
 Štepančić Ivan, zid. mojster, Renče, Ven. Giulia.
 Štepic Pet., veletrgov., Zg. Šiška, Ljubljana VII.
 Sternad Josip, puškar, Maribor.
 Studl Karel, kontrolni česke sporitveny, Praha 206/III, Č. S. R.
 Sušnik R., lekarnar, Ljubljana, Marijin trg.
 Šalamun Fran dr., odvetnik, Ptuj.
- Šarabon Andr., veletrgovina, Ljubljana, Zaloška cesta.
 Šutej A., veletrgov., Zagreb.
 Schmitt F. M., veletrgovina, Ljubljana.
 Schrey Jean, posestnik itd., Ljubljana, Gledališka ul. 7.
 Schuster Ant., trgovec, Ljubljana, Mestni trg.
- Tomšič Mihael, veleposest., Vrhnika.
 Tonejc Anton, »skavarna Evropa«, Ljubljana.
 Turk Jos., veleposest., Ljubljana, Vidovdanska cesta.
 Turković baron, Davorin, Zagreb.
 Turković baron, dr., Vladimир, Zagreb.
- Urbanc Franc ml., veletrgov., Ljubljana, Miklošičeva c.
 Uredništvo lovačkog ribarskog vestnika, Zagreb, Kačićeva ulica.
- Vajda E., veleindustrijalec v Čakovcu, Medjimurje.
 Volta Anton, trgovec, Ljubljana, Dunajska cesta.
 Vršič Srečko, ravnatelj d. d. »Impex«, Ljubljana.
 Windischgrätz Hug. Vincenc, knez, Konjice.
 Windischgrätz Oto, knez, graščak, Konjice.
- Zalaznik Jakob, slaščičarna, Ljubljana, Stari trg.
 Zorman Franc, posest., Sv. Križ, Moste pri Ljubljani.
 Zupančič Jože, poruč., Ljubljana, Sodna ulica 4.
- Žmitek Peter, profesor na kr. realki, Ljubljana.

Redni člani.

- Abram Vladimir, višji ravnatelj, Ljubljana, Dalmatinova ulica 5.
 Abramović Ante, lekarnar, kapetan I. kl., Ljubljana, Stalna voj. bolnica.
 Aškun Franc, mizar, Boben 41, p. Hrastnik.
 Adamič Franc, davčni upravitelj, Škofja Loka.
 Ahačić Ivan, okrajni gozdar, Črnomelj.
 ✓ Ahačić Janez, zapriseženi lovec, Sv. Ana, Tržič.
 ✓ Ahačić Jožef, Tržič št. 161.
 Ahačić Karol, trgovec, Črnomelj.
- Ahačić Luka, okrajni gozdar, Novo mesto.
 ✓ Ahačić Matevž, lovec, Puterhof, Tržič.
 Ahazhitzh Viktor dr., odvetnik, Ljubljana, Domobranska cesta 21.
 Albreht Miroslav, prokurist I. hrvatske štedionice, Zagreb.
 Allmayer Iv., gozdni čuvaj, Snežnik, Stari trg.
 Andrs Jos., nadzornik, Ljubljana, Dunajska cesta 12.
 Antonac Andrej, okr. gozdar, Maribor.
 Anzelc Jože, lovec in posestnik, Škrilje, p. Ig-Studenec.
- Anzelc Martin, lov. paznik, Gerečja vas 28, p. Ptuj.
 Anžin Janez, lovski paznik, Dobeno, Mengeš.
 Arbeiter Ivan, posestnik, Popovci pri Ptuj.
 Arhar Franjo, gozdar, Trbovlje II.
 Arko Ivan ml., trgovec v Ribnici.
 Arko Stanko, Beograd (Zorina 14), Kralja Aleksandra cesta 26.
 Arrigler Anton, nadučitelj, Skaručna, št. Vid nad Lj.

- Auersperg Adolf, gozdar, Glazuta pri Kočevju.
 † Auersperg grof, Hervard, graščak, Turjak.
 ✓ Ausenek Anton, Vrbnje, Radovljica.
 Ausseneg Viktor, Ljubljana, Učiteljska tiskarna.
 Avčin Fr. Ks., viš. agr. zemljemerec, Ljubljana, Mestni trg 18.
 Avsec Ant., pos., Viševsek, Stari trg pri Rakeku.
 ✓ Avsenek Franc I., lovec, Moste 4, Žirovnica.
 ✓ Avsenek Franc II., Valvazorjeva koča, Žirovnica.
- Babič Rud., premog. uslužbenec, Hrastnik.
 Babnik Josip, uradn. Okrožnega urada za zavarovanje del., Ljubljana, Dunajska cesta 47.
 ✓ Babnik Jurij, Tupaliče 48, p. Preddvor pri Kranju.
 Babušek Franc, Krčevina, Ptuj.
 Bačić Arpad, arhit., Mostje pri Dolenji Lendavi.
 ✓ Baebler Leop., učit., Bled I.
 Bahovec Ciril, trg., Ljubljana, Sv. Jakoba trg.
 Bahovec Iv., trg., Ljubljana, Sv. Jakoba trg.
 Bajt Srečko, trgovec, Idrija, Italija.
 Bajuk Ivan, Metlika, Radovica 63.
 Bajuk Martin, Božakovo 30, Metlika.
 Bakarčić G., Iekarnar, Ljubljana, Karlovska cesta 2.
 Balant Franjo, Podgorje 121 pri Slovenjgradcu.
 Baltič Vilko dr., vel. župan ljublj. oblasti, Ljubljana.
 Ban Adam dr., odv., Ormož.
 Banko Ignac, pos. in gost., Ljubljana, Martinova cesta.
 Bar Franc, trgovec, Ljubljana, Cankarjevo nabr.
 Barachini Fric, Hrastnik.
 Barachini Ivan, Hrastnik.
 Barbič Franc, zasebni uradnik, Vrhnika, Vila Kunstelj.
 Barborič Karol, trg., Novo mesto.
 Bardorfer Jos., Novo mesto.
 Baričević J., sodnik, Cerknica.
 Barl Iv., Celje, Zavodna 91.
 Barle Alojzij, okrajni gozdar, Ptuj.
- Basaj Anton, Suha 18, pošta Kranj.
 Bastardi Matej, Hrastnik.
 Baša Andrej, učitelj, Ptuj, Ljutomerska cesta 31.
 Battelino Daniel, stavb. mojster, Ljubljana, Sp. Šiška 30/L., 24.
 Bauer Marko, tajnik Zemaljskega saveza industrialalaca, Zagreb.
 Bavdek Ladko, bančni ravnatelj, Kranj.
 ✓ Bavdek Stanko, Kočevje.
 Beber France, pos., Ljubljana, Sv. Petra cesta 69.
 Bečan Franc, gozdar, Prihova, p. Konjice.
 Bedenk Janko, žand. kaptan I. kl., Ljubljana, Janez Trdinova ulica 8.
 Bedrač Franc, Slatina 30, Sv. Barbara v Halozah.
 Belcer Ivan, trgovski pomočnik, Majšperg, Ptujška gora.
 Belič Andrej, trgovec, Spodnja Šiška 94, Ljubljana VII.
 Belle Iv., cand. iur., Sv. Jurij ob juž. žel.
 Belovskij Klement, graščak, Mirna.
 Beltran Hugo, Ljubljana, Gosposvetska cesta 13.
 Benčina Ivan, Ravne 36, p. Nova vas — Rakek.
 Benčina Karol, Retje, Loški potok.
 Benedičič Jurij, zapriseženi lovski čuvaj, Rudno, Železniki.
 Benedik Drago, učitelj v p., Hradeckega vas, Ljubljana.
 Benedik Drago, Ljubljana, Ilirska ulica 22/II.
 Benedik Juro, dimn. mojster, Laško.
 Benedik Miha, Koprivnik, Boh. Bistrica.
 Benko Josip, industrijalec, Murska Sobota.
 Benkovič Ivan, Stara nova vas, Križevci pri Ljutomeru.
 Benkovič Franjo, Blagovica-Lukovica.
 Bensan Andrej, Ljubljana, Stari trg 4.
 Berce Vinko, nadučitelj, Št. Janž.
 Berdajs Leopold, Sava.
 Bergman Jos., mag. pharm., Novo mesto.
 Berliš I. ml., Rogatec.
 Bernardi Dragotin, hotelir, Celje.
- Bernetich-Tommasini vitez pl., Ernst, Zagreb, Boškovičeva ulica 40.
 Bernik Anton, računski nadsvetnik, Ljubljana, Slomškova ulica 4/I.
 Bernik Franc, posestnik in lovec, Tehovec - Sv. Katarina, Medvode.
 Bernik Franc, ribič, Ljubljana, Trnovski pristan.
 † Bernik Janko, trg., Ljubljana VII, Celovška c. 79.
 Bervar Franc, višji davčni upravitelj, Kamnik.
 Bevk Stanko dr., Ljubljana, Aleksandrova cesta 12.
 ✓ Bidovec Ivan, zidarski mojster, Huje pri Kranju.
 Binder Fr., logar, Vel. Njiva, p. Polšnik ob Savi.
 Birgler Jos. ml., Domžale.
 Bitenc Tina, dirig. ljub. kred. banke, podr. Črnomelj.
 Bivšek Franc, Mežica.
 Bizjak Filip, krznar, Ljubljana, Gosposvetska c. 13.
 ✓ Bizjak Franc, žel. uradnik, Boh. Bistrica 121.
 Bizjak Davorin, Ljubljana, Pred Prulami 13.
 Bižal Drago, tajnik mestnega urada, Kočevje.
 Bláha Josip, gozdarski nadupravitelj, Radoha, p. Semič.
 Bláha Joško, gozdar, Radoha, p. Semič.
 Blatnik Ludvik, lovski čuvaj, Bevsko, p. Trbovlje.
 Blažič Fran, zapriseženi lovec, Stari trg, Rakek.
 Blažič Martin, posestnik in lov. čuv., Vrabče-Sv. Katarina, Medvode.
 Bleiweis - Trsteniški Janko, mag. nadsvetnik, Ljubljana, grad Tivoli.
 Bleyer Josip, gozdar, črna pri Prevaljah.
 Bodlaj Franc, Kregarjevo 13, Kamnik.
 Bohinjec Joža dr., Ljubljana, Trnovska ulica 29/I.
 Bohinc Tonči, sin veleposestnika, Medvode.
 Bohinc Viktor, trgovec itd., Ljubljana, Dunajska c. 21.
 Böhm L. dr., ravnatelj trg. akademije, Mirna.
 Borovnik & Vrbanič, industrija oružja, Zagreb, Jurjšičeva ulica 9.
 Borštnar Feliks, Loke 75, Trbovlje.

- Bosteale Mijo, dir. drž. žel.,
kolski ods., Beograd. Gra-
čanička ulica 10.
- Božank Fr., Berdinje, Kotlje.
- Božič Cv. ing., gozdni nad-
oskrbnik, Kranjska gora.
- Božič Jos., postajenačelnik,
Bled (postaja).
- Božič M., Tacen pod šmar-
no goro, Št. Vid nad Ljub-
ljano.
- Božnar Anton, Bukovi vrh,
Poljane nad Škofjo Loko.
- Božnik Jurij, Loka 8, Do-
brna pri Celju.
- Bračun Franc, gimn. profes-
sor, Maribor.
- Bradišar Martin, logar, že-
limlje, p. Ig - Studenec.
- Brajkovič Tomislav, poruč-
nik 50 pp., Skoplje, Srbija.
- Bratanič I. dr., Rogatec.
- Bratec Franc, Jurklošter.
- Braune Karol, posestnik in
trgovec, Kočevje.
- Braz Vojko, upravitelj lesne
industrije, Gorjanci, Novo
mesto.
- Brečko Jurij, posestnik, Ra-
kitovci, p. Slivnica pri
Celju.
- † Bregant Fran, rač. svet-
nik, Ljubljana, Knaflljeva
ulica 13.
- Brelih Peter, Ljubljana VII,
Kolodvorska cesta 216.
- Brenčič Anton, trg., Ptuj.
- Brenčič Alojz, Ptuj.
- Brenčič Mih., pos., Spuhlji
26, Ptuj.
- Breyvogel Ad., Podpreska,
Drača pri Kočevju.
- Breznik Franc, lovec, Sveta
Ana v Slov. goricah.
- Breznik Venc., trg., Ljublja-
na, Stritarjeva ulica.
- Brezovšek Konr., Ljubljana,
Komenskega ulica 26.
- Bricelj Ivan, pos. in gost.,
Štefanija vas, p. Sp. Hru-
šica.
- Brinar Josip, ravnatelj me-
ščanske šole v Celju.
- ✓ Brodar Anton, lovski čuvaj,
Dolenja vas 27, Podbrezje-
Podnart.
- Brodnjak Martin, lovski ču-
vaj, Rošnje, p. Št. Janž
pri Ptujju.
- Bronet Rupert ing., Josip
Dol pri Ribnici na Poh.
- Brula Matija, lovski čuvaj,
Taliji vrh, p. Črnomelj.
- Brulc Joško, Sv. Jernej.
- Budigam Ivan, Turski vrh,
Zaverce pri Ptujju.
- Budilovsky Franc, Ljubljana,
Vrhovčeva ulica 9.
- ✓ Bukovnik Boštjan, zaprise-
ženi lovski čuvaj, Rupa,
Kranj.
- Bunc R., trgovec, Ljubljana,
Gospovetska cesta.
- Burger Andrej, pos. in gost.,
Postojna, Italija.
- Burger Fric, ravn., Hrastnik.
- Burgstaler Tomo, blagajnik
trgovske banke, Ljubljana,
Trnovski pristan 24.
- Burica Alojz, pos. in župan,
Dragomlje, p. Domžale.
- Burkeljca Ant., Laze v Tu-
hinju.
- Burnik Ignac, Ljubljana, Ce-
lovska cesta 33.
- Burnik Rafael, okr. gozdar,
Celje.
- Busbach Alfred, okrajni go-
zdar, Ljubljana.
- Butolen Jos., pos., Plajnsko
18, Ptujška gora.
- Cajnk Franjo, trgovec z vi-
nom, Slovenjgradec.
- Carl Josip, Ljubljana, Na-
rodna kavarna.
- ✓ Cencič Franjo, kemik, Moj-
strana, Tovarna cementa.
- Cepuder Josip, dr., odvetnik,
Ljubljana, Trubarjeva ul. 2.
- Ceraj - Cerič Albert, Ljub-
ljana VII, Železniška uli-
ca 267.
- Cerar Anton, zapriseženi lo-
vec, Selo-Moste pri Ljub-
ljani.
- Cerar Franjo, tov., Domžale.
- Cerer Anton, pos. in lesni
trgovec, Kamnik.
- Cerjak Franc, trg., Artiče
pri Brežicah.
- ✓ Cerkovc Fr., Kamne, Boh.
Bistrica.
- Cerlini Drago, Celje, Glavni
trg 17.
- Cerovšek Juro, Celje, Lev-
stikova ulica 3.
- Chiodi Jernej, Vevče, pa-
pirnica, D. M. v Polju.
- Chvatal Fran, ravn. Kolin-
ske tovarne kav. prim.,
Ljubljana.
- Cimerman Milan, Ljubljana
VII, Celovška cesta 75.
- Ciuha Srečko, lovski čuvaj,
Sv. Lenart v Slov. gor.
- ✓ Cof Ivan, upr. pošte, Kranj.
- Confidenti Franc ml., po-
sestnikov sin, Celje.
- Confidenti Franc st., pos.,
Celje.
- Confidenti Fric, trg., Celje.
- Cotič Viktor, profesor, Ma-
ribor, Maistrova ul. 17/II.
- Cukijati Jos., Loke 343, Tr-
bovlje II.
- ✓ Cundrič Franc, Jesenice 17.
- Cvetnič Mil., nadzornik drž.
žel., Zagreb, Hercegovačka
ulica 40.
- Čadež Ant., Srednja vas 8,
p. Poljane n. Škofjo Loko.
- Čander Ivan, Skoke, Hoče,
pri Mariboru.
- Čapek P., Ljubljana, Mestni
trg 4.
- ✓ Čarman Iv., zapriseženi lo-
vec, Lom, Tržič.
- Časar Fr., Otovci, Petrovci.
- Čašinovic Emer., pos. in go-
stilničar, Rakičan, Murska
Sobota.
- Čater Ivo, industr., Celje.
- Čeč Franc, revirni gozdar,
Ljubno, Savinjska dolina.
- Čeč Karel, ravnatelj Jugo-
slovsanske tiskarne, Ljub-
ljana.
- Čede Ant. dr., zdr., Laško.
- Čeferin Mihael, zapr. lovski
čuvaj, Ropačnica, Gorenja
vas, Poljanska dolina.
- Čepič Drago, učitelj, Zavrče
pri Ptujju.
- Čepon Janko, učitelj, Ljub-
ljana, Cesta na Rožnik 7.
- Černe Albin, inž., Maribor,
mestni stavbni urad.
- ✓ Černe Cilka, Bled, »Hôtel
Petran«.
- Černe Ernest, žel. uradnik,
Ljubljana, Pražakova uli-
ca 10/II.
- Černe Ivan, sodni paznik v
pok., Ljubljana, Gospo-
svetska cesta 10.
- ✓ Černe Mihael, Bled, »Hôtel
Petran«.
- ✓ Černe Pavel, urar, Jesenice,
Gorenjsko.
- Černej Ludovik, okr. šolski
nadzornik, Celje.
- Černič Mirko, dr., primarij,
Maribor, Grajski trg 5.
- Černivc Franc, Zavrstnik,
Šmartno pri Litiji.
- Čitalnica narodna, Slovenj-
gradec.
- Čizman Fr., ribiški paznik,
Tacen pod Šmarno goro.
- Čobal Josip, Ljubljana, Pra-
žakova ulica 11/4.
- Čoh Štef., Rogaska Slatina,
»Hôtel Pošta«.

- Črnež Ivan, strok. učit. drž. mešč. šole v Celju.
- Črnko Viktor, banč. uradnik, Ljubljana, Pražakova c. 11.
- Čuček Ivan, prog. mojster, Središče ob Dravi.
- Čuk Friderik, pos., Vojnik.
- Damisch Ervin, knjigovodja, Ptuj.
- Debelak Mihael, nadučitelj, šmartno pri Litiji.
- Debenjak Jože, trg., Celje.
- Debevec Anton, Borovnica.
- Defranceschi P., dr., zdravnik, Ljubljana, Levstikova ul.
- De Gleria Jože, dr., zdravnik, Bled.
- Deisinger Herm., Ljubljana, Hranilnična ulica 11.
- Deisinger Ivan, Zid. most.
- Demšar Gruden, žiri 18.
- Demšar Ludovik, posestnik in mesar, Rakek.
- Demšar Mohor, Rudno, železniki.
- Demšar Vinko, narednik, Ljubljana, Vojni okrog.
- De Paulis Josip, rav. Slavonske banke, Ljubljana, Beethovnova ulica 4.
- Derlink Janez, želina, Poljane nad škofjo Loko.
- Dermastia Karel, profesor, Ljubljana, Hrvatski trg 3.
- Dernič Anton, izdel. orgel, Radovljica.
- Dernič Ivan, Sv. Križ, Jesenice, Gorenjsko.
- Dernič Janko ml., Mojstrana.
- Dernovšek Janko, dr., primarij, Maribor.
- Detela Josip, Medvode.
- Detela Oton, Turn, Preddvor pri Kranju.
- Detiček Makso I., Celje.
- Detiček Mirko, sodnik, Celje, okr. sodišče.
- De Toni Anton, Ljubljana, Cesta na Rožnik.
- Deu Julij, Ljubljana, Kmetška posojilnica.
- Dežman Ivan, Ljubljana, Domobranska cesta 6.
- Diehl Robert, industrijalec, Celje.
- Diermayr Bruno, Hrastnik.
- Dietrich Franc, ravnatelj varovalnice, Kranj.
- Dimnik I., D. M. v Polju 7.
- Dobnik Matevž, Gor. Gorče, Braslovče.
- Dobravec Iv., dr., odvetnik, Radovljica.
- Dobrila Pet., Ljubljana, Poljanska cesta 60.
- Dobrovoljc Martin, lesni trgovec, Verd 33, Vrhnika.
- Dojković Vilim, kr. gozdni inspektor, Zagreb, Tianova ulica 11.
- Dolenc Anton, davčni upravitelj, Murska Sobota.
- Dolenc Franc, lesna industrija, Škofja Loka.
- Dolenc H., dr., zobozdr., Ljubljana, Cankarjevo nabr. 1.
- Dolenc J., Zagreb, Ilica 3/III.
- Dolinar Franc, železn. čuvaj, Birčna vas, Novo mesto.
- Dolinar Ivan, šolski vodja, Šmihel nad Mozirjem.
- Dolinšek Franc, Krško.
- Dolinšek Ivan, lovski čuvaj, Rdeči breg, Brezno.
- Dolničar Ivan, Kamna gorica, St. Vid nad Ljubljano.
- Dolničar Matija, Ljubljana, glavni kolodvor.
- Dolschein Gvido, dr., zdravnik, Dol. Logatec.
- Dolžan Franc, Hrušica 8 pri Jesenicah, Gorenjsko.
- Donko Ivan, Kumud pri Kobjicah.
- Dostal Pavle, trgovec, Ptuj, Slovenski trg 15.
- Drachler Rado, St. Štefan 2, Dol pri Hrastniku.
- Draer Franc, Zgornji dol, Sv. Jakob v Slov. gor.
- Dragič Drago, polkovnik v p., Ljubljana, Poljanska c. 13.
- Drassal Viljem, gozd. zemljemerec, Snežnik, Stari log pri Rakeku.
- Drašar Oskar, ing., Maribor, tovarna »Zlatorog«.
- Drašič Ivan, kr. gozdar, Split, Dalmacija.
- Drašler Anton, Borovnica.
- Drašler Joško, Drašča 17, Borovnica.
- Drenig Teodor, kapetan v p., Ljubljana, Aleks. c. 16.
- Drešček Slavko, gozdar, Ojstrica, Sv. Jurij ob Tab.
- Drobnič Emil, nadgozdar, Podsreda, Rajhenburg.
- Drobnič F., lesna trgovina, Stara vas, Grosuplje.
- Drobnič Franjo, trgovec, Laško.
- Drol Jakob, davčni v. upravitelj, Ljubljana, Vrhovčeva ulica 12.
- Drole Friderik, ing., Hrastnik.
- Druškovič Jurij, Brežice ob Savi.
- Državna realka, Maribor.
- Državna uprava veleposestva Szapary, Murska Sobota.
- Dular Alojzij, manufaktura en gros, Ljubljana.
- Dular Ivan, Vič-Rožna dolina, Ljubljana.
- Dular Josip, ravnatelj Gospod. zveze, Ljubljana.
- Dular Josip, gozdni čuvaj, Soteska, Toplice, Dol.
- Dular M., konzul belg. drž. itd., Ljubljana VII, vila Jenko.
- Durič Ivan, logar, Vavča vas, Rankovce p. Mur. Sob.
- Ebenhöh Adolf, šum. prist., Dobovec, Rogatec.
- Eber Eligij, krznar, Ljubljana, Kongresni trg.
- Eberl Erik, dr., deželnosodni svetnik, Ljubljana.
- Ecker Emil, Ljubljana, Dunajska c. 5/I.
- Egger Leopold, Ljubljana, Dir. drž. žel., prom. odd.
- Eisencopf Jos., lovec, Stari log pri Kočevju.
- Eisenstädter Oton, Zagreb, Ilica 128/II.
- Ekart Štefan, lovski čuvaj, Sp. Jablana, Cirkovce.
- Engelsberger Hinko, Maribor, Zadr. gosp. banka.
- Eppih Jurij, lovski čuvaj, Stari log 26 pri Kočevju.
- Eppinger Bela, industrijalec, Dol. Lendava.
- Erbežnik Franc, tov. klobukov in slamnikov, Vir pri Domžalah.
- Erhartič Ivan, odv., Celje.
- Erhartič Stane, dr., tajnik v min. za zun. zad., Beograd.
- Erklavc Fr., revizor, Ljubljana, Novi Vodmat 78.
- Erklavc Gustav, trg., Ljubljana, Novi Vodmat 3.
- Eržen Lovrenc, lovski čuvaj, Rudno, železniki.
- Eržen Matevž, zapriseženi lovec, šutna pri Žabnici, Škofja Loka.
- Fabiani Miroslav, ravnatelj, Ljubljana, Prisojna ul. 3.
- Fabiani Pavel, trg., Ljubljana, Stritarjeva ulica 5.
- Fabjan Franc, Retje 6 pri Trbovljah.
- Fabris Feliks, notar, Tolmin, Italija.
- Fajs Martin, zaprisež. lovec graščine Podčetrtek, Loka pri Žusmu.

- Faleschini Ivan, Zakot pri Brežicah.
- Farčnik Anton, dr., srezki pogl., Šmarje pri Jelšah.
- Farčnik Ivo, premog. uslužbenec, Hrastnik.
- Farkaš Josip, Iljaševci, Križevci pri Ljutomeru.
- Fasan Vladislav, ing., Ljubljana, Krekov trg 10/II.
- Fasching J., dr., zdravnik, Sv. Lovrenc na Pohorju.
- Favaj Angel, prok. tvrdke Bunc in drug, Celje.
- Ferenčak Rudolf, žand. major v p., Ptuj.
- ✓ Ferjanc Lovro, Strahinj, Naklo.
- ✓ Ferjančič Ferdo, srezki šumar, Kranj.
- Ferlež Ivan, želez. uradnik, Grobelno.
- Ferlinc Franc, veleposestnik, Šmarje pri Jelšah.
- Fiala Jan, kavarner, Ljubljana, kavarna »Emona«.
- Ficke Alojz, stud. mont., Ljubljana, Kolodvorska ul., Akad. kolegij.
- Fischer Franc, okr. tajnik, Ptuj.
- Fistravec Janez, lov. čuvaj v Plačarovcih, Sv. Marjeta, Moškanjci.
- Flajs And., nadučit., Želimlje, Ig-Studenec.
- Flere Franc, Pusto polje, Šmartno ob Dreti.
- Flere Viktor, prok. Ljublj. kred. banke, Ljubljana.
- Flerin Val., dr., višjesodni svetnik, Celje.
- Florjančič Alojzij, Ljubljana, Trnovska ulica 29.
- ✓ Florjančič Janko, poštar v pok., Bled.
- ✓ Florjančič Milan, Bled II.
- Forte Filip, Loke 105, Trbovlje I.
- Fortič Ant., Ljubljana, Opekarska cesta 17.
- Fortin Franc, gozdni čuvaj, Koprivna, Črna pri Prev.
- Fornezzi Ivan, Ribnica na Pohorju.
- Fornezzi Jos., veleposestnik, Ribnica na Pohorju.
- Francot Emil, Ljubljana VII, Ilirija (igrišče).
- Francot Viktor, pos., Zgornji Rožnik, Vič.
- Frandolič Jos., Kobarid, Julijska Benečija.
- Frank Josip, poštar v pok., Crmošnjice.
- Fras Janez, Cirkovce pri Mihovcah.
- Fras Vincenc, lovski čuvaj, Rošnje, St. Janž pri Ptuj.
- Fric Rud., logar, Ribnica na Pohorju.
- Fritz Alojzij, železničar, Trbovlje.
- Frlan Ivan, zaprisež. lovec, Poljane nad Škofjo Loko.
- ✓ Fuchs Hilbert, dr., univ. profesor, Hrib, Preddvor pri Kranju.
- ✓ Fürsager Leopold, trgovec, Radovljica.
- Fürstner Jos., parna pekarna, Ptuj.
- Gačnik Ivan, lovski paznik, Udje 17, Grosuplje.
- Gajšek Božidar, Maribor, Vrazova ulica 9.
- Gajšek Ivan, postajevodja, Mislinje-Podplat.
- Gajšek Ivan, pos. in trgovec, Šmarje pri Jelšah.
- Gajšek Martin, veletrgovec, Maribor.
- Galander Pavel, Žabnica.
- Gale St., Ljubljana, Glinška ulica 5.
- Galle Ernest, Zgor. Šiška.
- Galle Karel, not. kand. Ljubljana, Miklošičeva c. 16/I.
- Galof Marko, gozdni čuvaj, Rimske toplice.
- Gartner Filip, Češnjica, Železniki.
- Gartner Franc, Novo mesto, drž. realna gimnazija.
- Gartner Leopold, Ljubljana, Tesarska ulica 3.
- Gasparut Fr., kroj. mojster, Hrastnik.
- ✓ Gassner Leo, tovarnar, Tržič, Gorenjsko.
- Gatsch Albert, Kostanjevica, Dolenjsko.
- Geč Anton, Zupelevce 39, Brežice.
- Gerkman Anton, trg., Ljubljana, Lingarjeva ulica 2.
- Gerlevc Franc, drž. gozdar, Kostanjevica.
- Germ Jože, Zagorje ob Savi.
- Gilly Peter, poštar v pok., Višnja gora.
- Gionetti Jos., vulgo Mostar, Lanišče 22, Škofljica.
- Glančnik Franc, dr., Brezno, Sv. Lovrenc n. Mariborom.
- Glančnik Pavel, graščak, Sp. Polskava.
- Glanzmann Ed., Tržič, Gor.
- Glaser Ferdo, lovski čuvaj, Smolnik, Ruše.
- Glaser Fritz, Smolnik, Ruše ob Mariboru.
- Glatz Vincenc, Omohot, Krčevina pri Ptuj.
- Globokar Alojz, Vel. Lese 17, Krka.
- Gnidica Alojz, Sodražica, Dolenjsko.
- Godec Anton, učitelj, Limbuš pri Mariboru.
- Godec Slavko, pos., Rdeči breg, Sv. Lovrenc na Poh.
- Göderer Ivan, upravitelj, Ortnek.
- Göderer Jos., upravitelj, Tomišelj, Ig-Studenec.
- ✓ Gogala Blaž, kr. logar, Bohinjska Bistrica.
- Gojkovič Martin, posestnik, Podlož, Ptujška gora.
- Golčar I., rudarski mojster, Zavadna pri Celju.
- Golenko Anton, trg., Sv. Miklavž pri Ormožu.
- Golia Ivan, posestnik, Metlika.
- ✓ Golmajer Anton, Tržič 171.
- Golob Jože, davčni upravitelj, Vrhnika.
- Golob Otmar, notar, Kozje.
- Golobič Teo, Ljubljana, Pred škofijo 1/L.
- Gologranc Franc, stavbenik, Konjice.
- Goričar Jože, dr., okrožni zdravnik, Konjice.
- Goričar Jože, dr., Mozirje.
- Goričar Karel, Celje.
- Goričar Matija, hotelir, Mozirje.
- Gorišek Mil., dr., odvetnik, Sv. Lenart v Slov. gor.
- ✓ Gorjanc Fr., Kranj 1.
- Gorjan Ivan, pos., Stara vas, Velenje.
- Gornik Franc, Rakek.
- Görök Viktor, dr., odvetnik, Osijek.
- Gorup Josip, nadučit., Ptuj, Ljutomerska cesta 24.
- Gostinčar Maks, Šmarca pri Kamniku.
- Götz Leopold, Zagorje ob Savi.
- Gozdni urad dr. F. Attemsa, Podčetrtek.
- Grad Karel, gostiln., Laško.
- Gradišek Stanko, šol. upravitelj, št. Ilj, Velenje.
- Gradišnik Ferdinand, logar, Tinje, Slov. Bistrica.
- Grajska uprava Grmače, Šmartno pri Litiji.

- Grajzer Janez, lovski čuvaj, Tacen pod Šmarno goro, št. Vid.
- Grajzel N., urad. v mestni klavnici, Celje.
- Grasselli Emanuel, trgovec, Slivnica, št. Jurij ob j. ž.
- Grčar Albin, Zagorje ob S.
- Grčar Ivan, gostilničar, Kisovec, Zagorje ob Savi.
- Gregorc Mihael, zapr. lovec, Srednja Bela 19, Preddvor pri Kranju.
- Gregorevič Fr., Mali vrh 15, Globoko, Brežice.
- Gregorič Beno, Ljubljana, Erjavčeva cesta 24/II.
- Gregorič Franjo, Maribor, Koroščeva ul. 22.
- Gregorič Vinko, uradnik-učitelj, Ljubljana, Gledališka ulica 7.
- Grčurevič Mirosl., Ljubljana, Vel. stradon 9.
- Gril Anton, gozdni čuvaj, št. Vid nad Ljubljano.
- Grilc Ivan, gojitelj dobermanov, Ljubljana, Grajska planota 1.
- Grobelnik Ludovik, dr., notar, Ribnica, Dol.
- Grošel Andrej, ing., Ljubljana, Poljanska c. 7.
- Groznik Jos., učit., Hrastnik.
- Groznik Pavel, ribiški paznik, Svetje 13, Medvode.
- Gruden Mirko, bančni ravnatelj, Celje.
- Grünfeld Leop., Ljubljana, Prisojna ulica.
- Gruzinski Teodor, univ. profesor, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.
- Grzin Matija, Črnomelj, Gor. Paka št. 3.
- Gulda Franc, Maribor.
- Gumpert Herman, ing., gozdarski ravn., Gornji Ptuj.
- Guzelj Avgust, ing., Novo mesto.
- Guzelj Josip, tovarna kisa, Škofja Loka.
- Gvardjančič Miha, Spodnja Šiška, Frankopanska c. 11, Ljubljana VII.
- Habjančič Leopold, upravnik Betnave, Razvanje.
- Hadži Jovan, dr., univ. prof., Ljubljana, univerza.
- Hackl Karel, poklicni lovec, Tomačevo 32.
- Haerdtl baron, Karel, grad Thurn, Velenje.
- Hafner Andrej, Škofja Loka, Dorfarje 14.
- Hafner Janko, stud. med., Ljubljana, Prisojna ulica 6.
- Hafner Mate, notar, Ljubljana, Prisojna ulica 6.
- Hafner Milan, Ljubljana, Prisojna ulica 6.
- Hafner Pavel, Škofja Loka, Karlovce št. 40.
- Hajoš Franc, dr., posestnik, Dol. Lendava.
- Hajduk Josip, zapris. lovec in pos., Ptuj, Kicarje 117.
- Hajšek Matija, zapris. lovec, Sv. Ana 49, Makole pri Poljčanah.
- Ham Carlo Mario, gozdarski urad, Tržič, Gorenjsko.
- Hanzlovsky Venčeslav, gozdar, Zgor. Gorje, Bled.
- Hanzlovsky Anton, gozdar, Radovljica.
- Hauck Josip, podjetnik, Trbovlje.
- Havlas Ivan, Poljčane.
- Havliček Jože, gozdar, Kravava peč, Velike Lašče.
- Hegler Anton, lovec, Rapljevo 41, Struge.
- Hegler Janez, lovski čuvaj, Podtabor 19, Struge, Dol.
- Heinrihar Franc, šk. Loka.
- Heinrihar Iv., trgovec, Boh. Bistrica.
- Helmich Josip, gozdni čuvaj, Dvor pri Žužemberku.
- Henke Fr., hotelir, Laško.
- Herfort Viktor, dvorni preparator, Ljubljana, Vrazov trg 1.
- Herga Alojz, okol. nadzorn. varnostne straže, Moste, Tovarniška 123.
- Herle Vlad., dr., prof., Kranj.
- Hertle Fritz (sklad. Tönnies), Ljubljana, Martinova c.
- Herzog Anton, pos. in lovski čuvaj, Cirkovci pri Marib.
- Hibšer Hug., fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7.
- Hieng Ernst, Ljubljana, Domobranska cesta.
- † Hille Rudolf, ing., Ljubljana, Gledališka ulica 2.
- Hirsch Ivan, nadspr., Ljubljana, Resljeva cesta 27.
- Hlebanja Ivan, Mojstrana.
- Hlebece Venčeslav, uradnik, Stražišče pri Kranju.
- Hlebš Jernej, zid. mojster, Ljubljana, Hrad. vas 54.
- Hlebš Rud., trgovec, Kranj.
- Hočevar Janko, prok. hipot. banke, Ljubljana.
- Hočevar Josip, mesar, Vel. Lašče 5, Dolenjsko.
- Hočevar Josip, rač. svetnik, Ljubljana, Gradaška ul. 8.
- Hočevar Maks, ravn. I. mešč. šole, Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 1.
- Hočevar Mirko, poštni uradnik, Celje.
- Hočevar Stanko, mg. ph., lekarnar, Vrhnika.
- Hodnik Kristijan, dijak, Ljubljana, Križevniška ul. 4/II.
- Hodnik Luka, Slovenjgradec, Legno 31.
- Hödl Matija, pos. in lovski čuvaj, Trnovo, Laško.
- Hofbauer Fric, Hrastnik.
- Högler Josip, Kočevje, Kukovo 14.
- Hoja Ivan, posestnik, Jezer-sko nad Kranjem.
- Hojan Anton, lovski čuvaj, Vrhnika.
- Hollmann Josip, grašč. ravnatelj, Rogatec.
- Holz hacker Fr., zobozdravnik, Kranj.
- Homan Tonče, ing., obratni asist. pri rudniku, Laško.
- Homovec Franjo, posestnik in gostilničar, Cerknica.
- Hönigmann Lovrenc, posestnik in gostilničar, Kočevje.
- Hönigsfeld Oton, Bizeljsko, Brežice.
- Horvat Franc, lovski paznik, Hlaponci 53, Juršinci pri Ptuj.
- Horvat Ivan, logar, Lemerje, Pučanci.
- Horvat Jakob, pos., Stogovci, Ptuj-ska gora.
- Horvat Matjaž, posestnik in gostilničar, Dol. Lendava.
- Horvat Srečko, lovski paznik, Središče ob Dravi.
- Horvath Bela, Rakičan, Murska Sobota.
- Hotel »Union«, Ljubljana.
- Hrast Franc, Poljane - Prevalje.
- Hrast Janko, gozdar v pok., Gradac, Bela Krajina.
- Hrašovec Milko, dr., odvetnik, Celje.
- Hrašovec Šandor, dr., odvetnik, Šmarje pri Jelšah.
- Hribar Alojz, podur., Celje.
- Hribar Franjo, Murska Sobota, Grajska ulica 13.
- Hribar Ivan, minister, Ljubljana, Pod Rožnikom.
- Hribar Janez, lovec, Zg. Zdobrova, D. M. v Polju.

- Hribar Matija, lovski čuvaj, Radoha, Semič.
- Hribar Rado, Ljubljana, Zaloška cesta 14.
- Hribarnik St., gozdar, Stara Fužina, Bohinj.
- Hribernik Fr., pos., Dobrova pri Puštal, Škofja Loka.
- Hribernik Friderik, lov. čuv., št. Janž, Meža.
- Hribernik Franc, Konjice, Škalce 97.
- Hribernik Milan, trg., Ljubljana, Sodna ulica 6.
- Hribovšek Zdr., Motnik.
- Hrovat Al., ing., Ljubljana, Krekov trg 10/I.
- Hrovat Jože, šofer, Ljubljana, Zaloška cesta 1.
- Hrovat Mirko, agr. nadofic., Ljubljana, Turjaški trg 3.
- Hrovat Tomo, šum. pristav, Kranjska gora.
- Hrovatin Franc, Matenja vas, Prestranek, Italija.
- Hrzič Ivan, posestnik, Vel. Nedelja pri Ormožu.
- Hudelist V., dr., okr. zdravnik, Brežice.
- Hudolin Janez, gozdni čuvaj, Mahovnik pri Kočevju.
- Hudolin Ludovik, gozdni čuvaj, Livold pri Kočevju.
- Hudovernik Sim., Poljšica 27, Zg. Gorje pri Bledu.
- Hunkar Aladar, priv., Tur-niše, Ptuj.
- Huter Anton, gozdni čuvaj, Zg. Topla reber, Stari log.
- Hutter Ivan, dež. sodni svetnik v Kamniku.
- Hutter Ivan, nadlovec, Stari trg pri Ložu, marof.
- Idriz Dant, učitelj, Prizren.
- Ileršič Lud., Ljubljana, Friškovce.
- Intihar Fr., Strukljeva vas 9, Begunje, Cerknica.
- Ivanc Adolf., trg. Sodražica.
- Ivanc Jakob, žel., Ljubljana, Žibertova ulica 14.
- Ivančič Josip, trgovec, Ljubljana, Miklošičeva c. 4.
- Ivanuš Adalbert, Ljubljana VII, Planinska ulica 273.
- Ivec Ant., lovski čuvaj, Gradac pri Črnomlju.
- Jager Albert, žel. uradnik, Borovnica (kolodvor).
- Jager Franc, p. d. Kruhar, Orle, Škofljica.
- Jager Janez, Knezdol 32, Trbovlje.
- Jagodič Franc, prof. v p., Ljubljana, Mišičeva c. 21.
- Jakil France, trg. z usnjem, Ljubljana, Poljanska c. 13.
- Jakil Niko, Zagreb, Mlinarska cesta 17.
- Jakil Venče (premogokop), Krmelj, Dolenjsko.
- Jakofčič Ciril, urad., Kranj, Rožna ulica 47.
- Jakopič Andr., Zg. Lazi 46, Zg. Gorje pri Bledu.
- Jakopič Ivan, knjig., Ljubljana, Cankarjevo nabr. 13.
- Jakše Artur, Ljubljana, Karlovska cesta 20.
- Jalen Egidij, lovec, Begunje.
- Jalen Vinko, Rateče-Planica.
- Jamšek Marjan, trg. sotrudnik, Ljubljana, Emonska cesta 10.
- Jan Jakob dr., deželnosodni svetnik, Krško.
- Jan Janko, žiri 23.
- Janc Florjan, lesni trgovec in posestnik, Radovljica.
- Janc Igo dr., odv. v Kranju.
- Jančič Ferd., lovec, Vevče (tovarna), D. M. v Polju.
- Janeš Peter, logar, Draga pri Ribnici.
- Janežič Iv., Stara vas, Brežice.
- Janežič Josip st., velepos., Stara vas, Brežice.
- Janežič Jože ml., Bizeljsko.
- Janežič Karel, Stara vas, Brežice.
- Janežič Matko, prok. Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.
- Janežič Zvonimir, dr., Bled.
- Jankovič Alojzij, Doberna pri Celju.
- Janša Hinko, gozdar, Boh. Bistrica.
- Japelj Janez, lovski čuvaj, Bevke 57, Vrhnika.
- Javna ljudska knjižnica v Laškem.
- Javornik Josip, veleposestnik, Žalna.
- Javornik Staš, veleposestnik, Žalna.
- Jazbec Jože, zapr. lovski čuvaj, Dupelne, Lukovica.
- Jazbec Vinko, lovec v Cestah pri Rogatcu.
- Jeglič Dragomir, straž. nadzornik, Ljubljana, Cigaletova ulica 4.
- Jeglič Rudolf, Kranj.
- Jelen Ivan, Mežica pri Prevaldu.
- Jelenc C., »Solidum«, Kranj.
- Jelenc Maks, pol. oficijal, Ljubljana, Nunska ul. 15/I.
- Jelinčič Leop., gozdar, Gor. Lendava.
- Jelovšek Fort., nadučit., Ljuboje - Petrovče.
- Jelovšek Franc, drž. komisar, Szapary, M. Sobota.
- Jene Ivan, rudniški paznik, Krmelj.
- Jenko Ciril, urad., Hrastnik.
- Jenko Iv., dr., primarij, Ljubljana, Dalmatinova ulica.
- Jenko Ljudevit dr., upravnik bolnice, Sebane, Srbija.
- Jenko Met., urad., Hrastnik.
- Jerala Janez, Ljubno.
- Jeraša Anton, zak. lova, Jesenice - Fužine 130.
- Jereb Ivan, lovec, Dol. Prekopa, št. Jernej.
- Jereb Rado, notar, Konjice.
- Jerič Karel, lovski paznik, Lehno, obč. Donačka gora, Rogatec.
- Jerič Vinc., zapriseženi lovec, Stoprče pri Rogatcu.
- Jerina Miha, lovski čuvaj, Bl. Brezovica, Vrhnika.
- Jerman Ivan, Radomlje.
- Jerše Jože, učitelj, Brežice ob Savi.
- Jerše Milko, učitelj, Laško.
- Jeruc Otmar, Ljubljana, Celovška cesta 49.
- Jeruc Oton, tajnik Mestne hranilnice, Ljubljana, Prešernova ulica.
- Jeschounig J., Arja vas, Petrovče.
- Jesenik Ludovik, Sv. Jurij ob Taboru.
- Jesenko Rado, drž. gozdar, Log 13, Kranjska gora.
- Jesih Jakob, pos. in gost., Rudnik pri Ljubljani.
- Jesih Leopold, Medvode.
- Ješe Franc, Stražišče pri Kranju.
- Ješe Janko, Ljubljana, Cesta na Loko 25.
- Jevak Matko, ravnatelj »Bistrea«, Domžale.
- Jevnikar Alojz, rib. paznik, Gostince 17, Dol pri Ljubljani.
- Jezernik Anton, lovski čuvaj, Ruše, Maribor.
- Jezovšek Vlad., not. kandidat, Maribor, Vetrinjska ulica 11.
- Jicka Joh., kavarnar, Celje.
- Jošt Ernest, obratovodja cementarne, Trbovlje.

- Jovan Janko, gen. ravnatelj Slavensko-amer. d. d., Zagreb.
- Jovic Drago, učitelj, Polači kod Benkovaca.
- Jurečič Josip, upr. veleposestva Kosler, Lipe pri Ljubljani.
- Jureš Lojze, gost., Križevci pri Ljutomeru.
- Jureš Ludovik, rečni mojster, Ptuj.
- Jurič Janez, lovski čuvaj in posestnik, Beričevo, Dol pri Ljubljani.
- Jurjavčič V., žel. urad., Maribor, kurilnica drž. žel.
- Jurjavec Avgust, trg., Ljubljana, Stritarjeva ulica 5.
- Jurko Blaž, učitelj v p., Vojnik.
- Jurko Rado, šolski nadzornik v p., Konjice.
- Jurko Vitko, upravitelj šole, Dol pri Hrastniku.
- Jurkovič Albert, Ljubljana, Žibertova ulica 188.
- Jurkovič Franc, Salovni 13, Središče ob Dravi.
- Jurkovič Iv., Ljubljana, Celovška cesta 77.
- Jurkovič Karel, Slatina-Radenci.
- Jurman Karel, optik, Ljubljana, Selenburgova ul. 4.
- Justin Anton, elektr. podjetje, Vič 5.
- Justin Feliks, ravn., Ljubljana, Rimska cesta 7.
- Juvan Fr., Ljubljana, Novi Vodmat 21.
- Juvančič Jernej, Strmca, pošta Vače pri Litiji.
- Kaiser Ad., dr., viš. dež. sod. svetnik, Ljubljana.
- Kaiser Fr., puškar, Ljubljana.
- Kaiser Gvido, posestnik in trgovec, Dravograd.
- Kaker Aleš, Podpeč, Črna pri Prevaljah.
- Kalan Franc, trgovec, Celje.
- Kalan Franjo, dr., dež.-sodni svetnik, Vel. Lašče.
- Kalín Josip, lov. čuv., Bregana 18, Jesenice o. S.
- Kališnik F., Trzič, Roženca 1.
- Kangler Josip, Konjice.
- Kapun Ivan, Slovenjgradec.
- Kapus Vladimir, Ljubljana, Narodna tiskarna.
- Kappus Ant., sodski kapetan II. kl., štip. štab. Vardarske divizije.
- Karče Vojteh, oskrb., Letuš, Rečica ob Paki.
- Karlošek Jos., odv., Celje.
- Karničnik Gaspar, Sv. Lovrenc nad Mariborom.
- Kastelic Josip, Črnomelj.
- Kašjak Ivan, pos. in lesni trgovec, Rečenjak, Sv. Lovrenc na Pohorju.
- Kaštanek Leop., gozd. čuv., Soteska-Toplice.
- Katz Jožef, Zgor. Polskava pri Pragerskem.
- Kaudek Al., Čadram, Oplotnica pri Konjicah.
- Kauscher Fr., gozdar, Gornji grad.
- Kavčič Iv., dr., Kol. Min. Saboračaja, Beograd, Topčidersko brdo.
- Kavčič Ivan, pos., Žiri 6.
- Kavčič Jakob, pek. mojster, Ljubljana, Gradišče 5.
- Kavčič Josip, trgovec, Ljubljana, Mirje.
- Kavčič Miloš, trgovec, Dobropolje.
- Kavšek Ivo, geometer gozd. dir., Ljubljana, Rečna ul. 8.
- Kavzar Friderik, Hrastnik.
- Kemperle Alojz, lov. čuvaj, Stahovica, mestna žaga 5, Kamnik.
- Kenda Ivo, živinozdravnik, Konjice.
- Kenda Jos., notar, Cerknica.
- Kenda Stane, Maribor, Narodni dom.
- Kendova grajska upr., Bled.
- Kenk Roman, dr., zool. inst. univerze, Ljubljana.
- Kerbler Simon, naduč., Ptuj-ska gora.
- Kern Ferd., strojev., Ljubljana, Koritkova ulica.
- Kersnik Ant., graščak, Brdo pri Lukovici.
- Kersnik Josip, Brdo pri Lukovici.
- Kerstajn Andrej, Rateče, Kranjska gora.
- Keršič Antonija, gostilna, Ljubljana VII.
- Keršič Peter, sodni svetnik, Ljubljana, Gosposv. c. 24.
- Kette Franc, zapr. lov. čuv., Vrhnika 11.
- Kette S., trgovina s sportnimi predmeti, Ljubljana, Aleksandrova cesta.
- Kežman Lojze, logar, Mlajtinci pri Murski Soboti.
- Kibic Jarosl., gozdar, Snežnik, Stari trg, Rakek.
- Kiefer Friderik, Sv. Lovrenc na Pohorju.
- Kigl Viktor, ekon. asistent, Vurberk pri Ptuj.
- Kiesel Franjo, starešina sr. suda, Subotica, Bačka.
- Kieslinger Ferdo, oskrbnik, Majšperk, Ptuj-ska gora, Strnišče.
- Killer Iv., obratov., Hrastnik.
- Killer Peter, kapetan, slušavec više šole vojne akademije, Beograd, Polukarova ulica 42.
- Kispatič D., profesor za S. S. Lov. Udr. Lovdžija, Osijek.
- Kitzer Ciril, Trbovlje.
- Kladnik Josip, Vransko.
- Klanček Ljudevit, nadlovec, Repač, Molve, Virje, Hrv.
- Klasinc, dr., Pragersko.
- Klavs Alojz, posestnik, Ribnica, Dol.
- Kleindinst Jak., Breg, Sombor, Bačka.
- Kleinlercher Herman, tovarnar, Domžale 131.
- Klemenc Fr., Vrhnika 9.
- Klemenc Viljem, Ljubljana, Martinova cesta 10.
- Klemm Ferdo, gozdar. adj., Podstenice, Kočevje, Dol.
- Klemm Pavel, gozdar, Grčarice pri Kočevju.
- Klepec Jos., odv., Ljubljana, Janez Trdinova ul.
- Klimek Kazimir, drž. komisar, Gornja Lendava.
- Klimesch Janez, gozdar, Rogatec.
- Klinar Franc, Dovje 18.
- Klinar Janko, Javornik.
- Klinar Rezka, uč. v Čepljah, Nemška Loka, Črnomelj.
- Klinc Miha, logar, Lukanja, Oplotnica, Konjice.
- Kloar Franc, dr., odvetnik, Kozje.
- Kloboves Maks, strojar, Poljane nad Škofjo Loko.
- Klub ljublj. športnih psov, Ljubljana, Selo-Moste.
- Klun Blaž, lovec, Zamostec, Sodražica.
- Knaflič Josip, vladni tajnik v pok., Šmartno pri Litiji.
- Knaflič Pavle, Šmartno pri Litiji.
- Knap Andrej, pos. in gostilničar, Cerknica.
- Knavs Alojz, lovec, Loški potok.
- Knez Anton, sodni sluga, Laško.
- Knez Franjo, Juršinci, Ptuj.
- Knjigarna Bamberg, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

- Kobal Alojzij, dr., odvetnik, Ljubljana.
- Kocbek Ignac, Sv. Ana v Slov, goricah.
- Kocijan Iv., Ljubljana, Kmet-ska posojilnica.
- Kocet Ludovik, logar, Mač-kovce, Murska Sobota.
- Kočevar Franjo, posestnik, Središče ob Dravi.
- Kočevar Mat., gozdni čuvaj, Snežnik, Stari trg.
- Kodelja Alf., Senovo, Raj-henburg.
- Kodella Viktor, Ptuj.
- Koder Anton, notar, Murska Sobota.
- Koder Julij, Ljubljana, Du-najska cesta 6/III.
- Kodr Jan., Golice, Šmartno v Tuhinju.
- Kokalj Lovro, usnjar, Kropa.
- Kokalj Fran, višji inšp. drž. žel., Rimske toplice.
- Kolenc Albert, ing., Brežice.
- Kolenc Fr., pos., Ponikve, Trebnje, Dol.
- Koller Rikard, davčni upr., Dolnja Lendava.
- Kolšek Josip, dr., odvetnik, Laško.
- Kolšek Jos., sodnik, Brežice.
- Kolšek Vladimir, Maribor, Stolna ulica 5/I.
- Komarek Ivan, zapr. lovec, Jagoše, Laško.
- Komaricki Franc, posestnik, Laško.
- Komieli A., Novi kot, Prezid pri Rakeku.
- Končan Milan, trg. sotrudn., Dol pri Hrašniku.
- Končina Alojz, Krmelj, št. Janž, Dolenjsko.
- Konečnik Viktor, Vrhe, Slo-venjgradec.
- König Alojz, gozdni čuvaj, Kuče pri Kočevju.
- König Anton, gozdni čuvaj, Travnik pri Kočevju.
- König Jos., lov. čuvaj, Pogled 13, Stari log pri Koč.
- König Josip, Babno polje, Star. trg, Rakek.
- König Maks, mag. ph., le-karnar, Maribor.
- Kopač Val., Rožna dol. 201, Vič pri Ljubljani.
- Koprivc Milan T., adm., ppk, inž. teh. odelenja Ministr. Vojne i Morn., Beograd.
- Koprivc Mirko, Zagorje o. S.
- Koprivnik Vojko, ing., inšp. min. za šume in rude, Beo-grad, Katičeva ulica 4/II.
- Koprivnikar Iv., lovski čuv., Senožeti, Dol.
- Kopše Alojz, lovski čuvaj in pos., Stopree pri Rogatcu.
- Korbar Ant., Ljubljana, Ce-lovska cesta 9.
- Korbar Ferd., Črna Loka 339, Trbovlje II.
- Korbar Franc, pos., Spodnja Hrušica pri Ljubljani.
- Kordon Gustav, okr. gozdar, Logatec.
- Koren Anton, lovec, Nad-lok 18, Stari trg, Rakek.
- Koren Fr., Tatinc, Kranj.
- Korent Jakob, restavrater, Novo mesto.
- Korman Jož., veleposestnik, Fala pri Mariboru.
- Korn Teodor st., Ljubljana, Poljanska cesta 8.
- Korn Teodor ml., Ljubljana, Poljanska cesta 8.
- Korn Hinko, Ljubljana, Po-ljanska cesta 8.
- Koroneli Umberto, Zagreb, Jelačičev trg 1.
- Koropec Franc, sodavičar, Konjice.
- Korošec Anton, veter. inšp., Kranj.
- Korošec Anton, Gornja Rad-gona.
- Korošec Miha, lovec, Sv. Lo-vrenc na Dr. polju.
- Korošec Rud., Celje, Slom-škov trg.
- Korošec Zvonimir, dav. asi-stent, Rogatec.
- Kos Anton, ravnatelj, Ljub-ljana, Streliška ulica 29.
- Kos Ivan, mesar in zal. piva, Vrhnika.
- Kos Mihael, Ljubljana, uni-verza.
- Kos Tone, major v p., Bre-žice.
- Kosler Jos., posestnik, Ljub-ljana, Selenburgova ul. 3.
- Kostanjšek Josip, Mozirje.
- Kostevec Ivan, trgovec, Ljub-ljana, Sv. Petra cesta 4.
- Košak Ivan, zapr. lov. čuv., Depala vas 28, Trzin.
- Košak Iv., slikar, Ljubljana, Bleiweisova cesta 15.
- Košar Franc, davčni uradn., Ptuj.
- Košeniina Ivan, Ljubljana, Gosposvetska cesta 13.
- Košeniina Karol, Vransko.
- Košir Alojz, lovski paznik, Kranjska gora.
- Košir Franc, Loka, 37, Tr-bovlje I.
- Košir Franjo, bančni ravna-telj, Murska Sobota.
- Košir Iv., lovski čuvaj, Moj-strana 12.
- Košir Jožef, Kranjska gora.
- Košir Ludovik, kolodv. re-stavrater, Novo mesto.
- Košmerlj Franc, kr. gozdni in lovski čuvaj, Sv. Janez ob Boh. jezeru.
- Kotnik Jos., dr., preds. okrož. sodišča, Celje.
- Kovač Alojzij, lovski čuvaj, Zg. Šiška 60, Ljubljana VII.
- Kovač Franc, trg. družabnik, Ljubljana, Rožna ulica 41.
- Kovač Franjo, Stari trg pri Rakeku.
- Kovač Iv., poručnik, Skoplje, Princa Djordja ul. 44.
- Kovač Ivan, uradnik banke, Ljubljana, Slomšk. ul. 3.
- Kovač Jakob, Tirna, Sava pri Litiji.
- Kovač Karol, Stari trg pri Rakeku.
- Kovač Leop., operni pevec, Ljubljana, Resljeva c. 24.
- Kovač Lojze, gozdar, Celje.
- Kovač Milan, Školska bater. Škola za rez. art. oficire, Sarajevo, Bosna.
- Kovač Zdravko, učit., Žalec.
- Kovačec Janko, ravn. Zadr. gosp. banke, Maribor.
- Kovačič Fr., logar, Pajkovo-Sv. Trojica, Nova vas pri Rakeku.
- Kovačič Ignacij, brivec, Sp. Šiška, Ljubljana VII.
- Kozamernik Ivan, Stranska vas, Dobrova p. Ljubljani.
- Kozina Jože, lov. čuv., Dre-voved 13, Pobrežje p. Mar.
- Kozjek Jurij, Log 28, Bre-zovica.
- Krainz Tomaž ml., Fram pri Račah.
- Krajec Pavel, dr., Ljubljana, Leonišče.
- Krajni šolski svet v Litiji.
- Kraker Andrej, gozd. čuvaj, Komolce pri Kočevju.
- Kraker Ivan st., Ljubljana, Slomškova ulica 7.
- Kraker Ivan ml., agentura, Ljubljana, Kolodvorska ul.
- Kraker Josip, Ljubljana, kav. »Emona«.
- Krakovinč Val., gozd. čuv., Podpeca, Črna.
- Kralj Drago, Celje, Narodni dom.
- Kralj Franc, Ljubljana, Kra-kovska ulica 22.
- Kralj Ivan, Domžale 39.

- Kralj Josip, nadlovec, Sv. Ana, Tržič.
- Kralj Matija, lov. čuvaj, Begunje, Gorenjsko.
- Kramarič Stefan, Ljubljana, Sv. Florijana ulica 22/II.
- Kramer Franc, šolski upr., Sv. Peter pri Mariboru.
- Kramer Ivan, Loke št. 146, Trbovlje I.
- Kranjc Franc, trg., Sv. Martin, Vurberk, Sv. Matej.
- Krajnc Franjo, briv. mojster, Celje, Glavni trg 18.
- Krajač Franjo, Senj, Hrvat. primorje.
- Kranjc Ivan, fin. rač. revid., Ljubljana, Privoz 3.
- Kranjec Marko, ing., Ljubljana, Karlovska c. 24/I.
- Kranjski ribarski odb., Ljubljana.
- Krapec Andrija, Dol. Lendava.
- Krapež Franc, kav., Ljubljana, »Zvezda«.
- Krašek Ivan, lovski čuvaj, Trnov hrib, Laško.
- Krašovec Anton, lov. čuvaj, Stara Vrhnika 59.
- Krašovec Ciril, dr., odvetnik v Cerknici.
- Krašovec Fr., Vrhnika 38.
- Krašovec Franc, Podgorica, Preserje.
- Krašovec Iv., ribič, Pudob 7, Stari trg pri Rakeku.
- Krašovec Milivoj, Karlovac.
- Kratnar Fr., davčni uprav., Kamnik.
- Kraupner Rihard, medicar, Celje, Glavni trg.
- Krejan Iv., posestnikov sin, Malič, Laško.
- Kreft Ivan, Sv. Jurij ob šč.
- Krejči Anton, ravnat., Ruše pri Mariboru.
- Kremenšek Jože, profesor, Ljubljana, obrtna šola.
- Krempl Jos., Maribor, Meljska cesta 9.
- Kreuh Franc, hotelir, Rimske toplice.
- Kreže Karol, Zgor. Rečica, Laško.
- Kreže Martin, Sv. Katarina, Trbovlje.
- Krisper Franjo, notar, Črnomelj.
- Kristan Anica, soproga min. n. r., Ljubljana, Prule.
- Kristan Anton, min. n. r., Ljubljana, Prule.
- Kristen Jože, učitelj, Cerknica.
- Krištof Emil, grad Ravne, Guštanj.
- Krištofič Fr., ključavničar, Hrastnik.
- Krivec Gregor, Žerjav, Črna pri Prevaljah.
- Krivic Edmund, drž. gozdar, Murska Sobota.
- Križman Anton, pos. in trg., Stražišče pri Kranju.
- Kropec Jožef, Sela 5, Ptuj.
- Kropej Fr., Tolsti vrh, Kojnice.
- Kropf Franc, lovski paznik, Zgor. Hajdina, Ptuj.
- Kropsch Albert, rač. svet. v p., Maribor, Pod mostom 11.
- Krošelj Josip, gozdar, Namršelj, Ig-Studenec.
- Krulle Iv., Mostec, Brežice.
- Krulej Pavle, poštni kontr., Zidani most.
- Krušič Matevž, pos., Ljubljana, Moste, Zelena jama.
- Kržič Avgust, ing., gozdni nadkomisar, Murska Sobota.
- Kubricht Karel, ravn. tov. za tanin, Majšperk - Ptuj-ska gora, Strnišče.
- Kuhar Ivan, žel. ur., Ljubljana VII., Vodn. c. 310.
- Kuhar Jože, pos. in lovec, Podsmrečje, Gozd pri K.
- Kuhar Stefan, gostiln., Markuševci pri Murski Sob.
- Kuhn Josip, lesni trgovec v Razvanju, Hoče pri Mar.
- Kunc Josip, industrij., Ljubljana, Poljanski nasip 40.
- Kunc R. Jože, dr., notar, Slovenjgradec.
- Kyndin Konst., dr., Mežica.
- Kunec Anton, Celje.
- Kunec Ferdo, dr., Sv. Peter pod Sv. gorami.
- Kunstelj Ignac, gostilničar, Vrhnika.
- Kupnik Edmund, dr., Maribor.
- Kustrin Franc, sodni oficijal, Ljubljana.
- Kušlan Miha, Podsreda.
- Kuštrin Mihajlo, veletrgov., Ljubljana, Rimska c. 2.
- Lackner Franc, Glažuta, Dolena vas pri Ribnici.
- Ladstätter Alojzij, Domžale.
- Lah Jernej, lov. čuv., Starošince, Cirkovce pri Ptuj.
- Lah Joško, posest. in trgov., Polenšak, Moškanjci pri Ptuj.
- Lah Milan, Lož, Stari trg.
- Lakner Alojzij, trg., Planina pri Rakeku.
- Lakner Josip, gostil., Kranj, »Kokrica«.
- Lakota Ivan, gozdni čuvaj, Bohinjska Bistrica.
- Lakota Tomaž, drž. gozdni čuvaj, Mojstrana 77.
- Lampič Ciril, tvrdka J. Česnik, Ljubljana.
- Lamprecht Albert, lov. pazn., Sv. Lovrenc, Fala pri Mariboru.
- Lang Fr., upravitelj graščine, Brežice.
- Langer Alojz, Marenberg.
- Langer Pavel, Bršlin, Novo mesto.
- Langof Franjo, knjigovodja, Vrhnika 72.
- Lanišnik Avgust, Posetje 60, Trbovlje II.
- Lapajne Ivan, Moste pri Lj., »Jadran«.
- Lapajne Pavel, trgov., Idrija, Italija.
- Laurenčič Rudolf, profesor, Celje, Krekov trg 6.
- Lauter Joško, Ljubljana, Kопitarjeva ulica 4.
- Lavrenčič Alojzij, trgovec, Cerknica.
- Lavrič Anton, lovec, Vrhnika.
- Lavrič Josip, lov. najemnik, št. Vid, Stična.
- Lavrič Joško, uradnik trg. banke, Dol. Logatec.
- Lavtižar Ivan, Gozd št. 35, Mojstrana.
- Lavtižar N., pos. in župan, Kranjska gora.
- Lazar Ignacij, Kobarid 155, Jul. Benečija.
- Lazar Miha, Zagorje o. Savi.
- Lazarini baron, France, Ljubljana, Gosposka ulica 10.
- Lazarini Ludovik, Boštanj, Grosuplje.
- Laznik Fr. I., Dol p. Hrastn.
- Laznik Fr. II., Dol p. Hrastn.
- Deber Ivan, lovski čuvaj, Janežovci 36, Sv. Urban pri Ptuj.
- Lebinger Hinko mi., trgovec, Litija.
- Leitgeb August, dr., sodni predstojnik, Vrhnika.
- † Leitgeb Karel, mestna hranilnica, Črnomelj.
- Lekše Franc, Kalce - Naklo, Sv. Križ pri Kostanjevici.
- Lenarčič Josip, tovarnar in veleposest., Verd - Vrhnika.
- Lenard Rado, trg., Maribor, Aleksandrova c. 32-34.

- Lenassi Janko, trgov., Ljubljana, Lingarjeva ulica 2.
- Lenček Niko, notar, Škofja Loka.
- Lenček Niko, stud. gimn., Ljubljana, Kolodvorska 13.
- Lenger Ivan, zaprisež. lovec, Žiri 3.
- Lenič Ljudevit, urad., Ljubljana, Hrenova ul. 6.
- Lenič Anton, lovski čuvaj, Purkarče, Vel. Lašče.
- Leonov Teodor, inž., Ljubljana, Rimska cesta 6/I.
- Leopušček Rudolf, Gorica.
- Lesjak Davorin, učitelj v. p., Ruše.
- Leskovec Ivan, Podklanec 3, Žiri.
- Leskovšek Ant., Toplice 32, Zagorje ob Savi.
- Lešnik Friderik, Sladki vrh, št. II v Slov. goricah.
- Lešnik Leopold, Bistrica pri Limbušu.
- Letnar Benedikt, gozdni čuvaj, Stari grad, Kamnik.
- Letnik Jos., Trbovlje I, Rud. bolnica.
- Letnik Joško ml., Trbovlje I.
- Levar Anton, Podgorje-Letuš, Rečica ob Paki.
- Lichtenberg grof, Karel. (Pri Jurju, Goričica.) Preserje.
- Likar Rudi, Ljubljana, Ambrožev trg 10.
- Likar Stane, uradnik drž. železnice, Rakek.
- Lindič Joško, Ljubljana, Lončarska steza 1.
- Lipold Franjo, dr., odvetnik, Maribor.
- Lipovšek Gašpar, srezki poglavar, Murska Sobota.
- Lisec Janez, lovski čuvaj, Boštanj ob Savi, Boštanj-Krmelj.
- Litijsko-Šmarsko lovsko društvo, Litijska.
- Ljubelj Franc, zaprisež. lovec cementne tovarne, Zidani most.
- Loboda Alojz, čevljar. mojster, Domžale 83.
- Logar Stanko, Jul. Benečija, Ajdovščina.
- Lokar Anton, gen. podpukovnik, Zetska divizija, Cetinje, Črna gora.
- Lokar France, dr., Ljubljana, Hradskega vas 47.
- Lokar Vladimir, Rakek.
- Longo Vjekoslav, drž. gozd. čuvaj, Kostanjevica p. K.
- Lorber Josip, tovarnar, žalec pri Celju.
- Lorenčak Karol, Orehek, Šmarje pri Jelšah.
- Lorger Viktor, dr., zdravnik, Šmarje pri Jelšah.
- Löschnigg Edo, trg., Šmarje pri Jelšah.
- Losko F., ing., rudn. ravnatelj, Zagorje ob Savi.
- Lovačko društvo, Bos. Gradiška.
- Lovačko društvo »Ogulin«, Ogulin.
- Lovačko društvo v Osijeku.
- Lovačko društvo sarajevskog sreza, Sarajevo.
- Lovski klub, Višnja gora.
- Lovsko društvo Čatež ob Savi, Brežice.
- Lovsko društvo »Trnava«, Gomiljsko.
- Lovsko društvo Žerovinci, Ivanjkovci.
- Lovsko društvo »Jajce«, Jajce, Bosna.
- Lovsko udruženje Nova Gradiška.
- Lovšin Janez, zaprisež. lov., Goriča vas 29, Ribnica.
- Lovšin Jože, Goriča vas 56, Ribnica.
- Lucin Valentin, Ljubljana, Sv. Petra cesta 22.
- Luckman Hans, ing., Javornik, Gor.
- Luckmann Hubert, Maribor, Koroška cesta 2.
- Ludvik Avgust, postajenačel., Ljubljana, Glavni kolodvor.
- Ludvik Fric, lovec, Orehova vas, Slivnica p. Mariboru.
- Lukmann Karel, lov. čuvaj, Jesenice-Fuzine.
- Lunaček Aleksander, šolski ravnatelj, št. Rupert, Dol.
- Lunder Franc, nadpregl. drž. žel., Ljubljana VII, 192.
- Luscher Ferdinand, gozd. čuvaj, Rompok, Toplice, Dol.
- Lučman Milan, Soteska, Toplice, Dol.
- Luttenberger Ivan, Ptuj.
- Lužar Ciril, zobotehn., Ljubljana, Glinška ulica 5/I.
- Maček Jos., posest. in gostil., Ljubljana, Krojaška ulica 8.
- Mađušar Ivan, industrijalec, Vrhnika.
- Majcen Adolf, posestnik in ključavničar, Laško.
- Majcen Franc, Ljubljana, Ilirska ulica 22/II.
- Majcen Ivo, posest., mesar in gostil., št. Janž na Dol.
- Majcen Štefan, zaprisež. lov. čuvaj, Strnišče pri Ptuj.
- Majdič Franc, Kranj.
- Majnik Urban, lovec, Stara vas 46, Žiri.
- Makar Dako, Metlika.
- Makarovič Josip, Kokra nad Kranjem.
- Maksimović Mih., šef III. K. direk. drž. žel., Beograd, Grabanicka ul. 10.
- Malej Jernej, Koroška Bela, Javornik.
- Malenšek Alojz, učitelj, Konjice.
- Malenšek Josip, podravnatelj Kmet. pos., Ljubljana, Dalmatinova ul. 1.
- Mally Emil, Trzič, Gor.
- Mandel Leo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 36/III.
- Mandelc Franc, lov. čuvaj, Mlino 81, p. Bled 2.
- Marčič Josip, lovski čuvaj, Zlatolič, št. Janž p. Ptuj.
- Marin Jožef, veleposestnik, Vrhov dol 102, Limbuš.
- Marin Peter, velepos., Vrhov dol 102, Limbuš.
- Marinko Fr., sod. nadoficijal, Laško.
- Markelj Peter, Poljana 58, Gorje pri Bledu.
- Marn Rud., dr., načelnik min. trg. in industr., Ljubljana, Bleiweisova cesta.
- Maroh Peter, invalid, Ptuj.
- Marolt Janez, lovski čuvaj, Ortnek.
- Marquis de Crequi Montfont, Podvin pri Mošnjah.
- Martinčič Anton, gozdni in lov. čuvaj, Snežnik, Stari trg.
- Martinčič Franc, grašč. logar, Babno polje, Stari trg.
- Martinčič Janez, lov. čuvaj, Kamenško 15, št. Janž na Dolenjskem.
- Martinčič Jos., učitelj, Sred. Lipovac, Nova Kapela.
- Martinčič Leop., logar, Snežnik, Stari trg.
- Martinčič Mat., logar, Snežnik, Stari trg.
- Martini Henrik, Zagorje ob Savi.
- Martini Peter, Zagorje ob S.
- Mastnak Anton, Toplice 137, Zagorje ob Savi.
- Mastnak Franc, trgovec, Sv. Jurij ob juž. žel.
- Mastnak Fr., notar, Trebnje.
- Mastnak Jos., restavratorec pri »Slonu«, Ljubljana.

- Maček Josip, pos. in gostil., Ljubljana, Krojaška ul. 8.
- Matajč Leo, veleindustrijalec, Stražišče pri Kranju.
- Matevžič Ante, ravnatelj Lj. kred. banke, Ptuj.
- Matko Ivan, Laško.
- Matteweber Gabrijel, urar v Škofji Loki.
- Maučnik Josip, Kumen 43, Sv. Lovrenc nad Marib.
- Maurer Andrej, puškar, Zagreb, Jurišičeva ulica 9.
- Mayer Karl, višji pošt. ofic. v pok., Vrhnika.
- Mayr Mavricij, Kranj.
- Mazlu Alfonz, trgovec, Čakovec, Aleksandrov trg 8.
- Medved Fr., ravnatelj, Celje.
- Medven Rudolf, drž. gozdar, Lesce 7.
- Medvešček Stanko, rev. gozdar, Benica, Dol. Lendava.
- Meglič Janez, Lom 31, Trzič.
- Meglič Jož., zaprisež. lovec, Lom pri Trziču.
- Meglič Mirko, prokurist Lj. kred. banke, Celje.
- Mejač A., veletrg., Komenda.
- Mejavšek Bernard, Liboje, Petrovč pri Celju.
- Melliwa Ant., gozd. pristav, Oplotnica.
- Meolič Fr., kavarnar, Murska Sobota.
- Mercina Franjo, Ljubljana, Slomškova ulica 7/I.
- Mergenthaler Adolf, usnjarna, Moste pri Ljubljani.
- Mervič Anton, Gorica, Via Castello 27, Italija.
- Mesarič Franc, žagar in les. trgovec, Ptujška gora.
- Meščanska šola, Šoštanj.
- Metlikovič Vinko, mest. gozdar, Ljubljana, Tivoli.
- Mevželj Janko, posest. in gostilničar, Mokronog.
- Meze Ign., Gor. Radgona 15.
- Michitsch Jos., gozdni čuvaj, Brezova reber pri Žužemb.
- Mičič Miča, dr., odvetnik, Dubrovnik.
- Michaliček Anton, Ljubljana, Lingarjeva ulica 2.
- Mihelčič Jak., Dolina 4, Dol pri Ljubljani.
- Mihelič Franc, gozdar, Studence pri Poljčanah.
- Mihelitsch Maks, dr., okrajni zdravnik, Vel. Lašče.
- Mikelj Matevž, lovski čuvaj, Jesenice - Fužine 62.
- Miklan Otmar, ing., gozdni mojster, Jurklošter, Laško.
- Miklavc Jos., trgov., Ribnica.
- Miklavčič Josip, Ljubljana, Prosvetni oddelek.
- Miklavič Fr., ing., nadupravitelj, Boh. Bistrica.
- Miklič Ivan, zaprisež. lovec, Brnica, Dol pri Hrastniku.
- Mikuž Jan., župnik, Sorica, Železniki.
- Milavc Adolf, gozdar, Ljubljana, Breg 20/II.
- Milošević Evgen, Celje, Trubarjeva ulica 3.
- Minařík Pavel, trgovec, Vuhred.
- Mišič Janko, puškar, Kranj.
- Mitri Maks, podpregled. fin. kontr., Ljubljana, Breg 6/I.
- Mlač Ivan, Slovenjgradec.
- Mladič Anton, sod. nadsvet., Ljubljana, dež. sodišče.
- Mladič Adolf, kapetan bojno-
g broda, Gruž, Dalma-
cija, Vojna akademija.
- Mlakar Alojzij, rev. gozdar, Soteska, Toplice pri N. m.
- Mlakar Anton, mizar, Pudob 36, Stari trg.
- Močnik F., učitelj, Volčevolzana, Italija.
- Modic Franc, Lahovo, Nova vas pri Rakeku.
- Modic Iv., dr., viš. sod. svet., Ljubljana, Gradišče 10.
- † Modic Janko, trgovec, Ljubljana VII, Frankopanska 148.
- Modic Milan, trgovec, Nova vas, Rakek.
- Modic Stana, trgov. soproga, Nova vas, Rakek.
- Mohor Ciril, ravnatelj, Kranj.
- Mohorič Andrej, lovec, Pe-
kel, Poljčane.
- Mohorič Jakob, dr., odvetnik, Ljubljana, Miklošičeva c.
- Molan Albin, postaj. odprav., Uršna sela, Semič.
- Mrak Filip, št. Vid, Mislinje.
- Mrak Ivan, lov. čuvaj, Vnanje gorice 65, Brezovica.
- Mravljak Franc, prof., Celje.
- Mravljak Pet., veleposestnik, Vuhred.
- Mravljak Srečko, banč. urad., Maribor, Lj. kred. banka.
- Mravle Mat., p. d. Tomažin, lovski čuvaj, Brezovica.
- Mrevlje Iv., Gorica, Tabor 32, Montespino, Italija.
- Mrnuh Lavoslav, trgovina z mešanim blagom, Zagorje ob Savi.
- Mule Alojzij, Ruše.
- Mulej Val., Sv. Ana, Trzič.
- Müller-Diethenhof E., dr., Bukavce, Vič pri Ljubljani.
- Müller Mat., gozdar b. Borna, Trzič.
- Müller Vikt., Zagorje o. Savi.
- Munda Avg., dr., drž. pravdnik, Ljubljana, Nunska ul. 17/I.
- Munih Ciril, Soča, Italija.
- Muri Anton, kovač in lovski čuvaj, Jezersko 33.
- Muri Franc, pos., Jezersko.
- Muri Franc, vlg. Offner, Jezersko.
- Murko Fr., podravnatelj zav. družbe »Jugoslavija«, Ljubljana, Gosposvetska c. 2/I.
- Mušič Al., davčni naduprav. v pok., Novo mesto.
- Naberšnik Martin, železniški paznik, Trbonje, Vuzenica.
- Nadgozdarstvo N. J. Thurna, Črna pri Prevaljah.
- Nartnik Valentin, lov. čuvaj, Plešivce 15, Brezovica.
- Negovetič Rih., višji inšpektor drž. želez., Ljubljana, Slomškova ulica 5.
- Nemec Franc, lovec, Zgornji Kašelj, D. M. v Polju.
- Nemec Franc, Salinci, Križevci pri Ljutomeru.
- Nendl Alojz, okrajni sodnik, Celje.
- Neugebauer Emanuel, gozdni pristav, Soteska, Toplice, Dolenjsko.
- Niese Avgust, gozdar, Travnik pri Kočevju.
- Nikolajević Drag. F., pukovnik, Zagreb, Akademski trg št. 5/I.
- Nobič Al., carinik, Beograd, Sarajevska 19.
- Noot Karel, gen. ravnatelj, Javornik.
- Nosan Franc, banč. uradnik, Ljubljana, Rimska c. 6/I.
- Novak Bogomir, Kočevje, »Hotel Trst«.
- Novak Ivan, lov. čuvaj, Podzid 5, Trojane.
- Novak Ivan, Ribnica 84.
- Novak Slavko, trgov. in gostilničar, Vič pri Ljubljani.
- Novohradsky Ludovik, Ljubljana, Vrhovčeva ulica 12.
- Nussdorfer Bruno, stroj. asistent, Ljubljana, Direkcija drž. žel., oddelek II/4.
- Oberaigner Emil, ing., viš. gozdarski svetnik, Ljubljana, Gosposka ulica 15.
- Oberwalder Jakob, tovarnar, Domžale 24.

- Obkračil Frid., pristav, Rog pri Kočevju.
- Oblak Ivan, trgovec, Žiri.
- Oblak Jakob, lovski čuvaj, Rečica pri Laškem.
- Oblak Jože, činovnik državnih železnic, Zelena jama, Moste-Ljubljana.
- Oblastni šumarski referent v Ljubljani.
- Oblastni šumarski referent v Mariboru.
- Oček Ivan, logar, Vučja Gomila pri Murski Soboti.
- Oder Ant., lovec, Tolsti vrh št. 6, Mislinje.
- Oder Anton, lov. čuvaj, Sv. Lovrenc nad Mariborom.
- Odlazek Andrej, ing., Ljubljana, Slomškova ulica 25.
- Ofentavšek Franc, lov. čuvaj, Sv. Tomaž 3, Vojnik pri Celju.
- Ogrin Otmar, stavbni tehnik, Ljubljana, Hradeckega vas št. 28.
- Ogrin R., banč. dirigent, Ljutomer.
- Ogris Anton, Celje, Glavni trg 8.
- Ogris Krispin, gozdni čuvaj, Gorje pri Bledu.
- Ogriz Valentin, lovski čuvaj, Zg. Kokra.
- Oitzl Miha st., lovski paznik, Kranjska gora.
- Oitzl Miha ml., lov. paznik, Kranjska gora.
- Oitzl Mirko, gozd. čuvaj, Zg. Kokra.
- Okorn Ivan, Visoko 28, Šenčur pri Kranju.
- Okrajna učiteljska knjižnica okolice ljubljanske, Moste pri Ljubljani.
- Okrajna učiteljska knjižnica, Radovljica.
- Olepševalno društvo, Škofja Loka.
- Olišak Toussant, Cerknica, sodišče.
- Oman Ivan, Hrušica 56, Jesenice.
- Omersa Anton, delovodja, Kranj.
- Omersa Viktor, Kranj.
- Orel Filip, dr., delegacija ministrstva financ, Ljubljana.
- Orehek Matej, trgovec, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.
- Orožen B., mg. ph., lekarnar, Ptuj.
- Orožen Milan, dr., odvetnik, Celje.
- Orožen Nada, Ptuj.
- Oskrbništvo graščine, Boštanj, Dolenjsko.
- Oskrbništvo graščine, Ribnica, Dolenjsko.
- Osolin Jože, trgovec, Laško.
- Osterer Karel, veletrgovec, Murska Sobota.
- Oswald Branko, Dol. Logatec.
- Otič L., rev. gozdar, Marijin grad, Mozirje.
- Ožbalt Ivan, nadlovec, Sp. Zadobrova, D. M. v Polju.
- Ožbolt Lud., trgovec, Stari trg, Rakek.
- Paar Franc, zaloga ogljikove kisline, Jesenice.
- Pagitz Vinko, gozdar, Prevalje.
- Pahernik Franjo, ing., Vuhred ob Dravi.
- Pajk Karel, trgovec, Celje.
- Palme Josip, graščak, Ig.
- Palovec Fr., zoboteh., Ljubljana.
- Pandič Srečko, pos., Limbuš št. 50 pri Mariboru.
- Papež Oton, dr., predsednik dež. sodišča, Ljubljana.
- Parish Viktor, nadgozdar, Gornji grad.
- Parte Janez, gozdarski čuvaj, Rog pri Kočevju.
- Parte Peter, Jezersko.
- Patik Leon, Radovljica.
- Paulin Alojzij, veterinar. šef, Ljubljana, Gradišče 8.
- Pavčič Pavel, tes. mojster, Fužine pri Ljubljani.
- Pavlič Franc, vojni sveštenik Bregalničke div. oblasti, Stip, Juž. Srbija.
- Pavlin Ciril, dr., gen. tajnik, Ljubljana, Bleiweisova c. 7.
- Pavlin Jos., ing., Ljubljana, Beethovnova ulica 4.
- Pavlin Maks, šumska uprava Baranja, Zmajevac.
- Pavlinec Franc, gost., Škofa riža, Dobovec.
- Payer Oto, Domžale, tvrdka Ladstätter.
- Pečanka Ladislav, nadravatelj Kred. banke, Ljubljana.
- Peče Ivan, Ptujška gora.
- Peček Uroš, učitelj, Ptuj.
- Pečnik Ivan, logar, Osrednek-Sv. Vid, Begunje-Cerknica.
- Pečnik Ivan, Maribor, Rotovski trg 2.
- Pegan Alojz, notar, Radovljica.
- Peharc, mg. ph., lekarnar, Trbovlje.
- Peklar Maks, lovski čuvaj, Trnov hrib, Laško.
- Per Franjo M., pešad. poručnik, Ljubljana, Kasarna Vojvode Mišiča.
- Perčnik Jakob, davčni izvrševalec, Laško.
- Perme Val., šmatrtno pri Litiji.
- Perissich Adolf, fot., Celje, Slomškov trg 4.
- Perharc Franc, rav. milarne, Vič, Tržaška cesta 1.
- Perko Ivan, sklad. G. Tönnies, Ljubljana, Martinova cesta.
- Perko Jože, čevlj. mojster, Poljane.
- Perko Mat., mizar, Zg. Šiška, Ljubljana VII.
- Perko Valentin, Loke 196, Trbovlje I.
- Perles Franc, Ljubljana, Prešernova ul., trgov. »Elite«.
- Perless Pav., Ljubljana, Slavenska banka.
- Pernat Anton, pos. in gost., Meža, Dravograd.
- Pernat Arnold, dr., sodni svetnik, Laško.
- Pernat Richard, podravnatelj Slavenske banke, Celje.
- Perne Jožef, davčni upravitelj, Ljutomer.
- Perša Štefan, gozdni čuvaj, Kobilje, Dobrovnik v Prekmurju.
- Pesjak Franc, Kropa.
- Pestotnik Iv., rav. mestne klavnice, Ljubljana.
- Petek Alfred, žel. pristav, Vrhnika.
- Petek Lud., trgovec, Celje.
- Petek Miha, zapr. lovski čuvaj, Otavce, Ribnica.
- Peterin Jos., okrajni gozdar, Biograd, Dalmacija.
- Peterman Anton, nadlovec, Sodražica.
- Petrač Franc, lovski čuvaj, Kropa.
- Petrič Ivan, Gor. Jezero 5, Stari trg.
- Petrič Ivan, Plal, Mežica.
- Petrič Ivan, Glince 20, Vič.
- Petrič Josip, lovec, Rateče-Planica 101, Kranjska gora.
- Petrič Rafael, urad., Ljubljana VII, Celovška c. 77.
- Pfaifer Ivan, tovarnar, Ljubljana, Gradišče.
- Pfaifer Janko, dijak, Ljubljana, Gradišče.
- Pfeifer Friderik, lovski čuvaj, Rimske toplice.

- Pfeifer Vilko, dr., Maribor, Cankarjeva ulica 2.
- Pfeifer Vladimir, korv. kap. broda »Jastreb«, Gjenović, Boka Kotorska.
- Pfefferer Adolf, gozdar, Konjice.
- Pibernik Ivan, kap. av. v p., Ljubljana, Knafljeva u. 13.
- Picelj Franc, gozdni čuvaj, Rožek, Toplice.
- Pičman Lovro, klep. mojster, Ljubljana, Streliška ul. 29.
- Pihler Jurij, Ptuj, kavarna »Evropa«.
- Pinkava Ludovik, srezki poglavar, Laško.
- Pinter Ferdo, trg., Maribor, Aleksandrova c. 32—34.
- Pinter Peter, gozdni čuvaj, Radovljica.
- Pirc Filip, Sv. Peter v Sav. dolini.
- Pirc Teodor, trg. prokurist, Ljubljana, Resljeva c. 13.
- Pirc Vin., Lipnica, Podnart.
- Pirich Pavel, tov., Ptuj.
- Pirkmayer Gabr., post. načelnik, Lesce.
- Pirkovič Anton, Vel. Lašče.
- Piršič Vilim, ing., kr. šumski savjetnik, Ogulin.
- Pisek Ciril, Ribnica 54.
- Pišek Alojz, Podpeca, Črna pri Prevaljah.
- Pišek Franc, dirigent Slav. banke, Maribor.
- Pitamic Emil, Celje, Aškerčeva ulica 5.
- Pivko Blaž, posestnik, Zabolovci, Ptuj.
- Plaskan Fr., pos., Orla vas, Braslovče.
- Plausteiner Alojz, trgovec in pos., Sv. Jurij ob juž. žel.
- Playšak Ludovik, velepos., Sv. Jurij ob Taboru.
- Plazar Martin, Krmelj.
- Plemelj Slavko, mestni tržni nadzornik, Ljubljana, Vodnikov trg 5.
- Pleskovič Mil., davčni nadupravitelj, Laško.
- Pleskovič St., davčni uradnik, Žužemberk.
- Plesnik Urban, lovski čuvaj, Solčava.
- Pleško Franc, Zg. Kokra.
- Pliberšek Ivan, Stranice pri Konjicah.
- Pliverić Mate, brivec, Ljubljana, Gosposvetska c. 13.
- Poderçais Anton, lovec, Brižovica 2, Vojnik.
- Podjed Karel, pos., Videm-Krško.
- Podlesnik Anton, pos., Ribnica na Pohorju.
- Podlesnik Franc, Predanovci, Murska Sobota.
- Podlogar Ivan, Mokrice, Ig-Studenec.
- Podržaj Franc, lovski paznik, Panova vas, Grosuplje.
- Podvinski Anton, dekan, Zavrče.
- Pogačnik And., gozdni čuvaj, Stara Fužina, Sv. Janez.
- Pogačnik Anton, lesni trgovec, Podnart.
- Pogačnik Bogd., Anglo-Banka, Maribor.
- Pogačnik Branko, kap., ord. oficir Nj. V. kralja, Beograd, Novi dvor.
- Pogačnik Drag., met., Ljubljana, Hradskega vas 34.
- Pogačnik Jakob, Ljubljana, Dalmatinova ulica 1.
- Pogačnik Josip, posl. n. r., Podnart.
- Pogačnik Joško, tajnik Trboveljske prem. dr., Ljubljana, Gledališka ulica 3.
- Pogačnik Leop., Celje, Gamberje 148.
- Pogačnik Vinko, pos., Ljubljana, Hradskega vas 34.
- Pogorevc Ivan, gozdni čuvaj, Rakovec, Vitanje.
- Pohl Edvard, gozdar, Jurklošter.
- Poje Anton, Ravne pri Kočevju.
- Pokrajinska uprava za Slovenijo, odsek za soc. politiko, invalidski oddelek, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.
- Polajnar Franc, Rovte, Javornik.
- Polajnar Josip, lovec, Kokra, Kranj.
- Polajnar Primož, lovec, Kokra, Kranj.
- Polak Ferd., trg., Kranj.
- Polc Ignacij, sedlar, Toplice pri Zagorju.
- Poljanec Fr., Sebenje, Križe.
- Ponebšek Janko, dr., Ljubljana, Križevniška ul. 2.
- Ponikvar Franc, posestnik in lovski čuvaj, Vel. Lipelnje, Turjak.
- Poppel Lud., posestnik, Dol. Lendava.
- Pospišil Josip, Draga 3 pri Rakeku.
- Pošinger Jakob, puškarna, Maribor.
- Pošinger Jakob ml., Maribor, Lajtersperg.
- Potočnik Franc, podnačelnik glavn. kolodv., Ljubljana.
- Potočnik Josip, labor., Ljubljana, Dunajska cesta 38.
- Potočnik Srečko, Ljubljana, Židovska ulica 5.
- Potrata Franc, pos., Sv. Katarina, Hrastnik.
- Požarnik Franc, gozd. upr., Podčetrtek.
- Požgan Franc, Zg. Pristova-Sela, Ptuj.
- Prah Fr., kot. šumar, Slovenjgradec.
- Praper Ivan, lovski čuvaj, Črna pri Prevaljah.
- Praunseis Alfonz, Ljubljana, Linhartova ulica 4.
- Predan Zdravko, nadučitelj, Sv. Andraž v Slov. gor.
- Pregel Rudolf, profesor drž. realne gimn., M. Sobota.
- Premelč Jos., župelec, Brežice.
- Premmerstein Kajetan, sodni predstojnik, Gor. Logatec.
- Premmerstein Robert, okr. gozdar, Brežice.
- Premk Iv., lovski čuvaj, Zapleš, Trojane.
- Premrov Ivan dr., zdravnik, Litija.
- Premrov Vlad., veletrgovina, Martinjak, Cerknica.
- Premru Al., logar, Lukanja, Oplotnica pri Konjicah.
- Presl Viktor, nadg., Kamnik.
- Prešeren Jakob, dvorni lovec, Mojstrana.
- Preželj Gregor, lovski čuvaj, Gorjuše, Boh. Bistrica.
- Preželj Jakob, lovski čuvaj, Mrzli Studenec, Gorje-Bled.
- Primc Albert, davčni upravitelj, Ptuj, Minoritski trg.
- Primc Franc, Ljubljana, Delarska ulica 8.
- Primožič Franc, srezki šumar, Škofija Loka.
- Primožič Janez, Dolenje Jezero 40, Cerknica.
- Primožič Jos., nadg., Jelcn-dol, Dolenja vas pri Ribnici.
- Primožič Joško ml., Pristava 8, Tržič.
- Primožič Mih., Križe, Tržič.
- Primožič Miha, Zele 4, Kranj.
- Primožič Vinko, gozdar, Poljane, Prevalje.
- Pristou Filip, črkosl., Ljubljana, Aleksandrova c. 1.
- Proft Maks, Ljubljana, Resljeva cesta 29.
- Prorazil V., mg. ph., lekar-nar, Konjice.

- Prosnik Josip, mehanik v Ptuj.
 Prus Anton dr., odvetnik, Konjice.
 Ptačnik Josip, Ribnica na Pohorju.
 Pucelj Janec, lovski čuvaj, Ortnek.
 Pucihar Franc, lovski paznik, Gonice 8, Šmarje, Dol.
 Puĝl Karel, vinotržec, Maribor.
 Pulko Josip, lovski čuvaj, Studenci 32 pri Mariboru.
 Pungerscheĝ A., gozdar, Vitanje.
 Puppis Emil ing., višji gozd. komisar, Slovenjgradec.
 Puppis Iv., major v p., Maribor, Cankarjeva ulica 2.
 Puppis Mir., trg., Logatec.
 Purkart Ivan, logar uprave Turjak, Vel. Lašče.
 Purkart Josip, logar, Predgozd-Rob, Vel. Lašče.
 Puszman Karl, nadgozdar, Windischgrätz, Šmartno pri Litiji.
 Pustoslemšek R., Ljubljana.
 Pustek Ferdo, Šmarje pri Jelšah.
 Pušenjak Stanko, dr., okrajni zdravnik, Cerknica.
 Pušnik Franc, pos. in lovski čuvaj, Celje, Gaberje 86.
 Rabič Janez, dvor. nadlovec, Mojstrana.
 Rabič Minca, učiteljica, Mojstrana.
 Radovan Franjo, konc. zobotehnik, Ljubljana, Celovška cesta.
 Rahné Ivan, trgovina z meš. blagom in vinom, Moste p. Ljubljani.
 Rainer Srečko, postajenačelnik, Rajhenburg.
 Rak Ivan, Ljubljana, Mestna hranilnica.
 Rak Jaroslav, Ljubljana, Kredišni zavod.
 † Rakovec Franc, tovarnar, Kranj.
 Rakovec Ladislav, narednik, Ljubljana, Linhartova ul. 12.
 Rakovec Mara, Kranj.
 Rakovec Rudolf, Ljubljana, Hilšorjeva ulica 12/II.
 Rakovšek Vekoslav, drž. šumar, Obrovac, Stari grad pod Velebitom, Dalmacija.
 Rakuša Iv., dimnikar, Ormož.
 Rakušček Karel, okr. gozdar, Maribor.
 Ranzinger Adolf, Zagorje ob Savi.
 Rataj Jernej, skladiščnik drž. žel., Čakovec.
 Ratej Fr. dr., vladni svetnik, Maribor, Vrazova ul. 2/I.
 Rautar Franc, gozdni čuvaj, Jurklošter, Laško.
 Ravnateljstvo deške meščanske šole, Brežice ob Savi.
 Ravnateljstvo drž. deške meščanske šole, Celje.
 Ravnateljstvo drž. moškega učiteljskega, Maribor.
 Ravnateljstvo škofijske gimnazije, št. Vid n. Ljublj.
 Ravnihar Franc, sodavičar, Škofja Loka.
 Ravnik Ivan, gozdni čuvaj, Boh. Bistrica 114.
 Ravnikar Ivan, Celje.
 Razdrih Franc, gozd. in lov. čuvaj, Snežnik, Stari trg.
 Razinger Ivan, Sv. Križ 50, Jesenice.
 Rebolj Franc ml., Krka.
 Rebernik Fr., pleskarski mojster, Ljubljana, Poljanska c.
 Rebernik Ladislav, Ljubljana, Hradeckega vas 80.
 Rebselj Anton, gozdni čuvaj, Kostanjevica.
 Recher Vinko, Arja vas, Petrovče.
 Reicher Konr., trgovec, Ljubljana, Kapiteljska ulica 7.
 Rehberger Mihael, Breg 17, Predvdor.
 Rejic Hinko, ing., gozd. oskrbnik, Boh. Bistrica.
 Rekar Fr., viš. sod. svetnik, Ljubljana, Resljeva cesta.
 Rekar Ernst, lesni veletržec, Jesenice.
 Remic Leopold, poduradnik premogokopa, Trbovlje.
 Remžgar Anton, lov. čuvaj, Brezovica 13.
 Remžgar France, Selo št. 38, Moste pri Ljubljani.
 Repič Alojzij, profesor, Ljubljana, Zaloška cesta 7.
 Repič Franc, trgovec, Ljutomer.
 Repovš Friderik, Ljubljana, Poljanska cesta 19.
 Repše Fran, lesna trgovina, Ljubljana, Prečna ulica 6.
 Resman Franc, hran. ravnatelj, Radovljica.
 Resner Rud., žagar, Konjice.
 Rešek Jože, lov. čuvaj, Kamna gorica 9.
 Retzer Karel, poštar, Pišec pri Brežicah.
 Rezman Ant., Sp. Ponikva 1, Žalec.
 Ribarski klub, Litija.
 Ribarsko društvo štaj. dravska dolina, Maribor.
 Ribarsko društvo za B. i H., Sarajevo.
 Riebl Walter, dr., advokat, Celje.
 Riedl Drago, lesotržec, Kamnik, Šutna 33.
 Rihar Ivan, posestnik, Gor. Logatec.
 Rihar Jos., viš. živinozdravnik, Radovljica.
 Rihtar Ciril, ing., šumar, Vočín, Slavonija.
 Rihtaršič Andr., Gorenja vas, Škofja Loka.
 Rihtaršič Lojze, okr. gozdar, Celje.
 Rituper Iv., logar, Tešenovci, Martjance, Murska Sobota.
 Rizman Fr., posest., Drakšle, Vel. Nedelja.
 Rižnar Anton, lovski čuvaj, Terbegovci, Sv. Jurij ob Ščavnici.
 Robek Anton, gostil., Celje.
 Robič Anica, Limbuš pri Mariboru.
 Robič Anton, Lobnica 42, Ruše.
 Robič Srečko, župan, Limbuš.
 Robida Adolf, profesor, Ljubljana, Trnovska ulica 15.
 Robida Ivan, dr., primarij, Ljubljana, Dalmatinova 3.
 Robida Ivan, Ljubljana, Tržaška cesta 22.
 Roblek Franjo, Žalec.
 Robnik Fr., Maribor, Magdalenska ulica 12.
 Robnik Joško, posest., Lobnica, Ruše.
 Robnik Rado, zaprisež. ribič, Smolnik, Ruše.
 Rodič Slavko, bančni uradnik, Ljubljana, Miklošičeva cesta 10.
 Rogina Ivan, oskrbnik, Stari trg, Slovenjgradec.
 Rohrmann Boĝo, stud. iur., Kostanjevica pri Krškem.
 Rojina Franc, Stražišče pri Kranju.
 Rojnik Franc, Podvrh 2, Braslovce.
 Rom Mat. ml., Kočevje.
 Rosina Gustav, dr., advokat, Brežice.
 Rosmanith Helfrid, Radvanje.
 Rosmanit Hellmuth, vitez, veleposestnik, Log, Limbuš pri Mariboru.

- Rozman Ed., Ljubljana, Sodna ulica 2.
- Rozman Jurij, Lom 22, Tržič.
- Rozman I., Ljubljana, Strossmayerjeva ulica 1.
- Rozman Ivan, višji sodni official, Ljubljana, Rimska cesta 20.
- Rozman K., Ljubljana, Strossmayerjeva ulica 1.
- Roš Ferdo, posest., Hrastnik.
- Roš Franc, dr., odv., Laško.
- Roš Miloš, učitelj, Hrastnik.
- Rotar G., zobotehnik-asist., Glince 35, Ljubljana.
- Roth Aleksander, Ljubljana, hotel »Union«.
- Rožanec Fr., Ljubljana, Židovska ulica 6.
- Rožič Ivan, logar, Lukanja, Oplotnica pri Konjicah.
- Rudolf Dušan, ing., Rog. gorca, Pristova.
- Rudolf Ivan, dr., odvetnik, Konjice.
- Rudolf Ivan, dr., okr. zdravnik, Konjice.
- Rudolf Molitor, mag. pharm., lekarnar, Ptuj.
- Rudolf Vencel, Gornja Brezovica, Preserje.
- Rumpret Franc, usnjar in posestnik, Krško.
- Rupnik August, lovski čuvaj, Zadlog pri Črnem vrhu nad Idrijo, Italija.
- Rupnik Matko, gozdar, Boh. Bistrica.
- Rus Alojzij, ing., Bled.
- Rus Franjo, lesni trgovec, Ljubljana, Prule 17.
- Rus Franc, ravnatelj Trgovske banke, Ljubljana.
- Rus Ivan, račun. nadsvetnik, Ljubljana, Sodna ulica 1.
- Rus Jože, logar, Podpreska, Draga pri Ribnici.
- Rus Srečko, Ljubljana, Dalmatinova 3/I.
- Rus Viktor, Ljubljana VII., Celovška cesta 66.
- Rusjan Rudolf, mest. uradn., Ljubljana, Knafljeva ulica.
- Rustja Anton, Ajdovščina, Italija.
- Rustia Josip, dvorni svetnik v p., Ljubljana VII., Lepodvorska 181.
- Rutar Adolf, puškar, Celje.
- Rutard Roman, lovec, Smolnik-Ruše.
- Ruth Anton, gozdni pristav, Kočevje 1.
- Ruth Anton, revirni gozdar, Brezova reber, Straža.
- Ružič Aleksander, Murska Sobota 203.
- Ružič Ante, kr. šumarski in-spektor, Maribor, Sodna ulica 25/III.
- Sadnik Rajmund, dr., odvetnik, Ptuj.
- Safran Anton, pos. in lovec, Niverce 45, Ptuj.
- Sagadin Jakob, žand. pod-pukovnik, v štabu I. žand. puka v Beogradu.
- Sajko Jurij, mlinar, Slape, Ptujska gora.
- Sajovic Janko, trg., Kranj.
- Sajovic Karel, višji nadzor-nik, Ljubljana, Glavni ko-lodvor.
- Sajšek Franc, lovski paznik, Hodeže 64, Ptuj.
- Salamun Jurij, lovski paznik, Sitež, Ptujska gora.
- Salmič Rafko, urar, Celje.
- Samec Joža, dež. živinozdr., Murska Sobota.
- Sark Rudolf, Ljubljana, Prešernova ul. 54.
- Satler Fr., Draža vas, Loče pri Poljčanah.
- Saunik Ivan, Kranj.
- Saunig Kamilo, Ljubljana, Na Bičevji 21/L.
- Sečko Ivan, nadlogar, Marki šor, Murska Sobota.
- Sedež Jakob, Ljubljana, Dunajska cesta 2, hotel »Slon«.
- Sedlaček Bogomil, Grobelno (postaja).
- Sedmak Jože, Jurjeva dolina, Knežak, Fontana del Cotte, Italia.
- Sečvič Petar, monopolski in-spektor, Ptuj, Zrinsk. Fran-kopana 10.
- Seidl Alojzij, gozdar, Kokra nad Kranjem.
- Seifrid Josip, lovski čuvaj, Lobnica, Ruše.
- Seifrid Matija, logar, Lobnica, Ruše pri Mariboru.
- Sekula Vilo, Ljubljana, Cesta na Rožnik 5.
- Seligstein I., dr., Mojstrana.
- Seljak Karel, trgovec, Ljubljana, Židovska ulica 1.
- Semič Jože, Veliki vrh, Nova vas pri Rakeku.
- Semko Petar, krznar, Ljubljana, Križevniška ul. 7.
- Semljak Martin, Gračanica, Bosna.
- Senčur Blaž, Gor. Logatec.
- Senekar Matija, pek. mojster, Slatina-Radenci.
- Seneker Alojz, posestnik v Šalovcih št. 1, Središče ob Dravi.
- Senekovič Ivan, dr., policijski svetnik, Celje.
- Senica Vilko, Žalec.
- Sente Franjo, Sv. Pavel pri Prebodu.
- Serajnik Beno, ravnatelj me-ščanske šole, Celje.
- Sernc Edvard, Smolnik, Ruše pri Mariboru.
- Sernc Edvard, okrajni šumar, Slovenjgradec.
- † Sernec Josip, dr., odvetnik, Celje.
- Sernc Mirko, oskrbnik plan. kočne na Sv. Arehu, Ruše pri Mariboru.
- Seyfried Josip, lovski paznik, Sv. Ana v Slov. goricah.
- Sevčik Franc, puškar, Ljubljana, Židovska ulica.
- Sever Mihael, Vitani, Sv. Bel-fenk pri Središču.
- Sever Vilko, ravnatelj, Ka-stav (via Bakar).
- Sevnik Franjo, ing., Vukovar, Srem.
- Sidemšek Josip, Maribor, Ko-roščeva ul. 36.
- Sieber Ferdo, gozdar, Boč, Studenice pri Poljčanah.
- Siherl Franc, žel. uradnik v p., Trzin 2.
- Sila Evgen, žel. uradnik, Ljubljana, Zelena jama 53/I.
- Simončič Martin, lovski ču-vaj, Krmelj, Dolenjsko.
- Simonšek Rudolf, Hrastnik.
- Sirec Drago, industrijalec v Celju.
- Sitar Ivan, restavrater, Toplice pri Novem mestu.
- Sitter Miha, lovski paznik, Mala Pirešca, Petrovče.
- Sitter Ulrik, steklar, Toplice št. 143, Zagorje ob Savi.
- Sivc Janez, Moste 15, Ko-menda.
- Skale Janko, Ljubljana, Bee-thovnova ulica 16/II.
- Skantar Matevž, Boh. Srednja vas.
- Skaupil Jarosl., gozdar, Pod-stenice pri Kočevju.
- Skaza Jože, prokurist Trg. banke, Maribor.
- Skoberne Pavel, Celje.
- Skrem Alojzij, narednik v p., Ljubljana.
- Skubec Alojz, lovski paznik, Bičje, Grosuplje.
- Skumavec Ivan, Radovna, Mojstrana 32.

- Skvarča Ivan, gozdni paznik, Jelovca, Kotredež, Zagorje ob Savi.
- Skoberne Pavel, Ostrožno pri Celju.
- Slatinšek Jurij, Konjice.
- Slatner Valentin, lovski čuvaj, Stranje 22 pri Kamniku.
- Slejka K., uradnik Hrvatske eskomptne banke, Zagreb.
- Sluga Anton, Ljubljana, Grajska planota 1.
- Slokar Andrej, Domžale.
- Smerdu Vilko, poštar, Dev. Mar. v Polju.
- Smola Rudolf, Rakek 84.
- Smole Avgust, puškar, Kranj.
- Smole Jos., magistratni revident, Ljubljana, Magistrat.
- Smoliensky Nik., Ljubljana, Jurčičev trg 3/II.
- Smrdu Fran, ing., Radomlje.
- Smrekar Karel, trgovina, Nova vas, Maribor, Volfankova cesta 2.
- Snoj Ivan, trgovec, Ptuj.
- Sočič Franc, kavarnar, Murska Sobota.
- Sočič Ludovik, gost., Černelovce 35, Murska Sobota.
- Sodnikar Jakob, zapriseženi lovec, Thovc, Sv. Katarina, Medvode.
- Sombichler Franc, ing., Trzič.
- Sonneschein Adolf, generalni direktor, Vitkovica, ČSR.
- Sopotnik Jos., Loke-Podkraj št. 53, Zagorje ob Savi.
- Sorčan Karel, Sv. Matevž, Gomiljsko.
- Sorglechner Rud., Vel. Lašče.
- Soss Karel, trgovec, Ljubljana, Mestni trg 19.
- Souvan Hubert, dr., finančni prokurator, Ljubljana.
- Sovinc Gregor, lovski čuvaj, Razbor 20, Slovenjgradec.
- Sparowitz Ludovik, Maribor, Krekova ul. 12.
- Speil Avgust, mestni računski nadrevident, Ljubljana.
- Spende Ant., ravnatelj zemlj. knjige, Ljubljana, sodišče.
- Spiller-Muys Fran, dr., okr. glavar, Ljubljana, Erjavčeva cesta 4.
- Stadler Franc, višji davčni upravitelj, Celje.
- Stangl Stanko (gozdna uprava grofov Thurnov), Ravne, Guštanj.
- Staindl Ivan, gozdar, Straža, Dolenjsko.
- Stanič Ivan, davčni nadpravitelj, Celje.
- Stanovnik Anton, lovski čuvaj, Vrhnika 92.
- Staraschina Viktor, Cirkovce.
- Starc Franc, žel., Laško.
- Stare Leo, dr., dvorni svetnik, Ljubljana, Erjavčeva cesta 16.
- Stare Saša, Mengeš.
- Starkl Adolf, Bled.
- Stefančič Ivan, lovski čuvaj, Pudob, Stari trg p. Rakeku.
- Steiner Ivan, Zagorje ob Savi.
- Steiner Leopold, Ljubljana, Opekarska cesta.
- Steinfelser Franc, dr., Celje, Dolgo polje 5.
- Stele Franc, pisarniški ravnatelj, Sv. Lenart v Slov. goricah.
- Stele Pavel, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.
- Stergar Anton, trg., Kamnik.
- Stergar Ivan, gozdni čuvaj, Luče nad Ljubnem.
- Sterger Jos., Agentura Ljubljanske kred. banke, Dol. Logatec.
- Sterle Anton, lovski čuvaj, Snežnik, Stari trg.
- Sterlekar Milan, nadoficial Mestne hranilnice ljubljanske, Ljubljana, Dalmatinska nova ulica 13/III.
- Sterlekar Viktor, Ljubljana, Meroizkusni urad.
- Steuđte Ivan, sodar, Ptuj, Aškerčeva ulica 8.
- Stickler Fr., Maribor, Koldvorska restavracija.
- Stiđer Albert, tovarnar oija, Slov. Bistrica.
- Stiker Ljudevit, dr., odvetnik, Brežice.
- Stojkovič Gojko, Selo 41, Moste pri Ljubljani.
- Stopar Vinko, šolski vodja, Velenje.
- Strah Ivan, pos. in gost., Sp. Kašelj, D. M. v Polju.
- Strah Jakob, gozdni čuvaj, Nemeč, Straža.
- Strah Jože, pos. in ribarski paznik, Sostro 35, Hrušica.
- Strajher Franc, instr. strojevodja, Ljubljana, Grablovičeva cesta 28.
- Stres Franc, Kobarid, Jul. Benečija.
- Strgulc Stane, škofja Loka.
- Strickberger Karel, Bled II.
- Stritih Fr., Bistrica, Trzič.
- Strniša Franc, kroj. mojster, Fužine 18, Sp. Hrušica.
- Strokovna šola za puškarstvo, Kranj.
- Strukelj Anton, gostilničar in posestnik, Trata, Št. Vid nad Ljubljano.
- Strzelba Jos., Gerbin, Litija.
- Sturm Ferd., Glince 36, Vič pri Ljubljani.
- Sugjić Ante, Ljubljana, Slomškova ulica 3.
- Sulzer Adalbert, trg., Letuš, Rečica ob Paki.
- Sumonja Gjuro M., Zagreb.
- Supan Ad., tovarnar, Kropa.
- Suša Vikt., trgovec, Zagorje ob Savi.
- Sušnik Fr., Retje, Trbovlje I.
- Svete Alojz, Ljubljana, Prule 13.
- Svete Martin, Ljubljana, Zaloška cesta 15.
- Svetina Anton, Mlino, Bled.
- Svetina Anton, vladni tajnik, Murska Sobota.
- Svetina Ferd., poslov. puškarne, Kranj.
- Svetina M., Rečica, Bled II.
- Svetlič Janko, notar, Trzič.
- Svoboda Viktor, drž. gozdar, Gorje pri Bledu.
- Šabec Franc dr., zdravnik, Vrhnika.
- Šafar Ivan, logar, Srednja vas pri Kočevju.
- Šapla Anton dr., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.
- Šavnik Karol dr., delegat min. financ, Ljubljana.
- Šavnik Vinko, Radovljica.
- Ščurk Alojzij, trg. delikates, Ljubljana, Dunajska c. 12.
- Šečko Josip, Semič, Dol.
- Šega Boris, gozdar, Jesenice-Fužine.
- Šega Matija, Žerovnica, Grahovo pri Rakeku.
- Šegula Janez, veleposestnik, Hlaponci, P. Jursinci.
- Šegvič Petar, monopol. inspektor, Ptuj, Zrinjski-Frankopanska 10.
- Šek Franjo, davčni uradnik, Celje, Pred grofijo 6.
- Šemrov Fran dr., odvetnik, Kranj.
- Šenk Matej, Jezersko.
- Šentjakska knjižnica, Ljubljana.
- Šentjuro Ferdo, ravn. mešč. šole, Slovenjgradec.
- Šepetavec B., graščina Kolvec, Domžale.
- Šepul Franc, gozdar, Črna pri Prevaljah.

- Šepul Mihael, Rakovec, Vitanje.
- Šerko Milan dr., profesor, Ljubljana, Sodna ulica.
- Šetina Ivan, lov. čuv., Zgoranja Šiška 60, Ljubljana VII.
- Šetina Tilen, Jarše-Domžale.
- Šifrer Albin, poslovod., Ljubljana, Ulica na Grad 11.
- Šifrer Anton, trgov., Laporje.
- Šikić Stanko Mr., lekarnar, Dolnja Lendava.
- Šimenc Jože, zaprisež. lovec in posest, Podgora 14, Dol.
- Šinigoj Milko, nared., Kamnik.
- Šircelj Karol, revident, Ljubljana, Prisojna ulica 1.
- Širko Ivan dr., sodn., Metlika.
- Šivc Josip, lovec in posest., Škričje 47, Studenec-Ig.
- Šivic Anton ing., višji gozd. nadsvet., Ljubljana, Knafljeva ulica 5/III.
- Škantar F., dvor. lovec, Vila Nj. Vel. kralja Aleksandra, Boh. jezero.
- Škapin Franc, Ortnek.
- Škedelj Ivan, kralj. logar, Sajovice, Kostanjevica.
- Škerjanc Franc, pos. in lovec, Pijava gorica, Škofljica.
- Škrabar Viktor, notar. kand., Ptuj, Prežernova ulica.
- Škrila Martin, Njiverce, Ptuj.
- Škulj Ant., lov. čuvaj, Ortnek, Dolenjsko.
- Šmid Janko, Dražgoše 22, Železniki.
- Šmid Jos. dr., sodnik, Laško.
- Šmid Pavel, veleposestnik, Gaštej, Stražišče p. Kranju.
- Šmid Vladko, stud. jur., Jurkloster.
- Šmuc Roman, trgovec, Dol. Logatec.
- Šober Iv., restavrater, »Hotel Central«, Krapina, Hrv.
- Šohar Bartol, Čakovec.
- Šolar Jakob, Rudno 22, Železniki.
- Šolar Josip, župnik, Žalna, Dolenjsko.
- Šolsko vodstvo v Limbušu.
- Šorli Andr., Rupa p. Kranju.
- Šorn Josip, Ljubljana, Poljanski nasip 48.
- Šoster Janko, Celje.
- Šoster Jos., poslovodja, Makole 13, Poljčane.
- Španger Vek., Mur, Sobota.
- Špin Ivan, lovec v Kamniški Bistrici, Stahovica pri Kamniku.
- Šprah Matija, zaprisež. logar, »Ebensfeld«, Ptuj.
- Šraj Janez, trgovec, Idrija, Italija.
- Štancer Hin., trgovec, Ljubljana, Dunajska cesta 10.
- Štiglič Franjo, ing., Soteska, Toplice pri Nov. mestu.
- Štiherl Ivan, Kamna gorica.
- Štirn Valentin, zaprisež. lovec, Kokra nad Kranjem.
- Štrubelj Jakob, lovec in posestnik, Grosuplje 3.
- Štrubelj Jože, učitelj, Črnomelj.
- Štular Anton, Kokra 20.
- Šturm Ivan, Podpreska, pošta Draga pri L. p.
- Šturm Lovrenc, Knapc št. 21, Selca nad Škofjo Loko.
- Šturm Rado, str. stavec, Vič, Rožna dolina 145.
- Šturm Ivo, železn. uradnik, Ljubljana VII, Lepodvorska ulica 222.
- Šugh Jaroslav, vlad. šumar. nadzornik, Nova Gradiška.
- Šullaj Milan, Opatin, Šumarija Tikveš.
- Šulgaj Franc, ing., višji gozd. komisar, Novo mesto.
- Šumarski odsek, poljoprivred. fakulteta, Beograd, Birčaninova ulica 34/a.
- Šumonja Gj. M., firma Stanić i drug, Zagreb, Ilica 80.
- Šušter Anton, Sv. Križ, Moravče.
- Šušteršič Alojzij, Kamna gorica.
- Šušteršič Anton, blaž. Mest. hranilnice, Ljubljana.
- Šušteršič Josip, Seničica — Medvode.
- Šušteršič Mirko, ing., Javornik, Gorenjsko.
- Šušteršič Slavko, Zgoša 40, Begunje.
- Švajger Martin, Letuš, Rečica ob Paki.
- Švegelj Franc, Goriče, Kranj.
- Schadinger Rudolf, Kočevje.
- Schaffer Ignac, gozd. čuvaj, Golobinjak pri Kočevju.
- Schaffer Ivan, Glažuta, Dolenja vas pri Kočevju.
- Schantz Leon, upravitelj, Snežnik, Stari trg-Rakek.
- Schauer Franc, Grašč. Brode, Vransko.
- Schaup Adolf, profesor, Maribor, Maistrova ul. 17/II.
- Scheithauer Robert, gozdar, Kapele, Dobova (Brežice).
- Scherbaum Gustav, veleindustrijalec, Maribor.
- Scherl Pavel, tovar. uradnik (A. Westen), Gaberje 51, Celje.
- Schiller Rudolf, uradnik, Javornik, Gor.
- Schlosser Gašper, lov. čuvaj, Pekre pri Limbušu.
- Schmid Alb., majorjeva sooproga, Ljubljana, Hrenova ulica 3.
- Schmuck Heinrich, gozd. čuvaj, Dol. Podstenice, pošta Koprivnik pri Kočevju.
- Schönburg-Waldenburg Herman, princ, Snežnik — Stari trg.
- Schuster Anton, lov. paznik, Poljčane, Čadranska vas 470.
- Schwab Drago, trgov., Ljubljana, Dvorni trg 3.
- Schwarzer Ferdo, Kočevje.
- Schwegel Ivan, dr., Bled II.
- Schweiger Josip, prof., Ljubljana, Gledališka ulica 10.
- Schweiger J. Marij, Kumen, Sv. Lovrenc na Pohorju.
- Schweiger, dr., zobozdravnik, Ljubljana, Prešernova 52.
- Schwinger Rihard, ravnatelj Kreditne banke, Ljubljana, Dunajska cesta.
- Tančič Vikt., Ljubljana VII., pivovarna Union.
- Tauzher Ivan, Gotenica pri Kočevski reki.
- Tavčar Franjek, ing., Ljubljana, Breg.
- Tavčar Igor, dr., zdravnik, Ljubljana, Breg 8.
- Tavčar Ivo, dr., odvetnik, Ljubljana, Breg 8.
- † Tepina Lovro, ravnatelj, Selo, Moste pri Ljubljani.
- Terček Franc, okr. gozdar, Konjice.
- Tevž Anton, Beograd.
- Thaler Rado, Škofja Loka.
- Thaller Zdravko, rudn. čin., Sarajevo, rudn. direkcija.
- Tišler, zapr. lovec, Preserje.
- Tolar Ivan, Spitalič.
- Toman Ciril, ravnat. trgovske banke, Maribor.
- Toman Janko, nadučit., Moravče.
- Tomaschek Viljem, gozdar, Mahovnik pri Kočevju.
- Tomažič Josip, zapr. lovski čuvaj, Pijava gor., Škoflj.
- Tomažič Mirosl., Ljubljana, Tržaška cesta 43/I.
- Tome Vilko, rev. južne žel., Ljubljana, Dunajska c. 31.

- Tomic Vlad., Trebnje, Dol.
 Tominc Andrej, nadlogar,
 Gormanca, Sv. Matej, Ital.
 Tomšič Ciril, uradnik, Ljubljana, Škofja ulica 8.
 Tomšič Josip, dr., srezki komisar, Krško, Dol.
 Toplak Martin, Juršinci.
 Topliček Fr., Reka, Laško.
 Topolavec Šimen, lov. pazn., Sitež, Ptujška gora.
 Trampuš Franc, dr., odvetnik, Kamnik.
 Tramscheg Franc, vinski trg., Celje.
 Tratnik Jos., Ljubljana, Karlovska cesta 22.
 Travicka Vinko, ing., Celje.
 Trauner Leo, dr., zdravnik, Ljubljana VII, Celovška cesta 28.
 Treclj Stanko, Sv. Jurij na Pohorju, Zg. Sv. Kungota.
 Trefner Niko, gost, in pos., Planina pri Sevnici.
 Treo Dragotin, dr., odvetnik, Ljubljana.
 Trimelj Ignac, Zagorje ob Savi 128.
 Troha Alojzij, Babno polje, Stari trg, Rakek.
 Troha Josip, Zavrče.
 Troha Viktor, pos., Babno polje, Stari trg, Rakek.
 Troll vit. pl., Heribert, konzul avstr. republike, Ljubljana, Turjaški trg 5.
 Trošt Janko I., upravnik carinarnice I. reda, Ljubljana.
 Tscherne Ant., logar, Grčarice 61, Dol. vas, Ribnica.
 Tscherne Janez, gozdni čuvaj, Homdlerji pri Kočevju.
 Tuječ Evg., Ljubljana, Prečna ulica 6/L.
 Turk Franc, Celje, Razlagova ulica 7.
 Turk Ivan, postajenačelnik, Litija.
 Turk Joško, pos. in gost., Murska Sobota.
 Turk Vilko, trg., Ljubljana, Prešernova ulica.
 Turkalj Zlatko, ing., šumar, Ogulina.
 Turner Peter, M. Sobota.
 Turnšek Franc, gost., Prekopa, Vrnsko.
 Tušar Jože, Zidani most 14.
 Učakar Ferdo, lovski čuvaj, Hrastnik.
 Učiteljska knjižn. kranjskega šolskega okraja, Kranj.
 Udovč Josip, Sp. Šiška 219.
 Ugrinic Vilko, zobotehnik, Zagreb, Mrazovičeva ul. 9.
 Uhlir H., ing., grad Ruda, Loka pri Zidanem mostu.
 Uprava Auerspergovega veleposestva, Namršelj, Ig-Studenec.
 Uprava barona Borna Frid., Sv. Ana, Trzič.
 Uprava I. & O. Koslerjeve graščine, Ortnek.
 Uprava pos. Kranjske ind. družbe, Jesenice-Fužine.
 Uprava graščine Križ pri Kamniku.
 Upravništvo mešč. korporacije, Kamnik.
 Urbanc Jos., trg., Ljubljana.
 Urbanček Jožef, gozdni čuvaj, Lukanja, Oplotnica.
 Urbančič Anton, Čatež, Velika Loka.
 Urbančič Srečko, gozdni čuvaj, Mokrice, Jesenice ob Savi.
 Urbas Janko, ing., gozdarski svet., Maribor, Koroščeva cesta 38.
 Uršič Franc, lovski čuvaj, Kamniška Bistrica 2.
 Uršič Franc, Ljubljana VII, Kolodvorska cesta 145.
 Uršič Janez, Kamnik, Podgradiše 12.
 Uršič Janez, Č. ravan, Poljane nad Škofjo Loko.
 Uršič Miha, zapriseženi lovec, Zagorica 10, Kamnik.
 Uršič Val., lovski in gozdni čuvaj, Kamniška Bistrica.
 Usnik Iv., lov. čuvaj, Krvava peč, Vel. Lašče.
 Vajda Franc, profesor, Gruž, Pomorska vojna akademija.
 Vale Maks, Št. Jernej.
 Valentinčič Ivan, Jugosl. tiskarna, Ljubljana.
 Vanosi Josip, kav., Kamnik.
 Vargazon M., dr., Sv. Miklavž, Ormož.
 Varšek Franc, arh. in mestni stavbnik, Beograd, Kneza Mihaj. venac 24.
 Vatzak Mirko, postajni načelnik, Kočevje.
 Vaupotič Jak., Lukavce, Križevci pri Ljutomeru.
 Vehovec Ivan, pos., Žužemberk.
 Veider Ernest, Domžale.
 Velec Anton, lovec, Strassenhof, Gornja Sv. Kungota.
 Velepec Fr., Selo 15, Domžale.
 Velepčič Ivan, Javornik.
 Vencajz Edo, višji davčni upravitelj, Mokronog.
 Verbič Anton ml., Vrhnikasap.
 Verbič Avgust, nadgozdar, Črna pri Prevaljah.
 Verbič Franjo, Ljubljana, J. C. Mayer.
 Verbič Jakob, trg., Logatec.
 Verdnik Franc, tovarna perila, Maribor.
 Verdonik Adolf, lovski čuvaj, Sv. Križ nad Mariborom.
 Verovšek Jurij, veletrgovina, Ljubljana.
 Veselinović Kosta, carinski uradnik, Celje.
 Vesenjaj Alojz, zapr. lovski čuvaj, Stari Marof, Središče ob Dravi.
 Vetter Tonijo, ravn., Ljubljana, Resljeva cesta 3.
 Vezec Jožef in Geza, Martjanci 22.
 Videmšek Anton, Dob pri Domžalah.
 Videmšek Jos., Maribor, Koroščeva cesta 36.
 Videmšek Sim., lovski čuvaj, Mislinje.
 Vidervol Ivan, lovski čuvaj, Stara Loka.
 Vidmar Fr., Nevlje 22, Kamnik.
 Vidmar Ivan, Brežice.
 Vidmar Ivan mg. ph., lekarnar, Maribor, Glavni trg.
 Vidrih Ivan, logar, Snežnik, Stari trg, Rakek.
 Vidrih Pavel, gozdar, Negovci, Ivanjici.
 Vilar Zdravko, Pudob, Stari trg, Rakek.
 Vilfan Josip, prokurist, Jesenice-Fužine.
 Vilfan Rok, lov. čuvaj, Dobrepolje, Brezje.
 Vimpolšek Jože, lovski čuvaj, Artiče, Brežice.
 Virnik Peter, Jezersko.
 Vitek Josip, trg., Ljubljana, Krekov trg 8.
 Vivod Friderik, pek, Laško.
 Vizjak Janko, drž. višji živilnozdravnik, Brežice ob Savi.
 Vlah Josip, bančni ravnatelj, Sarajevo.

- Vlašič V., trgovec, Maribor.
 Vode Ferd., trgovina z vinom, Komenda.
 Vode Jernej, Skaručna, Vodic.
 Vodopivec Filip, strojevodja, Ljubljana, Bohoričeva ul.
 Vodstvo petrazr. deške šole, Kranj.
 Vodstvo mešč. šole, Šoštanj.
 Vodstvo osnovne šole, Cven.
 Vogler Fr., logar, Bakovce, Murska Sobota.
 Vogrinc Anton, Blaguš, Sv. Jurij ob Ščavnici.
 Vokač Anton, žel. uradnik, Studenci, Maribor, Gerentova ulica 8.
 Vokač Karel, veletrgovina, Ljubljana, Krekov trg 10.
 Vokač Viktor, Zg. Gameljni. Št. Vid nad Ljubljano.
 Vollmayer Ivo, upr. gradu Habbach, Trzin.
 Vollmayer Konrad, Habbach, Trzin.
 Voltman Edv., poslov. tvrd. Krisper, Ljubljana, Mestni trg.
 Vončina Fr. dr., vlad. svetnik, Ptuj, Srezko poglav.
 Vovk Anton ml., Bled, hotel Toplice.
 Vovk Jos., višji knjigovodja Kmetске posojilnice, Ljubljana.
 Vovk Miko, Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.
 Vovk Peter, drž. upr., Kočevje.
 Vozel Janko, učit., Trebnje.
 Vrabl Martin, trg., Ptuj, Pannonska ulica 9.
 Vračko Ludovik, Črešnjovci, Gornja Radgona.
 Vrančič Ciril, post. načelnik, Murska Sobota.
 Vražič Ivan, Kutina, Hrv.
 Vrbnjak Josip, Maribor, Ruška cesta 3.
 Vrečer Jurij, Celje, Savodnja 19.
 Vrečer Mih., Dobrljin, Bosna.
 Vrhovc Slavko, pos., Vrhovce, Dobrova pri Ljubljani.
 Vrhovnik Alojz, Hošiše 21 pri Kamniku.
 Vrtačič Mate, bančni uradnik, Ljubljana, Kolodvorska ulica.
 Vučklič Ivan, pos., Rakičan pri Murski Soboti.
 Vuğa Franc, Grobelno.
 Vuğa Mil., Sv. Lucija, Italia.
- Vukan Geza, mesar, Murska Sobota, Lendavska c. 35.
 Vukmanič Robert, Maribor, Barvarska ulica 5.
- Walland Hin., Loče pri Kojnicah.
 Walland Hugo, Loče pri Kojnicah.
 Walland Jul., Loče pri Kojnicah.
 Warren - Lippitt Ralph, graščakov sin, Turniše, Ptuj.
 Warren - Lippitt Rudolf, graščak, Turniše, Ptuj.
 Weber Aleksander, industrijalec, Celje.
 Weber Iv., Zalilog, Železniki.
 Weber Leop., Češnjica, Železniki.
 Weibl Josip, Ljubljana, Gorupova ulica 3.
 Weibl Viktor, Metlika.
 Weinberger Frid., Ljubljana, Hranilnična cesta 2.
 Weinberger Jos., pis. asist., Kranj.
 Weis Ivan, Poljane, Stari trg pri Črnomlju.
 Weiseisen Anton, lovec, Sv. Katarina, Puterhof, Tržič.
 Welley Jak., Ljubljana, Šelenburgova ulica 3.
 Werli Anton, Cerknica.
 Wetz Ferd., Sv. Pavel pri Preboldu.
 Wesiak Albin, Pragersko.
 Wibbe Hinko, blağ., Ljubljana, Dunajska cesta.
 Winkle Andrej, Sevnica ob S.
 Winkle Julij, Sevnica ob Savi.
 Winter Štefan, pos., Senežci, Vel. Nedelja.
 Winzig Ph., Mojstrana.
 Witzmann Jakob, Sv. Lorenec na Pohorju.
- Zadnek Franc, Ljubljana, Poljanska cesta 73.
 Zadnik Mir., Ljubljana, kavarna Union.
 Zaff Ivan, Podbrezje pri Mariboru.
 Zagode Iv., usnar, Brežice.
 † Zajc Fr., kr. gozdār, Ljubljana, Vidovdanska c. 9/I.
 Zajc Ivan, vratar just. palače, Ljubljana.
 Zajc Josip, pos., Znojile 6, Krka pri Stični.
 Zajc Lojze, Ježica pri Ljubljani.
 Zakall Jože, gozdni čuvaj, Luža, Stari log pri Koč.
- Zalar Matija, Leonovo, Ig-Studenec.
 Zalaznik Jakob ml., slaščičarna, Ljubljana, Stari trg.
 Zalokar Franc, gozdni čuvaj, Jurklošter, Laško.
 Zalokar Vinko dr. med., zubar, Karlovac.
 Zaplotnik Franc, Retnje pri Tržiču.
 Zaplotnih Mih., Sp. Jezersko.
 Zathay Hugo, operni pevec, Ljubljana, Gosposka ul. 10.
 Zbašnik Ignacij, trg. in pos., Rob, Vel. Lašče.
 Zdošek Anton, učit., Celje, Gregorčičeva ulica 2.
 Zdošek Bog., šolski v. in. Letuš, Rečica ob Paki.
 Zdovc Mih., pos., Rifengozd, Laško.
 Zechner M., Goriški Vrh 11, Dravograd.
 Zelenko Franc, Rumanci, Sv. Tomaž pri Ormožu.
 Zelenko Martin, lovski čuvaj, Kicar, Ptuj.
 Zemljič Ant., pos., Radenci.
 Zemljič Jak., župan, Radenci.
 Zepič Josip, Tržič.
 Zevnik Anton, notar, Višnja gora.
 Zevnikar Danijel, Ljubljana, Masarykova cesta 32.
 Ziernfeld Zmago ing., Ljubljana, Miklošičeva c. 13.
 Zilnih Pavel, Fala, Sv. Jurij ob Taboru.
 Zimmer Arp., Mala Poljana, Tramišče - Beltinci.
 Zois Michelangelo, Brdo pri Kranju.
 Zor Ad. ml., Ljubljana, Stritarjeva ulica 7/III.
 Zore Rud., lesni trg., Ljubljana, Knafljeva ulica 15.
 Zorčič Alojz, mlinar, Breg pri Ptuj.
 Zorjan Ivan, uradnik Okrožnega urada za zav. del., Ljubljana, Turjaški trg 4.
 Zoričič Milan dr., banski savjetnik, Zagreb, Jurjevska ulica 18.
 Zorko Anton pis. predstojnik, Celje.
 Zorko Cvetko, pos. sin, Družinska vas, Novo mesto.
 Zorko Jožef, gozdni čuvaj, Jurklošter, Laško.
 Zselezen Št., Ptuj, Hrvatski trg 2.
 Zupan Adolf, Kropa.
 Zupan Anton, lovski čuvaj, Begunje 25.

- Zupan Fran dr., okr. zdravnik, Kozje.
- Zupan Fran, pos. in podurad., Praprotno, Hrastnik.
- Zupan Ivan, gozdni paznik, Senožeta 31, Javornik.
- Zupan Ivan, doh. ravnatelj, Ljubljana, Pražakova ul. 10.
- Zupan Josip, lesni trgovec, Dovje, Mojstrana.
- Zupan Josip, Kor. Bela 105, Javornik.
- Zupan Lenard, carinik, Ljubljana, Pražakova ulica 10.
- Zupan Milj., stud. jur., Ljubljana.
- Zupan Rudolf, Mojstrana.
- Zupan Stanislav, Mojstrana.
- Zupančič Anton, gostilničar, Vel. Stara vas, Grosuplje.
- Zupančič Anton, Celje.
- Zupančič Filip, lovec, Loke, Št. Jurij ob Taboru.
- Zupančič Henr., gost., Ajdovec 15, Žužemberk.
- Zupančič Janez, vlč. pri Pečarju, Besnica, Sp. Hrušica pri Ljubljani.
- Zupančič Leop., pos., Ljubljana, Ahacljeva cesta.
- Zupaneč Josip, ravn. v p., Celje, Aškerčeva ulica 13.
- Zupanič Lovro, Hodeše 49, Ptuj.
- Zupanič Matija, Hajdina pri Ptuju.
- Zupet Pav., škocijan pri Mokronogu.
- Zver Franc, gostilničar, Radenci.
- žabkar Mirosł., Zagreb, Vovodna 3.
- žagar Bogoslav, ing., Tržič, Gozdni urad barona Borna.
- žagar Minka, Zelena jama, Ljubljanska ulica 88, Moste pri Ljubljani.
- železnik Ivan, brivski mojster, Celje.
- želič Franc, pos., Vezovje, Sv. Jurij ob juž. žel.
- žerjav Franc, lovski čuvaj, Podkuže, Mojstrana.
- žerjav Franc, lovski paznik, Gojzd pri Kranjski gori.
- židan Jan., lovec, Vnajnarji, Litija - Janče.
- židovn Franc, Slatna 14, Begunje pri Lescah.
- žigon Angelo, Zg. šiška 130, Ljubljana VII.
- žilič Bogdan, trg., Ljubljana, Dunajska cesta.
- živoder Janko, drž. šumar, Poklek 19, Kalje, Hrv.
- žnidaršič Josip, post. načelnik, Boh. Bistrica.
- žolgar Jos., Olimlje (Sopote), Podčetrtek.
- žontar Franc, Virmaže 18, Škofja Loka.
- žunkovič Janko, naduč. v p., Naraplje, Ptujška gora.
- žužek Fr., gos., Rašica, Velike Lašče.
- žužek Leop. dr., vladni svetnik, Celje.
- žvan Franc, Srednja vas 34, Bohinj.

Lovca dobivajo

a) brezplačno:

Arhiv mestnega magistrata v Ljubljani.
Gener. direkcija šuma, referat za lovstvo, Beograd, Miloša Velikog 6.

Jugoslov. kat. akad. društvo »Danica«, Zagreb, Palmotičeva ulica 33.

Jugoslov. šumarsko udruženje, Zagreb, Vukatinovičeva 2.

Srbsko prosv. in kulturno društvo »Prosveta«, Sarajevo.

Šeselj Ivan, župnik v p., Sv. Lovrenc, Vel. Loka.

Švabič Pavle, prof., urednik »Lovca«, Beograd, Zorina ulica 3.

b) v zameno:

Česka Myslivost, Praha, Kr. Vinohradi, Č. S. R.
Redakcija ilustrovanog časopisa Lovačkog Ribarskog Vestnika, Zagreb.

Upravništvo »Grude«, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7.

Uredništvo Lovački glasnik, Novi Sad.

Uredništvo lovskega udruženja Posavski Lovec, Nova Gradiška.

Uredništvo »Nova Doba« v Celju.

Uredništvo »Prirode«, Zagreb, Dimitrijeva ulica 1.

c) v reklamne svrhe:

Uredništvo »Jutra« v Ljubljani.

Uredništvo »Slovenskega Naroda«, Ljubljana.

